

ספר

אוצר הדינים

שיח שרפי קודש

והם

השיחות והסיפורים אמרות קדושות וטהורות
המנהגים וההדרכות מרבינו הקדוש צדיק יסוד עולם

רבינו נחמן מברסלב זצ"ל

אוצר הדינים

ותלמידיו ותלמידי תלמידיו

שנמסרו מפה לאוזן בין החסידים זה כמה דורות
ולא באו בכתובים עד הנה

ונשמעו מזקן אנ"ש שבדור האחרון
ה"ה הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זכרונו לברכה

חלק ד

נערך ונכתב והובא לדפוס
על-ידי

אגודת משך הנחל

להדפסת והפצת ספרי

מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זצ"ל

פעיה"ק ירושלים תובב"א

לזכרון נצח ולעילוי נשמת
הרב החסיד
ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה ז"ל ווייצהנדלר
נלב"ע ל' כסלו תשמ"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
ר' שלמה יהודה ב"ר ישראל יצחק ווייצהנדלר ז"ל
נלב"ע כ"ז אדר"ב תשכ"ה
וזנתו מרת חיה ב"ר אשר יעקב ז"ל
נלב"ע כ"ד אדר"ב תשל"ה
הילדה רחל יהודית ב"ר אלעזר ז"ל
נלב"ע י"א כסלו תשכ"ט
מרת ברכה ב"ר אריה לייב ז"ל
נלב"ע ז' כסלו תשכ"ח
ר' דוב בעריש ב"ר צבי אלימלך הלברטל ז"ל
נלב"ע ז' חשוון ת"ש
ת.נ.צ.ב.ה.

©

כל הזכויות שמורות
לאגודת "משך הנחל"
ת.ד. 5719 טל. 02-286823
בעיה"ק ירושלים ת"ו

צילום ולוחות "אדמו"ן ירושלים
רח' סלנט 28

שיח שרפי קודש

© 2010

מימרות וביאורים

© 2010

על התורה

לזכרון עולם ולעילוי נשמת

האי גברא רבא ויקירא, שייף עייל שייף נפיק,
פה מפיק מרגליות שהיה משמש ומשקה ודולה בתורות
ועניני רבינו הקדוש עשרות עשרות בשנים ומפיו
שמענו רוב רובם של הדברים הנדפסים בספר זה

ה"ה פאר תבורתינו

הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר

ב"ר אברהם נח זצ"ל

גלב"ע כ"ב תמוז תשמ"ט

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

לעילוי נשמת

האשה החשובה והצדקנית רבת המעשים
מרת ברכה באשע ב"ר לייזר ברוך ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

☆

הונצח ע"י בעלה

הרה"ח ר' יצחק ביזאנסון שליט"א

יהי רצון שזכות רבינו הקדוש ותלמידיו ז"ל יגן עליו ועל
כל בני ביתו, ויצליחו בכל מעשיהם בגשמיות וברוחניות
אמן

ד—א

היו אומרים: מהו הנקרא "חבר אמת", זה שלא עוזב את רעהו אף על פי שיודע בקלקלתו, ודיקו זאת מהנאמר במעשה "יהודה ותמר", שתחלה כנה הפתוב את חירה גם בשם "חירה העדלמי" סתם, ולאחר המעשה פתוב "רעהו העדלמי", ללמדנו כי זה נקרא חבר ורע אמת פשאינו מפסיק את ידידותו עם חברו, אף על פי שיודע בקלקלתו, כי על ידי זה סוף כל סוף יטה את לב חברו לחשובה ולמעשים טובים, ועל כן לאחר המעשה נקרא בתורה בשם "רעהו העדלמי", ובזה נבחן חירה העדלמי אם חבר אמת הוא ליהודה, שאף על פי שידע בקלקלת יהודה לא עזבו אלא המשיך להתרועע עמו, ועל כן העידה עליו התורה ואמרה "רעהו העדלמי".

ד—ב

לכאורה בעת שדברו וחלקו אהרן ומרים על משה ואמרו (במדבר יב): "הלא גם בנו דבר ה' וכו'" מדוע לא נענשו כקרח ועדתו שאמרו (שם טז): "רב לכם כי כל העדה כלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה' וכו'". ותרצו אנ"ש ואמרו שזכות אהרן ומרים היה מחמת שתיכף ענו בעצמם ואמרו "אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו", דהינו שבקשו כפרה ומחילה והפירו בעוונם הגדול, מה שאין כן קרח ועדתו. ובזה היו גם מדייקים במאמר חז"ל (ברכות יב) שאמרו: "העושה עברה ומתביש ביה" מוחלין לו על כל עוונותיו", שהפונה שתיכף לעשית העברה כבר מתביש בעצמו בעברה זו שעבר, וזהו "העובר עברה ומתביש ביה" הינו בעברה זו שעבר עתה ממש, והסבירו זאת שכמו שבגשמיות אם מניחים למשך זמן שום דבר לח, הריהו מתקשה עד

ו שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה

שקשה אחר כך לנקותו, מה שאין כן אם מנקהו ורוחצו תיכף ומיד, וכמו כן צריך להתודות לפני ה' יתברך ולבקש סליחתו, תיכף לפגם שפגם.

אוצר החיים

ד-ג

על הכתוב (ישעיה סו) ומובא בחרוזים שבסדר "תיקון חצות":
"אל תתנו דמי לו ואל תתנו דמי לכם", דיקו בו ואמרו: מלבד עבודת מהתפלה שעל ידי זה מקים האדם את בחינת "אל תתנו דמי לו" פי מפצירים בו יתברך שירחם עלינו וכו' הרי שפמו כן צריכים לבלי להחריש ולשתוק בינינו אנו רק כל אחד מחיב להשתדל לדבר עם חברו ביראת שמים וכו' נקים בחינת "ואל תתנו דמי לכם" (ראה עוד בהשמטות שבסוף ספר "חיי מוהר"ן השמטה ב').

ד-ד

בהכתוב (תהלים נא): "אדני שפתי תפתח — ופי יגיד תהלתך" היו מפרשים ומדריקים, שמבקשין שה' הוא יפתח את פינו בכח הדבור, אולם שנזכר ונשתמש בו אף ורק בשביל שיגיד ויהלל את תהלות ה', ולא לדברים בטלים חס ושלום.

ד-ה

דיקו אנ"ש בכתוב (תהלים קיט) "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" שבזה שאמר "אקום" ולא בלשון עבר "קמת", נלמד שיש בזה הן לשון שכח שמשבח ומליץ על עצמו, שזה סדרו תדיר לקום בחצות לילה, והן בקשה על העתיד שמבקש ומתפלל שיזכה לקום בכל לילה בחצות. וזהו "חצות לילה אקום" בלשון הווה ועתיד.

ד-ו

אמרו אנ"ש בכתוב (תהלים קג): "כרחק מזרח ממערב הרחיק ממנו את פשענו", דהנה כשאחד עומד ופניו למזרח ורופץ לחזור

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה ז

לאחוריו לצד מערב, עליו לחזר אלפי מלין משך שנים על גבי שנים. אולם באם יסתובב ויפנה ויהפך פניו ממזרח למערב, הרי שבפעלה קטנה זו כבר פניו למערב, וכמו כן הוא ענין התשובה, שכשחפץ האדם לחזר בתשובה על מעשיו הרעים ורואה שרחוק מהשם יחברך פרחק מזרח ממערב, כי פניו למזרח והקדוש-ברוך הוא במערב, וכשרואה רחוקו מתאש לגמרי מן התשובה, אולם אליבא דאמת אם חפץ באמת יתחזק ויהפך פניו לגמרי מצד הרע, עד שיגמר בנפשו לשוב באמת ממעשיו הרעים ויתחזק בלמוד התורה ובמעשים טובים, ואז אף שיעשה פעלה קטנה, כבר יהיה נכלל בקדשה, וכך יתעלה מדרגא לדרגא. עד שיתקיים בו, "כרחוק מזרח ממערב הרחיק ממנו את פשעינו".

ד-ז

פרשו אנ"ש את הפסוק שבמגילת אסתר "והמן נופל על המטה אשר אסתר עליה", שהמן המרמוז על הקלפה והסטרטא אחרא, הוא נופל ויש לו מפלה על ידי המטה אשר 'אסתר' עליה, המרמוז על מדת הצניעות והקדשה.

ד-ח

אמר ופרש רבי פנחס קיבליטשער ז"ל את הנאמר במגילה "ויאהב המלך את אסתר מפל הנשים", על פי המבאר בדברי רבנו בתורה מ"ט חלק א' ובתורה א' חלק ב', שאשה יראת ה' היא בחינת תפלה, ופרש שהתפלה החשובה והמקבלת והמרוצה ביותר היא תפלת ההתבודדות, שהיא תפלה מוסתרת, וזהו "ויאהב המלך" — הינו מלכו של עולם — "את אסתר" — הינו בחינת התפלה שהיא בהסתרה, היא ההתבודדות — מפל הנשים, הינו מפל התפלות, "ותשא חן וחסד לפניו מפל הבתולות". אחר שאמר זאת לתלמידיו כליל פורים, "זענען זיי גילאפן אין פעלד אריין א גאנצע נאכט". "רצו לשודה ושהו שם משך כל הלילה מרוב ההתלהבות וההתעוררות".

ח שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה

ד - ט

על הפתוב "טובים השנים מן האחד וכו' כי פולו האחד יקים את חברו" (קהלת ד), אמרו אנ"ש, שענין זה סובב ומרמז גם על מעלת חבר התורה להתפלה, היינו בחינת חבר תורות ותפלות שהפליג רבנו בשבחה, ואמר (ליקו"מ כ"ב ח"ב. הקדמת ספר ליקוטי תפלות), שמעולם לא עלו לפניו יתברך שעשועים פאלה, כי אז בחבור התורה והתפלה יחדיו יקום ויעמד על עמדו.

ד - י

דיקו אנ"ש במאמרם ז"ל (ברכות יב:): "כל העושה דבר עברה ומתביש בה מוחלין לו על כל עוונותיו", שפזה שאמרו "מתביש בה" ולא "התביש בה", שהפונה שצריך האדם תמיד לזכר את חטאיו וחסרונותיו, בבחינת "וחטאתי נגדי תמיד", ותמיד יזכר את אשר הקציף אותו יתברך, בבחינת הפתוב "זכור את אשר הקצפת את ה' אלקיך", ואז יזכה שימחלו לו על כל עוונותיו, כי עקר תקון עוונותיו של אדם תלוי בהכנעה ושלמות, כמובא ב"ספר המדות" (אות תשובה עא), והשפלות וההכנעה האמתית תבוא לאדם כשיזכר תמיד ולא ישכח חסרונותיו ועולותיו.

ד - יא

במה שאמרו חז"ל (שבת לא.), שבתחלת דינו של אדם שואלים אותו "קבעת עתים לתורה", אמרו אנ"ש, ששאלה זו אינה בדוקא רק על עצם הלמוד והעסק בתורה, אלא שאלה זו תשאל על כל הדברים שבעבודת ה' יתברך, שישאלו ויתבעו את האדם אם היה לו בה קביעות וסדר קבוע, כי בכל המעשים טובים ומצוות התורה צריכים קביעות וסדר.

ד - יב

המשילו אנ"ש את מדת האמת הנצרך לכל אדם בפרט בעבודת

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה ט

השם יתברך, ואמרו כשם שכל שטר חוב יהיה סכום הנקוב בו ככל שיהיה תלוי ועומד בחתימתו, כן כל דבר ודבר שעושים בעבודת השם יתברך תלוי בחתימתו. והחתימה החותמת כל דבר שפקדשה הוא מדת האמת, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת נה.): "חותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת", ובמדת אמת זו תלוי ועומד כל השטר ופרעונו, וכמו כן בכל אדם ואדם, כל ישותו ומדרגתו תלוי בחתימתו שהוא מדת האמת שבו, שפפי מדת האמת החקוק בו כן ערכו.

ד – יג

היו מפרשים אנ"ש במאמר חז"ל שאמרו (פסחים נ.): "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", שהנה "יד" הוא בחינת אמונה, תפלה, כמבאר כמה פעמים בדברי רבנו, כמו שכתוב "ויהי ידו אמונה", וזה ו"תלמודו" בחינת התורה קשורה "בידו" בבחינת התפלה. פי תורה לבד אין לה חשיבות, ועקר השלמות והמעלה, שתהיה תלמודו ותורתו ותפלתו קשורים יחד. וזהו בחינת תלמודו – בידו. ועל זה ישאלוהו ויתבעוהו אם היה השואה נכונה בין התורה ובין התפלה. ובין התורה והמעשים טובים.

ד – יד

היו אנ"ש מפרשים ומבארים בדברי רבותינו זכרונם לברכה, שאמרו: "מפני מה נתנה תורה לישראל, מפני שהן עזין" (ביצה כח:), והינו פי בלא מדת העזות דקדשה, שידע האדם ויחקק היטב בדעתו שאף-על-פי שנפל האדם איך שנפל כל אחד ונפילתו, אף-על-פי-כן בעזות והתגברות יתחיל שוב לעבד את ה' ולא יביט ויהרהר על כל כשלונותיו, ואז כשיתמיד בעקשנותו ועזותו, דיקא על-ידי-זה יזכה לתורה ולהתעלות מדרגא לדרגא, ומשום כך נתנה תורה לישראל, פי אי אפשר לזכות לתורה ולשום דרגא רק על-ידי מדת העזות והעקשנות ימים ושנים.

י שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה

ד – ט

"אשרי וקנותנו שִׁכְפָּרָה אֶת יְלֻדוֹתֵינוּ", לזכות לזה צריכים לזכור היטב היטב השכם והערב את עולות ילדותנו ודיקא על ידי זה יכולים לזכות שזקנותנו תכפר על ילדותינו, מה שאין בן פשוט בזקנותו בעת שכבר שכח ונשקט אצלו רתיחת הדמים והתאוות הרעות, שאכן צדיק ובעל דרגא הוא, וזהו הנאמר בתהלים (מא): רפאה נפשי כי חטאתי לך, והיינו "רפאה נפשי" – אף עתה בזקנותי, כי זכר אני – "כי חטאתי לך" – בילדותי, וכמו שכתוב (שם נא): וחטאתי נגדי תמיד, תמיד ממש, כי זה עצמו ששוכח עולות נערותו, זה עצמו כבר חשוב לו לפגם. וזה גם בחינת "זכור את אשר הקצפת את ה' אלקיך" הכתובים בשש זכירות הנאמרים מדי יום שמצוים אנו לזכר תמיד "את אשר הקצפנו" (רל"י ז"ל).

117.08.2018

ט – טז

בזה שאמרה המשנה (אבות ד) "מצוה גוררת מצוה" פָּרְשׁוּ אַנ"ש שזה יסוד וכלל לכל עשיית מצוה, שצריך האדם לחפש ולהשתדל לעשות תמיד מצוה כזו שתגרור אחריה מצוה אחרת, ולהזהר מלעשות מצוה כזו שמבטלת מצוה, (אם לא שנקבע עליה מפרש בהלכה שצריך להקדימה אף אם תחבטל מצוה אחרת), וכדגמא לזה הוא ענין האסיפות שמתאספים יחדו עבור איזה ענין ומאריכים בה על חשבון שינת הלילה, שעל ידי זה מפסידים את עבודת קיימת חצות לילה, שעליה אמר רבנו בשיחות הר"ן (סימן שא) "שעקר עבודת איש הישראלי הוא לקום בחצות לילה".

יז – יז

דיקו אנ"ש במאמרם ז"ל, שאמרו (אבות פרק ה): "עז פנים לגיהנם", ולא אמרו: "עז פנים מביאתו לגיהנם" וכדומה, מתבאר שעל עצם מדת העזות יורש גיהנם, לְבַד מתוצאותיה החמורות שמכשילתו בעוונות יורש גם מחמתם עוד גיהנם.

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה יא

ד – יח

בדברי המשנה שאמר רבי יוסי: "אין שכחה לזיתים", הדגישו ופרשו בו אנ"ש על-פי מה שאמרו חכמינו ו"ל (ראה מנחות נג): "שישאל דומין לזית", ולהם אין שכחה שאין הקדוש-ברוך הוא שוכח אותם כלל וכלל, יהיה מה שיהיה, שעל-פני יש תקנה לכל אחד ואחד לשוב אל השם יתברך המצפה ומחכה אליו ולא שכחהו כלל וכלל.

15/08/2018
מסמך מס' 15/08/2018

במאמר חז"ל: "פתחו לי פתח כחודה של מחט ואני אפתח לכם פתח שיהיו עגלות וקרנות נכנסות..." (שהש"ר ה, ג). הרחיבו אנ"ש במאמרם בזה, ואמרו: מטענת פתיחת פתח כחודו של מחט לא ינצל שום אדם, כי כחודו של מחט יכול תמיד לעשות אם בעשית מצוה כל שהוא אם בלמוד תורה אף מעט, אם בתפלה ושיחה בינו לבין קונו וצעקה לה' יתברך באיזה מדרגה נמוכה שנמצא בה. ואמרו גם שמחמת דברים קטנים אלו, שנחשבים כחודו של מחט, יכול באמת להיות בשמחה תמיד ממש, כי תמיד יכול לפתח פתח קטן בזה, יהיה מה שיהיה, כי בכל עת יכול לכסוף לה' יתברך ולהאמין בו ולהתפלל אליו, וכודאי סוף כל סוף עם עוד מעט ועוד מעט יפתח לו לבסוף פתח רחב כשל אולם.

ד – כ

בענין המבואר בזהר (ח"ג כב.) על הפסוק: "חברים מקשיבים לקולך השמיעני" שהחברים שהם הצדיקים שבגן-עדן מקשיבים לקולו של זה הקם בחצות לילה לעסוק בתורה ויש להם תענוג נפלא מזה, עין שם. אמרו אנ"ש, שאכן גם לאחר פטירתו של אדם זה שנהג בימי חייו לקום בחצות לילה, מצפים הצדיקים שבגן עדן שוב לשמוע קולו ולהנות מקול תורתו ועבודתו, שנהנו ממנה בימי חייו, וכשמגיע עת חצות הלילה, אז שמחים עמו ומגינים ומליצים עליו מחמת השתוקקותם וגעגועם שוב לשמיעת קול עבודתו.

יב שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה

ד — כא

אָמְרוּ אַנ"ש: בְּמָה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל: "הִבָּא לְהַרְגֵךְ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוֹ", וְאֵיתָא בְּתַקּוּנֵי זְהַר שְׁקָאֵי עַל הַיֵּצֵר, שֶׁהוּא בָּא מִדִּי רַגַע לְהַרוֹג וּלְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם מִלְּהִגִּיעַ לְתַכְלִיתוֹ וּלְשִׁלְמוֹתוֹ, שְׁעַקֵּר הָעֵצָה לְהַתְגַּבֵּר כְּנִגְדּוֹ הוּא לְהַשְׁכִּים קוּם וְהַעֲקֵר בְּחִצּוֹת לִילָה שְׁבוּ מִתַּחֲלִיל עֲנִין הַהִשְׁכָּמָה לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה וּבְתַפְלָה, וְכֹךָ יִהְיֶהוּ. וּבְזֶה מֵיֵשֵׁב הַלְשׁוֹן "הַשֶּׁכֶם" וְלֹא אָמְרוּ "הַקָּדָם" וְכַדּוּמָה, לְרַמֵּז עַל עֲנִין הַהִשְׁכָּמָה מִהַשְׁנָה בְּעַת חִצּוֹת לִילָה, שֶׁהוּא עֵקֶר עֲבוֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, כַּמּוּבָא בְּסֵפֶר "שִׁיחֹת הַר"ן".

ד — כב

בְּמָה שְׁאָמְרוּ חַז"ל (סנהדרין ע"ב): "הִבָּא לְהַרְגֵךְ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוֹ", וְדַרְשׁוּהוּ בְּהַקְדָּמַת תְּקוּנֵי זְהַר וְאָמְרוּ: "הַשֶּׁכֶם וְהַרְגוֹ — בְּצִלוֹתָא", בְּאֵרוֹי בְּזֶה אַנ"ש, שֶׁזֶה מְרַמֵּז גַּם עַל עֲנִין הַהִתְבּוֹדָדוֹת וְהוֹדוֹי דְּכָרִים שְׁצָרִיף הָאָדָם לְהַתּוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ כְּפָרָה עַל עוֹנוֹ תִּיכָף וּמִיד עוֹד לְפָנָי שְׁיִקְטֹרֵג עָלָיו הַיֵּצֵר שֶׁהוּא מְלַאֵף הַמּוֹת לְפָנָי הַבַּיִת דִּין שֶׁל מַעְלָה, וְזֶהוּ הַשֶּׁכֶם תִּיכָף וּמִיד לְהַרְגוֹ — בְּצִלוֹתָא וּבְדוּוֹי.

ד — כג

אָמְרוּ עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּהַקְדָּמַת תְּקוּנֵי זְהַר, בְּמֵאמְרָם ו"ל: "הִבָּא לְהַרְגֵךְ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוֹ" שְׁקָאֵי עַל הַיֵּצֵר הָרַע — שְׂבָא לְהַרוֹג בְּכָל עַת וְרַגַע, וְהוּא הַרוֹצֵחַ הַגָּדוֹל הָעוֹמֵד בְּכָל עַת וְרַגַע וּמְחַפֵּה וּמְצַפֵּה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם וּלְהַמִּיתוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת וְאֵף בְּגִשְׁמִיּוֹת מִמָּשׁ, וְהוּא נִקְרָא "הִבָּא לְהַרְגֵךְ" כְּסֵדֶר תְּמִיד, נִפְלָא הַדְּבָר וּפְלָא גְדוֹל הוּא, אִיף אָדָם שְׁעוֹמֵד נִגְדוֹ רוֹצֵחַ כְּזֶה, יֵשׁ לוֹ עֲדִין חֶשֶׁק וּפְנָאֵי לְדַבֵּר דְּכָרִים בְּטָלִים לְשׁוֹן הָרַע וְלִיצְנוֹת וְלִדּוֹן וְאֵף לְחֻשׁוֹב עַל אַחֲרִים.

ד — כד

הֵיוּ מְדַגִּישִׁים וּמְכַאֲרִים הַרְבֵּה אֶת הַכְּתוּב בְּסֵפֶר נַחַת הַשְּׁלַחַן עַל הַנְּאָמֵר בְּהַגְדָּה: מִתַּחֲלָה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הֵיוּ אֲבוֹתֵינוּ — וְעַכְשָׁו

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה יג

ת"ת תשפ"ג

קרבנו המקום וכי, שהנה זה דרך הפעל-דבר תמיד להזכיר להאדם את פשעיו וחסריו שמקדם, אולם אני אין לנו אלא את ה"ועכשו" קרבנו המקום, שהוא הרגע שעומד בו האדם, וכך בכל רגע ורגע, כי העבר אין, אין ממש. ועל ידי שיח-שוב האדם רק על ה"ועכשו" זכה להתקרב אליו יתברך פראוי.

ד – כה

רבי משה טשנסטחובער ז"ל היה מפרש ומדיק בדרך צחות "אבינו מלכנו כתבנו ב'ספר' פרנסה וכלפלה" היינו שמבקשים אנו מהקדוש-ברוך-הוא שיתן לנו פרנסה כזו שלא תוציאנו ותבטלנו מהספר, היינו מעסק ולמוד התורה, וזהו "בספר – פרנסה וכלפלה".

ד – כו

היה מפרש רבי מיכלי ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת, בדרך צחות את הנאמר בפליחות: "עשה למען נצח"ך עשה למען סוד"ך": "נצח" הוא רבנו, שאמר: נצחתי ואנצח, ושמו בגימטריא כמספר 'נצח', "סודך" הוא מוהרנ"ת, שגדלתו ומעלתו הוא סוד שפתום ונעלם אף מאתנו.

ד – כז

"ה' אלקי ישראל אהבת תמים" (בזמירות ליל שבת), פרשו בו אנ"ש ואמרו: איזוהי אהבה תמימה כאן בעולם הזה "ה' אלקי ישראל" לאהב ולכסף אל ה', רק זו היא אהבה שלמה ותמימה, וזהו "ה' אלקי ישראל – אהבת תמים". ואכן בנסח נגון אלו התיבות חזרו עליו אנ"ש כמה וכמה פעמים.

ד – כח

על זה המובא בספר "שכחי האר"י" שאמר, שפיוס במעט פעולות יכולים להגיע למדרגת תנאים ואמוראים, אמרו: "אולם עם הרבה הרבה רצונות".

יד שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש על התורה

ד – כט

15/08/2018nkn

על מאמר חז"ל באבות: פל שחכמתו מרבה ממעשיו – אין חכמתו מתקיימת, ביאר בזה ראבר"נ ז"ל, ואמר: העצה שינצל האדם מפגם זה, הוא על-ידי 'עבודת' התפלה, שהיא נקראת עשייה, ומזה נבין עוד גדל מעלת צווי רבנו לעשות מתורות תפלות כדי שתהיה השואה נכונה בין החכמה למעשה, כי התפלה היא היא המפתח והפתח לכל המעשים הטובים, ועל פן שם העבודה והמעשה נקרא על שם התפלה, וכמו שאמרו: איזהו עבודה שבלב? זהו תפלה; וכמו שאמרו: "אין כחנו אלא בפה". וזהו שאמרו: "לא המדרש עקר אלא המעשה". והינו מעשה ועבודת התפלה.

ד – ל

אמרו אנשי-שלומנו: צריך כל אחד המקרב לדעת רבנו, לדמות בנפשו שרבנו עומד כנגדו ומפצירו ומשדלו ומצווה ומזהירו לקיים עצותיו לטובתו הנצחית, ובעקר עצת התפלה וההתבודדות כשוטר ממש. ואמרו בצחות: "שוטרים ושוטרים תתן לך בכל שעריך", שכל אחד באפן פרטי צריך להשתדל בזה להתמיד בהתבודדות שהוא בחינת משפט פדוע, ולרזו עצמו בבחינת 'שוטרים' כאלו שוטר עומד עליו.

שיח שרפי קודש

אחרי 19/08/2018

מימרות, הברקות, וביאורים
אוצר החכמה:
במאמרי רבינו הקדוש

ד – לא

בְּהִמְבֹאֵר בְּתוֹרָה א' מְעַנֵּן מַלְכוּת וּמְעַנֵּן אוֹתוֹת נַחַת וְכו' עֵינַי שָׁם, רְמָזוֹ בְּזֶה אֲנִי שׁוֹהֵב בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פֶּדֶר"א טז): "חֲתָן דּוֹמֶה לְ"מֶלֶךְ" — כִּי חֲתָן אוֹתוֹת נַחַת — וְהוּא דּוֹמֶה לְ"מֶלֶךְ, הֵינּוּ בְּחִינַת מַלְכוּת הִמְבֹאֵר בְּפָנִים.

ד – לב

עַל מֵאֵמֶר רַבֵּנוּ ז"ל לְעַנֵּן תּוֹרָה ו' שֶׁבְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן שֶׁאָמַר: "אֲמֵאֵהֶל גֵּיט מְעַן אַ פֶּאטֶשׁ" — "פֶּעַם נוֹתָנִים סְטִירָה". אָמְרוּ: מֵאַחַר שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְדַעַת מְתֵי הוּא הַפֶּעַם הַזֶּה, כִּי אִף שֶׁחֹשֵׁב שֶׁמֶהְרָאוֹי שִׁיתֵן סְטִירָה וְהִכָּאָה לְעַנֵּן זֶה וְזֶה, אִף-עַל-פִּי־כֵן מֵאַחַר שֶׁיְכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁמֶהְרָאוֹי לְתֵן הִכָּאָה בְּפֶעַם אַחֲרָת, עַל כֵּן יִמְנַע עֲצָמוֹ תְּדִיר מִלְּהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּדֶרֶךְ זוֹ.

ד – לג

בְּזֶה הִמְבֹאֵר בְּתוֹרָה כ"ב שֶׁעַל יְדֵי הַשְּׂמוּשׁ שֶׁשְּׂמַשׁ אֶת הַצְּדִיק עַל יְדֵי זֶה מְשַׁבֵּר עֲזוֹת גּוֹפּוֹ עֵינַי שָׁם, אָמְרוּ אֲנִי שֶׁעֵקֶר הַשְּׂמוּשׁ שֶׁיְכוֹלִים אָנוּ כִּיּוֹם לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ הוּא בְּזֶה שֶׁנִּשְׁגִּיחַ שְׂלֵא יִגִיעַ לוֹ עַל יְדִינוּ שׁוֹם בְּזִיוֹן וְקִלּוֹן, וְנִקְפִיד שִׁיתְעַלֶּה וְיִתְפָּאֵר עַל יְדִינוּ שָׁם רַבֵּנוּ.

ד – לד

אָמְרוּ אֲנִי שֶׁ בְּדֶרֶךְ צַחוּת, בְּהִמּוּכָא בְּתוֹרָה כ"ח מְעַנֵּן הַמְתַּנַּגְדִּים וְהַמְחַרְפִּים יְרָאֵי ה' וְכו' וְזֶהוּ "לְמֵי מְדִנִּים לְמֵי שִׁיחַ" וְכו' עֵינַי שָׁם, שְׂרֹב הַמְדִּנִּים וְהַמְחַלְקוֹת בָּאִים מְרַבּוּי הַשִּׁיחוּת, מַה שֶּׁכָּל אֶחָד שׁוֹמֵעַ מִחֲבָרוֹ הַמְשִׁיחַ דְּבָרִים שְׂאִינָם נוֹגְעִים לוֹ, שֶׁעַל פִּי רַב מְזֶה בָּא וְנִשְׁתַּלְשֵׁל הַמְחַלְקָת, וְזֶהוּ לְמֵי מְדִנִּים — לְמֵי שִׁיחַ, וּמִשׁוֹם כֵּן צָרִיף

יח שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

להזהר ולמעט בדבור של מה בכך. כי כפי השיחות והדברים בטלים
בן המדנים והמריבות.

איצי החממה

ד – לה

בהמבאר בתורה כ"ט מענין שבח הצדיקים וכו' אמרו אנ"ש,
עקר השבח שיכולים אנו לשבח את רבנו הוא בזה שענינו נמשך
ומאיר וזורח אף עתה לכל אחד החפץ באמת לקבל ולינוק ממנו.
שבדבר זה לא זכו כל-כך שאר הצדיקים, כמו שאמר רבינו ז"ל
בפרוש, שחפץ שענינו ימשך אף לדורות הבאים ולא יפסק אורו
אחר הסתלקותו חלילה, כי אם לדבר ולספר רק מופתים ומעשה
נסים ממנו ז"ל, הרי לא היה זה רצונו כלל, כמובא בהקדמת ספר
"שיחות הר"ן" ועוד.

19/08/2018nnc

ד – לו

בהמבאר בתורה ל' בענין הבן שאינו יודע לשאל וכו'. שעקר
בחינת תשובה הוא בבחינת "אשר לא גזלתי אז אשיב". שאלו אנ"ש
לכאורה מה שיך לחייב אדם לעשות תשובה על דבר שלא פשע בו,
בבחינת "אשר לא גזלתי אז אשיב". ואמרו, כשיחפץ האדם לחזר
בתשובה שלמה ויחפש לנקות עצמו מחטאיו בשלימות בלי שום
ערמה, ימצא פשעים עוונות ועוולות ששכח מהם לגמרי ולא שם
לבו להרגיש בהם, ורק מחמת רוב עסקו בתשובה יבחין עוד ועוד
בחסרונותיו שפכר שכח מהם זמן רב, ואף עליהם מחיב לעשות
תשובה, וזהו "אשר לא גזלתי אז אשיב" כי כשיבדק עצמו היטב
היטב, יראה שאכן גזל ועיוות. רק שלרב הזמן והשכחה היה נדמה
לו שלא גזל ולא עיוות.

ד – לז

בזה המבואר בתורה ל"ד מענין הג' נקודות היינו נקודת צדיק
ונקודת החבר ונקודה שבינו לבין קונו, אמרו אנ"ש, שפמו שחיבנו

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ יט

רַבְּנוּ בְּחֻבַּת הַהִתְקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק וְלַהֲתַבּוֹד בֵּינֵינוּ לְבִין קוֹנֵינּוּ יוֹם יוֹם, כֵּן צְרִיכִים וּמְחִיבִים אָנוּ לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בְּעִבּוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ יוֹם יוֹם, וְהָיוּ הַרְבֵּה מֵאַנ"ש שֶׁהָיָה לָהֶם בְּזֶה סֵדֵר קְבוּעַ מֵדִי יוֹם לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם.

ד – לח

הָיוּ מְרַמְזִים אַנ"ש בַּהֲנָאֵמֵר בְּתוֹרָה ל"ד בְּפִרוּשׁ הַתְּרַגּוּם עַל הַפְּתוּב: "וְקָרָא זֶה אֶל זֶה", "וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין". שֵׁשׁ לְרַמְזוּ בְּזֶה עוֹד שְׁנֵים הַזְּקֵנִים וְהַמְּבַגְרִים בְּגִילָם צְרִיכִים אִף הֵם לְקַבֵּל מֵהַאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים, כִּמוֹ שֶׁבְּנֵי הַנְּעוּרִים הַצְּעִירִים צְרִיכִים לְשִׁמְעַ וְלְקַבֵּל מֵהַזְּקֵנִים.

ד – לט

וְכֵן דִּיקוּ בְּפְתוּב הַנ"ל, וְאָמְרוּ: בְּעַת שֶׁמְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בְּעִבּוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ, יֵהִי פְּנֹת הַמְּדַבֵּר רַק לְקַבֵּל מִחֲבֵרוֹ וְלֹא תִהְיֶה פְּנֹתוֹ לְהַשְׁפִּיעַ עַל חֲבֵרוֹ, וְכֵן תִּהְיֶה פְּנֹת הַשּׁוֹמֵעַ, וְכִשְׂיִדְבְּרוּ בְּאוֹפֵן כֵּזֶה מִמִּילָא יִשְׁפִיעַ אֶחָד עַל חֲבֵרוֹ, וְזֶהוּ שֶׁתְּרַגְּסִי "וּמְקַבְּלִין" (וְלֹא וְנוֹתְנִין) דִּין לְדִין, הֵן הַמְּלַמֵּד וְהַמְּשַׁפִּיעַ וְהֵן הַשּׁוֹמֵעַ. כִּי כִשְׂיִדְבֵר וְכִנְתָּ תִהְיֶה עַל הַשְּׁפַעְתּוֹ שֶׁיִּשְׁפִיעַ לְזוּלָתוֹ, יִכְשַׁל בְּגֵאוֹת וּבַפְּנִיּוֹת וְלֹא יִכְנָסוּ דְּבָרָיו בְּלֵב חֲבֵרוֹ.

ד – מ

דִּיקוּ וְאָמְרוּ אַנ"ש עַל הַמְּבָאֵר בְּתוֹרָה לֵד, לְעִנֵּן הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּת לְלִבּוֹ בְּעַת הַזֹּאת וְשָׁכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת נִקְדַּת צַדִּיק, "שְׂאִין בְּחֲבֵרוֹ", וְכַעֲבָדָא דְּאָבָא אֲמָנָא וְאֲבִי, שְׂאֲמָרוּ לְאֲבִי: "לֹא מְצִית לְמַעֲבַד כְּעַבְדָּא דְּאָבָא אֲמָנָא". שְׂמֵזָה נִשְׁמַע שְׂאִין הַפְּנֹנָה שְׂצָרִיף לְקַבֵּל מִחֲבֵרוֹ תּוֹסֶפֶת וְהַשְּׁלֵמָה לְנִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה הַנִּמְצָא אֲצִלוּ כְּבָר, אֶלָּא שְׂצָרִיף לְדַעַת, שְׁכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת נִקְדָּה טוֹבָה כְּזוֹ שְׂאִין לוֹ אוֹתָהּ כָּלֵל, וְכַעֲבָדָא דְּאָבָא אֲמָנָא שְׂאֲמָרוּ לוֹ: "לֹא

כ שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

מצית" למעבד כמוהו. ועל פן אמר רבנו: "נקדה שאין בחברו", כפשוטו, ואמרו, שמזה נשמע ונבין יותר ענין חובת ואהבת ישראל ואהבת החברים, שצריך לידע שבאיזה אפן שיהיה, נמצא בודאי בחברו נקדה טובה כזו שאין לו, ומזה גדל ענין מה שאמרו רז"ל: ישראל ערכים זה לזה, פי שלמות, פי, תפארת והדרת ישראל תתגלה לעתיד, שלעתיד יראו איך שכל אחד מישראל הוא בחינת אבן טובה ששורה בה סגלה מיחדת שאין בישראל חברו, ועל פן ישראל ערכים זה לזה, שדיקא מחמת האהבה שיש לכל אחד לחברו, על ידי זה מתגלה נקדתו הטובה ואז נפר לפי ותפארת הדרת עם ישראל בשלמות, ועל פן חייב הוא להיות מערב בחברו כדי שיאיר חברו בו והוא בחברו נקדתם הטובה והמיחדת, וזה בחינת ישראל אשר בך אתפאר, שהוא ההתפארות הבא מכלליות הגונון שכל אחד מישראל יש לו גוון ופי אחר ובהתאחדותם והתפללותם נאמר עליהם: "ישראל אשר בך (בפנימיותך) אתפאר".

ד — מא

בתורה ל"ח מבאר שהסימן של דבקות בה' יתברך, הוא הבושה. והנה מובן שמחייבים תמיד להיות דבוקים בה' יתברך, הינו להתבייש מפניו, ואיך יתישב דבר זה עם החיוב הגדול של "להיות בשמחה תמיד" שהזהיר עליה רבנו הרבה, תרצו אנ"ש ואמרו, שהשמחה היא בזה הדבר עצמו, ששמח על זה שזכה שמבין שצריך להתבייש מלפניו, כי כמה יש בעולם החיים את ימיהם ללא שום רגש בושה ואשמה על מעשיהם הנלוזים.

ד — מב

בזה המוכא בתורה נ"ד שתיכף בהקיץ האדם משנתו ידבק מחשבתו בעלמא דאתי וכו' עין שם, אמרו אנ"ש, שענין זה תלוי ועומד באיזה מחשבה הלך האדם לישן, כי גם בלכתו לישן צריך רק לדבק מחשבתו בעלמא דאתי עד שירדם, ומבאר בדברי ראב"ן

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ כא

שֶׁהַשִּׁינָה בְּעֶצְמָהּ הִיא בְּחִינַת עֲלָמָא דְאַתִּי, וְאַחַר כֵּן בְּהַקִּיצוֹ וְכָל שָׂאָר הַיּוֹם צָרִיף לְחֹשֶׁב מֵעֲלָמָא דְאַתִּי, וּבְזֶה נִמְצָא שְׁכָל יָמֵי הוּא בְּבְחִינַת "עֲלָמָא דְאַתִּי".

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

ד – מג

בְּזֶה הַמְּבָאָר בְּתוֹרָה נ"ד, שְׂבַעַת שְׂמַגִּיעַ חֲצוֹת לַיְלָה אִז מִתְעוֹרֵר כְּנֹרֹו שֶׁל דְּוֹד וְכוּ', אֲמָרוּ אַנ"ש שֶׁהַמִּיחָד בְּכְנֹרֹו שֶׁל דְּוֹד הוּא, שְׁגָם כַּיּוֹם בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה בְּעַת שְׂמַגִּיעַ נְקוּדַת חֲצוֹת לַיְלָה מִתְחִיל כְּנֹרֹו שֶׁל דְּוֹד לְנַגֵּן, וּמִי שְׂזוּכָה לְשִׁמְעוֹ וּלְהַרְגִישׁוֹ מִתְעוֹרֵר מֵאֲלִיו לְלֹא שְׁעוֹן וְאִינוֹ צָרִיף לְשׁוֹם הַשְּׂתַדְלוֹת וְגוֹרָם שְׂיַקִּיצוֹ, אֲלָא מִתְעוֹרֵר מֵאֲלִיו, אֲף לְרֹוב הַקּוֹר הַנּוֹרָא שְׂבַחוּץ. וְזוּכִים לָזֶה עַל יְדֵי רֹוב הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהָרָה וְהַהֲכָנָה, וְכִמוֹ שְׂרָאִינוּ רַבִּים מִהַצְּדִיקִים וּמֵאַנ"ש הַגְּדוֹלִים כְּרָאבְּרָנ וְר' אֶהֱרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעֶר וְעוֹד רַבִּים, שֶׁהִיוּ מִתְעוֹרְרִים מִדֵּי לַיְלָה בְּנְקוּדַת חֲצוֹת מִמֶּשׁ לְלֹא שְׁעוֹן, כִּי לְרֹוב עֲנִיּוּתָם גַּם שְׁעוֹן מִעוֹרֵר לֹא הִיָּה לָהֶם, וְלֹא עֲצָרָם גֶּשֶׁם וְשִׁלְג וְשׁוֹם מְנִיעָה, לְרֹוב הַרְגָּשְׁתָּם הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהוֹרָה, בְּמַעֲלַת הַקִּימָה בְּחֲצוֹת לַיְלָה לְעִבּוֹד אִז אֶת הַשֵּׁם יְתַבְרַף.

ד – מד

בְּהַמְּבָאָר בְּתוֹרָה נ"ט חֶלֶק א', בְּעֵנִין אִסוּר קְרוֹב הַתְּרַמּוּדִין וְכוּ' וְכֵן הַמְּבָאָר עוֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ בְּעֵנִין זֶה, אֲמָרוּ אַנ"ש, שְׁכָל זֶה מְדַבֵּר דְּוָקָא לְעֵנִין שְׂאֵנוּ נִלְךְ לְהַשְׂתַּדֵּל לְקַרְבָּם, אוֹלָם כְּשֶׁבָא אַחַד הַחֲפִץ לְקַבֵּל דְּרַף תְּשׁוּבָה, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה חַיְבִים לְקַרְבוֹ וְלְעוֹדְדוֹ וְלְהַדְרִיכוֹ בְּדְרַף תְּשׁוּבָה.

ד – מה

אֲמָרוּ אַנ"ש עַל פִּי הַמְּבָאָר בְּתוֹרָה ס"ב בְּסוּפּוֹ, שֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַהִתְחַלָּה וְעַל כֵּן צָרִיף תָּמִיד לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ פֶּן וְאוֹלֵי לֹא הִיָּתָה הַתְּחִלָּתוֹ כְּרָאוּי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. אִם כֵּן, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בְּהִתְחַלָּה הַרִי

כב שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

שְׁעָקָר שְׂבָחוּ שֶׁל הָאָדָם לְעֵתִיד לֹא תִהְיֶה כַּמָּה הַסְפִיק בְּעִבּוּדָה, אֲלֵא כַּמָּה פְּעָמִים הִתְחִיל, וּמִי שֶׁהִתְחִיל יוֹתֵר פְּעָמִים הִתְחַלָּה חֲדָשָׁה שְׂגָבָה מְעֻלָּתוֹ יוֹתֵר, וּבָזָה יוֹכֵן מְעֻלַת רַבְּנוּ הַקְדוּשׁ, שְׁאָמַר שְׁמַעוּלָם לֹא עָמַד עַל מְדֻרְגָה אַחַת, וְאָמַר: שְׁאֲפִלוּ הַכֹּל פֶּה אֵינוֹ יוֹצֵא מִמֶּנּוּ לֹא הִתְחַדְּשׁוּת, וְעַל זֶה עָקַר הַתְּגַבְרוּתוֹ שֶׁל הַיֵּצֵר לְהַחֲלִישׁ אֶת רְצוֹנוֹ לְהִתְחִיל שׁוּב, כִּי מִפִּילּוֹ בְּנִפְּלָה אַחַר נִפְּלָה וּמִרְאָה לוֹ בְּכֹל פַּעַם שְׁפֻלוּתוֹ, הַכֹּל כְּדִי לְשַׁבֵּר רוּחוֹ לְבָלִי לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָתוֹ, וּבִפְרָט לְהִתְחִיל בְּהִתְחַלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי, כְּאֵלוֹ הַיּוֹם רַק מִתְחִיל בְּעִבּוּדָה, וּבָזָה עָקַר נִסְיוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם.

ד – מו

אָמְרוּ אַנ"ש, מִהֵמָּשֶׁתַּמֵּעַ בְּתוֹרָה ס"ה הָרִי שְׁצַרִּיף לְהַקְפִיד עַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה תִּיכַף אַחַר הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוּדוֹת, כִּי מִבָּאָר שֶׁם שְׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַבְּטוּלָה נַעֲשֶׂה הַכֹּלִי לְחֲדוּשֵׁינָּה דְאֹרִייתָא, הָרִי שְׁאֲחַר הַתְּפִלָּה, שְׁעַל יְדֵה נַעֲשֶׂה הַכֹּלִי, צַרִּיף לְמֵלְאוֹ בְּחֲדוּשֵׁינָּה דְאֹרִייתָא.

ד – מז

אָמְרוּ עַל הַמּוּבָא בְּתוֹרָה ע"ט חֲלֵק א' שֶׁהַשְּׂשֶׁה בְּחִינּוֹת כָּשָׁר וּפְסוּל, טָמֵא וְטָהוֹר, אָסוּר וּמִתָּר, הֵם בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, וְשִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְכוּ', שְׁמִזָּה נִשְׁמַע שֶׁגַם הַתְּשׁוּבָה בְּבְחִינַת שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, הֵינּוּ מִזָּה שֶׁהָאָדָם הוּא פַּעַם בְּבְחִינַת כָּשָׁר וּפַעַם פְּסוּל, פַּעַם טָהוֹר וּפַעַם טָמֵא, לְרַב הַעֲלִיּוֹת וְהַיְרִידוֹת הַעוֹבְרִים עָלָיו, אֵף עַל פִּי כֵן, גַּם תְּשׁוּבָה כְּזוֹ הִיא בְּכֹלל בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, וּכְשֶׁלֹּא יִתְיַאֲשׁ יִגִיעַ סוּף כָּל סוּף לְבְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁל שִׁבְתָּ, הֵינּוּ לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְאַמְתִּית.

ד – מח

בְּעֵנְיָן הַמְּבָאָר בְּתוֹרָה קִצָּח, כְּשֶׁאֲחַד צוֹעֵק לֵה' יִתְבַּרֵּךְ אוֹמְרִים לוֹ לִפְעַע עֵינַי שָׁם, בְּאֵרוֹ בְּזֶה אַנ"ש וְאָמְרוּ, שֶׁהִנֵּה כָּל הַהִשְׁלָכוֹת וְהַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עָקַר הַדְּבָר הוּא

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

17/08/2018

הגהות

שֶׁהִסְטָרָא אַחְרָא מִתְגַּבֵּרַת עָלָיו וְחִפְצָה לְשַׁבּוֹר רִחוּ עַד שֶׁיִּפְסִיק יוֹתֵר מִלְחָפוּץ לְעַבְדוֹ יִתְבַּרֵךְ, אוּלַם בְּאֵמַת צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק וַיְהִי מַה שִׁיְהִי לֹא יִפְסִיק עוֹד וְעוֹד מִלְּהַשְׁתַּדֵּל וּלְהִתְאַמֵּץ לְעַבְדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבִמְקוֹם שִׁיחְדָל הוּא "יַעֲמוֹד הָעֶרֶל" (הַמְזַכֵּר בְּלִקוּטֵי מוֹהֲר"ן תוֹרַה ע"ב ח"א), שֶׁהָעֶרֶל שֶׁהוּא הִסְטָרָא אַחְרָא הַמְתַּגְבֵּר עַל הָאָדָם יִפְסִיק מִלְּהִטְרִידוֹ וַיִּתְיַאֵשׁ הוּא, בְּרֵאוֹתוֹ שֶׁאָדָם זֶה, אֶף-עַל-פִּי שֶׁמְטְרִידוֹ יוֹם וְלַיְלָה אֵינוֹ מִפְסִיק לְעַבְדוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל אֶף כֹּל הַמְּנִיעוֹת וְהַהֲטָדוֹת שֶׁמְצַדוֹ. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ: כְּשֶׁאֶחָד צוֹעֵק לֵה' יִתְבַּרֵךְ — לְרֹוב הַמְּנִיעוֹת — אוֹמְרִים לוֹ לִסַּע הֵלָאָה וְלָרוּץ בְּמַהֲירוֹת שׁוֹב לְתוֹרָה וְעַבּוּדָה, עַד שֶׁכְּרֹוב הַיָּמִים יִזְכֶּה שֶׁיִּלָּךְ לוֹ כְּסֹדֵר כְּחִפְצוֹ בְּאֵמַת. כִּי "יַעֲמוֹד הָעֶרֶל" וַיִּפְסִיק לְהִטְרִידוֹ מִחֲמַת יְאוּשׁוֹ הוּא, כִּי זֶה הַיְאוּשׁ הוּא עֲצָם מְצִיאוֹת הִסְטָרָא אַחְרָא, וְשִׁיךְ לְהִיצֵר שֶׁהוּא הָעֶרֶל, וּכְשֶׁלֹּא יִתְיַאֵשׁ הָאָדָם — עַל-יְדֵי-זֶה יִגְרוֹם שִׁיִּתְיַאֵשׁ הַיֵּצֵר הַמְּסִיתוֹ, שֶׁהוּא עֲצָם מְצִיאוֹתוֹ.

ד — מט

אָמְרוּ אַנ"ש, לְעַנְיֵן הָעֲצוֹת וְהַדְּרָכִים הַנּוֹפְלָאִים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁלְמַדְנוּ רַבֵּנוּ, דְּהֵינּוּ הָעֲצָה הַמְּבַאֲרַת עַל הַפְּתוּב, "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", שֶׁבְּלִקוּטֵי מוֹהֲר"ן סִימָן רַפּב, וְהָעֲצָה הַמְּבַאֲרַת בְּלִקוּטֵי מוֹהֲר"ן ח"ב עַל הַפְּתוּב, "וְאֵיהִי הַשָּׂה לְעֵלָה". שֶׁזֶּה הָעֲצָה הַשְּׁנִיָּה גְבוּהָה הִיא יוֹתֵר מִהָרֵאוּשׁוֹנָה, כִּי עֲצָה הָרֵאוּשׁוֹנָה נֶאֱמַרְתָּ לְאָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עַדִּין אֵיזָה טוֹב כֹּל שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי" — "בְּעוֹדֵי". אוּלַם בְּעֲצָה הַשְּׁנִיָּה מְבַאֵר רַבֵּנוּ עֲצָה לְמַרְחָק עֲצוּם כְּזֶה שֶׁאֶפְלוּ נְקוּדָה טוֹבָה אַחַת שְׁלֵמָה שֶׁעָשָׂה אֵי פַעַם, גַּם זֶה אֵין בּוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן גַּם הוּא לֹא יִתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם, אֲלֵא יִזְעַק הַרְבֵּה הַרְבֵּה "אֵיהִי מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", וְאֵז יֵאִיר עָלָיו אוֹר הַ"מְאָמַר סְתוּם" שֶׁקָּבְעוּ הַשֵּׁם-יִתְבַּרֵךְ כְּכֹר בְּרֵאוּשִׁית וְתַחֲלִילַת הַהֲוִיָּה, וּכְזֶה יֵשׁ תְּקוּנָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, יְהִי אֵיךְ שִׁיְהִי.

ד — נ

הֵיו אוֹמְרִים אַנ"ש שֶׁעַנְיֵן חוֹבַת הַלְמוּד זְכוּת עַל כָּל אֶחָד

כד שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

מישראל אָפּלוּ בְּפוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁצִוָּה עָלָיו רַבֵּנוּ, כְּמוֹ בְּתוֹרָה רַפ"ב וּבְשֵׁאֵר מְקוּמוֹת, אֵין חַל עֲנִיָּן זֶה עַל בְּעַל מְרִיכָה וּמַחְלֵקֵת שְׁעָלָיו אֵין צָרִיף לְלַמֵּד זְכוּת וְטוֹב, וְהֵם בְּבַחֲיִנַת הַנְּאָמֵר (תְּהִלִּים קלט) הֲלֹא מִשְׁנֵאִיף ה' אֲשֵׁנָא וּבְתַקוּמְמִיף אֲתַקוּטְט תְּכֻלִּית שְׁנֵאָה שְׁנֵאֲתִים לְאוּיָבִים הִיוּ לִי.

ד – נא

אָמְרוּ אַנ"ש עַל הַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (ליקו"מ תו' ה' ח"ב) שְׁצָרִיף כָּל אֶחָד לְחַפֵּשׁ וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֻמוּנָה, כִּי הַעֲקָר הוּא הָאֻמוּנָה. שֶׁהוּא מְרוּמָז בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שבת לא) שְׁאָמְרוּ שֶׁהִשְׁאֵלָה הָרֵאשׁוֹנָה שְׁשׂוֹאֲלִין אֶת הָאָדָם לְאַחַר מִיתָתוֹ הוּא "נִשְׂאֵת וְנִתְתָּ בְּאֻמוּנָה", וְהֵינּוּ אִם נִשָּׂא וְנִתֵּן בִּימֵי חַיָּיו בְּזֶה הָעוֹלָם בְּמִסְחָר הָאֻמוּנָה לְחַפֵּשׁ וּלְחַזֵּק עֲצָמוֹ לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּמִדַּת הָאֻמוּנָה. וְאָמְרוּ שְׁעַל כֵּן מוּבָא פֶּמָה פְּעָמִים בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁהָאֻמוּנָה הוּא בְּחִינַת עֲגוּלִים וְסִבּוּכִים בְּבַחֲיִנַת "וְאֻמוּנְתָךְ סִבִּיבוֹתֶיךָ", וְהוּא בְּחִינַת סוּחַר בְּחִינַת סוּחוֹר סוּחוֹר (כְּמַבְאָר בְּתוֹרָה ז' ט', וּבַח"ב יב), כִּי כֵן הִדְבָּר בְּמִדַּת הָאֻמוּנָה, שְׁצָרִיף לְסַבֵּב אַחֲרֶיהָ תְּדִיר כְּסוּחַר אַחַר מְסַחְרוֹ, וְכַפִּי יִגְיַעְתּוֹ וְטִרְחָתוֹ כֵּן רוּחָתוֹ.

ד – נב

בְּעֲנִין הַמְּבֹאֵר בְּתוֹרָה י"ב ח"ב מֵעֲנִין צַעֲקַת "אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ" עֵי"ש, אָמְרוּ אַנ"ש שֶׁהֵנָּה זֶה שְׁנִתְרַחַק מֵה' יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַרִיחוּק כְּמוֹ זֶה שְׁצָרִיף לְצַעוֹק "אִיָּה" מִחֲמַת שְׁנִעְלָם מִמֶּנּוּ הַקְּדוּשָׁה בְּתַכְלִית, עַד שְׁאֵין בְּמְקוּמוֹ לְפִי דַעְתּוֹ שׁוּם אֱלֻקוֹת, דוּמָה הוּא לְאֶחָד שֶׁהוֹלֵךְ וְנִטְבַּע בְּמִים, שְׁאֵז כְּשִׁרְוֹאָה גָּדַל צָרְתּוֹ, תוֹפֵס עֲצָמוֹ אֶף בְּעֶשֶׂב וְזִיז כָּל שֶׁהוּא. אוּלַם יֵשׁ אֶחָד שְׁאֵבְדָה כָּל תְּקוּנָתוֹ לְגַמְרֵי, עַד שְׁאֵין רוּאָה שׁוּם נְקוּדַת אַחִיזָה, וְלָרוּב שְׁכָרוֹן לְבוֹ עוֹמֵד וְשׂוֹאֵג שְׁאֵגוֹת נוֹרְאוֹת בְּאֵין לוֹ כְּבֵר שׁוּם דְּרָף הַצֵּלָה. כְּמוֹ כֵּן הוּא עֲנִין צַעֲקַת אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ, שְׁרְוֹאָה הָאָדָם לָרוּב שְׁפִלוּתוֹ שְׁאֵין בוֹ שׁוּם נְקוּדָה טוֹבָה שֶׁל

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ כה

קדושה אמתית ומבוררת, ועל זה באה עצה זו שהיא הצעקה מעומק הלב "איה" — איה קדושתי ואיה מקום כבודו של ה' יתברך שנתעלם ממני כל כך, ועל ידי צעקה זו נתעלה עד שזוכה לבחינת מאמר סתום שמחיה כל העשרה מאמרות כלם, כמבאר בפנים.

ד — נג

במה שאמר רבנו ב"לקוטי מוהר"ן" חלק ב' סימן כד, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", אמרו, שמעצם התקרבותינו לרבנו, דרכו ותורתו, ראוי שנהיה בשמחה תמיד לעולם ועד, ואף גם הוא יחשב לנו למצוה גדולה.

ד — נד

אמרו אנ"ש: בזה שאמר וזהיר רבנו כמה וכמה פעמים במצלת וחיוב מדת השמחה, עד שאמר "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" הרי שענין זה הוא כחובה קדושה ומחייב כל אחד מאנ"ש להיות בשמחה תמיד, ואין זו כעצה טובה גרידא, כי במדת השמחה תלויים ועומדים כל עצותיו של רבנו, כי כשלא יהיה בשמחה לא יוכל בשום אופן לעבדו יתברך כראוי, וכרבותי השמחה יוכל לקיים כל עצותיו הקדושים, ולהפך במעוטו חס ושלום.

ד — נה

אמרו אנ"ש, על המבואר בתורה ל"ב חלק ב' מענין יחודא תפאה וכו' וכו' שזה סובב ומרמז על הרב המגיד מטרהוויצע ו"ל בעצמו, שעל ידו השתלשלה אמירת תורה זו, כמספר בחיי מוהר"ן, סימן תר"ז, עין שם.

ד — נו

אמרו אנ"ש, על פי המבאר בתורה לב חלק ב' עיי"ש, אלו לא

כו שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

נשרף "ספר הנשרף" שכתבו רבנו, היו מתפשטים למאד ספריו האפיקורסים בזמנינו, עד שלא היתה לנו שום תקומה נגדם.

ד — נז

אנ"ש היו מבארים על הנאמר בלקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ח מענין העץ שחי מאה שנה וכו' ולבסוף יורה וכו' עין שם, שידוע שבחורף האחרון לחיי עץ זה הרי הוא יבש מאד עד שאין להאמין שיחזור לחיותו וכחו כלל וכלל, ואף על פי כן לבסוף יורה בחזק את יריתו, שכל זה לרמוז להאדם, שהוא "עץ השדה", שבכל מה שעובר עליו יהיה מה שיהיה יעמוד על עמדו לבלי להתיאש ולפלל מעבודת ה' יתברך, ויאמין שאצור ואגור עמו עדן כח רב על אף כל מה שעבר עליו, ועוד כחו במתניו לעשות נחת רוח ליוצרו.

אוצר החכמה

ד — נח

על המבאר בלקוטי מוהר"ן (ח"ב סימן מח), צריך להיות עקשן גדול בעבודת ה', אמר ראבר"ג ז"ל: שעקר העקשנות הוא בהמשך עבודת התפלה, לבלי להפסיק להפציר בתפלה וזעקה להשם יתברך באיזה אופן ומדרגה שהוא, ואנשי-שלומונו היו מוסיפים ואומרים: שעקרו קאי על מדת השמחה, שעבורה צריך להיות עקשן גדול, לבלי לפלל לעצבות ומרה שחורה, חלילה, באיזה אופן שהוא.

ד — נט

בהמבאר בתורה סא ח"ב על הכתוב "אני היום ילידתיך", שכתוב זה הולך וסובב על משיח שלגדל מעלתו והשגתו יאמר לו השם-יתברך לבסוף "אני היום ילידתיך" עיי"ש. אמרו אנ"ש שלכל זה יזכה משיח על ידי בחינת תפלה, כי עקר כלי זיינו של משיח הוא התפלה, במבאר בליקו"מ תורה ב'. וזה שכתוב אחר-כך, "שאל ממני", שהוא לשון בקשה. וזה רמז לכל אחד ואחד, שידע שיש ביכלתו לבוא לתכלית המעלות, ולהשיג גאולתו שהוא בחינת "משיח

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ כז

שלו", על ידי העקשנות בתפלה, בבחינת "שאל ממני". שהקדוש ברוך הוא פונה לכל אחד ואחד ואומר לו: אביאך לתכלית המעלות, אולם אבקש ממך "שאל ממני" והפצור בתפלה הרבה, בבחינת "הרחב פיך ואמלאהו".

ד – ס

על המובא בתורה ע"ד חלק ב' כ"ל ההתחלות היו מפסח ועכשיו וכו', אמרו שתיבת 'ועכשיו' מרמז שעכשיו ההתחלות הם בכל רגע ורגע, שבכל רגע ורגע חייבים להתחיל בהתחלה חדשה, כי כעת כל ההתחלות הם מעכשיו ממש וכן בכל רגע ורגע.

ד – סא

על המובא בתורה ע"ח חלק ב' שצעק רבנו ומשך בקולו ואמר: "גיוואלד זייט איין נישט מיאש", אהה אל תיאשו עצמיכם עין שם, אמרו בצחות, המשכיות קול צעקתו זה נמשך עוד כיום לכל אחד ואחד באיזה מדרגה פחותה שהוא. וכן אמרו עוד שבשאר רבנו לאדם "אחוז עצמך ואל תתיאש", הרי שבאמת אין לו לאדם ממה להתיאש אחר שגלה ואמר לנו כל דברי תורתו שיחותיו אמרותיו הנהגותיו ודרכיו הכתובים לנו בספריו הקדושים, כי בהם נמצא באמת רפואת הנפש לכל אחד ואחד בכל עת ובכל מקום.

ד – סב

על זה המובא בספר המדות, אות אמת, ש"לעתידי לא יהיה יצר הרע", אמרו שהכונה ליצר הרע המגשם והמזהם, אבל יצר רע זה שלא יתן להאדם להשתדל ולהתאמץ יותר ויותר בעבודת ה' יתברך, יצר זה ישאר גם לעתיד.

ד – סג

נזהרו לקיים את מה שאמר רבנו בספר המדות (אות בית),

כח שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

15758/2018/07/02

שְׁשֵׁנְכֵנְסִים לְבֵית חֲדָשׁ יֵאמְרוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה, וְהָיוּ מְקִימִים זֹאת בְּאוֹפֵן כָּזֶה, שֶׁהִיא בְּעַל הַבֵּית מְזִמִּין לְבֵיתוֹ הַחֲדָשׁ מְנִין אֲנָשִׁים וְנִתְּן לְכָל אֶחָד לֹמֵר חֲצִי חֲמֵשׁ וּבִמְשָׁף כְּחֲצִי שְׁעָה גָּמְרוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה וְאַחַר כֵּן עָשׂוּ אֵיזָה סְעוּדָה קִטְנָה וְדָבְרוּ בֵּינֵיהֶם בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ וְשָׂרוּ וְרָקְדוּ.

ד – טו

לְעֵנֶן הַסְּגֻלָּה הַמוֹכָא בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת דְּרָף, לְקַחַת צְפוּר אוֹ דָג כְּשֶׁעוֹבֵר אֶת הַיָּם וְעַל יְדֵי זֶה יַעֲבוֹר בְּשָׁלוֹם, פְּרָשׁוּ שֶׁהַכֹּהֵנִי הַלְּדָג אוֹ עוֹף מְבוֹשֵׁל.

ד – טז

הָיוּ מְבַאֲרִים בְּדִבְרֵי רַבְּנֵי בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה, שֶׁכָּתַב: "מִי שֶׁרוּצֶה לְשׁוּב יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בְּעַל חוֹב", כִּי אָדָם שֶׁמֵּאֲמִין בְּמֵאֲמָרָם זְכוּרֵם לְבִרְכָה שֶׁאָמְרוּ (אבות ב): "שׁוּב יוֹם אֶחָד לְפָנַי מִתְּתַךְ" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (אדר"ג טו) יַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה הַיּוֹם שֶׁמֵּא יָמוּת לְמַחַר, אֵיךְ הוֹלֵךְ וְלוֹוֶה מַעוֹת מֵאֲנָשִׁים, כִּי פֶן וְאוּלַי יָמוּת בְּאֵמַת לְמַחַר, וְמִי הוּא זֶה שֶׁיִּפְרַע חוֹבוֹתָיו.

ד – טז

רַמְזוֹ אֲנ"ש, בְּטַעַם הַדָּבָר שֶׁסִּיּוּמוֹ שֶׁל סֵפֶר הַמִּדּוֹת, מְסֻתָּיִם בְּתִיבַת "חֲזוֹק", כִּי תִיבָה זֹאת בְּאֵה כְּסִיּוּם עַל הַסְּעִיף הָאֲחֵרוֹן שֶׁאוֹמֵר בּוֹ רַבְּנֵי "אֵין הַמַּחְשְׁבָה הוֹלֵכֶת וּמְבַלְבֶּלֶת אֶלֶּא אַחַר הָעוֹבֵד ה'", וְעַל כֵּן בָּא תִיבַת 'חֲזוֹק' אַחֲרֶיהָ לֹמֵר לָזֶה הָעוֹבֵד, שֶׁאֵף עַל פִּי שְׂדוּקָא אַחֲרָיךְ רוֹדֶפֶת הַמַּחְשְׁבָה לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ, אֵף עַל פִּי כֵן, אֵל תִּתְיָאֵשׁ וְתַפּוּל חֵס וְשָׁלוֹם מִעִבּוּדְתָךְ, אֶלֶּא "חֲזוֹק" בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהִתְחַזֵּק.

ד – טז

פְּרָשׁוּ אֲנ"ש אֶת הַמְּסֻפָּר בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲשֶׂה ג' מִהַחִיגָר בְּתַחֲלָתוֹ, שֶׁצִּוָּה לָהֶם אֲבִיהֶם שֶׁיַּעֲסִקוּ רַק לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, אוּלַם גַּם

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ כט

פְּרִנְסוֹת אַחֲרִים יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, רַק שְׁבַעֲקָר יַעֲסִקוּ בַעֲבוּדַת הַשְּׂקָאָת אֵילָנוֹת. וְאָמְרוּ: "פְּרִנְסוֹת אַחֲרִים", הַכּוֹנֵה לְלִמּוּד תּוֹרָה וְעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים, וְהַשְּׂקָאָת אֵילָנוֹת, הַכּוֹנֵה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי יְרֵאת שָׁמַיִם אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ שְׁבֹזָה מִשְׁקָה אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְצָרִיף הָאָדָם לְדַעַת שְׁגָם בַּעַת שְׁעוֹסֵק בַּשָּׂאָר עִבּוּדַת ה' בְּחִינַת "פְּרִנְסוֹת אַחֲרוֹת" צָרִיף גַּם אִזּוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּאַהֲבַת הַחֲבֵרִים, וּלְעוֹרֵר אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ לַעֲבוּדַת-הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וּלְהָאִיר אֶחָד בְּחֵבְרוֹ בְּכִחִינַת "לְלַמֵּד עַל מְנַת לְלַמֵּד" שֶׁזֶה בְּחִינַת הַשְּׂקָאָת אֵילָנוֹת.

ד – סח

אָמְרוּ: "תָּם" רְאשֵׁי-תִיבוֹת "תּוֹפֵר מְנַעְלִים" שֶׁזֶה הִיָּה מְקַצְעוֹ שֶׁל הַתָּם כַּמְסַפֵּר בְּסַפֵּר "סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת", בְּמַעֲשֵׂה הַחֲכָם וְהַתָּם (וְכַמוֹכָא בְּמִדְרָשׁ, שְׁמַלְאָךְ מִט"ט תּוֹפֵר מְנַעְלִים לְקוּנוֹ).

ד – סט

אָמְרוּ אַנ"ש, בְּזֶה שְׁתַּפְּס רַבְּנּוּ בְּסַפֵּר סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת "מַעֲשֵׂה מַחֲכָם וְתָם", שֶׁנִּסְעַ הַחֲכָם לְאֵיטְלְיָה וּשְׁפַנְיָא וְכוּ', שֶׁנִּקְט רַבְּנּוּ מְדִינַת אֵלוֹ לְדוּגְמָא, מַחֲמַת שְׁשָׁם הַתְּחִילָה הַתְּפִשְׁטוֹת הָאִפִּיקוֹרְסוֹת.

ד – ע

עַל הַמוֹכָא בְּסַפֵּרֵי מַעֲשִׂיֹת בְּמַעֲשֵׂה מַהוּ בְּעֻטְלַעְרָס בְּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, שְׁאָמַר לָהֶם הַנֶּשֶׁר שֶׁיִּתְחַלּוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת וְכוּ' – אָמְרוּ אַנ"ש, שְׁעַקָר הָאוֹצֵר שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד הוּא הַזְּמַן הַיָּקָר מְכַל שְׁקָצְבוֹ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֹא נִתֵּן לְקִנּוּתוֹ בְּכָל הוֹן שְׁבַעֲוֹלָם, וְעִמּוֹ צָרִיכִים אָנוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ הַרְבֵּה בְּתוֹרָה, תְּפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּלְשִׁמְרוֹ שְׁלֹא יֵאבֵד וַיִּפְרַח לְרִיק וּלְהִבֵּל חֲלִילָה.

ד – עא

בְּמַעֲשֵׂה הַמוֹכָא בְּחַיֵּי מוֹהֲר"ן סִימֵן פּה, אוֹרַח נִכְנָס לְבַעַל-הַבַּיִת וְכוּ' וְכוּ', וְשָׂאֵלוֹ עַד הֵיכָן אֱלֹהֵי אֲתָכֶם וְאָמַר לוֹ עַד אַחֲוֵרֵי הַדָּלַת וְכוּ', אָמְרוּ בְּזֶה אַנ"ש, שֶׁכֵּן הַדְּבָר הַנִּצְרָף בַּעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ.

שחִיבִים לְצִאת מֵהַרְגִילוֹת שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, כָּל אָדָם וְהַרְגִּילוֹ, כִּי אִם יִשְׁאָר בְּבִיתוֹ וְהַרְגִּילוֹ שֶׁהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לֹא יוּכַל לְהַתְעַלּוֹת בְּמִדְרָגוֹת רְמוֹת שְׂרוּצָה הַצְדִּיק לְהִבְיֹאוֹ, וְחֵיב לְהַשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ עַל הַצְדִּיק וּלְהִכָּן שִׁפְנָה אוֹתוֹ הַצְדִּיק, יִפְנָה, וְרַק אִזּוֹ יוּכַל לְקַבֵּל אוֹר הַצְדִּיק. כִּי חֵיבִים כְּלִשְׁהוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ וְסִלּוּק יִישׁוֹת הַעֲצָמִי כְּשְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב בְּאֵמֶת לַצְדִּיק, וְעַל-כֵּן אָמַר לוֹ: "עַד אַחֲרֵי הַדְּלֵת", הֵינּוּ אַחַר הַבַּיִת הַמְרֻמָּז עַל הַסֵּדֶר וְהַרְגִילוֹת.

ד – עב

עַל הַשִּׁיחָה הַמּוֹבֵאת (חַיִּי מוֹהַר"ן סִימָן ר"ל), שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת מִכָּל אֶחָד אִישׁ כְּשֶׁר "כְּמוֹנֵי מֶמֶשׁ", אָמְרוּ, שֶׁפְּרוּשׁוֹ הוּא שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מִדַּת מְדַרְגָּתוֹ וּבְחִינָתוֹ אִם יִקַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ וַיַּעֲשֶׂה אֶת הַעֲבוּדוֹת וְהַנְּהֻגוֹת רַבְּנוּ כְּדָבְעִי, יִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹתוֹ וְתִקְוֹנוֹ לְפִי שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ הוּא, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ הִגִּיעַ וְהַשִּׁיג אֶת מְדַרְגָּתוֹ לְפִי עֲרֹךְ נִשְׁמָתוֹ הוּא.

ד – עג

בְּזֶה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ בְּ"חַיִּי מוֹהַר"ן סִימָן רס, שֶׁהַכְּנִיס רַבְּנוּ בְּאַנְשֵׁי הַרְבֵּה אֵמֶת, אָמְרוּ אַנ"ש שֶׁעָקַר הָאֵמֶת שֶׁהִנְחִילָנוּ רַבְּנוּ הוּא עַל יְדֵי עֲצַת הַהִתְבוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁעַל-יְדוֹ זוֹכָה הָאָדָם לְמִדַּת הָאֵמֶת בְּאֵמֶת.

ד – עד

אָמְרוּ עַל הַמּוֹבָא בְּסֵפֶר "חַיִּי מוֹהַר"ן סִימָן רסו, שֶׁאָמַר רַבְּנוּ שְׂאִין חֲלוּק בֵּינוֹ לְמַשִּׁיחַ וְכוּ', אָמְרוּ אַנ"ש: אֲנוּ שֶׁכָּבַד כֵּן זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ וּסְפָרָיו וְלִטְעַם מַעֲט מִזֵּיו קָדְשׁוֹ, אִם כֵּן לְפָחוֹת שְׂאֲנוּ נִצִּית לוֹ בְּכָל אֲשֶׁר דָּרַשׁ וְצֻוָּה.

ד – עה

בְּזֶה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ("חַיִּי מוֹהַר"ן סִימָן רפו): "הֵיכָן שֶׁנִּמְצָא אִיזָה טוֹב בְּהִכְרַח שֶׁיִתְקַרֵּב אֵלָיו", וּמְצִינוּ גַם שֶׁאָמַר (שם סי' שו): "אֵלֵי עוֹד

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ לא

יתקרבו כאלו אנשים שהשאל תחתיית יהיה קמוץ עבורם. אמרו אנ"ש, ששני הבחינות הנ"ל יכולים להיות באדם אחד, שבעת התקרבותו ועבודתו את ה' פראוי הרי הוא בבחינה הראשונה, ובעת רחוקו הריהו בבחינה השנייה הנ"ל.

ד – עו

במה שאמר רבנו (חיי מוהר"ן סימן שלו) שהשתמש בעבודתו של אחד מאנ"ש בשביל להשיג השגתו וכו'. אמרו אנ"ש, שעקרו קאי על זה האדם העובד ה' בעבודות גדולות וקשות, אולם עושה מעשיו בהסתרה ובהעלמה, ששום אדם אינו יודע מזה חוץ מהצדיק הגדול.

ד – עז

על השיחה המובאת בספר "חיי מוהר"ן" סימן שע, שאמר רבנו ו"ל שכל אחד מאנ"ש יש לו חלק בהתורה שלו, אבל מוהר"ן ת"ש לו חלק גדול מכלם עין שם, פרושו, שפונתו הקדושה היתה שלמוהר"ן ת"ש חלק בספר "לקוטי מוהר"ן" יותר מכלם יחד.

ד – עח

אמרו על המובא בספר "ימי מוהר"ן ת"ש" שכתב מוהר"ן ת"ש אמר היה באפשר כיום למצוא מקום לשמע שיחות ודבורים כמו ששמעו מרבנו, היה משליך ומטלטל את עצמו אלפים פרסאות עבורם וכו', שלכאורה מה שיף לומר בן, הרי לאמת אין רבנו בחיים חיותו, ואמרו שאף כיום כשאנ"ש מדברים מעבודת השם יתברך באמת, על פי דברי רבנו, יכולים לפעמים לזכות לדבר שיחות גבוהות וקדושות כאלו, שראויים היו שיאמרו על ידי רבנו בעצמו.

ד – עט

על המובא בספר "ימי מוהר"ן ת"ש" סימן סו, שכתב שם מוהר"ן ת"ש, שבעת שהוציא ביחד עם אנ"ש את מטת רבנו לקברו התנוצץ בדעתו גדלת הבורא כל כך עד שאי אפשר לספר מזה אפלו

לב שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש בליקו"מ

לעצמו וכו', עיין שם, אמרו אנ"ש שהוא לסבת קבלתו אז את בחינת ה"פי שנים" מרבנו (פמבאר ענינו בתורה סו ליקו"מ חלק א).

ד — פ

אמרו אנ"ש: אם אחר כל התורות והשיחות שגלה לנו רבנו הוסיף עוד ואמר: "את זה תקבלו מאתי שלא תרמו עצמכם, פי העולם מטעה אותנו לגמרי (פמובא בספר "שיחות הר"ן" סימן נא). הרי שלמדים אנו שעל אף כל התורות והשיחות וכו' וכו' עדין גדולה הסכנה מאד, שאפשר חס ושלום לטעות ולפלל במכשולות ודעות עקומות אף שיודעים מכל דברי תורתו הקדושים ו"ל.

ד — פא

על השיחה המובאת בשיחות הר"ן סימן מד, שמשמו של אדם נפר מה הוא ושם שמעון הוא צרוף מש עון וכו', אמרו אנ"ש שכמו כן שמעון ^{אמר החסיד} הוא צרוף אותיות שם עון (וכמובא בזהר), ועיין שם.

ד — פב

על המובא בשיחות הר"ן סימן נא, שיחת רבנו הקדוש "את זה תקבלו מאתי לבלי לרמות את עצמו מזה העולם פי העולם הזה מרמה אותנו לגמרי וכו'", אמרו שזה סוכב דוקא על האדם המנח והשקוע בזה העולם והנאותיו, אבל האדם העובד ה' באמת לפי מדרגתו אותו אין יכולה העולם הזה לרמות, פי אינו כלל מבני העולם הזה.

ד — פג

אמרו, במעשה של הרב שהיה בעולם התוהו, המובא לעיל (סימן רלח רלט), שבהכרח לומר שהיה רב פשר, ומשום כך לא קבל ענש גיהנם כהרשעים, רק ענש להיות בעולם התוהו, מדה כנגד מדה על המיונותיו שהיו לו בעולם הזה.

19.02/2018חח-N

שיח שרפי קוזש

מימרות, הברקות
ורעיונות כלליים

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

ד - פד

אמרו אנ"ש, דבורי יראת שמים שמדבר אחד עם חברו, אלו הדבורים הם דבורי ה' ממש, שנשלח להם מן השמים שיהיה להם מה לדבר, והם נדברים מאליהם, ורמזו זאת במאמרם שאמרו ז"ל: "שנים שיושבים וכו' שכינה שרויה ביניהם שנאמר אז נדברו וכו'", שלכאורה היה צריך לומר "אז דברו", אלא להורות על הנ"ל, שפשושבים שנים ונפצים לדבר דבורי יראת שמים באמת, אז נשלח להם דבורים מהשמים, וזהו: "אז נדברו" יראי ה' איש אל רעהו וכו'". כי הם נדברים מאליהם.

ד - פה

כשהיו רוצים אנ"ש להשקיט את זה הנכנס בתחומו של חברו ומקשה עליו כל מיני קשיות של מה בכך, היו פונים אליו בניחותא ואומרים לו: שאלני נא קשיות ברסלבאיות מקוריות, כגון האם התחזקת להתעורר בחצות לילה או לפחות בהשכמה? והאם התבודדת היום? וכדומה, ונא אל תשאלני קשיות הכל וסרק בעניני הפרטיים שאינם נוגעים לך.

ד - פו

אמרו, כמו שנשמת רבנו הוא ממדת הנצח פידוע ("נחמן" בגימטריא "נצח"), כמו כן כל עצותיו שיחותיו ותורותיו נצחיים וקיימים לעד לכל אדם בכל עת ובכל מקום.

ד - פז

היו אומרים ומבארים שעקר אורו הגדול של רבנו מנח דוקא בהנהגות הפשוטות ובדרך התמימות, שצוה עליהם, וכמו שמצינו בספורי מעשיות מעשה "חכם וחסד" שבתמימותו הגדולה זכה והרגיש בכל מאכל את כל הטעמים, כמו כן בדרך התמימות

לו שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

והפשיטות של רבנו, בהם מנח האמת והנכון שבכל עצותיו לעבודת ה' יתברך.

ד - פח

אמרו: לענין הל"ו צדיקים הנמצאים בכל דור, שבזכותם העולם עומד כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, אלו המנהיגים עצמם בגדלות ופרסום, — מהל"ו צדיקים 'נסתרים' בודאי שאינם.

ד - פט

ר' מתתיהו כהן ז"ל היה אומר בצחות: אברך רך בשנים דומה הוא לעיסה, וכמו עיסה באם מניחים אותה ואין מטפלים ומתעסקים בה מחמצת, כן הוא האברך, שצריך לעסוק ולעסוק הרבה בעבודת ה' יתברך ללא הפסק, ובאם לאו — יחמיץ חלילה.

ד - צ

אמרו בצחות, בתיבות "זכרון לכלם יהיו ותשועת נפשם מיד שונא" שבסדר תפלת מוסף לראש-חדש, שאנו מבקשים ומפצירים שנוזקה כלנו לזכר היטב בעלמא דאתי שבו צריך עקר הזכרון, בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל "זכיר לו יום המיתה", ועל ידי זה יבוא תשועת נפש לכל אחד "מיד שונא", שהוא היצר הרע.

ד - צא

אחד מגדולי אנ"ש אמר פעם בדרך צחות, "על פי שנים עדים יקום דבר", שצריך האדם לשמר זמנו כל כך עד שיהיה נגד עיניו שני שעונים, כי לפעמים יכול להתקלקל שעון אחד ועל ידי זה יפסיד מזמנו היקר, על כן צריך שני עדים, היינו שני שעונים, כדי שיוכל לשמור היטב היטב על הזמן היקר מכל.

ד - צב

היו אנ"ש מרמזים בשזיחה המובאת לעיל שאמר רבנו ז"ל שלעתיד לבוא יהיו כאלו מלכיות שירצו לישב בשלוה ללא

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים 10

מלחמות, ויתפסום בציצית ראשם בעל פרחם ויכניסום למריבה וּלְמַלְחָמָה וכו', שִׁכְמוּ כֵן נִמְצָא בְּכָל מַחְלָקַת וּמְרִיבָה שְׁנִמְצָאִים בְּנֵי אָדָם הַחֲפִצִים לְהִתְרַחֵק מִהַמְחָלָקַת וְהַמְרִיבָה וּבְעַל פְּרָחִים מְכַרְיָחִים אוֹתָם לְהִתְעַרֵב בַּמְחָלָקַת וְהַמְרִיבָה. וּמִשׁוּם כֵּן צָרִיף הָאָדָם מִשְׁנֵה זְהִירוֹת בְּעֵינָיו הַמְחָלָקַת לְהִזְהַר לְכַרְח מִכָּל וְכוּחַ וְהַבְּעַת שׁוּם דְּעָה בְּאִיזָה מַחְלָקַת שֶׁהוּא, כִּי בְּקָל יִמְצָא אֶת עֲצָמוֹ כְּצַד בַּמְחָלָקַת.

ד - צג

בְּדַבְרָם מִגְדֵּל צָרַת הַמְחָלָקַת וְהִיסוּרֵין שֶׁסָּבַל מוֹהֲרַנְיָת, הָיוּ אוֹמְרִים: "כִּכְּבֹר סָבַל הוּא גַם עֲבוּרֵנוּ", כִּי אֱלוֹ הֵיינוּ אֲנוּ צְרִיכִים לְעֵבֵר וְלִהְתַּגְּבֵר עַל מַחְלָקַת קָשָׁה כְּזוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִתְגַּבְּרָה עָלָיו, בְּוִדְאֵי שֶׁלֹּא הֵיינוּ יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עֲמֻדָנוּ כָּלֵל וּכְלָל.

ד - צד

אָמְרוּ בְּצַחוֹת: מַחְמַת כֵּן נִדְפַס בְּסִדוּר "סִדְר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה" לְאַחַר "בְּרַפְת הַמְזוּז", כְּדֵי שֶׁיִּלְכוּ לִישׁוֹן תִּיכֵף לְאַחַר שֶׁאָכְלוּ סְעוּדַת עֲרֵבִית, וְיִכְלוּ לָקוּם וְלִהְתַּעוֹרֵר כְּרֵאוּי בְּעַת חֲצוֹת לַיְלָה.

ד - צה

הַקְּפִידוֹ עַל אֱלוֹ הַנוֹהֲגִים לְלַכֵּת וּלְסַבֵּב בְּעַת הַתְּפִלָּה אָנָּה וְאָנָּה, וְאָמְרוּ: הָאָדָם הַמְּסַבֵּב בְּעַת הַתְּפִלָּה דוֹמָה הוּא כְּאֶחָד שֶׁתִּלֵּה לוֹ הַיֵּצֵר בְּצוּאָרוֹ רִיָּאָה וְכִבְד [הֵם אֲבָרִין] וּמוֹשֵׁף אוֹתוֹ בְּזָה סְבִיב סְבִיב. "הֵיִינְגֵט אִים אֵן אַ לִינְג און לְעַבְעֵר אוֹיפֵן הַאֲלֹדֵז און פִּירֵט אִים אַרוֹם אַהִין און אַהֵער".

ד - צו

אָמְרוּ, אִם מוֹעִיל אַמִּירַת "תְּקוּן הַפְּלִי" לְאַחַר הַפְּגָם, הָרִי שְׁאִמִּירְתָּה לְפָנֶיהָ תוֹעִיל לוֹ בְּוִדְאֵי מְלַהֲפֵשֶׁל חִלְלָה. וְאָכֵן, הָיוּ נוֹהֲגִים הַרְבֵּה אַנ"ש לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם.

ד - צז

אָמְרוּ טַעַם עַל זֶה שְׁבִיּוֹם הַיֵּאֲרָצִיִּיט עוֹשִׂים הַלּוּלָא, כִּי דִיִּיקָא

לח שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

אחר פטירת האדם שיף לעשות הלולא, פי "במתים חפשי" כתיב (תהלים פח), ואמרו רבותינו ז"ל: "כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות", מה שאין כן בחייו אין שיף לשמח עבורו, פי הרי אמרו חכמינו ז"ל "אל תאמין בעצמך עד יום מותך".

ד - צח

היו אומרים בצחות: "פרנסה" אותיות פר - נסה, היינו כמו הפר המובא בספורי מעשיות במעשה "בן המלך והשפחה שנתחלפו" שפשהתחיל לרוץ אחריו ברח הפר להלן כמו כן הפרנסה כל מה שרודפים ולהוטים אחריה יותר, אין משיגים אותה כי היא בורחת מהאדם יותר ויותר, וזהו "פר נסה" (ר' שמואל שפירא זצ"ל).

ד - צט

ההתעוררות וההתלהבות שהיה בין אנ"ש כפורים כפרט בעת קריאת המגילה, היה יותר מההתעוררות שהיה באמירת כל נדרי, וממש הרגישו וראו במוחש שיום כפורים הוא באמת יום כפורים כדברי התקוני זהר.

ד - ק

הסבירו אנ"ש ואמרו, מה בין חסרון וצער שיש לאדם שאין לו אמונה, ואין מתפלל עבור השלמת החסרון, לבין האיש הפשר שגם לו יש חסרון, אלא שמתפלל ומבקש עליה? שזה האיש הפשר אף אם לא השלמו לו עדין חסרונו, אף על פי כן בכח רבוי תפלתו נתמלא דעתו (כפי תפלתו) לדעת ולהבין שלטובה כל מאורעותיו, ורואה טובתו למרחוק וכן מקבל פח להאמין ולסבול עד שתבוא ישועתו השלמה, ואז ישמח ויגיל בה, מה שאין כן זה האיש שאינו מאמין חי עם חסרונו ללא שום תקנה פלל וכלל, לבד מזאת שאין לו שום זכות להשלמת חסרונו, ואף אם ברחמיו יתברך משלים לו חסרונו הרי הוא כבהמה ממש שאין לה חיות ודעת לשמח בישועתה

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

שְׁהַשְׁלֵם לָהּ חֶסְרוֹנָהּ, וּמִשׁוּם כֵּן בְּאֵמַת כָּל יָמָיו בְּכַעַס וּמְכַאוּבִים מִמֶּשׁ.

ד – קא

אָמְרוּ עַל זֶה הַנְּהוּג עִתָּה בְּעוֹלָם לְכַנּוֹת אֶת כָּל אֶחָד בְּתֹאֲרֵי כְבוֹד כְּמוֹ ר' וְהַגָּאוֹן וְכוּ' וְכוּ' "הַלּוֹאֵי וְנִזְכָּה בֵּימֵי חַיֵּינוּ לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַת שְׁמִינוּ הָעֲצָמִי בְּלִבְד", וּמָה לָנוּ לְתֹאֲרֵי כְבוֹד, שְׂאִינָם הוֹלְמִים אוֹתָנוּ כָּלֵל וּכְלָל.

ד – קב

הֵיוּ אוֹמְרִים בְּלִשׁוֹן הַיְהוּדִי שְׂאֵנוּ מִתּוֹדִים וְאוֹמְרִים בְּתַפְלַת יוֹם כְּפוּר קֶטֶן "אֵת אֲשֶׁר הִחְמַרְתָּ הַקְּלָתִי וְאֲשֶׁר הַקְּלַתָּ הַחֲמַרְתִּי", שְׁלִכְאוּרָה מָה עוֹן יֵשׁ בְּזֶה שֶׁהִחְמִיר עַל עֲצָמוֹ בְּדָבָר הַמְּתָר לוֹ, וְאָמְרוּ שֶׁהַיְהוּדִי וְהַחֲרָטָה שְׁבִדְבָר הוּא, עַל הַפְּרָסוּם וְהַגָּאוּת, שְׂמָא הִחְמִיר עַל עֲצָמוֹ בְּדָבָר הַמְּתָר, בְּפְרָסוּם וְרַעַשׁ גָּדוֹל, וְכַדִּי לְהַתְיָהֵר וּלְהַתְגָּאוֹת.

ד – קג

בְּעֲלֵי הַצְּדָקוֹת שְׂבָאֵנ"ש כְּשֶׁרָצוּ לְתַת לְעֵנִי עַל צָרְכֵי שַׁבַּת הֵיוּ מִקְדִּימִים נְחִינְתָם כְּבָר בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בְּהַטְעִימָם שְׂפָכָר בַּיּוֹם ד' מְזַכְּרִים בְּשִׁיר שֶׁל יוֹם אֵת ה"לְכוּ נִרְנְנָה" שְׂאוֹמְרִים אוֹתָהּ בְּלִיל שַׁבַּת, לְרַמֵּז שְׂפָכָר בַּיּוֹם ד' מִתְחִיל הָאֶרֶת הַשַּׁבַּת, וְכִמוֹ שְׂאָמְרוּ רַז"ל שְׂמִיּוֹם ד' מִתְחַלֵּת כְּבָר הָאֶרֶת שַׁבַּת הַקְּרֻבָּה, וְהַיּוֹת שְׂפָל שְׁלָמוֹת הַצְּדָקָה הוּא בְּשַׁבַּת כְּמִבְּאֵר בְּתוֹרָה ל"א עַל כֵּן הַקְּדִימוּ לְחַלֵּק אֶת הַצְּדָקָה כְּבָר בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי.

ד – קד

בְּעֵת שֶׁזָּכּוּ לְשִׁפּוֹף לָבָם כַּמִּים בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ, אָמְרוּ בְּצַחוֹת: "הַיּוֹם הַנִּיחֵנִי רַבְּנוּ לְגִשְׁתֵּי אֱלֹיו", "הַיֵּינֵט הָאֵט מִיר דְּעַר רַבִּי צוֹ גִּילְאֲזֵט צוֹ זִיף".

מ שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

ד – קה

בדברים משבח מעלתו של מוהרנ"ת ו"ל, אמרו והדגישו, שאף על פי שכתב דברי תורה הרבה מאד, והיה עסוק מאד בעבודת ה' כידוע, אף על פי כן לא מנע את עצמו מלדבר עם אנ"ש בעבודת ה' יתברך, והקדיש הרבה מזמנו לדבר עם כל שואל ומבקש עצה בעבודת ה' יתברך.

ד – קו

היו ממשילים ואומרים: יהודי שאינו מתחדש בעבודת ה' יתברך הרי הוא דומה למסמר התחוב זמן רב במקומו, שלרב הזמן נחלד ונופל מערכו, מה שאין כן מסמר שמוציאים ותוקעים אותו שוב ושוב, נשמר כשרו וערכו כבראשונה.

ד – קז

רמזו בדרך צחות: "מנוחה ושמחה אור ליהודים", הינו, "נחמן" כן "שמחה" אור הוא ליהודים.

19/08/2018תחנ

ד – קח

על המוכא בספרים בענין גדל החיוב של למוד הקבלה אמרו אנ"ש, שאלה שאינם מסגלים לזה, יוצאים ידי חובתם בלמוד בפשיטות בספר הזהר וספרי רבנו.

ד – קט

היו מדגישים ואומרים: מהו הנקרא "א גוטן טאג" יום הגון וטוב בעבודת ה' יתברך, דוקא פשעובדים אותו יתברך לילה ויום, כי יום ללא הלילה שלפניו אינו יום, כמו שנאמר: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", שדייקא ערב עם בקר הוא יום אחד שלם, וכשממלאים אותו בתורה ועבודה היינו "לילה ויום", הוא נקרא "יום טוב".

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

ד — קי
אָמרו אַנ"ש, כָּל מֵה שְׁמַתְמֵהֶמֶת יוֹתֵר הַיְשׁוּעָה לְכוּא לְאָדָם —
וְהָאָדָם הַמִּמְתִּין לֵה אֵינוּ מִתְיָאֵשׁ אֶלָּא מִרְבָּה עוֹד וְעוֹד בְּתַפְלָה, הָרִי
שְׂאֵחַר כֶּךָ כְּשֶׁכָּבַר בָּאָה הַיְשׁוּעָה, הִיא תְהִיָּה עִם שְׁלֵמוֹת וְהִרְחֵבָה
יוֹתֵר וְיוֹתֵר, מִחֲמַת שְׂרׁוֹב הַתַּפְלוֹת גָּרְמוּ לְרַבּוּי הַפְּלִים לְקַבֵּל בְּתוֹכָם
אֶת הַיְשׁוּעָה הַנִּצְרָכָת בְּשֵׁלֵמוֹת וּבְמִלּוּאָה.

ד — קיא
אַנ"ש אָמְרוּ, שְׁכַשְׂאֲחַד רוּצָה לְצֵאת יְדֵי חוֹבַת כָּל הַדְּעוֹת, הֵן
בְּמִנְהַגִּים קְדוּשִׁים, וְהֵן יְדֵי חוֹבַת דַּעַת הַבְּרִיּוֹת, עַל יְדֵי זֶה יוֹצֵא
מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי לְרַב הַחוּמוֹרוֹת, וְלִרְב דַּעְתָּם שֶׁל הַבְּרִיּוֹת שְׁמִשְׁנָה אֶחָד
מִחֲבָרוֹ, כִּי צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְפִלֵס דְּרָפוֹ בְּמִנְהַגִּים קְדוּשִׁים כְּפִי יְכַלְתּוֹ
וּמִדְרָגָתוֹ הוּא, וּבִישׁוּב דַּעַת נִכּוֹן מִדְרָגָא לְדְרָגָא, וְלֹא יַעֲמִיס עַל עֲצָמוֹ
הַנְּהַגוֹת קְשׁוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁיִּפְּלוּהוּ אַחֲר־כֶּךָ, אִף מִמַּעַט עֲבוּדָתוֹ, כְּשִׁירָאָה
שְׂאִין בִּיכְלָתוֹ לְעַמֵּד בְּהַנְּהַגוֹתָיו וּכְדוּמָה.

ד — קיב
בְּאֵרוֹ אַנ"ש וְאָמְרוּ: בְּנֵי אָדָם קִטְנִים בְּמַעְלָה כְּמוֹנוֹ, צְרִיכִים
לְדַעַת וּלְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּמַחֲנוֹ שְׁכַכֵּל מְקוֹם שְׁלוּמֵדִים וְרוּאִים אוֹ
שׁוֹמְעִים שׁוּם חֶסְרוֹן בְּצַדִּיקִים הַגְּדוּלִים, הֵן הַכְּתוּבִים בְּסִפְרִים וְהֵן
מִהֶמְסָפֵר בְּעַל-פִּיהַ, לְבַלִּי לְשַׁפַּח מַעְלָתָם וְצַדִּיקָתָם חַס וְשְׁלוֹם, וּלְבַלִּי
לְזַלְזַל בְּכַבּוּדָם כְּהוֹאֲזָה חַס וְשְׁלוֹם, אֶפְלוּ בְּמַחֲשָׁבָה וְכָל שֶׁכֶּן
בְּדַבּוּר, וּמַחֲיָבִים לִירָא מֵהֶם עַל-אִף חֶסְרוֹנוֹתֵיהֶם הַנִּרְאִים לְדַעַתָּנוּ,
אִם מִפְּנֵי שְׂאִינָנוּ מְבִינִים דְּרַכָּם כָּלֵל וְכָלֵל, וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַז"ל: "אַל
תְּדוּן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקוּמוֹ", אִם מִחֲמַת הָאֲמוּנָה שְׁמַחֲיָבִים
אֵנוּ לְהֶאֱמִין שְׂאִם בְּאֲמַת שְׁגוּ הָרִי בּוֹדָאִי וּבּוֹדָאִי עֲשׂוּ תְשׁוּבָה.

ד — קיג
אָמְרוֹ אַנ"ש שְׁבַחֲיִים חֵיתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק וְהָאִישׁ הַפֶּשֶׁר קָשָׁה יוֹתֵר

מב שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

להפירו מלאחר הסתלקותו כי גופו מכסה על נשמתו הגדולה, וצריך אז התגברות גדולה במדת האמונה להאמין בו.

ד – קיד

ספר רפי לוי יצחק ז"ל, ששמע פעם דרשה מראש ישיבת ראדין, שאמר בשם החפץ-חיים דבר נאה, שלכאורה איך יכולים אנו לבוא בסוף השנה בימים הנוראים מדי שנה ולבקש פפרה על עוונותינו, ומה תקנתנו שאכן יכפר לנו ה' על כל חטאתינו, ובאר, שרק אדם המעביר על מדותיו ומותר וסולח לאלו שחטאו כנגדו, הוא הוא היכול לבוא ולדרש סליחה וכפרה על מעשיו, ומה שמוותר וסולח יותר כמו כן יש לו תקנה יותר, שאכן יכפרו ויותרו לו על כל עוונותיו.

אשר החסידים

ד – קטו

בענין הקשיא המפרסמת, שלכאורה איך שיף להתפלל על תשובה, הרי נתן לאדם בחירה לבחור טוב או רע חלילה. הוסיפו אנ"ש עוד ואמרו, שתועלת התפלה לזכות לתשובה היא בזה, שעל-ידי התפלה לא ירמה עצמו בדרך התשובה לחשב ולהרהר שפבר זכה לתשובה, כי פשיתפלל על התשובה יעמוד יותר ויותר לזכר עצמו במעשים טובים עוד ועוד, והתפלה תזכירו עוד פשעים ועוולות שפבר שכח מהם, וכך יצטרף ויזדכך עד שיופה לתשובה שלמה באמת לאמתו עד שיעיד עליו בוראו שלא יחזר לאולתו.

19/08/2018nnx

ד – קטז

הרבו אנ"ש לדבר מדין "נערה המאורסה" ולהוכיח ממנה גדל מעלת הצעקה והזעקה לה' יתברך כל אחד ואחד וירידתו ונפילתו הגדולה, כי הנה זו ה"נערה המאורסה" בהיותה בעיר נענשת אף היא, כי אלו היתה צועקת וזועקת היתה נצלת, "ואם בשדה מצאה צעקה הנערה ואין מושיע לה", כמו כן זה האדם שבא נגדו היצר ומחטיאו ומפילו כל אחד ונפילתו, עד שנדמה לו שאין לו שום

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים מג

תקנה להנצל ממנו, אף-על-פי-כן מחיב לזעק ולהתאנח מרה כל ימיו על גדל התרחקותו מהשם יתברך, כי יתבעוהו למעלה, נכון שהתגבר עליך היצר מאד מאד, אולם משום מה התרשפת ולא זעקת מעמק לבך בתפלה ובתחנונים שתנצל מהיצר והמסית הבא ומשפים להרגך בגשמיות וברוחניות. כי אם היית זועק מרה על גפילתך וירידתך הגדולה, היית ניצול ממנו, ואף אם בשדה מצאך גם היית נפטר, כי ה' בעצמו היודע תעלומות לב, בראותו זעקתך ושאתך ימליץ עליך לטובה, כי מדין הזעקה והצעקה לא יפטר אף אחד.

ד - קיז

אמרו אנ"ש: זה האדם המנח ושרוי בירידה גדולה ואין בו כח וחשק לשום דבר טוב מחמת העצבות והכבדות השרוי בו, דומה הוא, לעבד המלך שנחלה וכא אליו המלך לבקרו, וכשראהו החולה רצה לקום מלפניו ולהדרו פיאות למלך, אולם כשראה המלך רצונו, אמר לו: שכב במקומך ואל תתאמץ כלל וכלל עבורי, וכי באתי בעת פזאת להטריח אותך? אלא כל רצוני וחספי עתה הוא, שתדע רק זאת שאני הוא המלך ובאתי לבקרך לכבודך. כמו כן זה האדם שאין בו שום חשק ומרץ לשום דבר שבקדשה לרב מכאובי נפשו, הקדוש-ברוך-הוא שהוא מבקר חולים, בא לבקרו, ועקר חפצו יתברך הוא רק שידע ויאמין שהקדוש-ברוך-הוא מלך ומנהיג את העולם וכל מה שעבר ועובר עליו הפל הוא לטובתו ומאתו יתברך ויתעלה. והוא בא לבקרו ועדין חפץ בו, וישתדל להבריא עצמו ולחזור ולשרתו כמקדם.

ד - קיח

אמרו אנ"ש: אלולא היינו אנו מציתים לקול רבנו והיינו זהירים לצייתו על כל אשר יאמר, ממילא הייתה מתבטלת ההתנגדות שיש בעולם עלינו.

ד - קיט

אמרו אנ"ש על זה שאמר רבנו ז"ל, שפעל אצל השם יתברך

מד שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

שְׂיִזְדַּמְן בֵּין אַנ"ש אֶחָד עִם כּוֹבֵעַ יָפָה, כּמִסְפָּר לְעֵיל בְּחֶלֶק ב, שְׂצָרִיף זֶה הָאֶחָד עִם הַכּוֹבֵעַ הַיָּפָה לְדַעַת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ כְּהוֹגֵן עִם כְּסָפּוּ וְעִשִׂירוֹתוֹ לְטוֹבַת אַנ"ש, כִּי זָכָה לְזֶה כְּדִי שְׂיִסִּיעַ לְאַנ"ש, וְכִשְׂיִמְעַל בְּתַפְקִידוֹ יַעֲבִירוּ זְכוּת זֹאת מִיָּדוֹ וְיִשְׂאָר כְּשֶׂאָר עֲנִי אַנ"ש.

19/08/2018 10:00

ד – קכ

אִמְרוּ אַנ"ש: הַהִשְׁפָּעָה וְאוֹר הַצְּדִיק שֶׁמְקַבְּלִין אָנוּ מִרַבְּנוּ כָּל אֶחָד כְּפִי יְגִיעָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ, עֶקֶר הַהִשְׁפָּעָה הִיא דְּוָקָא כְּשֶׁהוּא בְּאַחֲזוּת וּבְאַהֲבָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַנִּכְלָל בְּשֵׁם רַבְּנוּ, כִּי רַבְּנוּ אֵינוֹ מְשַׁפִּיעַ לְכָל אֶחָד בְּאַפֵּן פְּרָטִי, אֲלֵא הַשְׁפָּעָתוֹ לְכָל אַנ"ש, וּמִי שֶׁנִּכְלָל בְּכָלֵם מְקַבֵּל מַחֲמַת הַתְּכַלְלֻתוֹ בְּכָלֵם וְרַק כִּן עוֹלָה וּמִתְעַלָּה בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (א"ה, רֵאֵה עוֹד בְּלִקוּטֵי הַלְכוֹת תְּפִלִּין הַלְכָה ב בְּתַחֲלָתוֹ).

19/08/2018 10:00

ד – קכא

אַנ"ש הַזְּקֵנִים לֹא הָיוּ נוֹתְנִים שׁוּם הַדְּרָכוֹת מִיַּחֲדוֹת לְהַאֲבִרְכִים, רַק הִמְרִיצוּ חֲרוּזוֹ אוֹתָם לְהַגוֹת הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה וּלְדַבּוֹק חֲבָרִים יַחַד, וּלְדַבֵּר יַחַד דְּבוּרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְעִבּוּדֵי ה' וּלְהַתְּפַלֵּל בְּיַחַד.

ד – קכב

הָיָה אוֹמֵר רַבִּי יִצְחָק בְּעַר מְטַעֲפֵלִיק ז"ל, בְּצַחוֹת לְשׁוֹנוֹ: הַבְּעַל-דָּבָר בָּעַת שֶׁבָּא לְהַחֲטִיא אֶת הָאָדָם וְרוֹצֵה לְהַסִּיתוֹ וּלְהַפִּילוֹ מִעִבּוּדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, בָּא אֵלָיו בְּכָל מִיַּי הַרְכִים וְעַרְמוּמִיּוֹת שׁוֹנוֹת עַד שֶׁאַפְלוּ יְכוֹל לְכַפּוֹת בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ לְפָנָי הָאָדָם לְפַתּוֹתוֹ וּלְהוֹכִיחַ לוֹ גְּדֵל נַחֲצוֹת הַעֲבָרָה וְהַמְכָּשׁוּל שְׁרוּצָה לְהַכְשִׁילוֹ בוֹ, ה"י.

ד – קכג

כָּל סוֹחֵר טוֹב עוֹמֵד וּמְשַׁגִּיחַ עַל פְּתִיחַת חֲנוּתוֹ בְּעַת הַנְּכוּן, בְּפִרְט בְּעַת שְׂרָבִים בָּאִים לְקִנּוֹת, כִּי אִז עוֹמֵד וּמְשַׁגִּיחַ לְשֵׁרֵת אֶת קְהַל קוֹנָיו, וְחָה נִקְרָא סוֹחֵר טוֹב, כְּמוֹ כֵּן הַדְּבָר — אִמְרוּ אַנ"ש — לְעִנְיָן

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים מה

עבודת ה', זמן המבחר שיכול האדם לסחור אִז בְּמִסְתָּרִים טוֹבִים וְרוּחִיִּים לְנֶצַח הוא מַעַת חֲצוֹת לַיְלָה וְאֵילָף, וּכְסוּחַר טוֹב צָרִיף הָאָדָם לְשֹׁמֵר עַל עַת זֶה וְלִהְיוֹת עַר וְרִיז לְסוּחַר בְּמִסְתָּרוֹ הַקְּדוֹשׁ. וְאָמְרוּ עוֹד שְׁלֹפֵי עֲרֹכּוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל עַת קְדוֹשׁ זֶה, כְּמִבְאָר בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, וּבִפְרָט בְּסִפְרֵי הַזֶּהר, הֵרִי שְׂדֵחִית הַשִּׁינָה וְהִירִידָה מִהַמְטָה בַּעַת נִשְׁגַּב וְרוּחִי כְּזֶה, מִהָרְאוּי שֶׁלֹא יִהְיֶה לָהּ שׁוֹם עֲרָף וּמְנִיעָה כָּלֵל וְכָלֵל.

אמרו אנ"ש

ד – קכד

אָמְרוּ אַנ"ש: עַקֵּר הַסִּפָּה שֶׁצָּרִיף הָאָדָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, אִף כְּשִׁרְאוּהָ רַחוּקוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתּוֹרָתוֹ, הוּא מַחֲמַת עֵצֶם הִיּוֹתוֹ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְ"שֶׁלֹא עֲשֵׂי גוֹי", וְאִין הַשִּׂמְחָה תְּלוּיָה בְּסִבּוֹת כָּל שָׂהֵם, כְּמוֹ הַהֲרַחְבוֹת וְהַרְוּחוֹת שֶׁמוֹצֵא בְּצָרְתוֹ, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֹא הוּא בִּיסוּרִים וּמְכַאֲבוֹת תָּמִיד, וּבְכָל פַּעַם אִף כְּשֶׁנִּשְׁלַם לוֹ חֲסֻרוֹתָיו, יוֹלְדוֹ לוֹ חֲסֻרוֹנוֹת חֲדָשִׁים שֶׁשׁוֹב בִּיֵּאוּהוֹ לְעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחָרָה, כִּי "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד", וְתָמִיד תִּרְדָּפְהוּ עֵמֶל וְיָגוֹן זֶה, אוֹלָם הַשִּׂמְחָה הַשְּׁלֵמָה וְהַתְּמִידִית הִיא שִׂמְחַת הִיּוֹתוֹ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, מִבְּנֵי אֲבָרָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, יִהְיֶה אִיף שִׁיחֵיהָ, בְּאִיזָה מְדַרְגָּה נְמוּכָה שֶׁהוּא, וְאַחַר הִיּוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה מַחֲמַת הִיּוֹתוֹ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, יְכוֹל לְשַׂמַּח עוֹד וְעוֹד בְּכָל עַת שֶׁמִּרְחִיב לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם בְּכַנִּיִּים אִם בְּכַרְיָאוֹת הַגּוֹף אִם בְּפִרְנֶסָה וְכוּ' וְכוּ', וּמַחֲמַת כֵּן אִף בִּיסוּרָיו הַקָּשִׁים בְּיֹתֵר יְכוֹל וְחִיב לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

ד – קכה

מְקַבֵּל הִיָּה בֵּין אַנ"ש לְעַנִּין הַבְּעָלִי זְכוּרוֹנוֹת הַכְּתוּבִים בְּסִפְרֵי סְפָרִי־מַעֲשִׂיּוֹת בְּמַעֲשֵׂה מַהוּ בְּעֵטִלְעָרִס, שֶׁאַחַד מֵהֶם הִיָּה הַצַּדִּיק רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזְעַנְסֶק זִיע"א (כְּיָדוּעַ בֵּין הָעוֹלָם שֶׁעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה גַם עַל מַה שֶּׁהָיָה אֵת אִמּוֹ בְּשַׁעַת הַנִּקְתּוֹ כְּדָרְךָ הַתִּינּוּקוֹת).

ד – קכו

הֵיוּ אוֹמְרִים: אֲסוּר לוֹ לְאָדָם לְדַבֵּר גְּבוּהָה אֶפְלוּ בְּעִבּוּדַת ה',

מו שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

היינו לדבר מעבודות גדולות וקשות שמא חלילה יבחנו אותנו מלמעלה ויביאוהו לידי נסיון, ומי יודע אם יצמוד הוא עצמו בנסיון.

19/08/2018תח

ד – קכז

פרשו בדברי רבנו, שאמר "ממני לא יודעים כי אם נתן נפתלי מעט", "נתן נפתלי אביסעל", שהכונה הפשוטה שהן מוהרנ"ת והן רבי נפתלי לא יודעים ממנו כי אם מעט. וראה בהקדמת ספר חיי מוהר"ן.

ד – קכח

אמרו אנ"ש צווי התורה שצויתה שלמוד ועסק התורה יהיה בבחינת "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים" סוכב והולך גם על ענין רבנו ז"ל וההתקרבות אליו, שאי אפשר כלל וכלל לקבל ולהתעלות בדרכי עצותיו של רבנו ז"ל לולא ההתחדשות בדרכיו ז"ל מדי יום ביזמו משך כל ימי חיו כחדשים ממש.

ד – קכט

היו אומרים על ענין הדבורים שמדברים כנגד המפורסמים שפרסומם בשקר, הרי באותו עת שאני מדבר שלילי על הצד שכנגד, שמזה לא יצמח שום תועלת, הרי יכול אני לדבר מהצד החיובי שהוא הטוב הנמצא בספרי רבנו ועצותיו הקדושות, שמזה בודאי תצמח טובה. כי היו מקפידים לבלי לדבר כלל וכלל מחסרונותיהם של אחרים יהיה מי שיהיה.

ד – קל

במה שהקפידו חז"ל לבלי לתת צדקה לעני שאינו הגון, אמרו אנ"ש, שעקר ההשתדלות בזה צריך להיות בעת שיש לו סכום כסף נכבד לחלקו לצדקה, אולם בדרך כלל כשנותנין לעני הפושט יד אין צריך לחשוש בדבר זה, אם אין יודעין בברור שהוא אינו הגון חלילה.

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים מז

ד — קלא

היו אומרים לזה המעיר הערות ונכנס בתחומו של חברו להוכיחו וליסרו שלא פהוגן — אנא! מבקש אני ממך, אל נא תתקן אתה את יצרי הרע, הניחהו נא בשבילי, כי עלי הוטל לתקנו ולבטלו ולא עליך.

ד — קלב

אמרו: נמצאים אצלנו תלמידי חכמים הרבה, אולם תלמידי חכמים וגם חסידים הדבוקים באמת ברבנו וספריו, דבר זה חסר לנו עדין.

ד — קלג

שבחו מאד את ה"חפץ חיים" נוסף על כל שבחיו, גם בזה שסדר את ספרו "משנה ברורה" לפי סדר השלחן ערוך, ולא כספר וחובר בפני עצמו.

ד — קלד

כשהיו אנ"ש עובדי ה' המופלגים מתפללים שיתן להם ה' יתברך פרנסה, היו מתפללים בפירוש שיצילם ה' יתברך גם מעשירות וכמו שכתוב (משלי ל): רש ועשר אל תתן לי. וכמוכא בספרים שנסיון העשר קשה יותר מנסיון העניות.

ד — קלה

אמרו: ענין למוד הפוסקים שצוה עזרו רבנו מאד פידוע, פונתו היתה בדוקא בארבעה חלקי השלחן-ערוך. בסדר שסדרם רבנו ה"בית-יוסף".

ד — קלו

אנשי-שלומנו הזקנים אמרו, שכל אחד מתלמידי רבנו ירש ממנו לאחר הסתלקותו מדרגה מיוחדת, מוהרנ"ת ז"ל — העבודה

מח שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

עם אנשי-שלומנו והמקרבים; רבי שמואל איזיק — כח תקון
נשמות המתים; ורבי יודל ז"ל — כח הפדיונות.

ד — קלו

אמרו אנשי שלומינו: בעוד שפפרי "לקוטי הלכות" הקדושים
נפר גדלתו של מוהרנ"ת בהשגות שבתורה — הרי שבמכתביו
שכתב והודפסו בספר "עלים לתרופה" נפר בפשטותו והנהגתו
בשיחות חולין שלו וחי היום יום של האדם הגדול בענקים זה,
ומחמת כן לאנשים כפרכנו — צריך להתמיד גם בהם מדי יום.
ואמרו: שכשמו כן הוא "עלים לרפואה" — לרפואת הנפש ורפואת
הגוף, וכמו חולה המקפיד לקחת מדי יום את מרשם הרפואה —
כמו כן צריכים אנו להקפיד לקחת עלי וסמי רפואה אלו הנמצאים
במכתביו הקדושים, וכודאי נרפא על ידם.

ד — קלח

אמרו לענין מה, שנמצא לפעמים שמקפיד הגבאי צדקה
והעסקן כשפונה לנדיבי לב להתרימם ולעוררם לדבר מצוה ולא
נענה, שצריך לדמין לעצמו שדומה הוא לאדם ההולך לקבל
מכתבים מהדור, וכי אם לא נשלח אליו שום מכתב ולא יתן לו הדור
איזה מכתב יקפיד עליו? כמו כן צריך להאמין שכל הצלחתו הוא
מן השמים וכשלא נענה היכן שחשב להענות, לא יקפיד, רק יבין
שאין זה האדם המתבקש הדור שלו, ויקבל ישועתו מדורים
ושליחים אחרים.

ד — קלט

אמרו: מהיוצא מדברי רבנו בשבט בנו הקדוש רבי שלמה
אפרים ז"ל, שהיתה נשמתו גבוהה מאד, שהיה כליל מבחינת תרין
משיחין, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, ועל כן נקרא בשם שלמה-
אפרים, והינו שלמה בן דוד, ואפרים בן יוסף. ומשום כן הפליג
רבנו בשבחו (ראה חיי מוהר"ן סימן כח, קעו, תקפג, ובימי מוהרנ"ת סימן
(יא).

שיח שרפי קודש / מימרות אנ"ש כלליים

מט

תאריך: 19/08/2018

ד – קמ

היו אנ"ש אומרים, שגדלתו של מוהרנ"ת לגבי שאר תלמידי רבנו ה'ה גם בזה, שהבין והרגיש יותר מכלם, שענין רבנו הוא גם לדורות הבאים ולא רק לדורו הוא; ושענין רבנו בהכרח שימשך עד סוף כל הדורות.

מצד התוכנית

19/08/2018hnn

שיח שרפי קודש

מנהגים ונוסחאות התפילה
והדרכות לכל ימות השנה

ד – קמא

אנ"ש היו נוהגים בזמן חצות שקבע לנו רבנו בלקוטי מוהר"ן סימן קמט, דהינו ששה שעות מעת צאת הכוכבים – גם לשאר המצוות והסגלות התלויים בחצות, פאכילת אפיקומן בלילי פסח וכו'.

ד – קמב

היו מאנ"ש המדקדקים בקימת חצות שנהגו לקרוא את סדר "קריאת שמע שעל המטה" בעודם שוהים בבית הכנסת אחר תפלת ערבית, וכדי שלא יוכלו למנעם בשיחה אחר כך בביתם.

ד – קמג

הקפידו אנ"ש לבלי לטעם כלום לאחר זמן חצות לילה עד לאחר התפלה, כי כך היה פנימיות רצון רבנו ז"ל.

ד – קמד

באומאן נהגו אנ"ש להתעטף בטלית תיכף בזמן המתן לעטיפה, ותיכף לאחריה החלו להתפלל שחרית, ולפעמים ארך זמן זה עד הגן החמה, כשעה ורבע ויותר, והעובדי ה' הגדולים שהאריכו בתפלתם, לא היו מדקדקים למהר לתפלת הי"ח דוקא עם הגן החמה, אלא התפללו במתינות בדרכם.

ד – קמה

כידוע מנהג אנ"ש להקפיד על קריאת שמע של שחרית לפי שיטת המגן-אברהם, [כי ספק דאורייתא לחומר] אולם כשהתעוררה פעם שאלה שלא נתנו לאנ"ש להתפלל בבית הכנסת רק לפי זמן קריאת שמע השני, והיו כאלה שרצו לבטל לגמרי את

נד שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

המנין לא הסכים לזה רל"י ו"ל, ואמר שבאופן כזה צריך לסמוך על דעת הרב והגר"א, ולא לכטל המנין של אנ"ש שגדל חשיבותו ומעלתו הוא לאין שעור.

ד – קמו

נוהגים היו להזכיר ב"הריני מקשר" וכדומה את שם רבנו עם שם אביו ואמו, דהיינו "רבי נחמן בן שמחה בן פייגא".

ד – קמוז

לא נהגו אנ"ש לומר בשחרית את הפזמון "יגדל".

ד – קמח

בקדיש אחר תיבות 'ברוך הוא' היו אומרים "ברוך הוא" ולא אמן.

ד – קמט

בברכת אהבת עולם אמרו "ושבר עול הגוים מעל צוארנו".

ד – קנ

באומאן נהגו לומר הגשם – בנקוד "קמץ", ולא ידעו מהשיטות שנתחדשו בנדון זה.

נסח אנ"ש בתפלת השמונה-עשרה לומר בברכת "אתה חונן" "חכמה בינה ודעת" בלבד, ובברכת רפאינו לומר "והעלה רפואה שלמה לכל מפותינו פי אל" וכו', בברכת ולמלשינים, אומרים "וכל הרשעה פרגע תאבד" ולא "וכל המינים". בברכת "על הצדיקים" אמרו "באמת נשענו" ללא תיבת "בתמים". בברכת שומע תפלה אמרו "אב הרחמן שמע קולנו ה' אלקינו חוס ורחם". בברכת רצה, נהגו אנ"ש לומר: ותפלתם "מהרה" באהבה תקבל ברכון וכו'. בתפלת שים שלום לא אמרו תיבת "יחד" אלא "כאחד באור פניך".

ד – קנא

"בשני ובחמישי" אמרו אל ארץ אפים כבנסח פולין.

ד – קנב

נהגו אנ"ש בחומרא רבה לבלתי לערוך שום סעודה בבית־הכנסת ובבית־המדרש, מחמת קדושת וכבוד המקום, ואפלו ביום היאר־צייט של רבנו, וכן סעודת ברית מילה וסעודת הפורים וההשתפרות לא קימוהו בבית המדרש רק בבתים פרטיים, מלבד "סעודה שלישית" של שבת שהוא גם עת למוד בפני רבים, הנהיגו בבית־הכנסת. ואפלו הלמוד בספר ספורי מעשיות בשבת בבקר הנהוג בין אנ"ש, לא למדיהו בבית הכנסת פנהוג, אלא היו עושים קדיש בבית אחד מאנ"ש (כרבי נחום שוסטער או רבי שמשון) ושם למדיהו. והכל מחמת כבוד בית־הכנסת.

ד – קנג

הנגון על הפסוק "עמך ה' ידכאו וכו'" אומרים שהוא נגון עתיק מאד מהלחנים שהביאו עמם לגלות הלויים שעמדו על הדוכן עוד בבית המקדש. והנגון על הפסוק "בינו בוערים בעם" פרסמו רבי אהרן קבליטשער ואין ידוע מי חברו, יש סברא שהוא עצמו חברו. הנגון על תיבות "ויביום השבת וכו'" חברו רבי ירוחם חזן.

ד – קנד

רב נסחאות התפלה המפרסם בין אנ"ש, הם מנסח וואהלין, וחברו רבם על ידי רבי משה בנו של רבי פנחס קארצער זצ"ל.

ד – קנה

אלו מאנ"ש שהיו הולכים עם חוטי תכלת בציצית, היו בהם שהלכו עם חוט אחד של תכלת כשיטת הרמב"ם והיו כאלה שהלכו עם שני חוטים, כשיטת הראב"ד, רבי שמואל מאיר אנשין ז"ל הלך עם חוט אחד.

ד – קנו

באומאן נהגו אנ"ש החשובים, כרבי שמשון בארסקי ורבי געצי

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

ו"ל, ללמוד בכל יום שעור בספר לקוטי מוהר"ן, בין מנחה למעריב, כל אחד בדילוג יום אחד, דהיינו שלמדו תורה אחת ואחריה את כל ההלכות הפוזרים בספרי לקוטי הלכות המיסדים על תורה זו, ומחמת סדר למוד זה, לקח זמן רב לגמור תורה אחת.

ד – קנז

נהגו אנ"ש לעשות רקוד תיכף לאחר שמחת הברית מילה עוד לפני עריכת הסעודה.

ד – קנח

היו נותנים שם לתינוק בשם נחמן על שם רבנו, ללא ערבוב שאר שמות נוספים, ולא פדעת הסוכרים לכלי לתת שם זה בנפרד.

ד – קנט

באימאן נהגו לעשות את החפה אחר השקיעה, ורק כשהתקימה החפה בערב שבת עשו אותה לפני השקיעה. אולם כן בארץ ישראל, הקפיד רל"י ו"ל לנהג כמנהג ירושלים להעמיד החפה לפני השקיעה.

ד – קס

נוהגים היו אנ"ש לכסות את התינוק בכסוי ראש בקטנותו ממש, וכמובא בספר המדות אות בנים.

ד – קסא

בענין הזכרת השמות הקדושים ושלוכם שבקריאת שמע שעל המטה שעל פי נסח האר"י לענין עונש ד' מיתות בית-דין, היו שאמרום [ללא הזכרת שמות הקדושים] וכאלה שלא אמרום, וכל אחד ומנהגו.

ד – קסב

עת המולד אף על פי שהוא עת רצון, אף-על-פי-כן לא נהגו אנ"ש להיות געור עבודה לפני עת חצות.

ד – קסג

אנ"ש לא היו עושים עסק מכבוד סנדקאות וכדומה. ורק כשיצא מזה תועלת לטובת שום דבר מצוה, כמו פעם בעת שהכניס רבי מתתיהו כהן ז"ל את בנו בכריתו של אברהם אבינו, מכרו את כבוד הסנדקאות, כי רצו להשלים בכך מעות להוצאות הברית, כי היה עני גדול ומרוד עד שלא היה לו אפילו להוצאות הברית, וקנה אותו רבי חיים ב"ר שפתי מאומאן.

ד – קסד

נהגו לתת צדקה בעת שמחת תנאים או איזה כריתת ברית, וכדי שיהיה קיום להתנאים והכריתות ברית, בזכות הצדקה.

ד – קסה

באומאן הדליקו את הנר תמיד רק בציון רבנו ולא בקלוזו.

ד – קסו

הקפידו אנ"ש כשבנו לעצמם בית בארץ ישראל שיבנו גם מקום מכבד עבור סכה, וכן כששכרו דירה בחוץ לארץ, כי הסכה היא שמירה לבית, והוא על פי המבאר בדברי רבנו בתורה רסו, על מאמר חכמינו ז"ל (סוטה יא) כל העוסק בבנין מתמסכן, ובחינת "סכה" היא ההפך מזה, עין שם.

ד – קסז

היו אנ"ש מקפידים מאד לבלי לחוות לשואל שום דעה בהחלטיות, וספר רבי לוי יצחק ז"ל דוגמא לזה, שפשהציעו לו לאשה את בתו של רבי אהרן קיבליטשער, הלך לשאל בזה את דעתו של רבי אייזיקל מאומאן, לא חנה לו רבי אייזיק מהי דעתו, אלא שאלו: וכי מהי דעתך אתה בשירוף זה? וכן כששאל בדבר זה את רבי שמשון בארסקי שאלו גם הוא כף.

ד – קסח

נוהגים היו אנ"ש לומר תפלות בספר "לקוטי תפלות" אף

בשבת, אולם היו מדלגים את התפלות המדברים מחטאים ועונות והוא על פי מה שאמר מוהרנ"ת לבנו רבי יצחק כמספר לעיל.

ד – קסט

היו נוהרים מאד לבלי להפגס לוכוחים עם אפיקורסים וכדומה, והיה דרכם לומר לאפיקורוס הבא להתנכח בעניני אמונה, "מוכן אני לומר לך מה שבודעתי ואם תרצה שמע דברי ותקבלו ואם לאו, אבל את מה שבודעתך לומר, להקשות ולהסביר, איני מעונין אף לשמוע כלל וכלל.

ד – קע

לא נהגו אנ"ש להשתטח ולהתפלל על קברם של תלמידי רבנו, לבד מציון מוהרנ"ת ז"ל שבעיר ברסלב, ואז השתטחו כבר גם על ציונו של רבי אהרן הרב מברסלב הטמון בסמוך.

ד – קעא

נוהרים היו אנ"ש מאד, לבלי לגרום לשום מחלקת ווכוחים בבית הכנסת, ואפלו ביום יארציט וכדומה לא התגודדו להתפלל דוקא לפני העמוד, וכן לא נדחקו לקבל דוקא עליה לתורה, וכדומה בשאר פבודים.

ד – קעב

נוהגים היו להתפלל בכל יום על כלל ישראל שיזכו וישובו בתשובה שלמה.

ד – קעג

בני הברמצוה היו נוהגים לדרוש בסעודת הברמצוה תורה מלקוטי מוהר"ן עם ה"הלכה" שבספר "לקוטי הלכות" המיוסדת עליה.

ד – קעד

היו גוערים באלו המעשנים מקטרת ומריחים בטבכ בבית

נמ שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסתאות

המדרש ומליצים עליהם את הכתוב "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית". כי רבנו הזהיר ואסר עלינו את העשון כמובא בספר "חיי מוהר"ן" סימן רעג; תעב.

ד — קעה

נוהגים היו להניח את הספר "לקויטי מוהר"ן" מתחת למראשותיו של חולה, כסגלה לרפואתו, וכמובא מזה בספרים מגדל סגלת הדבר להניח ספר קדוש למראשותיו של חולה.

ד — קעו

אנ"ש שבפולין היו נוהגים להניח את ספר "לקויטי מוהר"ן" למראשותה של המקשה לילד, וראו בזה כמה מופתים, וכמו כן ידוע היה מכמה וכמה עקרות שהיו קוראים ואומרים כמה פעמים את ספר "ספורי מעשיות" ונפקדו בסיעתא דשמיא, כמובא סגלתו בספר "חיי מוהר"ן" סימן כה.

ד — קעז

הקפידו לבלי להספיד שום נפטר, וכמנהג החסידים ההולכים בדרכי הבעל-שם-טוב.

ד — קעח

אין הדבר מבורר, אם הספר הקדוש "קנאת ה' צבאות", חברו מוהר"ן עצמו או אחד מגדולי אנ"ש שבזמנו.

ד — קעט

כשהיו מברכים אחד את חברו, היו גם אומרים ומברכים: "שנוכה לעשות תשובה".

ד — קפ

נוהגים היו לטל נטילת ידים של שחרית אף לתינוק קטן.

ד – קפא

היו נוהגים לומר ולהודיע לנפטר לפני הקבורה, שידע שהוא כבר נפטר וכשיגיע לעולם האמת, ידרוש בכל תוקף שיביאוהו לרבנו ושיתקשר ויאחז את עצמו ברבנו, ושידע שגם שם יש קלפות שלא יניחוהו לבוא למקומו, והוא על-פי המספר בספר "חיי מו^{1978/2018}ת^{החברה}" סימן קא.

ד – קפב

אחרי שישבו אנ"ש ודברו יחד ביניהם בעבודת השם יתברך, והיו מוכרחים להפסיק בדבורם, אמרו זה לזה בדרך חבה, "האסיפה עדין לא נגמרה ועוד נתראה שוב". כי ענין גדול היה אצל אנ"ש להתאסף ולדבר יחד בעבודת ה' יתברך, כי יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום וצריך לחשוב עצות מדי יום להנצל ממנו.

ד – קפג

באומאן היה נמצא "ספר תורה" שהשתמש בו עוד הבעל-שם טוב, והיתה בחזקתו של רבי יצחק אייזיק חתן רבנו, לאחר פטירתו קבלה מוהרנ"ת מבניו הלא הם רבי שמחה ברוך ורבי אפרים ורבי ישראל, על פי פסק דין שפסק בזה רבי אהרן רב העיר קרימנשוק, (נכד הרב הבעל התניא ובעלה של חיה בת רבנו). פי כף צוה רבי יצחק אייזיק בצונאטו. לאחר שאטמו השלטונות הקומוניסטים את הקלווי, העבירו אותה אנ"ש אל ביתו של רבי ברוך חתן רבי געציל, ואחר כך במלחמת העולם השנייה נעלמה ולא נודע מקומה. בספר תורה נקבד זה היו קוראים רק בראש-השנה וראשי חודשים וכן כשבא אדם חשוב וכדומה, והרב מאומאן המכנה "רבי פישעל" היה בא לפעמים לתפלת מנחה של שבת במיוחד עבור זה, וקראו בספר תורה זה לכבודו כרצונו.

ד – קפד

ספר רבי אברהם שטרנהרץ ו"ל, שענין הרקודים שמקיימים

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות סא

אנ"ש בכל יום אחר התפלה, החל מזה שדברו ושוחחו ביניהם בשמחה רבה אחר התפלה אחר שזכו לקום בחצות לילה ולעבוד את ה' כל הלילה וכו' וכו', וכשנזכרו מכל הטוב שזכו לה בא להם שמחה רבה כזו עד שפצחו פיהם בשירה ורקודים.

ד – קפה

נזהרו לבלי להעיר את האורח הישן בעת חצות לילה לעריכת התקון, אף שהיה מאנ"ש, כי רצו לקיים מצות הכנסת אורחים כפשוטו.

אוצר החסד

ד – קפו

היו אנ"ש נוהגים, בעת שהלכו להתבודד חוץ לעיר, כצווי רבנו, לא לצאת לבד ממש, כי בספר הזהר החמיר בזה, אלא היו יוצאים שנים ויותר בצותא, ורק כשהגיעו לשדה שמחוץ לעיר, נפרדו כל אחד למקומו.

ד – קפז

אנ"ש נהגו לקרב את כל מי שרק בא והתחבר אליהם, לבד מבעל מחלקת ובעל לשון-הרע המחרחר ריב ומדון, שהיו מרחיקים ומתרחקים ממנו בתכלית.

ד – קפח

נוהגים היו אנ"ש בעת שבאו לבקר את החולה לספר לפננו איזה מעשה מצדיקים או מעשה מספר ספורי מעשיות, והוא על פי מה שפרש רבנו הפוסק "מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו" בעת שבקר את בתו שרה שהיתה חולה, כמספר בספר "חיי מוהר"ן" סימן תעט, והיו נוהגים לספר את המעשה מהמהרש"א ובנו הסוחר, ויש אומרים המעשה מהקאפצין פאשע המובא לעיל בחלק ב.

ד – קפט

בְּכַרְפֵּת רָצָה, נִהְגוּ אַנ"ש לומר: וּתְפַלְתֶּם "מִהֲרָה" בְּאַהֲבָה תִקְבַּל
בְּרָצוֹן וְכו'.

ד – קצ

בְּאוֹמָאן נִהְגוּ לְהַגְבִּיחַ אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לְאַחַר הַקְּרִיאָה.

ד – קצא

נוֹהֲגִים הָיוּ אַנ"ש מִשְׁכַּעָה עֶשֶׂר בְּתַמוּז עַד רֵאש־חֹדֶשׁ אָב
לַעֲשׂוֹת רְקוּד וּלְזַמֵּר אַחַר הַתְּפִלָּה אֶת הַזְּמֵר הַיְדוּעַ עַל הַפְּסוּק "כִּי
נָחַם ה' צִיּוֹן", וּכְהִרְגֵלָם בְּכָל הַשָּׁנָה, אוֹלָם לְאַחַר רֵאש־חֹדֶשׁ אָב עַד
לְאַחַר תְּשֻׁעַה־בְּאָב לֹא רְקִדוּ.

ד – קצב

אָמַר רַבֵּי אֲבָרְהָם שְׁטַרְנֶהֱרֵץ ז"ל לְרַבֵּי גְדַלְיָהוּ קַעֲנִיג ז"ל בְּשֵׁם
רַאבְר"ג ז"ל, שֶׁהִקְפִּידוּ אַנ"ש לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין דְּר"ת עוֹד בְּזִמְנֵי קְרִיאַת
שְׁמַע.

ד – קצג

נוֹהֲגִים הָיוּ אַנ"ש, לְלַמֵּד שְׁלֹחַן עָרוּף עִם הַתְּפִלִּין דְּרַבְנֵי־תָם
תִּיכָף לְאַחַר הַתְּפִלָּה, כֹּל אֶחָד וְסֻדְרוּ.

ד – קצד

הָיוּ מְקַפְּיִדִים לְבָלִי לְהַסִּיר אֶת הַתְּפִלִּין דְּרַש"י עַד לְאַחַר עֲלִינוּ,
וְרַק לְאַחֲרָיָה לְהַנִּיחַ תִּיכָף תְּפִלִּין דְּרַבְנֵי ת"ס, וּלְצַרֵּף אֶת הַנִּחַת
הַתְּפִלִּין לְחִיצַת תְּפִלִּין דְּרַש"י, וּכְדִי שְׁתַּחֲוֶל הַבְּרָכָה שְׁבָרָף עַל
תְּפִלִּין דְּרַש"י גַּם עַל הַתְּפִלִּין דְּר"ת.

ד – קצה

נִהְגוּ אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ לומר בְּרֵאש־חֹדֶשׁ אַחַר הַתְּפִלָּה הַפְּזִמּוֹן
"אַנְעִים זְמִירוֹת".

ד – קצו

מנהג אנ"ש שהונהג בשנים האחרונות, לפשוט בראש-חדש את התפלין דרש"י ולהניח אחריה תפלין דרבנו-תם עוד לפני קריאת התורה, ולהפסיק מעט עבודה. הנהיגו רבי אלחנן ספקטור ו"ל.

ד – קצז

היו נוהגים באומאן וכן בכל אוקראינא, לומר בכל יום לאחר התפלה את פיוט "אדון עולם", וכמוכא בפוסקים, וכן את הששה זכירות.

ד – קצח

נהגו אנ"ש שפשגומר האבל לומר קדיש על אב או אם לאחר י"א חדש, שנזתן מזונות וכבוד קל לחבריו שיברכו לעלוי נשמת הנפטר.

ד – קצט

ביום יאר-צייט נהגו אנ"ש לצום, ולא חלקו יי"ש עם מזונות פנהוג בעולם, רק נהגו שהבעל יאר-צייט הזמין בערב היאר-צייט או ביום היאר-צייט לפנות ערב, עשרה אנשים ואחר כך ערף להם סעודה. ולמדו יחד משניות ופזר מעות לצדקה לעלוי נשמת הנפטר.

ד – ר

היו מאנ"ש שלרב שמחתם הגדולה שהיה להם בכו ארח לביתם, אמרו "שיר המעלות" לפני ברכת המזון כי היה זה אצלם כשבת ויום טוב. כמו כן אמרו "מגדול ישועות מלכו" כבשבתות וימים טובים.

ד – רא

מברכים היו "ברכת המזון" בהתלהבות כזו עד שארף להם זמן ברכת המזון יותר מעצם הסעודה.

ד – רב

נוהגים היו להתאסף לסעודת ראש-חדש באמצע היום והיו שרים אז את הזמר "בת צמי לא תחשה" שבסליחות "יום כפור קטן", וכן נהגו עוד בזמנו של רבי נחמן טולטשינער ז"ל.

ד – רג

נהגו רב אנ"ש לצום בתענית בה"ב חצי יום, והרבה נהגו לצום כל היום, וכן נהג מוהרנ"ת ז"ל, ובפרט בשני בתרא שאומרים אז בפליחות י"ג מדות של רחמים, וקראו בתורה "ויחל", פנהוג בתענית צבור.^{אוצר החכמה}

ד – רד

נהגו אנ"ש בימי השוכבי"ם לצום יום אחד מימי השבוע, ורבים נהגו לצום ביום ו' ולבלי להשלים את התענית, רק לטעום דבר מה בסוף היום, והיו אומרים: הנהגות אלו הם רק זכרון בעלמא שצריך לעשות תשובה ואין זו התשובה בעצמה, כי התשובה בעצמה זו התשובה האמתית, כל אחד ותשובתו. כאן בארץ ישראל נוהגים אנ"ש, לבלי לאכל דבר מן החי ביום אחד מימי השבוע.^{אוצר החכמה}

ד – רה

באומאן לא נהגו אנ"ש לומר סליחות לימי השוכבים פנהוג בארץ-ישראל.

ד – רו

באומאן נהגו להתחיל באמירת "הודו" של ערב שבת כשעה לפני השקיעה, והיו פעמים שהכריזו אחר גמר התפלה לומר שוב קריאת שמע. (כידוע שבחוצ לארץ נמשך זמן השקיעה יותר משעה).

ד – רז

לא נהגו באומאן לומר בזמר "לכה דודי" שבתפלת ליל שבת

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

וכן ב"א-ל אָדוֹן" שְׁבֵת־פֶּלֶת שְׁחֲרִית, וְכֵן בְּהִלָּל, ב"הוֹדוּ לַה'" וְכוּ',
וְכֵן נִהְגוּ בְּכָל אוֹקְרַאינָא.

ד – רח

נִסַּח אַנ"ש לומר בְּלִיל שְׁבֵת וּפְרוֹס עֲלֵינוּ סֶפֶת רַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם, בְּלִי תִיבוֹת "סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ" שֶׁכָּכֵר נֹאמֵר קֹדֶם.

ד – רט

בְּאוֹמָאן לֹא נִהְגוּ אַנ"ש לומר "בְּרָכוּ" לְאַחַר תְּפִלַּת הַמַּעֲרִיב
שֶׁבְּלִיל שְׁבֵת קֹדֶם עֲלֵינוּ.

ד – רי

הִנְגוֹן עַל הַזְמַר "כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעֵי" שְׁבִזְמִירוֹת לֵיל שְׁבֵת, הוּא
מִנְסַח וְוֹאֵהֲלִין עִם מַעַט תּוֹסֵפוֹת מֵאַנ"ש.

ד – ריא

הִנְגוֹן שֶׁל "מְנוּחָה וְשִׁמְחָה" שְׁבִזְמִירוֹת לֵיל שְׁבֵת, הוּא נְגוֹן
מִפְרָסָם עוֹד מְזִמֵּן רַבְּנוּ.

ד – ריב

נִהְיָ הִזָּה בְּאוֹקְרַאינָא שֶׁשְּׁשֵׁנוּלֵד בֵּן זָכָר לַעֲשׂוֹת סְעוּדַת מְרַעִים
קִטְנָה בְּלִיל שְׁבֵת וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם "בֵּן זָכָר" וּבְבִקְרָא לְאַחַר הַתְּפִלָּה עָשׂוּ
שׂוֹב סְעוּדָה וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם "שְׁלוֹם זָכָר" וְאָז הָיוּ מְבָרְכִים אֶת בְּנֵי
הַבֵּית שְׂיִתְקִים הַבְּרִית בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ.

ד – ריג

בְּלִיל שְׁבֵת נִהְגוּ רַב אַבְרָחָי אַנ"ש לְהִיּוֹת נְעוּרִים עַד לְאַחַר
חֲצוֹת, וְעַד אוֹתָהּ שָׁעָה זָמְרוּ הַזְמִירוֹת וְלָמְדוּ בְּסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-
שֵׁם-טוֹב, וְהָיוּ פְּאֵלָה שֶׁהִלְכוּ לִישׁוֹן תִּיכָף אַחַר הָאֲכִילָה וְנִעְוָרוּ בְּחֲצוֹת
לֵילָה לְעִסוֹק בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ.

ד - ריד

נגון הידוע שמוזמרין אותו בכרפת החדש, התאימו רפי לוי יצחק ז"ל, באומאן לא נהגו לומר בכרפת החדש כלל.

ד - רטו

בקדשת פתר, אומרים "והוא יושיענו ויגאלנו שנית וישמיענו ברחמיו לעיני כל חי", ואין כופלים תיבת "שנית".

ד - רטז

אנ"ש היו אוכלים בסעודת שחרית של שבת ביצה עם בצל מבושל או מטוגן, כמנהג ישראל. והיה ידוע שיסוד ענין אכילת ביצה בשבת בבקר הוא מהצדיק ר' פנחס קאריצער זצ"ל.

ד - ריז

לעתים קרובות היו אנ"ש שבאומאן מוזמרים בשלש סעודות את הזמר "אל מסתתר" כנהוג בעולם.

ד - ריח

נהגו באומאן בשבתות שבימי החרף, שקדם תפלת המנחה נגש החזן לעמד לומר בצבור מזמור "ברכי נפשי" והחמש עשרה "שיר המעלות" כנהוג.

ד - ריט

נהגו אנ"ש לומר במוצאי שבת קדש לפני ברכו שבתפלת ערבית את המזמור "למנצח בנגינות".

ד - רכ

הנגון המושר בפי אנ"ש על הזמר: "אדיר איום ונורא" בזמירות מוצאי שבת, יש אומרים שחבר על ידי רפי מנדל לטוואק ז"ל, ויש אומרים שנגאלה מן הנכרים.

ד - רכא

לא נהגו אנ"ש בשבת שחל בחול-המועד או ביום-טוב, לשיר

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

סז

את זמירות שבת, לְכַד מֵהַזְמֵר "אֵשֶׁת חֵיל" וְ"אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחֶיךָ", אוֹלָם בְּסֵעוּדָה שְׁלִישִׁית נִהְגוּ לְזַמֵּר אֶת כָּל הַזְמִירוֹת כְּכֹל שֶׁבֶת, וּמִשׁוּם שֶׁהַזְמִירוֹת בְּסֵעוּדָה שְׁלִישִׁית אֵינָה מְחַמַּת הַיּוֹם-טוֹב אֶלָּא מְחַמַּת שֶׁבֶת.

ד – רכב

נִהְגוּ תוֹשְׁבֵי אוֹקְרַאֲנָא לְאָכַל בְּסֵעוּדוֹת הַשֶּׁבֶת שְׁבִין פָּסַח לְשִׁבּוּעוֹת, חֲתִיכָה מִמָּצָה הַנִּשְׁאָרָת מִפָּסַח.

15/08/2018 8:00 AM

ד – רכג

מִנְהַג אַנ"ש לומר "וְתַעֲרַב" בְּיָמִים טוֹבִים אֶף בְּיוֹם-טוֹב שֶׁחַל בְּשֶׁבֶת.

ד – רכד

בְּיוֹם א' שֶׁל הַסְּלִיחוֹת נִהְגוּ אַנ"ש לְצוּם כָּל הַיּוֹם, וּבְעֶרְבֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה חֲצִי יוֹם כְּנִהוּג.

ד – רכה

מִנְהַג אַנ"ש לומר בְּאֵלּוּל אֶת הַקְּפִיטֵל "לְדוֹד ה' אוֹרִי" אַחֵר נִפְלַת אֵפִים לְפָנֵי הַקְּדִישׁ, וּבְיוֹם שְׁאִין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן לְאֶמְרוּ לְאַחֵר תַּפְלַת י"ח, וְאַחֲרֶיהָ חֲצִי קְדִישׁ, וּבְמִנְחָה – קְדִישׁ תַּתְּקַבֵּל.

ד – רכו

רוב הַנוֹסְחָאוֹת שֶׁבְּתַפְלַת יָמִים-הַנּוֹרָאִים הִנְהוּג אֶצֶל אַנ"ש, מִיַּחְסִים לְמַגִּיד מְטָרְהוּוּיָן ז"ל.

ד – רכז

אֶמְרוּ בְּצַחוֹת, בְּיָמֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה פָּתַח לָנוּ רַבְּנוּ הֵן אֶת הַלֵּב וְהֵן אֶת הַפִּסַּע עִם הַמְּעוֹת "דָּאס בֵּיטְאַלְע", כִּי אֵין לְשַׁעַר אֶת רַב הַצְּדָקוֹת שֶׁחִלְקוּ אַנ"ש בְּעֶרְבֵי-רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כִּי חִלְקוּ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִשְׁהָיָה בִּיקְלָתָם.

ד – רכח

היו מקפידים מאד לכלי לשנות שום שנוי מנסחאות המקבלות בתפלת הימים הנוראים וכדומה.

ד – רכט

נוהגים היו אנ"ש לשיר בליל א' של ראש השנה את שיר "אשת חיל" אף כשחל באמצע ימי השבוע, ולא זמרו חוץ ממנה שום זמירות אף כשחל בשבת.

ד – רל

נהגו אנ"ש לומר את כל הקפיטל "לדוד מזמור" וכו' שאומרים אחר תפלת ערבית של ימים הנוראים, כל הקהל יחד מהחל עד בלה, וכמו כן את הקפיטל "שיר המעלות ממצמקים" שלפני ברכו שבתפלת שחרית של ימים הנוראים ועשרת ימי תשובה, ולא פסוק בפסוק כמנהגנו כיום, והחזן היה מתחיל בחזנותו מ"שאו שערים ראשיכם" הראשון, ובשיר המעלות, מפסוק "קויתי ה'".

ד – רלא

היו הרבה מאנ"ש נוהרים לכלי לדבר כלל מליל א' של ראש השנה עד למחרתו אחר תפלת מוסף.

ד – רלב

רבי נחמן נעמירובער היה מתחיל בראש השנה שחל בשבת בנסח מיוחד מתיבות "לכל קהלא קדישא הדין" (שבתפלת יקום פורקן) ולא כמנהגנו כיום להתחיל מתיבות "וכל מי שעוסקים בצרכי צבור".

ד – רלג

נסח הנגון לפני התחלת תיבת "אשרי", וכן הנסח על "הנני העני" שבתפלת מוסף של ימים הנוראים, הוא מרבי ליב

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות סט

קונסטאנטינער ז"ל, כי רנ"ט היה אומרו לעצמו בלחש פנהוג בכמה קהלות.

ד - רלד

נסח הנגון מתבות "מכלל חיים" שבתפלת מוסף של ימים הנוראים, הוא מרבי ירחם חזן ז"ל, ורבי ליב קאנסטאנטינער הנהיגו אצל אנ"ש.

ד - רלה

הנסח על הפיוט "ויאתיו כל לעבדך", שבתפלת ראש השנה, חברו רבי ירוחם חזן המפורסם ז"ל, והנהיגו אצל אנ"ש רבי ליב קאנסטאנטינער ז"ל.

ד - רלו

נסח הנגון של "ונתנה תקף", עקרו - הוא מהמגיד מטרקוויץ ז"ל ויש בו גם מנסחאותיו של רבי ליבל קאנסטאנטינער ז"ל.

ד - רלז

הנסח על תיבות "אלקינו ואלקי אבותינו" שאומר החזן בסדר "שופרות" שבתפלת מוסף של ראש השנה, יסדו רבי נחמן טולטשינער ז"ל. ורק בסדר "שופרות" היו מנגנים תיבות אלו.

ד - רלח

בראש השנה בין יום הראשון ליום השני היה מנהג ללמד בספר לקויטי מוהר"ן, ובשנים האחרונות היה רבי אברהם שטרנהארץ ז"ל לומד בספר לפני צבור אנ"ש, והיה נעמד בבימה שבאמצע הקלויז ולומד את התורות של "תקעו ממשלה" "תקעו אמונה" וכו' בקול רם, כששאלוהו פעם כמה מאנ"ש: האם אינך מפחד מעין טובה (בלשון סגי נהור), ענה: רבנו הוא טוב עין ואין לי ממה לפחד.

ד – רלט

היו מקפידים מאד, לבלי לשלוח אלמן או גרוש לשליח צבור להתפלל בימים הנוראים.

ד – רמ

בעשרת ימי תשובה לא נהגו אנ"ש לסיים בברכת סיום התפלה "עושה השלום" אלא "עושה שלום" ורק בקדיש אמרו "עושה השלום".

ד – רמא

מנהג אנ"ש לומר ב"שבת-תשובה" כל התהלים בצבור קדם תפלת המנחה.

ד – רמב

בליל יום כפור, נהגו רוב הצבור לומר בצומתא את כל התהלים אחר תפלת מעריב, ואלו מאנ"ש שהיו נוהרים בקימת חצות ביותר, אמריה אף הם בצבור לפנות בקר.

ד – רמג

הנסח שבתפלת "יעלה תחנוננו" וכו' שאומרים בתפלת ליל יום-כפור הוא מהבעל-שם-טוב. וכן שמע רל"י ז"ל מחזן עיר מעזבוז בבקרו שם בצעירותו.

ד – רמד

יום כפור שחל בשבת, אין נופלים על פניהם לא ב"עלינו לשבח" ולא בסדר העבודה, הן הצבור והן החזן.

ד – רמה

ביום-כפור שחל בשבת, נוהגים היו באומאן להתחיל תפלת המעריב תיכף מ"מזמור שיר ליום השבת", אולם כאן בארץ ישראל נוהגים אנ"ש כמנהג ארץ ישראל לומר גם את תפלת קבלת שבת.

שיח שרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

עא

ד – רמו

בהושענא רבה היו אנ"ש נוהגים לומר אחר תפלת ערבית את "חמש דברים", קצתם בבית המדרש וקצתם בביתם, ואחר צאת הלבנה התחילו לומר תהלים במתינות רבה משך כמה וכמה שעות, ואחר גמר אמירת תהלים היו רוקדים הרבה מאוד, והיו כאלה שהלכו לישון אחר כך וקמים לוֹתִיקִין לתפלת שחרית פנהוג, כי לא היה קפידא בדוקא להיות ערים כל הלילה, וכמאמרו של רבנו ז"ל ^{אוצר החכמה} שאמר: "בהושענא, העקר הוא האמירה".

ד – רמז

מנהג אנ"ש להתפלל בהושענא רבא בנסח ימים הנוראים, דהינו מתחילת התפלה עד תפלת שמונה-עשרה, וכן בקדשת שחרית ומוסף.

ד – רמח

בהושענא רבא, אין אומרים "ותערב".

ד – רמט

בשמחת תורה לא היו נוהגים אנ"ש לעשות ריקודין במעגלים אלא היו רוקדים עם הספרים סביב הבימה שלא במעגל, וגדל השמחה וההתלהבות שהיתה אצל אנ"ש בשמחת תורה אינה נתנת לתאור כלל וכלל.

ד – רנ

מנהג אנ"ש כליל שמחת תורה לקרוא בתורה בפְּרֶשֶׁת וזאת הברכה עד "מעונה", וקורין לתורה חמשה קרואים.

ד – רנא

מנהג אנ"ש לומר בשמחת תורה לפני תפלת מוסף את הפזמון "יה אלי" ובנסח המקבל, ובחזרת הש"ץ אומרים "ותערב".

ד – רנב

נהגו אנ"ש ללבוש בגדי שבת בעת הדלקת נר חנכה.

19/08/2018

ד – רנג

אמרו בבדיחותא, עוד סבה יש לנו לשמוח בחג החנכה, מחמת שאפשר ללכת אז לישון מוקדם יותר מבכל יום, ובכך להזדרז יותר בקימת חצות לילה.

ד – רנד

בימי החנכה היו נוהגים לרקוד מעט אחר מעריב, וכהרגלם בכל השנה, ולאחריה להדליק את הנרות.

19/08/2018

ד – רנה

בערב שבת של חנכה היו מתפללים מנחה קדם הדלקת הנרות.

ד – רנו

ביום האחרון של חנכה הנקרא "זאת חנכה" היו אנ"ש מתאספים יחד לאחר הדלקת נר האחרון, והיו שרים זמירות חנכה וכן מזמרים נסחאות של תפלת יום-כפור, לפי האמור בתורה ז' חלק ב' שכפי הסלח נא שזוכה לפעל ביום-כפור כן זוכה לבחינת חנכה עין שם, אולם לא האריכו בה הרבה, וכדי שיוכלו להתעורר בחצות לילה.

ד – רנז

לא נהגו אנ"ש להקפיד בדוקא באפית מצות מצוה בערב-פסח, וספר רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל לרבי לוי יצחק ז"ל, שגם הרב מטשערין לא נהג במנהג זה, בהטעמו שיש לו הרבה טעמים וחששות המבטלים חומרה זו, ובעקרו מחמת המהירות והפזיזות שיש באפית המצה בשעה דחוקה זו, ובדאי מי שהיכולת בידו לאפות בשעה זו פראוי, נכון הדבר מאד וכמבואר בספרים.

ד – רנח

לא היו נוהגין אנ"ש לבוא ולשהות באומאן בימי חג הפסח ובחול המועד, אלא שהיו כל אחד בביתו, ורק בחול-המועד ספות התאספו הרבה מאנ"ש לכבוד הלילת רבנו, ואז גם עלו להשתטח על ציון רבנו הקדוש, מה שלא נהגו כן בשאר ימים טובים ובראש-חדש.

ד – רנט

בערב פסח נהגו הרבה מאנ"ש הבכורים לצום פדין, ולא להפטר על ידי סיום.

ד – רס

בליל הסדר לא אמרו אנ"ש תקון חצות, ויצאו ידי חובת התקון בזמנם הפזמון: "אדיר הוא יבנה ביתו בקרוכ", שבו מבקשים על בנן בית המקדש במהרה, וכדברי מוהרנ"ת ז"ל לעיל (בחלק ב סימן א – תשפ).

ד – רסא

הנגון הידוע של "קרב יום" ו"חסל סדור פסח", חברו על-ידי אנ"ש.

ד – רסב

בליל יום טוב שני של פסח היו אנ"ש שבחוץ-לארץ, נוהגים כמנהג האר"י לספור ספירת העומר אחר עריכת הסדר. כשהטעם לדבר הוא שאם יכרוך על הספירה לפני עריכת הסדר, הרי הכריז בזה שיום זה הוא כבר ט"ו ניסן ואיך יוכל אחר כך לערוך את הסדר משום ספיקא דיומא של יום ט"ו ניסן. ורבי געצי ז"ל שהיה מהדר בספירת העומר ביותר, היה בא לבית המדרש אחר עריכת הסדר לספרו במנין יחד עם מעט הבחורים שערכו שם את הסדר.

ד – רסג

בליל שביעי של פסח, לא נהגו אנ"ש להיות נעורים כל הלילה.

ד – רסד

בְּאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, הָיוּ אַנ"ש מְתַאֲסָפִים יַחַד לַפְּנוֹת עֶרֶב, וְחִילְקוֹ מְעֻט זֵיץ וְכְדוּמָה, וְסָפְרוּ אֶת הַסְּפוּר מִנְסִיעַת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל כְּנִסְחָתָנוּ הַיְדוּעָה, וְכַמּוֹדֶפֶס לְעֵיל בְּחֶלֶק ב. יצ"פ

ד – רסה

כְּל"ג בְּעֶמֶר, הָיוּ אַנ"ש מְרַבִּים בְּתַפְלוֹת וּבְהַשְׁתַּטְחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ.

ד – רסו

נִהְגוּ אַנ"ש בְּשָׁבוּעוֹת לוֹמֵר וּלְזַמֵּר אֶת הַזִּמְרָה "אַתָּה נִגְלִיתָ הַכְּתוּב בְּתַפְלוֹת מוֹסֵף שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּנִגּוֹן הַיְדוּעָה הַמְדַבֵּר מִשְׁבַּח קְבֻלַּת הַתּוֹרָה וּמְעַמַּד הַר סִינַי, וְהָיוּ מוֹסִיפִים עוֹד לוֹמֵר וּלְזַמֵּר אֶת הַפִּיּוּט וְהַתַּפְּלָה הַמּוֹבָאָה בְּשַׁעֲרֵי-צִיּוֹן (בְּתַפְלוֹת לַיּוֹם הַשַּׁבָּת) "כְּרוּף שְׁמֶךָ" "בְּשֵׁמִי שְׁמִי קָדֶם" וְכו', בְּאוֹתוֹ נִגּוֹן הַנ"ל.

ד – רסז

19/08/2018

עֶרֶב תְּשַׁעֲהוּ-בָּאָב שָׁחַל בְּשַׁבָּת, הָיוּ מְאַנְ"ש שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים כְּהַרְגֵלָם, וְהָיוּ שֹׁנְהֵגוּ שְׁלֹא לְלַמֵּד רַק מְדַרֵּשׁ אֵיכָה וְכְדוּמָה.

ד – רסח

הָיוּ אוֹמְרִים אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים הַנִּקְרָא "תִּקּוֹן הַכְּלָלִי" עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּיוֹם תְּשַׁעֲהוּ בָּאָב, אֵף לַפְּנֵי הַצְּהָרִים.

ד – רסט

יוֹם תְּשַׁעֲהוּ בָּאָב הָיָה לְאַנְ"ש יוֹם שֶׁל תְּשׁוּבָה וַחֲרָטָה, וְהָיוּ מְרַבִּים מְאֹד בְּנִתְיַנֵּת צְדָקָה, וְכַאֲמָרָם ז"ל: אֵין יְרוּשָׁלַיִם נִפְרִיִת אֶלָּא בְּצְדָקָה (שַׁבַּת קַלְט.).

ד – רע

נִהְגוּ אַנְ"ש לְרַקוֹד בְּמוֹצָאֵי תְּשַׁעֲהוּ בָּאָב לְאַחַר בְּרַפְתַּת הַלְּבָנָה.

שיח זרפי קודש / מנהגים ונוסחאות

עה

ד – רעא

הַשִּׁיר הַיְדוּעַ בֵּין אַנ"ש "הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים" וְ"אַשְׁרֵינוּ מָה
טוֹב חֻלְקָנוּ" הָיָה מוֹשָׁר עוֹד בְּפִי אַנ"ש בְּזַמְנוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת.

תח"ת 19/08/2018

ד"ר יחיאל חייקין

ד – רעב

הָיָה מֵאַנ"ש שְׁנֵהָגוּ לוֹמַר כָּל יוֹם אֶת הַקְּפִיטָל שֶׁבַּתְהֵלִים מִיָּמֵי
שְׁנוֹתֵיהֶם, כָּל אֶחָד וּמְסַפֵּר שְׁנוֹתָיו.

אוצר החכמה
שיח שרפי קוזש

סיפורים מכלל אנ"ש

[אין מוקדם ומאוחר]

מדרש חזקוני

ד – רעג

עובדי ה' מפלגים היו אנ"ש שבטרהוויץ, בפרט הצטינו באחדות ואהבה שביניהם, עד שהיו מפרישים כל ממונם לקפה כללית שמשם נזונו כלם. רבי סענדער טרהוויצער שבראשם ז"ל, בהדרו במצות הצדקה, לא היה אוכל כי אם לחם ו"קנואס" (חמיצה העשויה מסלק), וכל ממונו הנשאר היה מפריש לצדקה.

ד – רעד

רבי סענדער טרהוויצער ז"ל היה מרבה מאד בעבודת התפלה בכחות עצומים ובהתלהבות עצומה, בפרט מפורסם היה בתפלת השבת, כמו בעת אמירת "יהא רעוא" וכו' שבזמר אזמר בשבחיך, לפעמים בעת תפלתו בתפלת שחרית של שבת, ארץ לו תפלת מזמור "רננו צדיקים" משך פחצי שעה, וכך עבדו את ה' הוא וחבורתו כחסידים הראשונים משך כל חייהם.

ד – רעה

רבי ליב אחיו של רבי סענדער טרהוויצער ז"ל היה אדם קדוש ונעלה מאד, פעם תפס את זקנו והפליג בשבח עצמו, ואמר: זקני זו כבר נקיה מ"הרהור" עשרים וחמש שנה. "די בארד איז שוין פינעף און צוואנציג יאר ריין פון א הרהור".

ד – רעו

פעם בפורים בעת השכרות והשמחה הגדולה נפל רבי ליב ז"ל על הארץ לרב שכרותו ואנ"ש השמחים שם עברו משום מה לחדר

שיח שרפי קודש / מאג"ש בכלליות

סמוך לרקד שם, גם רבי ליב ועבר למקומם וגער בהם באמרו: וכי גם בעולם הבא תנהגו עמי כך שתשאירוני לבדי, וכי כך נוהגים לחבר? ותיכף התעוררו מדבריו ועשו קשר ברית ביניהם שלא יפרדו לעולם זה מזה הן בעולם הזה והן בעולם הבא.

צדור חסידות

ד - רעז

ספר רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל, שפעם באמצע ימות החורף שמע באמצע הלילה צעקות נוראות מהציון, כשנגש לראות מי הוא היוצק ושואג כל כך, ראה איה שרבי סענדער טרהוויצער שוכב שם בפשוט ידים ורגלים ושואג בתפלתו בקולי קולות.

ד - רעח

רבי סענדער טרהוויצער ז"ל, חבר פידוע כמה וכמה נגונים, ביניהם הנגון המושר בפי אנ"ש על "תפלת טל" והנגון על הזמר "ידיד נפש" וכן הנגון על הפסוק "אם זכרתיך על יצועי", "עבר קציר פלה קיץ" ועוד. נגון התנועה על הפסוק "סורו ממני מרעים" כמדומה שהוא מרבי מענדלי ליטוואק ז"ל.

ד - רעט

כשנתפרסם שמו של רבי סענדער טרהוויצער ואנשיו, בעירות שמסביב לטרהוויץ פי התקרבו על דו הרבה אנשים לדרך רבנו, רצו כמה מהמתנגדים להכותו פראוי. וסכמו ביניהם שבעת שיבוא רבם לטרהוויץ לשבות שם בשבת, כי שיכת למגידותו, יבוא בודאי גם רבי סענדער לקבל פניו ולברכו בשלום פנהוג, ואז יתפסוהו ויכוהו מכה רבה לעונש על מעשיו. והנה כשנסע רבם עם אנשיו לבוא לטרהוויץ, בדרך נסיעתם, רצו להפנס לאיזה עירה קטנה ששם היה דר איזה מפורסם אחר עם חסידים, הזהירו חסידי העירה לחסידים הנ"ל שלא יפנסו לתוך עירתם, מחמת שהיה ביניהם כמה וכמה חלוקי דעות, עד שרבם צוה להם שלא יתנו לו להפנס אליו, אולם

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

פא

המפורסם הַנ"ל התעקש בְּדוֹקָא וְנִכְנָס וּבָא לְתוֹךְ הָעֵירָה, וְחִיָּךְ הִתְלַקְחָה בִּינֵיהֶם מַחְלָקַת עַד שֶׁהָפּוּ זֶה אֶת זֶה, וְהוֹכֵרַח הַמְּפֹרָסִים לְבְרוּחַ עִם אֲנָשָׁיו מֵעֵירָה זֹו כֹּל עוֹד נִפְשָׁם בָּם, בְּדֶרֶךְ מְנַסְתָּם כְּשֶׁדָּבַר הַמְּפֹרָסִים מִגְּנוּתָם שֶׁל חֲסִידֵי הָעֵירָה, נִעְנָה וְאָמַר לְאֲנָשָׁיו: "הֵם אֵינָם בְּרִסְלָעֲבָעַרִּים", כְּאֹמֵר שְׂאִין חֲסִידִים אֱלוֹ שׁוֹתְקִים כְּחֲסִידֵי בְּרִסְלָב הַשׁוֹתְקִים וּמִבְּלִיגִים.

ד - רפ

לְרַבִּי סַעֲנָדֵעַר טְרַהוּוִיצֵעַר ז"ל הָיָה כַּח הַשְּׁפָעָה לְהַפְּלִיא, וּמִסְפָּרִים שְׁבַעַת שֶׁהַשְּׁתַּדֵּל בְּכַנִּית הַקְּלוּזִו שְׁבָאוּמָאן בְּשָׁנוֹת תַּרְכ"ה-כ"ו כְּשֶׁהִלֵּךְ אֶל אַנ"ש לְעוֹרְרָם וּלְהַתְּרִימָם עֲבוּר זֶה, הוֹשִׁפְעוּ כֹּל כֶּף מְדַבְּרָיו עַד שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים לוֹ: "קַח כַּמָּה שְׁתַּרְצָה". כְּשֶׁבָא אֶל רַבִּי אַבְרָהָם בְּעַרְנָיו נִכְדַּר רַבְּנּוֹ לְהַתְּרִימוֹ עַל הַנ"ל, אָמַר לוֹ: תְּנוּ מְעוֹת בְּשִׁבְלֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁל סִבְכָם, "גִּיט גְּעֵלֵד פֶּאָר אֵייעֵר זֵיידֵנ'ס שׁוּהֵל", וְנָתַן לוֹ סְכוּם חָשׁוּב, לֹא אָבָה רַבִּי סַעֲנָדֵעַר לְקַחְתּוֹ, וְהוֹסִיף רַבִּי אַבְרָהָם בְּעַרְנָיו עוֹד עַל תְּרוּמָתוֹ, וְשׁוּב לֹא אָבָה רַבִּי סַעֲנָדֵעַר לְקַחְתּוֹ, וְהוֹסִיף עוֹד, עַד שֶׁנָּתַן אֵלָּף רַעֲנָדְלָאָךְ, דִּהֵינּוּ שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים וּרְבֵּל שֶׁהָיָה הוֹן עֲתַק בְּיָמֵים הָהֵם, תְּפִסּוּ רַבִּי סַעֲנָדֵעַר בְּיָדוֹ וּנְשָׁקָם, כְּאָמְרוּ אֵלָיו: אֲשֶׁרֵי הַיָּדִים שְׁנוֹתָנִים אֵלָּךְ רַעֲנָדְלָאָךְ עֲבוּר עֲנִין רַבְּנּוֹ, "וּוֹאִיִל זְעַנְעַן דִּי הָעֵנֶט וּוֹאֵס גִּיבֵן טוּיזְנֵט רַעֲנָדְלָאָךְ פֶּאָרֵן רַעֲבָנִים זֶאָךְ".

ד - רפא

אָמְרוּ אַנ"ש בְּשִׁבְחַת אַנ"ש שְׁמַעִיר טְרַהוּוִיצֵעַר, שֵׁישׁ לָהֶם 'לִב' פְּתוּחַ בְּעִבּוּרַת ה' יְתִבְרוּךְ, וְכֵן 'כִּיס' פְּתוּחַ לְצַדֻּקָה, כִּי גִדֵּל נְתִינַת הַצְּדָקָה שֶׁהָיָה בְּחִבּוּרָתָם הָיָה לְאִין שְׁעוּר. וּלְדוּגְמָא, הָיָה לָהֶם בְּשׁוֹתְפוֹת אַרְוֹן מִיַּחַד עֲבוּר בְּגָדִים, וְכֹל אַחַד שֶׁהָיָה חָסֵר לוֹ אֵיזָה מִלְּבוּשׁ, הִלֵּךְ וּנְגַשׁ לְאַרְוֹן הַמִּיַּחַד וּבָחַר לוֹ מַה שֶׁהָיָה צְרִיף לוֹ.

פב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

ד – רפב

אנ"ש מטרהוויץ היו מפרישים כל כף צדקה, עד שאמרו עליהם שאין מחלקים מעשר ממונם, אלא משאירים מעשר לעצמם ומחלקים שאר ממונם לצדקה.

ד – רפג

רבי סענדער, נפטר בשנות ה'תר"ל-תר"מ.

צניח החסידים

ד – רפד

רבי סענדער טרהוויצער ז"ל, היה בעל צדקה נפלא ונורא, וכן כל אנשי חבורתו, אף על פי שהוא בעצמו היה חי בדחקות ועניות עצומה. פעם בערב פסח שלח לרבי הירץ שטרנהרץ סף של עשרים ושלושה רובלים לכבוד הוצאות חג הפסח, וזה היה סכום גדול ונכבד מאד, וכן שלח לעוד מאנ"ש.

ד – רפה

כשהתקרב רבי סענדער לאנ"ש, התפלאו והשתוממו עליו כל מכיריו, ואמרו זה לזה, מה היה לו לרבי סענדער שנהפך לחסיד ברסלב, כי היה סוחר גדול, ופתאום נהפך לעובד ה' מפלג כמוהו, ובערב שבת בחצות היום בעוד שישבו חבירי הסוחרים בחנויותיהם ועסקו במסחרם כהרגלם, הלך כבר הוא לבוש בכגדי שבת לבית הכנסת, לקבל את קדשת השבת.

ד – רפו

ספר רבי אהרן קיבליטשער ז"ל, מדרוך עבודתו של רבו ר' פנחס קיבליטשער ז"ל שבאמצע ימות החורף הקרים, היה קורא לו רבו רבי פנחס קיבליטשער ומבקשו שילווה אותו בהלכו לטבול בנהר הקפוא, והלך עמו, והיה שובר את הקרח וטובל בנהר. ותיכף ביוצאו, תפסו רבי אהרן ועטפו במעיל פרוה "פעלץ" וסחבו על גבו עד לביתו, ואף על פי שהיה ר' פנחס הצניע לכת מאד אולם כדי

לעשות עבודה קשה כזו היה מוכרח לעוד אחד שיסייע לו, כי היה בזה משום סכנת נפשות ממש.

ד — רפז

פעם למד רבי פנחס קיבליטשער ז"ל לפני אנ"ש שבקיבליטש את התורה "חיים נצחיים" שבלקוטי מוהר"ן חלק א סימן כא, מענין השבועים קלין שעל ידו מגלין את המוחין מתעלומתן, בבחינת "צעקתינו יודע תעלומות" וכו', כשגמר את הלמוד נעלם ולא ידעו היכן הוא, עד שמצאוהו באיזה עזרת נשים עומד וצועק בקולי קולות וקם בעצמו מה שלמד לפני הצבור. רבי פנחס השאיר אחריו בת אחת בלבד.

ד — רפח

רבי פנחס קיבליטשער ז"ל, נפטר בשנות התר"ל, בהיותו בגיל צעיר כבן ארבעים. הוא היה איש קדוש מפלג, לרב חלשתו וחולאתו לא היה יכול אף לאכול סעודה ראויה משן כל ימות השבוע, ומשום זה לא נטל ידיו לסעודה משן ימות השבוע, ורק בשבת דחק עצמו ליטול ידיו לסעודה משום כבוד השבת ולטעום משהו.

ד — רפט

רבי פנחס קיבליטשער ז"ל, היה חשוב ונערץ כל כך בין חשובי חסידי טאלנע, לפני התקרבותו לרבנו, עד שמנהו הרבי מטאלנע שהוא ידבר וידריך את האברכים בעבודת ה' וביראת שמים.

ד — רצ

רבי פנחס קיבליטשער וכן רבי אהרן קיבליטשער תלמידו ז"ל, היו בעלי מנגנים וחברו כמה נגונים המפורסמים בין אנ"ש.

ד — רצא

רבי פנחס יהושע, על אף עניויותו הגדולה, נהג לתת פדיון בכל ערב-ראש השנה לרבי אבאלי תלמיד מוהרנ"ת, שהיה עשיר גדול.

פר שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

על פי מה שמוכא בלקוטי מוהר"ן חלק א סימן רכ ע"א שם, וכן נהגו אנ"ש.

ד – רצב

אביו של רבי טוביה באפריניצער, הנקרא בשם אסיע, היה עוד ממקורביו של מוהר"ן, אחר כך נתרחק מאנ"ש על ידי מפורסם אחד שקרבו וחיבבו מאד, והיה נוסע עם כל בניו ונכדיו לרפנו לקבוץ אנ"ש בראש השנה, והיו נוסעים ביחד מעיר באפריניץ, הוא עם בנו רבי טוביה, ועם נכדו רבי מרדכי ועם ניניו בני רבי מרדכי, בבחינת "בנערינו ובזקנינו גלף", עד שהפעל-עגלה הקבוע שהיה להם, היה אומר בבקיאות: זה בנו של זה וזה בנו של זה וכו', "טי סין טע" "טי סין טע".

ד – רצג

בימות החרף הקשים, כשהכל היה קפוא הלך רבי סענדער אף על פי כן למקוה, וכשהחלישו יצרו מלטבל במקוה קר וקפוא כזה, שמעו פעם איה שגוער בו כמה פעמים: "גוש עפר, זרק כבר עצמך וטבל".

ד – רצד

בעת שגמרו לבנות את הקלויז בפעם השניה בשנת תרכ"ו, בא מושל העיר עם זוגתו לראות ולהתרשם מהבנין ובדקו מבחוץ ומבפנים, כי נתפרסם אף בין הגוים לבנין יפה עד מאד, בהיותו בפנים בית המדרש, פגש ברבי מנדלי ליטוואק ז"ל עומד ומתפלל בדביקות והתלהבות נוראה כדרכו, התפעל אף הוא מתפלתו כל כך, עד שאמר לזוגתו: מה אומר לך, אלו הייתי אני אלקים, הייתי ממלא כל בקשותיו תיכף ומיד.

ד – רצה

רבי לייבל קאנסטאנטינער היה חזן בימים הנוראים בעירו

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות פה

קאנסטאנטין, ומשום כך לא הי'ה בא להתפלל בקבוץ אנ"ש, אולם את כל מקורביו שקרב לדעת רבנו, שלחם לאומאן, כי חשש לעזוב את משרת חזנותו, שממנה הי'תה פרנסתו, ואנ"ש היו מתבדחים עליו באמרם: דומה הוא רבי לייב לשמש המעיר את הקהל לסליחות והולך אחר כך בעצמו לישן, כי הי'ה מקרב אנשים חדשים ושולחם לקבוץ אנ"ש, והוא עצמו לא בא, אולם כשקרב את רבי אייזיק ודבר עמו שיסע לקבוץ אנ"ש, אמר לו רבי אייזיק: "אם אתה אינך בא עמי איני נוסע". מסר את נפשו והפקיר את פרנסתו, ובא לאומן לראש השנה עם רבי אייזיק, בהגיעם התפלאו אנ"ש מרבי אייזיק, כי הי'ה אברך יקר וחשוב מאד. וכהוקרה על מעשהו כבדוהו אנ"ש שיתפלל מוסף לפני העמוד ביום השני של ראש-השנה, כמנהגו בעירו.

ד - רצו

לרבי אייזיק אייזנשטיין ז"ל היו חתנים תלמידי חכמים ואנשים גדולים במעלה, כמו רבי פיניא ב"ר אשר ב"ר ישראל מבאפליע, ורבי דוד ביאלסטוצקער, שהי'ה בנו של אחד מאנ"ש מבאברניץ, ורבי ישראל וויינבערג, שהי'ה למדן גדול, [נהרג באומאן בביתו], וכן עוד שני חתנים חשובים.

ד - רצו

רבי אהרן ליפּוועצקער ז"ל, הי'ה בסוף ימיו סגי נהור, הוא זכה לאריכות ימים. ובסוף ימיו הי'ה דר בעיר ודאמינקע, כי שם היו גרים בניו שהיו מתפרנסים מאכסניה שהי'תה ברשותם. אולם נקבר בעיר דאמיטריווקע הרחוקה כעשרה קילומטר מזדאמינקע, ותושבי העיר הלכו עם משתו ברגל עד לעיר דאמיטריווקע, לרב חשיבותו, כי אמרו: וכי את רבי אהרן נוליד בעגלה!?

ד - רחצ

כשנסעו פעם גוים על אם הדרך הסמוך לעיר ודאמינקע

החליטו ביניהם שיסעו לנוח בבית האכסניה של בני רבי אהרן, פי אמרו זה לזה: גלף ונסע לשם ובינתים נשמע איך הצדיק הזקן "סטאראטצאק" מתפלל, כי אפלו הגוים העריכו את תפלתו שהיתה להפליא.

ד — רצט

רבי מנדלי ליטוואק ורבי ברוך אפרים ז"ל בעל מחבר ספר "באבי הנחל", היו מחסידי חב"ד לפני התקרבותם לאנ"ש. רבי מנדלי היה למדן מפלג וקרב הרבה לאנ"ש, ובראש השנה היה שלחן מיוחד עבור אנ"ש שבאו מליטא, והיו מכנים את השלחן: "דער ליטווישער טיש", "השלחן הליטאי". רבי לוי יצחק ז"ל הכיר עוד זקן אחד בשם רבי שמעון שהיה מתלמידיו של רבי מנדלי.

ד — ש

בברסלב היה דר אחד מגדולי אנ"ש שכנהו "רבי זושא גאט" רבי זושא — ה', הוא קבל את הפנוי הזה מתושבי העיר משום שכל היום דבר רק מהשם יתברך, ובכל דבריו היה מזכיר את ה'. הוא היה בעל מכלת, וכשהיה פונה אליו אחד לבקשו איזה דבר אמר לו: פן קח נא פרצוף, ותיכף היה פונה שוב ודבוק בתפלה ובעבודת ה'. הוא ברח לטשערין על ידי מעשה שהיה, שפעם גנב גוי אחד את מעיל הפרנה הקרה מהגרף שליד עיר ברסלב, וכשהתחלו שומרי הגרף לרדף אחריו פגש בבריחתו את רבי זושא שנסע לתומו בעגלתו, פנה אליו הגנב ובקשו, העליני נא לעגלתך, והעלהו, בנסעם אמר לו הגנב: הרי כל כך קר לך, ובכן קח את מעיל הפרנה והתחמם בה, לבש אותו רבי זושא בשמחה, אחר-כך כשבאו במרוצה שליחי הגראף ומצאוהו יושב בעגלה לבוש במעיל אדום, הלקוהו היטב והכניסוהו לבית הסהר, ולא עזר לו שום תרופים והצטדקויות, בלית ברירה הבריחהו אנ"ש ועבר לדור בטשערין ונפטר שם. היה לו בן בשם רבי שמואל, שהיה אברך יקר מאד,

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

פו

וזוגתו של רבי אהרן קיבליטשער ז"ל, חמותו של רבי לוי יצחק ז"ל, היתה מספרת לו בכאב, איך שבזמנים הקודמים היה מתארח אצלם רבי שמואל בשבתות, והיה עורך את השלחן והזמירות בהתלהבות נפלא שאין לשער, רבי לוי יצחק כבר לא הכירו פי נפטר צעיר, רבי נתן ב"ר אברהם שטרנהרץ ז"ל, עוד הכיר את רבי זושא והיה מרבה לספר ממנו.

ד – שא

התחלת התעוררותו של רבי מענדל ליטוואק ז"ל להתקרב לדרך רבנו, היתה בהתעמקו במשל, המובא בסוף תורה מ"ח חלק ב', מהעץ הגדל מאה שנה וכו', פי בא אליו מתנגד אחד ואמר לו בהלצה: ראה מה כתוב בספר? ! והשתומם באמת רבי מענדל, אולם נענה ואמר: ^{הואיל} מענין הדבר לראות מה כתוב בו עוד, לפניך ולאחריה, ואכן התעמק והביט בעין האמת בדברי רבנו, ונתעורר מזה להתקרב אל דרך רבנו.

ד – שב

אין נתן לתאר כלל גדל השמחה שהיה אצל אנ"ש כשכבאו והתקבצו יחד על ראש השנה כל אחד ממקומו. ורבי מרדכי סוקולובער ז"ל, שהיה מו"ץ בעירו סוקולוב, כשראה ופגש את צבור אנ"ש המתקבצים לא יכול היה להתאפק עד שהיה מרקד מחמת שמחה, וברך ברפת "שהחינו", והתנהג אז בכל משך ימי ראש השנה פאדם פשוט בתכלית, בלי שום גנוני כבוד וכדומה כפאה לרב חשוב כמותו.

ד – שג

פעם בראש השנה נכנס לקלויז איזה משפיל בעת שעמדו הקהל בתפלתם את הפיוט "לאל עורך דין", ראה רבי לוי יצחק ז"ל שהתרגש מאד מגדל התעוררות המתפללים, עד שאמר אחר כך לידידיו: "מה אומר לכם, האנשים בכו? – כותלי בית המדרש בכו!"

ד – שד

בַּעַת אַמִּירַת הַ"אַקְדָּמוֹת" הִיְתָה הַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה וּגְדוּלָה לְאִין שְׁעוֹר, וְרַבִּים מֵאַנ"ש הָיוּ שֶׁהוֹזִילוּ כְּנַחַל דְּמַעוֹת, לְרַב הַהֲתְעוֹרְרוֹת וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת.

ד – שה

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל רֵאשׁ־הַשָּׁנָה אַחַר אַמִּירַת הַתְּשָׁלִיף, הָיוּ בָּאִים לְהַקְלוֹיז בְּשָׁנִים הָאַחֲרוֹנוֹת הַמּוֹן רַב מִבְּנֵי הָעִיר אוֹמְאן, עַד שֶׁהָיָה קָשָׁה מַחְמַת כֵּן לְהַכְנִס לַפְּנִים הַקְלוֹיז, לְרַב הַדַּחַק, וְעַל כֵּן הָיוּ רַבִּים מֵאַנ"ש מֵתַפְּלָלִים מִנְחָה וְעִרְבִית בְּאַכְסֵנוֹיֹתֵיהֶם, וְכַמָּה פְּעָמִים הָיָה דַּחַק רַב כְּזֶה שֶׁהָיָה בְּהַכְרַח לְנַעַל אֶת הַקְלוֹיז לְרַב הַדַּחַק וּמַחֲשָׁשׁ תְּעוֹבוֹת.

ד – שו

עַל אִף הַמַּחְלָקַת הַגְּדוּלָה שֶׁהִיְתָה עַל רַבְּנוֹ וְאַנְשָׁיו, אִף-עַל-פִּי-כֵן רַבִּים הָיוּ מִנְּכַדֵי הַחוּלְקִים הַמְּפוֹרְסָמִים שֶׁהִתְקַרְבוּ לְדַרְךְ רַבְּנוֹ, וְהָיוּ מֵתַפְּלָלִים עִם אַנ"ש בְּפּוֹזוּרֵיהֶם.

ד – שז

סֵפֶר רַבִּי גְּדַלְיָהוּ אֶהְרֹן קִינִיג זצ"ל, אָמַר לִי פַּעַם רַבִּי וְעֵלְוֹל מִינְצְבֵּרְג זצ"ל, עָקַר הַהֲרַגְשׁ שֵׁישׁ לִי לְעִנִּין רַבְּנוֹ, הוּא מֵהַמְּרָאָה מִקוֹמוֹת שַׁחֲבַר הָרַב מְטָשְׁעֵרִין עַל "סֵפֶר הַמְּדוּת" *.

ד – שח

הָרַב מְטָעַפְלִיק, רַבִּי שִׁמְשׁוֹן אֶהְרֹן זצ"ל, שֶׁעָלָה בְּסוּף יָמָיו לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְכַנּוּהוּ תוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם הָרַב מְטָעַפְלִיק, הָיָה מְרַבָּה לְהַתְּפַלֵּל עִם אַנ"ש שְׁבֻטְעַפְלִיק, וְרַבִּי לױי יִצְחָק זצ"ל, הָיָה מְלַמֵּד לְכַנּוּי. בַּעַת הַפְּרָעוֹת מֵהַרוֹצְחִים הַבּוֹלְשֵׁבִיקִים, נִכְנָסוּ גַם לְבֵיתוֹ, בְּרִצּוֹתָם לְרִצְחוֹ נִפְשׁ, כְּדַרְךְ שֶׁנִּהְיָ לְרִצּוֹחַ אֶת הַרַבָּנִים וְחֲשׁוּבֵי הַיְהוּדִים, וְכַבֵּר כְּוִנוֹ נִגְדוֹ אֶת הָרוֹבִים לְהַרְגוֹ, אוֹלָם בְּהַבְחִינָם בְּאַמוֹ שֶׁשְׁכָּבָה שֵׁם חוּלָה

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

פמ

במחלת הטיפוס, פחדו שמא תדביק אותם במחלתה הקשה ויכרוח מהרה מביתו, רבי לוי יצחק ז"ל היה שם בשעת מעשה.

אוצר חכמת

ד – שט

ספר רבי מרדכי מסלונים ז"ל, שספר לו בלן המקנה מטבירה, שפעם היה עצירת גשמים קשה עד שלא היה מים להחליף את מי המקנה, וקבעו רבני העיר שייסגרו את המקנה לטבילת אנשים וישתמשו בו אף ורק לטבילת נשים, והנה שם בטבירה דר אחד מאנ"ש זהיר מאד בטבילה שהיה הולך למקנה פעמים בכל יום, פעם בחצות לילה ופעם בחצות היום, וכשבא אז בחצות היום לטבול במקנה כהרגלו, קנטר אותו הבלן ואמר לו: "הלילה כבר לא יהיה לך מקנה, פי כך קבעו רבני העיר". נשבר לבו מאד, ונעמד להתפלל ובכה בכי רב לרב הצער שהיה לו משמועה רעה זו. עזר השם יתברך ועוד באותו יום ירדו גשמים רבים, ובטלו רבני העיר את גזרתם.*

ד – שי

הנגון על הסליחה "בת עמי" שבסליחות ליום כפור קטן, חבר על ידי רבי ירוחם חזן ז"ל, שהיה בזמנו של רנ"ט, ואנ"ש מטשערין שהיו נוהגים לבוא לאומאן ארבע פעמים בשנה (היינו בערב ראש-חודש שבט ובערב ראש-חודש ניסן ובערב ראש-חודש תמוז ולראש-השנה) היו סועדים יחד באמצע היום בסעודת ראש-חודש, ושרו אז זמר זה.

ד – שיא

פח העלמת אור רבנו היה כל כך אף בדור האחרון, עד שהיה אחד מהחסידים מחשובי תושבי אומאן שהיה למדן גדול ובעל צדקה ומכניס אורחים גדול, בשם "ר' חיים פנחס", היה אדוק בהתנגדות כל כך על אף שראה וחי עם אנ"ש שנים רבות וראה שאין להם בעולמם אלא תורה תשובה ומעשים טובים, עד שלפני

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

הסתלקותו ממש התפאר ואמר: תעמד לי לזכות דבר זה שדרתי כל ימי באומאן ומעולם לא נכנסתי לבית מדרשם של חסידי ברסלב. אולם אף על פי כן זכה והתקרב בנו עוד בחייו לדרך רבנו. ולאחר שנפטר אביו, צוה לאנשי החברה קדישא להוליך את מטת אביו ליד בית-הכנסת שלנו, והיו תושבי העיר תמהים על הנהגתו כי ידוע היה אביו למתנגד גדול, והפטיר ואמר: "כעת כבר מתחרט אבי", ואכן העבירו את מטתו ליד בית-מדרשנו.

ד – שיב

רבי יוחנן מראחמקעסטרייווקא וצ"ל צדד מאד לטובת אנ"ש, וכמה שנים התפללו אנ"ש בראש השנה בבית המדרש הגדול שהיה להם באומאן, ובכל העתים היו בידידות קרובה לאנ"ש.

ד – שיג

היו בין אנ"ש אנשים פשוטים ותמימים כאלו אשר אין ביכולת לתארם כלל, כמו למשל רבי שבתי ברסלב, שראוהו פעם בוכה מאד בעת התפללו את תפלת "אהבה רבה", וידעו מפיריו שפמעט שאין מבין הוא את פרוש המלות וכששאלו פעם מאן דהו לפשר בכיתו, ענה: "זכיתי וראיתי פעם איך שרנ"ט בוכה בעת התפללו תפלה זו, ואם רנ"ט בכה בחלק תפלה זו, מסתמא נאמרים בה דברים כאלו שראוי לבכות בעת אמירתם ותפלתם".

ד – שיד

בשנות מלחמת העולם הראשונה, היה כבר אחד ליד אומאן, שפל תושביו הגוים התגיירו על ידי אנ"ש, פי מפרד השלטונות לא אבו הרבנים לגיירם, אולם אנ"ש הסתפנו והשתדלו עבורם עד שגיירום, ורפי ליב הרב מאומאן הוא שגיירם בפעל, ונסע אליהם ושהה עמם בימי חג הפסח, והם בהיותם עשירים מופלגים הכינו לו מקל טוב, אולם הזהיר את אנ"ש לכל יודע הדבר, ויסב אתריות

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות צא

גירותם על אנ"ש. הם היו אנשים מלומדים אמידים וגבורים, וספרו לאנ"ש שעקר ההתעוררות להתגביר בא להם מחמת הסתירות שמצאו בספריהם, וכמבאר בתורה יז, וכן היה עוד כפר שלם שהתגבירו ונתקרכו לאנ"ש, וכן עוד כמה גרים צעירים וזקנים, וגם נשיהם נהפכו לנשים פשרות, ומחמת שלא ידעו להתפלל, היו מתפללות בתמימות בשפתם הם, בדמעות שלישי. רבי נחום שויסטר ו"ל קרב אותם מאד ונסע אליהם וקבע דירתו בכפרם, ולמד עמם תורה, והיו קמים עמו בחצות לילה והולכים להתבודדות, ואחר כך כשנפטר שם בכפרם, קברוהו בכפרם. כשנודע לבני רבי נחום שנפטר אביהם באו לכפר ורצו לקחת אותו לקוברו בחארקוב מקום מגוריהם, לא הניחו להם הגרים בשום אופן להעבירו, באמרם לבניו: את הצדיק הזה אני נתן להוציא מפה?! בשום אופן.

ד — שטו

באמצע מלחמת העולם הראשונה, בעת הרעב הגדול, בא לאומאן גוי מבוגר כבן ששים וחמש שנה מעירו לאדיזין, ברוצותו להתגביר, והביא עמו עגלה גדולה מלאה במיני מאכל, כי היה בעל יכולת. את הברית עשו בביתו של רבי דניאל הגר ו"ל. לפני המילה רצה המוהל שיעמד אצלו רופא או למס לא הרשה לו הגר בשום אופן, ועשו לו ברית ללא הרדמה והבליג על צער החתוף והפריעה להפליא. לאחר הברית רקדו אנ"ש והוא ירד תיכף ממטתו ורקד עמם בשמחה, מרב העניות והרעב שהיה אז, הצטרפו רבים מבני העיר לסעודה, בחפצם לאכל סעודה טובה.

ד — שטז

בעת המלחמה העולמית הראשונה רצחו הרוצחים את אשתו היהודיה של דניאל הגר והתחנן לפניהם רבי דניאל הגר ואמר להם: מדוע אינכם הורגים גם אותי הרי גם אני יהודי, לא אבו הרוצחים להרגו באמרו לו: לא, אתה אינך יהודי ולא נהרגך.

ד — שיז

בעת המחלקת על רבי דב, השוחט מנעמירוב, בענין השחיטה, שנתן תקיעת כף להמתנגדים שלא יחזרו ל"אולתו" ללמד ולהגות עוד חלילה בספר "לקוטי מוהר"ן" ואחר כך נודע להם שהוא ממשיך ללמוד בו. ומשום כך פטרוהו המתנגדים ממלאכת השחיטה, (והסכים רבם שיקחו אנ"ש איזה שוחט שיצו, אולם בשום אופן לא את רבי דב, מחמת שהפר את התקיעת כף שנתן), ועשו "שער החרסית" ששם זרקו את כל הפלים ש"נטמאו" כביכול בבשר שחיתתו. פנה רבי דב במצוקתו להרב מטשערין ושאלו מה דינו להלכה, ענה לו הרב: "להם היה אסור לקחת ממך תקיעת כף על ענין זה, ולך היה אסור לתת להם תקיעת כף. והוא עולה של שניכם". לבסוף עזב השוחט את עיר נעמירוב ועבר לדור בכרסלב, ומשם עבר לדור בטעפליק, ולהיכן שהגיע נתעוררה מחלקת סביב ענינו, עד שפנה אליו רבי נחמן מטולטשין ואמר לו: התקרבת אלינו כדי לעורר עלינו מחלקת!! הנח את הספין. "לייג אוועק דעם קנינגל", ושמע לקול רנ"ט ועזב את מלאכת השחיטה ועלה לארץ ישראל ונעשה מלמד בטבריה ונפטר שם בשם טוב מאד.

ד — שיח

בראש השנה בעת בואם לקבוץ אנ"ש, היה להם שלחן מיוחד שהיו אוכלים שם פי היו הרבה גרים.

ד — שיט

היו כמה אברכים מחסידי ה"שפת אמת" וצ"ל שנתעוררו לנסע ולבא לאומאן, אולם מחשש שימנעם ה"שפת אמת" לא שאלוהו על זה ונסעו על דעתם הם, כשהגיעו לעיר קיוב, סברו שבודאי ימצאו שם את אנ"ש, אולם לרב המניעות, פגשו שם מתנגדים שדברו על אנ"ש ככל העולה על רוחם, שוב לא ידעו לשית עצות לנפשם מה לעשות, כי מצד אחד מדברים על אנ"ש כל כך רע, ומצד שני חששו

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

צג

לחזור לעירם, פי יתעורר עליהם כעס מרבה ה"שפת אמת", עד שאזרו עז וכתבו מכתב ל"שפת אמת" בעצמו לשאלו מה לעשות, ענה להם ה"שפת אמת": "מה שהעולם מדברים, על זה אל תביטו כלל, ואם חזקים אתם ברוחכם, המשיכו וסעו", ואכן כך עשו, נסעו ובאו לאומאן, והתקברו לאנ"ש כרצונם.

19.08.2018

ד – שכ

אין נתן לשער כלל וכלל גדל המסירות נפש של הנוסעים לאומאן לקבוץ אנ"ש בימי ראש השנה בעת המהפכה הגדולה, פי היה רעב גדול וקשה אז, שהיו האנשים נזונים מסובין בלבד, וטבע הדבר של אוכל הסובין שנתפח בטנו מאד ורגליו מצטמקות עד שמפילו כובד הבטן. נעלים לא היו להם, והיו הולכים עטופים בגליהם בסמרטוטים מלאי בוץ רפש וטיט ולכלוך מחמת גשמי הצעף שירדו אז בחזקה, ורבים נחלו אז במחלה קשה עד כדי גסיסה רח"ל, ובתנאים כאלו במסירות נפש כזו באו לשהות בקבוץ אנ"ש בימי ראש השנה באומאן, אשר לא יאומן פי יספר.

ד – שכא

גדל העניות של אנ"ש בפרט הבחורים המקרבים ששהו באומאן, אינו נתן לתאור כלל בזמננו, פי היו אוכלים רק לחם קשה שהיו אוספים בבתי היהודים, ואפלו מים חמים לשתיה בימות החורף הקשים לא היה להם וכן לשאר ענני אנ"ש. ואף-על-פי-כן עבדו את ה' יום אחר יום בכל כחותם. וספר רבי לוי יצחק ז"ל ספור לדוגמא, שפשהתחנה אחות זוגתו עם הרב החסיד רבי משה טשנסטחובער ז"ל, לא היה לה מעיל עליון לחתונה, עד שזוגתו שהיה לה שני מעילים התנדבה ונתנה לה אותה כדי שתוכל להתחתן.

ד – שכב

בעת הרעב הגדול שהיה ברוסיה לאחר מלחמת העולם השנייה, מתו הרבה אנשים מישראל בכפן ורעבון רחמנא לצלן באמצע

הרחוב, והיו צריכים להשתדל לקברם מהרה, כי היו מקרים שנעלמו ונאכלו על ידי אחרים רחמנא לצלן. וספר רבי לוי יצחק ז"ל, שפעם ביום ששי זכה והשיג לחם שלם, וחפץ היה להשאירו לשבת, וכדי שיהיה לו לחם שלם לשבת, אולם בניו החלו לריב ולבכות לפניו שיחתך עתה ביום ששי את הלחם, וכדי שיוכל למדוד לכל אחד שעור שוה בשוה, כי בשבת כשיפרס את הלחם לא יוכל לדקדק בחתוך הפרוסות לחלקם שוה בשוה, והיה מכרח להסכים עמם.

אוצר החכמה

ד — שכג

תחלת דרך האפיקורסות היה לסתור דברי חכמינו וזכרונם לברכה, דהיינו להפריד בין חכמינו ז"ל לתורה שבכתב, ואחר כך כפרו גם בעצם התורה. וספר לענין זה רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל, שבהיותו מלמד בירדקי בעיר טשערין, בקשו אחד מנגידי העיר שילמד עם בנו תנ"ך ויפרש ויתרגם לו כל תבה מלה במלה, ללא שום פרוש רש"י ומדרש, וישלם לו עבור זה טבין ותקילין. דחהו רבי אברהם ולא אבה ללמד את בנו כלל וכלל אף בהפסד מומן מרבה, ומטעם הנ"ל.

ד — שכד

כשבקר אחד מאנ"ש את רבי דניאל הגר בשהותו בסוף ימיו במושב זקנים, כשהזכיר לו באמצע דבריו שמות של אנ"ש שהפירם בצעירותו, כרפי שבתי ברסלבר, רבי מרדכי באבריניצער, רבי געציל ורבי מתתיהו, היה מתפעל ומתרגש מאד, כי זכרם עורר בו רגשות משמחים ומעודדים.

ד — שכה

בל"ג בעומר שנת תרס"ג היה הנחת אבן הפינה לקלויז, לבנייתו מחדש בפעם השלישית, ואז גם גבו מעות בין אנ"ש עבור הוצאות הבניה עצמה, כי כל שאר ההוצאות שהסתכמו בסכום רב מאד, קבל אותם על עצמו בנדבה רבי אייזיק אייזנשטיין, הבנין נבנה בזמן

קצר, ובראש-השנה תרס"ד כבר התפללו בו אנ"ש הפאים לקבוצ, ורפי אייזיק אף על פי שהצטבר לו המון חובות גדולות מחמת הבניה, לא השתדל לבקש מאף אחד מהפאים לקבוצ, נדכה ותרומה עבור זה, והיה נדמה כאלו שלא עשה כלום לבנית הבנין, אולם חתנו רבי דוד ביאלסטוצקי, שידע מהחובות הגדולות שהשתרגו ועלו על צווארי חותנו לא יכול היה להתאפק, ודפק על הבימה שבקלויז ועורר את אנ"ש שינדכו ויתנו כסף לחותנו השקוע בחובות עצמים.

ד — שכו

הזמין כמה פעמים רבי אבאליה את רבי מנדלי ליטוואק לסעד אצלו ארוחת ערב ובכל פעם דחהו רבי מנדלי ו"ל, פעם בפשהפציר בו מאד, נענה לו רבי מענדלי ואמר: "תבינו, כשבטן זאת אוכלת מרק אינו רוצה כבר לקום אחר כך בחצות, ומשום כך, נמנע אני מלאכל סעודות בערב". "פארשטייט, אז דאס בייכלע עסט א יוכאלע וויל זי שוין קיין חצות נישט אויפשטיין".

ד — שכו

ענייתם של אנ"ש היה גדול עד מאד, ואף-על-פי-כן לא מנע זאת מהם לעבד את ה' בתכלית השלמות, וספר רבי לוי יצחק ו"ל שבשהראו לו את מקום אכסניתם של רבי נפתלי הירץ ורבי נחמן בן רבי נתן בימי ראש-השנה, הזדעזע ממש כי גרוע היה מרפת. בבית חותנו רבי אהרן קבליטשער שררה עניות כזו שאפלו רצפה לא הייתה לבית, ורק אדמה וחול שמשו לרצפה, ולכבוד שבת היו מסידים אותה, וכן רב אנ"ש היו עניים מפלגים, אולם אף-על-פי-כן היה ביתם מלא שמחה וחדוה ונחת-רוח, לרב קדושתם וטהרתם, ללא שום כעס וקפידות חס ושלום.

ד — שכח

אחד מתושבי אומאן בשם רבי ליב, היה במקצועו בורר בדיני

תורה (בנו ה'יה מקרב לאנ"ש), ומשום מה ה'יה זוכה בדין הרבה יותר מהמתקבל על הדעת עד ששאלו אותו פמה אנשים על דבר זה, ענה להם ואמר, בעת שטוען אני את טענותי אין בכונתי בטענותי לנצח ולנגח את הטוען נגדי, אלא מתכונן אני רק לברר וללבן את טענותי וסברותי שלי שנראים לי כצודקים, והיו אנ"ש משבחים אותו על סברתו זו, כי כן צריך להיות נוהג הדבר בכל ופוח מחלקת ומריבה, לא לרצות לנצח ולנגח להשפיל ולהכניע את השני העומד לנגדי, אלא להעמיד את האמת הנראית לדעתי ולהיות שלם וחזק עמה. וכך תתגלה האמת ותצא לאור.

ד — שכט

בעת התגברות הרדיפות שהיה ברוסיא עוד לפני מלחמת העולם הראשונה, רצו פמה עסקני הצבור לגזור תענית על הצבור, ובאו לאחד מהמפרסמים לבקשו שיצטרף בחתימתו ויגזר אף הוא על התענית, נענה ואמר: "וכי אם אי אלו מבני ישראל עושים עברות צריך אני לצום"? ולא ה'יה חפץ להשתתף בגזרת תענית זו, והיו אנ"ש מלעיגים על סברא זו, כי נמצא תולה את הגזרות רק בעולתם של אחרים בו בזמן שבודאי נמצא גם בו אי אלו עולות שבועטים רודפים את ישראל, ואין זה מן ההגינות לתלות החסרונות על צוארם של אחרים, אלא צריך תמיד האדם לפשפש היטב היטב במעשיו הוא. (וראה מה שאומר רבנו בספר חיי מוהר"ן סימן תקעח על מאמר חכמינו ז"ל, הפסולת ה'יה שלך, שצריך תמיד האדם לחשב היכן שרואה איזה חסרון שכל זה בא בעטיו ובסבתו, בבחינת "הפסולת" — ה'יה שלך", עין שם).

ד — של

אין לכאר בפה כלל וכלל גדל מסירות נפשם של עובדי ה' שבאנ"ש, שהיו באומאן, בפרט בימות החרף, כי רבם ככלם היו עניים מרדים מאד עד שביתם ה'יה קפוא מקור, והיו רואים את קירות

הבית חלקות ומנצנצות מהכפור, פשוטו כמשמעו. ובבית-הפנסת וכן גם במקנה ובציון רבנו ז"ל, שרר קר עז, ולבוש ראוי לקר מפלג בזה לא היה להם, ואף-על-פי-כן בקר אימים בזה משף כל ימי התרף, במשף כל ימי חייהם ושנותם — עבדו את ה' מדי יום ביומו בעקשנות עצומה ללא הרף, ודבר זה אינו נתן בזמנינו לתאור כלל וכלל.

ד — שלא

עובדי ה' שבאנ"ש, היו מרבים בלמוד הקונטרס "שיר ידידות" שחבר רבי יחיאל מנדל, (כ"ר ישעיה שלום ונכד רבי יודל תלמידו של רבנו), והיו לומדים והוגים בו פסדר, וכדי שיתלחבו מגדלתו של רבנו ומוהרנ"ת.

ד — שלב

בנו של בעל המחבר "אלף המגן", שעל ספר "מטה אפרים", היה מאנ"ש, ורבי אלחנן ספקטור ספר שהוא הכירו (א"ה: עין מה שכתב בסימן תקפ"א לענין השתטחות על קברי צדיקים, ובסימן תקפ"ב לענין התקשרות לצדיקים היודעים כונת התפלה, ובסימן תרט"ו לענין תקון הכללי).

ד — שלג

בליל "זכור ברית", היתה התעוררות גדולה ונפלאה אצל אנ"ש, בפרט בעת אמירת הסליחות, ורבי אברהם שטרנהרץ ז"ל, היה מתפלל במתיקות נפלאה עם בכיות רבות, שעורר מאד את אנ"ש.

ד — שלד

לאמאן הגיעו פעם לקראת חג הפסח כמה שחקני תיאטרון; כשעקר פונת משחקם היה לשחק וללעג ממצות חג הפסח, והנה בשבת שבחג באו בחשאי זוג משחקנים אלו לבית רבי לוי יצחק ז"ל ובקשוהו שיתן להם כמה מצות לפסח, בתחלה, מחמת שהיה מקום לחשוש שנשלחו מהשלטונות לחקור אחריו, כחש להם שנמצא

אָצלו כָּלל וּכְלל מִצּוֹת, אוּלַם אַחַר שֶׁהִתְחַנְּנוּ לְפָנָיו בְּאִמְרָם אֵלָיו: מֵעוֹלָם לֹא נִכְשַׁלְנוּ בְּחִמְץ בַּפֶּסֶח, וְאֵף שֶׁכָּאֲנוּ הִנֵּה לְהִצִּיג בְּשָׁחוֹק נִגְדַּת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ, אוּלַם בְּהִסְתַּר שְׁמַרִים אָנוּ עַל מִצְוֹת הַחֵג, וְהוֹסִיפוּ וְאָמְרוּ לוֹ: אַתֶּם הִרִי לֹא תִקְחוּ מֵאֲתָנוּ כֶּסֶף בְּשֶׁבֶת עֲבוּר קִנִּית הַמִּצְוֹת, אוּלַם הָאֲמִינוּ נָא לָנוּ וּנְשַׁלֵּם עֲבוּרֵם בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת, הָאֲמִין לָהֶם וְנִתֵּן לָהֶם עֶשֶׂר מִצְוֹת, וְשִׁמְחוּ עֲלֵיהֶם כְּמוֹצָא שְׁלָל רַב, וְאִכְּן בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת הִגִּיעוּ וְהוֹדוּ לוֹ עַל אֲמוּנָתוֹ בָּהֶם וְשִׁלְמוּ לוֹ הַיֵּטֵב וּבִקְשׁוּהוּ עוֹד עֶשְׂרֵה מִצְוֹת וְנִתֵּן לָהֶם. וְסִפֵּר זֹאת לְעַנְיָן שָׂאִין יְכוּלִים לִידַע מֵהוֹת פְּנִימִיּוֹתוֹ שֶׁל אִישׁ יְהוּדִי.

ד — שלה

רַבִּי אֶהֱרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעֶר ז"ל, הִיָּה נוֹהֵג לְקוֹם בְּחִצּוֹת מְדֵי לִילָה, וְהָיָה לוֹ אִזּוֹ סֵדֶר מִיָּחָד, תַּחֲלָה אָמַר אֶת "תִּקּוֹן הַחִצּוֹת", וְאַחֵר כָּף תְּהִלִּים, וְהָיָה אוֹמְרוֹ בְּסֵדֶר כֶּזֶה, שְׁבִיּוֹם רֵאשׁוֹן אָמַר עַד קִפְיֵטל נ"א וּבִיּוֹם ב' מִקְפִּיטֵל נ"א עַד לְקִפְיֵטל צ' וּבִיּוֹם שְׁלִישִׁי מִקְפִּיטֵל צ' עַד לְסוֹף הַתְּהִלִּים, וּבִיּוֹם הָרְבִיעִי הָיָה מֵתַחִיל שׁוֹב בְּסֵדֶר הַנ"ל עַד לְיוֹם הַשְּׁשִׁי, וְאַחֵר כָּף בִּיּוֹם הַשֶּׁבֶת, הָיָה אוֹמֵר אֶת כָּל הַתְּהִלִּים, וְכֵן הָיָה זוֹכֵה וְאוֹמֵר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֶת כָּל הַתְּהִלִּים מְדֵי שְׁבוּעָה, וְאַחֵר גָּמַר אֲמִירַת הַתְּהִלִּים, הָיָה לוֹמֵד זֶהֱרַ גְּמָרָא שׁו"ע וְכו', עַד לַתְּפִלָּה, בִּיּוֹם הָיָה יוֹצֵא לְמִשְׁךָ כָּל הַיּוֹם לְחוּץ לְעִיר לְהַתְּבוֹדֵד וּבִקְיָן הָיָה שׁוֹהֵה הַרְּבֵה פְּעָמִים כָּל הַיּוֹם מְחוּץ לְעִיר מִשְׁךָ שְׁבַע עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת רְצוּפוֹת. וְכֵן עָבַד אֶת ה' עֲשׂוֹת בְּשָׁנִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ד — שלו

עֲנִי מְרוֹד הָיָה רַבִּי אֶהֱרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעֶר ז"ל, בְּבֵיתוֹ אִין כָּל, רִצְפַת בֵּיתוֹ אֵף לֹא מְרַצְפַת, הַשְּׁלַחַן שֶׁבְּבֵיתוֹ מוֹצֵמֵד לְקִיר זְקוּף עַל שְׁנֵי רִגְלִים, וְכֵן שָׁאָר רַהִיטֵי הַבַּיִת, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה נוֹהֵג לְצַאת חוּץ לְעִיר לְהַתְּבוֹדֵדוֹת כְּמַעַט מְדֵי יוֹם לְמִשְׁךָ כָּל הַיּוֹם אֵף בִּיּוֹם קִיץ (כְּמִשְׁךָ שְׁבַע עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת), וְזֹאת, לְאַחֵר קוֹמוֹ בְּחִצּוֹת, מְדֵי לִילָה.

בְּדִיּוּק בַּעַת נְקוּדַת חֲצוֹת מִמֶּשׁ, וְלֹא שְׁעוֹן, כִּי לְרֹב עֲנִיּוּתוֹ לֹא הָיָה לוֹ מְעוֹת אֶף לְקִנְיַת שְׁעוֹן. וְסֵפֶר רַבִּי ל׳וֹי יִצְחָק חֲתָנִי ו׳ל, שֶׁהָיָה חוֹתָנִי מְעִירוֹ מְדִי לִילָה מִכּוֹן מִמֶּשׁ בַּעַת חֲצוֹת (כִּי לְרַבִּי ל׳וֹי יִצְחָק הָיָה שְׁעוֹן), וְאַחַר תְּפִלָּתוֹ אַחַר שְׂאֵבֶל חֲתִיכַת לֶחֶם מְרוּחָה בְּשׁוֹם, הָיָה מְצַחֵצַח אֶת נַעֲלָיו כְּמִכִּין עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְבַקֵּר אֶדָם חָשׁוּב, וְכִשְׁשָׂאֵלָה אוֹתוֹ זִוְגָתוֹ: רַבִּי אֶהְרֹן, לְהִיכֵן הַנֶּהָד הוֹלֵךְ? הָיָה עוֹנָה לָהּ, עֲסָקִים שׁוֹנִים יֵשׁ לִי אֶצֶל הַפְּרִיץ וְצָרִיךְ אֲנִי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ לְרַגֵּל עֲסוּקִי. וְהִיָּתָה בְּתַמִּימוּתָהּ שׁוֹאֵלַת אוֹתוֹ וְכִי כָּל יוֹם צָרִיךְ הַנֶּהָד לְלַכֵּת לְפָרִיץ? וְהִיָּתָה לִוְקַח עִמּוֹ סֵל עִם סְפָרִים וְהוֹלֵךְ וּמִתְבּוֹדֵד בִּיעֲרוֹת שְׁבִסְבִּיבָה, וְכֹף נִהַג רֹב יָמָיו, עַד לְסוּף יָמָיו מִמֶּשׁ.

ד — שלו

רַבִּי אֶהְרֹן קִיבְּלִיטְשֶׁעֶר ו׳ל הָיָה עָנוּ וְשָׁפֵל בְּעֵינָי עֲצָמוֹ מְאֹד, וְלֹא הִסְתַּפֵּל כָּלֵל עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ, פַּעַם כְּשֶׁהָיָה בְּאוּמָאן וְלֹא הָיָה לוֹ מָה לְאָכַל לְגַדֵּל עֲנִיּוּתוֹ, רְאוּהוּ שֶׁהוֹלֵךְ וְדוֹפֵק עַל פֶּתַחַו שֶׁל אַחַד הַבָּתִּים וּמְבַקֵּשׁ חֲתִיכַת לֶחֶם, וְיֵשֵׁב וְאֹכְלָה וְהִמְשִׁיךְ אַחַר כֵּף הַלֶּאָה בְּעַבְדוּתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

ד — שלח

סֵפֶר רַבִּי יוֹחָנָן גִּלְגֻט ו׳ל מִפְּשֻׁטוֹתוֹ וְעֲנִיּוּתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶהְרֹן קִיבְּלִיטְשֶׁעֶר, שֶׁפַּעַם בְּשֶׁהוּתוֹ בְּאוּמָאן רָאָה רַבִּי אֶהְרֹן שְׂאִין לוֹ לְרַבִּי יוֹחָנָן מָה לְאָכַל, אָמַר לוֹ: יֵשׁ לִי שְׁתֵּי חֲתִיכוֹת לֶחֶם, קַח נָא לָךְ חֲתִיכָה אַחַת וְאָכַל לְשֹׁבֵר בּוֹ רַעֲבוֹנָךְ, לְמַחֲרַת לֹא הָיָה לְרַבִּי אֶהְרֹן בְּעֲצָמוֹ מָה לְאָכַל, נִגַּשׁ לְרַבִּי יוֹחָנָן וּשְׂאֵלוֹ: הֵאֵם יֵשׁ לָךְ אוֹלֵי עֲבוּרֵי אִיזָה חֲתִיכַת לֶחֶם? וְכֹל זֶה עָשָׂה בְּפִשְׁטוּת וּתְמִימוּת גְּמוּרָה. וְחִיכָךְ שֶׁהִשִּׁיג חֲתִיכַת לֶחֶם שׁוֹבֵר לֹא דָאָג כָּלֵל דְּאֵגַת מְחָר, אֶלָּא חִזַּר לְעַבְדוּת הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ כְּהַרְגָלוֹ.

ד — שלט

כְּשֶׁשָּׂאֵל פַּעַם רַבִּי ל׳וֹי יִצְחָק אֶת חוֹתָנִי רַבִּי אֶהְרֹן קִיבְּלִיטְשֶׁעֶר

שְׁיִסְפֹר לוֹ אֵיזָה מַעֲשֵׂה וְעוֹבְדָא מְרַבּוּ שְׁקָרְבוּ לְרַבְנּוּ, הֲלֵא הוּא רַבִּי פְנַחֵס קִיבְלִיטְשֶׁעַר ו"ל, עָנָה לוֹ חוֹתְנּוֹ בְּצַעַר: אֵינִי יָכוֹל לְצִיִּיר לָךְ וּלְהַסְבִּיר לָךְ אֵיזָה יְהוּדִי יָקָר הִיָּה רַבִּי פְנַחֵס ו"ל. "אֵיךְ קָעַן דִּיר נִיט אוֹיס מְאֵלָן וְוֵאס פֶּאָר אַ יוֹד עַר אִיזוּ גִיּוּוּעַן".

ד – שמ

הַחֲבֵטָא רַבִּי אַהֲרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעַר ו"ל בְּמִלַּת שְׁבַח עַל עֲצָמוֹ לְפָנָי פְּטִירְתּוֹ, וְאָמַר "תּוֹדָה לְאֵל עֲבָרְתִי אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לֵאלֹהִים מִטָּה וּלְלֵא מְעִיל פְּרוּה", "דֵּאֲנַקְעֵן גָּאט אַ דוּרְךְ גֶּעגָאֲנַגְעֵן דִּי וועלֵט אָן אַ בְּעַט אוֹן אָן אַ פִּיטְעַר", כִּי הִיָּה יֵשֵׁן רַק עַל כֶּסֶף שְׂאָצֵל הַשְּׁלַחֵן, וּלְרַב עֲנִיּוֹתוֹ הָאֵימָה עָבַר אֶת כָּל יְמוֹת הַחֲרוֹף הַקָּשִׁים שְׁבִימֵי חַיִּיו, לֵאלֹהִים מְעִיל פְּרוּה. וְאָף-עַל-פִּי-כֵן עָבַד אֶת ה' כָּל יְמָיו וְלִילוּתָיו, בְּקִיָּץ וְחֹרֶף, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ד – שמא

פַּעַם חָלָה רַבִּי אַהֲרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעַר מְאֹד, עַד כְּדֵי גְסִיסָה מִמֶּשׁ, וַיְכַבֵּר הֵלְכוֹ בְּנֵי הַבַּיִת לְקְרוֹא לְאֲנָשֵׁי הַחֲבֵרָא קְדִישָׁא, שְׁיָבֹאוּ לְטַפֵּל בּוֹ. כְּשָׁבֹאוּ לַבַּיִת, רָאָה וְהִבְחִין אַבְרָהָא אַחַד שְׁהָיָה בֵּין אֲנָשֵׁי הַחֲבֵרָא קְדִישָׁא אֵיךְ שֶׁהִשְׁתַּנּוּ פָּנָיו שֶׁל רַבִּי אַהֲרֹן לְטוֹבָה וּמְרַגֵּעַ לְרַגַע הוֹטֵב לוֹ, עַד שֶׁלְּמַחֲרָת פָּכַר קָם וְהֵלֵךְ כְּאֶחָד הָאָדָם, וּסְפָר הָאֲבָרָה שֶׁלְדַעַתּוֹ סִבַּת הַדְּבָר שֶׁהִשְׁתַּנּוּ כָּל כֶּף לְטוֹבָה, הוּא שֶׁלְאַחַר חֲתוּנָתוֹ פָּנָה לְרַבִּי אַהֲרֹן וְשִׁטַּח לְפָנָיו אֶת צַעְרוֹ הַיּוֹת שָׂאִין לוֹ פְּרִנְסָה וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמָּה יִתְפָּרְנס, וְהוֹסִיף וְאָמַר לוֹ עוֹד: "אֵלּוֹ הִיָּה לִי עֲגָלָה עִם סוּסִים הֵייתִי נֹעֲשֶׂה לְבַעַל עֲגָלָה וְהֵייתִי יָכוֹל לְהִתְפָּרְנס מִמֶּנָּה בְּכַבּוּד, אוֹלָם אֵיךְ אֲשִׁיג אֶת הַמְּעוֹת לְקַנִּית עֲגָלָה עִם סוּסִים?", הַתְּעוֹרָר רַבִּי אַהֲרֹן לְעֹזְרָתוֹ, וְהֵלֵךְ וְאָסַף עֲבוּרוֹ מְעוֹת וְקָנָה לוֹ עֲגָלָה עִם סוּסִים וְהִתְפָּרְנס מִמֶּנָּה בְּכַבּוּד, וְעַל כֵּן לְדַעַתּוֹ תִּיכַף כְּשֶׁנִּכְנַס נִתְעוֹרְרָה זְכוּת הַמְּצוּהָ שֶׁעָשָׂה עַד שֶׁהִתְרַפָּא לְגַמְרֵי, וְחֵי אַחַר כֶּף עוֹד כְּמָה שְׁנַיִם. רַבִּי לױי יִצְחָק וְצ״ל הִיָּה בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה, וְזֶה הִיָּה גַם מִפְּרָסָם.

ד — שמב

הפריץ שבקבליטש, העריך ואהב מאד את רבי אהרן קיבליטשער, וכשהיה מחלק תבואה לעניי העיר נתן גם לרבי אהרן. כדי שיחלקם לעניי ישראל, והיה מקבל דעתו בכל עניניו. היה פעם יהודי עני אחד מטפל בבנים שלא שלם דמי שכירות ביתו לפריץ, ובאו לביתו שליחי הפריץ וגרשו אותו באמצע החורף החוצה, ולא יכלו בשום אופן לשנות את הגזרה, קרה גם, ובבית תפלותו של הפריץ נעשה רעש באמצע הלילה והתחלו פעמוני הכנסיה לצלצל מעצמם, וכך היה כמה לילות, נבהל הפריץ מאד ובא במונרא אל רבי אהרן לשמע חות דעתו בדבר משנה זה, אמר לו רבי אהרן: דבר זה מתרחש, משום שאביך המנוח, אין לו מנחה בעולם האמת, מחמת העולה שעשית ליהודי העני הזה, נכנסו הדברים ללבו והחזיר את היהודי לדירתו, ועוד שפץ אותה מחדש, ותמוך מכספו ביהודי. רבי לוי יצחק ז"ל, הכיר עוד את היהודי הזה.

אוצר החכמה

ד — שמג

לראש השנה שנת תר"פ היה קשה מאד לכלל אנ"ש לבוא ולהתאסף יחדו באומאן, מחמת הפורעים שרצחו כל יהודי שפגשו בו בדרך, ואף על פי כן נסעו ובאו במסירות נפש שבעה אנשים מאנ"ש שמעיר קיבליטש, ביניהם רבי אהרן וחתנו רבי לוי יצחק ז"ל, כשהגיעו לכפר אחד סמוך לאומאן, אמרו להם תושבי הכפר שנוצלו ממות בטוח, כי רק לפני דקות אחדות הלכו ונסעו הרוצחים מהכפר, וכך בסכנות עצומות זכו והגיעו לאומאן בליל אמירת "זכור ברית", ופגשו באנ"ש שכלם שוככים בקלויז חולים בטיפוס קשה. אולם בדרך גם נפלא וגלוי קמו כלם בריאים ושלמים לאמירת הסליחות, והיה זה גם גלוי ממש.

ד — שמד

כשהיתה זוגתו של רבי אהרן מקיבליטש ז"ל שואלת אותו

בַּתְּמִיָּהָ "וכי איך נחתן את בנותינו ומה יהיה עתידם?" הִיָּה מְנַחֵמָה
 וְאוֹמֵר לָהּ עוֹד יָבֹוא יוֹם שְׂיָבֹאוּ הַשְּׂדֻכָּנִים לְשֹׂאֵל, אֶהְרֵן!! שְׂמָא יֵשׁ
 לָךְ עוֹד בַּת אַחַת שְׁנוּכַל לְאַרְסָה עִם בֶּן טוֹבִים?, וְכֵן הָיָה כִּי יָצָא
 לָהֶם שֵׁם טוֹב בֵּין תּוֹשְׁבֵי הָעִיר.

ד – שמה

רַבִּי אֶהְרֵן קִיבְּלִיטְשֶׁעֶר ז"ל, הִיָּה עֲנִי כַּל-כֶּף עַד שְׂאֲפֵלוּ
 לְהוֹצֵאוֹת הַתְּכָרִיכִים עֲבוּרוֹ, לֹא הִיָּה לְבָנֵי בֵּיתוֹ, וְעָשׂוּ לוֹ תְּכָרִיכִים
 מְשֹׁאֲרֵי־וֹת בְּדִים וְשִׁקִּים.

ד – שמו

לְרַב הַחֲבִיבּוֹת שְׂרַחֵשׁ הַפְּרִיץ לְרַבִּי אֶהְרֵן קִיבְּלִיטְשֶׁעֶר, נָתַן לוֹ
 בְּמַתְנָה פָּרָה אֵיטְלִיקִית שְׁנַתְנָה חֶלֶב רַב, וְהִיָּתָה לוֹ מִזֶּה הַרְחֻכָּה גְדוֹלָה
 לְדַחְקוֹ הָרַב. פְּעַם כְּשֶׁחֲזַר לְבֵיתוֹ, יָצָאוּ כָּל בְּנֵי בֵּיתוֹ כְּנִגְדוֹ בְּזַעֲקָה
 מְרָה, בְּסִפְרָם לוֹ שֶׁהִפְרָה נִסְתַּבְּכָה וְנִתְפָּסָה בְּאַפְסָר עַד שְׁנַחֲנֻקָה
 לְמִיתָה, תְּכָף כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת, קָפַץ מְרַב שְׂמָחָה וְצָהַל וְאָמַר: "מִן
 הַשָּׁמַיִם הִחְלִיפוּ אוֹתָהּ, בְּמָקוֹם אֶחָד מִבְּנֵי הַבַּיִת!!!" וְכִפַּל זֹאת כְּפָמָה
 פְּעָמִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה.

ד – שמו

הִיָּה לוֹ חֶלֶק מְשֻׁכָּר בְּנֶהֱרַ שְׁגָדְלוֹ בּוֹ דְּגִים, וְאָמְרוּ עָלָיו אֲנָשִׁי-
 שְׁלוֹמֵנוּ בְּבִדְיָחוּתָא: "מִזְלוֹ קָשָׁה כָּל כֶּף, עַד שֶׁגַּם הַדְּגִים יוֹדְעִים
 מִבִּיאָתוֹ לְלַכְדָּם, וּמְקַדִּימִים וּבּוֹרְחִים", "אִז רַבִּי אֶהְרֵן גִּיִּט צוּם
 טִיִּיף אַנְטְלוֹיִפִין דִּי פִישׁ".

ד – שמח

פְּעַם חִרְפוֹ וְגִידְפוֹ, אֶחָד מִתּוֹשְׁבֵי הָעִיר מְאֹד מְאֹד בָּעַת שְׁהֵלָף
 יַחַד עִם רַבִּי לְוִי יֶצְחָק ז"ל, רָצָה רַבִּי לְוִי יֶצְחָק ז"ל לְגַעַר בְּהֵלָה
 וְלְהַשְׁתִּיקוֹ, כִּי הִיָּה זֶה מְצַדוֹ עֲזוֹת פָּנִים וְחֻצְפָּה גְדוֹלָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֶהְרֵן חֲרִישִׁית: "הִנֵּיחָהוּ! הָרִי זֶה כָּל עֲנִינֵינוּ, הֵלָה צְרִיף לְצַעֵק

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קג

19/08/2018
וּלְכַזוֹתַי, וְאֲנִי צָרִיךְ לְהַחְרִישׁ וְלִשְׁתַּקֵּן, "דָּאָס אִיז דֶּאָךְ אױַנְזֶעֶר
זאָךְ יֶעֱנֶעֶר דֶּאָרף שְׂרִייעֶן, אױַן אױַךְ דֶּאָרף שְׂױַיִגֶן". לֹא עָבְרוּ
יָמִים מְעֻטִּים וְאָדָם זֶה חָלָה בְּמַחְלָה קָשָׁה וְאַיִמָּה שֶׁנִּפְלְוּ אַבְרָיו
אַבְרָיִם אַבְרָיִם וְשׁוּם אָדָם לֹא נִכְנַס אֵלָיו לְבַקְרוֹ, וְרַק בְּנוֹתָיו שֶׁל רַבִּי
אַהֲרֹן הָיוּ נִכְנָסוֹת לְעֹזְרוֹ בְּצַרְכֵי בֵּיתוֹ, וְהָיָה אוֹמֵר לָהֶם בְּכֹאֵב
וּבְצַעַר... יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁכָּל סִבְלֵי הוּא עֹבֵר שְׁבִישְׁתֵּי אֶת אַבְיָכֶם וְאַתֶּם
עוֹד בָּאִים לְסִיעֵ לִי.

ד – שמט

אֲחֵר גָּמַר תְּפִלָּתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל רַבִּי לױַ יִצְחָק שְׁלִיט"א כְּשִׁלַּח
צְבוּר, בִּימֵי רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, אָמַר לוֹ חוֹתְנױַ רַבִּי אַהֲרֹן בְּעֶצֶב: "לֹא לָזֶה
הַתְּכַוֵּנְתִּי", "נִיטְשׁ דָּאָס הָאָב אױַךְ גִּימִינִיט". כִּי הָיָה רְחוֹק מְאֹד
מְאֹד מְכַל זֵיק שֶׁל פְּרוֹסוּם וְהִנְהִיגָה וְכַדוּמָה בְּתַכְלִית.

ד – שנ

בְּנֵי חֲבוּרָתוֹ שֶׁל רַבִּי סְעַנְדֶּעֶר טְרַהױַצֶּעֶר הָיוּ בְּאַחֲדוֹת מְפִלְיָאָה
וְהָיוּ מְסִיעִים וְעוֹזְרִים אֶחָד לְחֶבְרוֹ מְאֹד מְאֹד עַל אֵף עֲנִיּוּתָם
הַמְּפִלְגָּת. פַּעַם אַחֵר יִשְׁבֶּם יַחְדָּו וְדַבֵּר לַפְּנֵיהֶם רַבִּי סְעַנְדֶּעֶר, פָּנָה עֲנִי
אֶחָד מִחֲבוּרָתוֹ שֶׁהָיָה דָּר בְּטְאָלְנֶע וְשָׂטַח צִעְרוֹ לַפְּנֵי חֲבָרָיו מַגְדֵּל
עֲנִיּוּתוֹ, שְׂמַתְפָּרְנִס מִמְכִּירַת דְּגִים מְלוּיָחִים בְּרִיד וְצָרִיךְ לְעַמֵּד בִּימֵי
הַחֲרָף הַקָּשִׁים עַל רַגְלָיו מִשָּׁךְ כָּל הַיּוֹם כְּדֵי לִמְכֹּר אֶת הַדְּגִים, וְאִין לוֹ
אֵף מְעִיל פְּרוּהַ הַגּוֹנֵה לְהַתְעַטֵּף בָּהּ בְּקוֹר הָעֵז, תַּכְף הַתְעוֹרֵר רַבִּי
סְעַנְדֶּעֶר וְדַבֵּר עִם בְּנֵי חֲבוּרָתוֹ וְהִלְהִיב אוֹתָם בְּגִדְל מְצוֹת הַצְּדָקָה וְכָף
כְּשֶׁחָלּוּ בְּרַקִּידָה אַחֵר דְּבָרָיו כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ, זָרַק כָּל אֶחָד
כֶּסֶף לְטוֹבָתוֹ, עַד שֶׁנֶּאֱסַף סְכוּם שֶׁהָיָה בּוֹ כְּדֵי לְקַנּוֹת לְעֶצְמוֹ מְעִיל
פְּרוּהַ כְּבִקְשָׁתוֹ, בְּסִימָם פָּנָה רַבִּי סְעַנְדֶּעֶר וְאָמַר לָהֶם: "אִם יַעֲמֵד לָנוּ
לְעוֹלָם הַבָּא רַק זְכוֹת שְׁעָרָה אַחַת מִמְעִיל פְּרוּהַ זֶה, זֶה כְּבָר גַּם
מְסִפִּיק". "אוֹיֵב סִיױַעֵט אױַנְז בִּי שְׂטִיין אוֹיֵף יֶעֱנֶעֶר ױַועֵלֵט
נָאֵר אִיין הָאָר פּוֹן דְּעֵם פֶּעֲלִץ אִיז שׁוֹיַן אוֹיֵף גִּינוֹג".

ד – שנא

אחד מאנ"ש ששכל יסורים קשים מחמת עניותו וחסרון פרנסתו, ועוד יסורים קשים ומרים, ספר לחברו מגדל ההתלהבות וההתעוררות שהיה בין אנ"ש המתקבצים בראש-השנה באומאן, ואמר: מה אומר לך ידידי, כשצעק החזן בקולו בתפלת המנחה של ערב ראש-השנה, וקרא ואמר בנפח הידוע: "צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו" נתעוררתי כל כך עד שתורצו לי ממילא כל קשיותי שהיו לי כביכול עליו יתברך.

15/08/2018

ד – שנב

עבודה מיחדת היתה לחשובי אנשי-שלומונו בדברם יחד בדרכי עבודת ה', לדבר יחד ממעלות נשגבות הדרת קדשת רבנו, והיו רואים ממש איה שנשתנים פניהם ומתלהבים בבואם לדבר בשבח מעלתו הקדושה.

ד – שנג

כשהשתפר פעם בפורים רבי מנדלי ליטוואק ו"ל והיה מבשם היטב התפרץ ואמר: "מוכן אני שישאלוני שאלות וקשיות בכל התורה כלה, ואראה לכל שאענה ואישב הדבר על פי דברי רבנו שבספר לקוטי מוהר"ן".

ד – שנד

רבי ברוך אפרים, זכרוננו לברכה, בעל-מחבר הספר היקר "באבי הנחל" – פרוש על לקוטי מוהר"ן. וכן רבי מנדלי ליטוואק ו"ל, ורבי שמעון המכנה "רבי שמעלה" ו"ל, מוצאם מעיר המלא, ומתלמידיו הגדולים של הרב הקדוש בעל הצמח צדק מחב"ד והתקרבו יחד לדרך רבנו. רבי מנדלע ו"ל היה קשור ודבוק אל רבי נתמן מטולטשין ו"ל וטמון באומאן, ורבי ברוך אפרים היה קשור ודבוק להרב מטשערין ו"ל וטמון בטשערין.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קה

ד — שנה

רבי ברוך אפרים ז"ל בעל המכתב ספר "באבי הנחל", היה מתפלל בהתלהבות גדולה, אף על פי שכלפי חוץ לא היה נראה זאת והמתבונן בו היה רואה איד שבאמצע תפלתו עולים אדים (פארע) מטליתו המעטפו. *

ד — שנו

כששאלו פעם את אחד מגדולי המקורבים לאנשי-שלומנו: "מה ראית לבוא ולהתקרב אלינו?" ענה ואמר: "חסידות זו שבאתי ממנה אכן 'אמת' היא, אולם חסידות ברסלב אמת היא לאמתה!"

ד — שנו

עשיר אחד מחסידי חב"ד בשם וולפסון — שלח את בנו מעירו לנינגרד ללמוד בישיבה בעיר קיוב, לאחר זמן נודע לו שבנו עזב את הדרך התורה עד שנעשה גנב רחמנא לצלן, ובא לקיוב בדאגה כדי לפגוש את בנו, אולם כששמע בנו שאביו בא העירה, התחבא והסתיר את עצמו מאביו. הסתובב אביו בעיר ולא ידע לשית עצות לנפשו, בדרך חפושו את בנו פגש בו רבי הירש ליב ליפל ז"ל, ושפך את מר לבו לפניו. אמר לו רבי הירש ליב "דע לך שכל האבדות נמצאים אצל הצדיק כמבואר ב"לקוטי מוהר"ן" סימן קפ"ח, ובכן שמע לעצתי ובא וסע עמי לאומאן ותתפלל שם אצל ציון רבנו על זה". שמע בקולו ונסעו וכוונו שניהם לאומאן על ראש חודש אלול, והנה האב לרב שברון לבו בכה בציון רבנו מאד, עד שהבטיח ואמר שבאם ימצא את בנו ישוב עם בנו להתפלל בראש השנה באומאן עם אנ"ש בקבוץ. כשחזר לחפש את בנו בקיוב, רץ אליו בנו בחבה גדולה וככה לפניו מאד בצועקו, "אבא אבא היכן היית הרי כל כך מתגעגע אני אחריד". וקים את הבטחתו, וחזר לראש השנה להתפלל עם אנ"ש. מני אז התקרבו שניהם לאנ"ש, והיה מעשה זה לגס ומופת גלוי. ובשנות הרעב היה שולח הרבה

חבילות אכל ובגדים לאנ"ש, פי במחוז לנינגראד לא שרר רעב כמו באוקראינה.

ד — שנח

המילדת שבעיר אומאן, היתה אשה בעלת יראת שמים כזאת, שהיתה פונה לפנה קדם כל לידה ומבקשת ומפצרת בתפלה, שתעבר הלידה בנקל, ואכן היתה מילדת בזריזות נפלאה, ובזריזות היתה מבשרת לבני המשפחה את בשורת המזל-טוב.

ד — שנט

מספרים שפעם בעת המחלקת, כשראה פעם אחד מהחולקים את אחד מאנ"ש איך שנפל והתחלק בבוץ פנה אליו בקינטור ואמר לו: "נפלת והתחלקת בעונש על היותך חסיד ברסלב", ענהו זה מאנ"ש בענוה ואמר: "נפלתי בגלל עוונותי, אולם קמתי בזכות היותי חסיד ברסלב". ויש דעה שמעשה זה היה עם רבי נחמן מטולטשין.

ד — שס

בעיר דיכבע הסמוכה לאומאן, דר שם רב גאון וצדיק, ובעל הדרת פנים להפליא, והיה מקורב קצת לאנ"ש, וספרה בתו לרל"י ז"ל, שפעם בחרף היה התפרצות ברקים בעיר, ונזקו התושבים מהם מאד, והיהודים לרוב הפחד ברחו כלם לבית הרב, כי האמינו בזכותו הגדולה, שבהיותם בביתו לא יוזקו. ואכן באמצע שהותם שם הפך הברק בבית הרב וחדר לבית להבת אש, ועבר מאחד לאחד וכאלו בודק את כל אחד, ולא הזיק לאף אדם, עד הגיעו למשרתת הנכריה שבבית ופגע בה ומתה בו במקום, ובתו הנ"ל היתה עדה לדבר. [וקשר זאת רל"י ז"ל לענין תורה ה' חלק א עין שם ותבין]. ואכן כך היה מקבל שבעת התפרצות הברקים, השתדלו שיהיה בין האנשים נכרי או נכריה.

ד — שסא

השתפכות הנפש שהיתה לעובדים באומאן, בפרט בשהותם אצל ציון רבנו אינה נתנת כלל לתאור, והיה מתקיים בהם הכתוב: "שפכי פמים לבך נוכח פני ה'", כפשוטו ממש, כי לבם היה נפתח ומעיניהם זולגות דמעות פמים ממש, מגדל ההתעוררות ושברון הלב.

ד — שסב

רבי ברוך בארדיטשובר ז"ל, היה לפני התקרותו לאנ"ש מחסידי ראחמיסטריווקע, ונתקרב על ידי ר' בנימין הצבע בגדים "פארבער" ז"ל בעיר בארדיטשוב.

ד — שסג

כשבא אברך אחד בשנתו הראשונה לנשואיו וספר בספוק לפני ר' לוי יצחק ז"ל מסדר למודו שמספיק ללמד שני דפי גמרא — דף אחד מסדר דף היומי ודף אחד בסדר למודו, וכן דף שלחן ערוך ופרק משניות ועוד כמה למודים, גער בו רבי לוי יצחק ז"ל באמרו לו בקפידה: "אברך בשנתו הראשונה כמוך מסתפק בשני דפי גמרא ופרק משניות וכו', וכי כך מתעלים בעבודת ה' תברך?"

ד — שסד

בראש-השנה של שנות תר"פ—פ"א לא באו הרבה מאנ"ש לקבוץ בימי ראש-השנה, בתוכם רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל, לגדל הסכנה שהיתה בדרךכים, והתפלל אז רבי אלטער מירקעס — ב"ר יעקב יוסף, חתנו של רבי מאיר טעפליקער — כשליח-צבור לתפלת שחרית, הוא היה אדם גדול במעלה מאד, ואחר כך עלה לארץ-ישראל, ונטמן בהר הזיתים.

ד — שסה

בראש השנה היו אנ"ש, אפלו הגדולים במעלה, מתנהגים

קח שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

בפשיטות ובכטול הישות לגמרי, עד שהיה קשה להפירם לרב הענוה והבטול שהיה להם, ואפלו עליה לתורה וכו' לא קבלו ולא היו מכבדים אותם בשום כבודים, אפלו אותם חשובי אנ"ש כראבר"נ ורפי געצי וכו' וכו', רק כל מי שקנה עליה לתורה עלה הוא עצמו לתורה, ומחמת שהם היו עניים וכו' לא קנו עליה.

117/08/2018/117

ד — שסו

אנ"ש הבחורים שבאו מפולניא לאומאן, היו יושבים יחדו לסעודת ליל שבת ושרו את הזמירות בקלויז בנעימות ובהתעוררות נפלאה, אף שלסבה זו לא היה להם כמעט מה לאכל, פי מחמת הרגשתם חיות נפלא בשבתם יחד לא אבו לאכל אצל אחרים, פעם נכנס אליהם עשיר אחד בשם ברינשטיין שהיו לו חנויות גדולות בווארשא, והפציר בהם שיבואו לאכל אצלו בביתו, לפליאתו הגדולה לא פנה אליו שום אחד מהבחורים, התקצף העשיר ואמר: "ראו נא את העניים המרוודים האלו, שאין להם כלום מה לאכל ואף על פי כן לא רוצים לבוא להתארח אצלי". פי מרב החיות וההתעוררות שהרגישו בישכם יחדיו לא היו מוכנים לעקר ממקומם לביתו.

ד — שסז

ספר רבי אליהו חיים רוזין, שפעם התארח בפסח אצל רבי שמחה רוזנפלד, והתפלא מאד מהנהגתו בסדור ה"סדר" ואמירת ה"הגדה" בהתעוררות, עד שלא היה יכול לשכח מעמד נשגב זה כל ימי חייו.

ד — שסח

פעם כשהיתה איזה לוייה והלכו אחר המטה בני ביתו של הנפטר וככו וצעקו כדרך האבלים שבוכים ומתאוננים, שעתה נשארו פיתומים ומי ידאג עתה לצרכיהם וכו' וכו', אמר אז אחד מחשובי אנ"ש, אף אחד אינו בוכה על צרת הסתלקות הנפטר, פי כלם בוכים

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קט

וצועקים על דאגתם עצמם, שדואגים הם לעצמם, אולם היכן הוא הבוכה על הנפטר עצמו, שעשה נפטר מהעולם ומגיע לעולם האמת, וצריך לתת שם דין וחשבון על כל דבר קטן וגדול, כי לא יותרו לו על שום דבר, ומה יעשה הוא עתה? והיכן זה המבכה אותו עצמו באמת.

ד – שסט

כשהתאונן פעם אחד מאנ"ש לפני חברו על יגיעתו הקשה ודוחק פרנסתו, פייסו ונחמו הלה בהזכירו לו את המוכא בספר המדות: "השמחה התמידית מסגלת להצלחה", ועל פן ישתדל ויתאמץ להיות תמיד בשמחה שעל ידיה יצליח. התאונן לפניו הלה שוב על קושי הדבר – להיות בשמחה תמיד, נענה לו חברו: "נו, וכי מה פכר לא עושים בשביל פרנסה".*

19/08/2018תח

ד – שע

התקרב פעם אל אנ"ש מקורב חדש באומאן, והתחיל לחלק טבק לאנ"ש, לא העיר לו אף אחד מאנ"ש בזה כלום, אף על פי שדבר זה הוא נגד דעתו המפורשת של רבנו (כמוכא בספר מוהר"ן סימן ...), אולם רבי יצחק באברניצער לא יכול היה להתאפק וגער בו ואמר לו: אצלנו בבית המדרש טבק? וכן פעם אחת בראש השנה שבשנות הרעב כשהתחילו כמה מאנ"ש לחטוף מהאכל לאחר הקדוש, צעק: אצלנו בשלחן לחטוף?! "ביי אונזער טיש חאפן"?! פי מדת הדרך ארץ שהיה בין אנ"ש היה להפליא.

ד – שעא

היה אחד מחסידי חב"ד שהיה דר רחוק מאד מאומאן (באחד מערי קווקאז), שהיה בא בכל שנה לקבוץ שבראש השנה, והיה מתפלל בקביעות כמה וכמה שנים בשליח צבור ביום צום גדליה, כי היה לו אז יארצייט, ואף על פי שהתפלל בנסח התפלה בנסח סדור חב"ד, לא העיר לו על זה אף אחד מאנ"ש, אף על פי שיש בהם כמה שנויים פידוע.

ד — שעב

המחלקת שהיתה בין המתנגדים לאנ"ש, גרמה לעונש מן השמים לשגי הציודים, כי נסתלקו הרבה יראי ה' ותלמידי חכמים במשך זמן קצר, פעם פנה הרב מטעפליק שהיה מצדד לטובת המתנגדים לכמה מאנ"ש ואמר להם, מילא אנו שוים את העונש משום שרדפנו אתכם חנם, אולם מדוע גם אתם נענשתם? ותרץ בעצמו והוכיחם ואמר להם, זה היה לכם משום שהתגורתם בנו ולא קימתם מאמר הכתוב: אל תתחר במרעים.

ד — שעג

רבי ישראל קארדונוער ז"ל, היה נוהג לבלי לגשת לציון הרשב"י ללא טבילת מקנה במעין מגידו הסמוך, או במקנה שלמעלה, שהיו מעלים עבורו מים מן המעין. פעם בראש השנה כשסבל בעיניו, ולא היה יכול לטבול במקנה לא הלך משום כך להתפלל אצל ציון הרשב"י, והלכו אנ"ש לתקוע עבורו בחדרו שבכפר.*

ד — שעד

כששבת פעם רבי ישראל קארדונוער ז"ל, אצל אחד מידידיו בכפר אחד שנסדו בעל "לב העברי", בעת שקדש על היין בליל שבת, אמרו בהתעוררות ושאלות כאלו, עד שהנשים והטף החביאו את עצמן מרב הפחד והיראה שנפל עליהם, ונחקק הדבר בזכרונם כל כך עד שספרו והפליגו בשבחו כל ימי חייהם, בהזכרם את גדל ההתעוררות שקבלו מקדושו על היין.*

ד — שעה

איש אחד מטבריה אמר פעם לרבי דוד שעכטער ז"ל: אני איני יכול יותר להתנגד על אנשי חסידי ברסלב, כי אני ראיתי פעם איך שרבי ישראל מקארדאן עובר על הפרשה "שנים מקרא ואחד תרגום".

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קיא

ד – שעו

כְּשֶׁהִתְאוּנָן פַּעַם רִי"ב אוֹדְסֶער שְׁלִיט"א לְפָנַי רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְקַאָרְדָאן ז"ל עַל כָּל הַיְסוּרִים הַרְבִּים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו עֲבוּר הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְדַרְךְ רַבְּנוֹ, שְׁפִידוּעַ הָיָה נִדְרָף, לְלֹא רַחֵם, אָמַר לוֹ רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְקַאָרְדָאן: "גַּם עָלַי עוֹבְרִים יְסוּרִים וְחִלְשׁוֹת הַלֵּב בְּדִיּוּק כְּמוֹ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אוּלַם הַחֲלוּק בֵּינֵינוּ הוּא, שְׁאֲנִי מְשַׁתְּמֵשׁ עִם מְרַשְׁמֵי הַרְפוּאוֹת שְׁנוֹתַן לִי רַבְּנוֹ וּמַחֲמַת כֵּן יְכוֹל אֲנִי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד יוֹתֵר.*

ד – שעו

סֵפֶר רַבִּי מְגִדֵּל הוֹיזְמָן (חֲתָנּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק רַבִּי אַבְרָהָם אֶהְרֹן בֶּן הַרֵב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זְאֲנֶעֱנֶפֶעֶלְדֵּ זצ"ל), שֶׁהָיָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְאָרְדוֹנֶער ז"ל מְלַמֵּד דִּרְדְּקֵי בְּחִבְרוֹן מִשָּׁף שְׁלֹשָׁה שָׁנִים, וְהוּא לְמַד אֲז אֶצְלוֹ בְּחֶדֶר וְכָל יָמָיו לֹא פָסַק רַבִּי מְגִדֵּל מְלַדְבֵּר בְּשִׁבְחָיו, וּבְכָל שְׂמֻחָה כְּשֶׁפָּגַשׁ אֶת אֶחָד מֵאֲנ"ש הָיָה אוֹמֵר לוֹ בֹּא לְצַד וּנְדַבֵּר מְגִדֵּל מֵעֵלְתוֹ וּקְדַשְׁתּוֹ וּפְרִישׁוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל.*

ד – שעח

בְּזִמְנֵי הַטּוֹרִקִים כְּשֶׁהָיָה רַעֲב גְדוֹל בְּאַרְץ, רָאוּ אֵיךְ שֶׁנִּגַּשׁ רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְקַאָרְדָאן ז"ל שְׁפִידוּעַ הָיָה עָנִי מְרוּד, וְנָתַן מְלֵא חֲפִינִים מְטֻבְעוֹת לְאַבְרָף שֶׁהָלַף בְּרַחוּב כְּשֶׁהוּא פּוֹנֶה אֵלָיו וְאוֹמֵר לוֹ: אַבְרָף אַתָּה נִרְאָה לִי יוֹתֵר מְדֵי חֲנוּר, קַח וּקְנֶה לָךְ אֵיזָה מֵאֲכָל.*

ד – שעט

מְגִדֵּל הָאֲמֵת שֶׁהָיָה בְּרַבִּי יִשְׂרָאֵל מְקַאָרְדָאן ז"ל הָיָה מְקַרֵב הַרְבֵּה לְרַבְּנוֹ, אוּלַם לֹא הָיָה מְטֻפֵּל בָּהֶם וְלֹא הִנְהִיג אוֹתָם לְאַחַר שְׁנֵתְקַרְבוֹ, וְלְאַחַר שֶׁהִצְלִיחַ לְהַבִּיא אוֹתָם בֵּין אֲנ"ש שְׁבֹאִימָאן לְאוֹימָאן, הָיָה מְשַׁאֲרִים שָׁם וְשִׁיחֲפֵשׂוּ כָּל אֶחָד אֶת דְּרָכּוֹ בֵּין אֲנ"ש, וְהָיָה אוֹמֵר לוֹ: מֵעַתָּה וְהִלָּאָה הַשְּׁתַדֵּל נָא לְהַסְתַּדֵּר בְּעֵצְמֶךָ.

ד — שפ

בְּשָׂרָהּ רַבִּי יִשְׂרָאֵל קֹאֲרָדוֹנְעֵר הִיִּסוּרִים וְהַרְדִּיפּוֹת שְׁעָבְרוּ עַל ר' יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְעֵסְעַר שְׁלִיט"א, נִחְמוּ וְאָמַר לוֹ בְּצָחוֹת: "סְפוּר הַתְּקָרְבוֹתָ לְרַבְּנֵנוּ, הוּא אֶחָד מֵהַמַּעֲשִׂיּוֹת שְׁמֻשָּׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת".*

ד — שפא

סֵפֶר רַבִּי יִשְׂרָאֵל קֹאֲרָדוֹנְעֵר ו"ל, שְׁכַשְׁשָׁהּ פַּעַם בְּטוֹלְטֻשִׁין, חֶפֶץ הָיָה בְּאִיזָה יוֹם לְהַתְעַנּוֹת בּוֹ, אוּלָם בְּאוֹתוֹ יוֹם הָיָה גַם צָרִיף לְנִסּוּעַ בְּאִיזָה נְסִיעָה וְחֻשׁ שְׁמָא לֹא יִהְיֶה בְּכַחוֹ לְהַטְלִיטל בְּיוֹם צוּם, וְשָׂאֵל אֶת רַבִּי מִיכָל מַה יַעֲשֶׂה, עָנָה לוֹ רַבִּי מִיכָל: דָּא אֵין דָּעַם עוֹלָם וּוְעַגָן אֵין סְעוּדָה וּוִינְצִיגְעֵר דַּאֲרַף מְעַן נִישְׁט פֶּרְעֵגָן שְׂאֵלוֹת, פֶּאן בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּשִׁבִיל לְמַנוּעַ אֶת עֲצָמוֹ מִסְעוּדָה אַחַת פְּחוֹת אֵין צָרִיכִים לְשָׂאוֹל שְׂאֵלוֹת.

ד — שפב

מִסְפֵּר רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְעֵסְעַר שְׁלִיט"א, בְּשִׁבְחַת בְּנֵי שֵׁל ר' יִשְׂרָאֵל מִקֹּאֲרָדָאן, שְׁפַעַם בְּאִיזָה לַיְלָה דְּבַר עֲמוֹ ר' יִשְׂרָאֵל קֹאֲרָדוֹנְעֵר הִרְבֵּה, וְהָאֲרִיף מְאֹד בְּדַבּוּרוֹ, בְּאִמְצַע פְּנִתָּה אֵלָיו בְּתוֹ אֶסְתֵּר, שְׁהִיתָה יְלָדָה לְעַרְףָּ בְּגִיל שְׂמוֹנָה שָׁנִים, וְאָמְרָה לוֹ: "אָבָא, הַשְּׁנַח נָא עָלַי שְׁלֹא אֲרָדָם ח"ו לְלֹא אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע כִּי עֵיפָה אָנִי מְאֹד", וְהוּא בְּתַחֲלָה לֹא שָׁם לְבוֹ לְדַבְרֶיהָ, אוּלָם אַחַר כֵּן פֶּרְצָה בְּכִי שְׁהִנָּה נוֹפְלַת הִיא חֲלִילָה בְּתַרְדֵּמָה לְלֹא קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמָּטָה. כִּי לֹא יִדְעָה לְאֲמָרוֹ לְבַד, וְרִצְתָה שְׂאֵבֶיהָ יִקְרָא עִמָּה אֶת סֵדֵר קְרִיאַת שְׁמַע.

ד — שפג

אֲשֶׁה חֲשׂוּבָה וְעֲשִׂירָה גְדוּלָה פְּנִתָּה פַּעַם אֶל רַבִּי שְׁמֻשׁוֹן בְּאַרְסְקֵי ו"ל וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ שִׁישְׁדָּכָה לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל קֹאֲרָדוֹנְעֵר ו"ל, וְהַבְּטִיחָה לְרַבִּי שְׁמֻשׁוֹן סְכוּם הַגּוֹן עֲבוּר הַשְּׁדָכְנוּת. הֵלֶךְ רַבִּי שְׁמֻשׁוֹן וְהִצִּיעַ אֶת הַשְּׁדוּף לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל קֹאֲרָדוֹנְעֵר, וְלֹא הִסְפִּים לָזֶה ר'

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קיג

ישראל, בחששו ששדוף כזה יזיק לו לעבודת ה' יתברך, והתנצל עצמו לפני רבי שמשון ואמר לו: ומה כבר יהיה לי אם אתחתן עמה, וכי מקדם אכלתי בכפית אחת ומעטה מחמת העשירות אוכל בשני כפיות? כאומר לו, שאין בעשירותה המפלגת כלום שישכנעו להנשא לה.

ד — שפד

רבי ישראל קארדונער ז"ל, מוצאו היה מעיר טארנאפאל, והיו מכנים אותו אנ"ש באומאן "רבי ישראל צאק" כנוי מלשון שמחה, כמו שאומרים "צאקעדיק און פריילאך", פי היה אדם שמח מאד. הוא נפטר ביום ט' חשון שנת תרע"ט בהיותו בן חמשים ואחד שנים, שלשה ימים קדם לזה נפטר בנו הקטן רבי מרדכי עוד לפני הכנסו למצוות, והיה בן יקר וחשוב מאד. שאר בניו נפטרו גם הם בעת המגפה שהיתה בטבריה בהיותם קטנים, בכל ימות השבוע לא אכל שום מאכלים לבד מלחם ושתיית תה, אף על פי שהגישו לו שאר מיני מאכל.*

ד — שפה

ספר רבי ישראל קארדונער ז"ל, שזכה וראה פעם את רבנו בחלום, ושאל את רבנו שלוש שאלות, אחת, אם ינהג בסדר תעניות עם לאו, פי רצה לנהג בעצמו סדר תעניות, ענה לו רבנו: אין אנו אוהבים מתעניתים, אחר כך הוציא רבנו חלה מאמתחתו שבר ממנה קליעה אחת קטנה, וסיים ואמר לו: "און אויף צו עסין איז דאס אויך גינוג", "ואם בשביל לאכל הרי גם מעט זה מספיק". והשאלה השניה היתה, אם ילך לבוש בציצית תכלת שהתגלה אז בעולם על ידי הצדיק מראדזין, ענה לו רבנו: לאו דוקא. שאלה השלישית נשכח.*

ד — שפו

כשבא פעם רבי ישראל מקארדאן מארץ ישראל לאומן, הביא

קיד שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

עמו טלית מוכתר הנעשה בטורקיה הנקרא "טערקישער טלית", שהיה מהדר מאוד, כדי למכרו באומאן, והביאו לכוונה זו כדי שיוכל בהכנסה זאת לכסות הוצאות הנסיעה חזרה לארץ ישראל, כשהראהו לאנ"ש, עמד ביניהם גם רבי געצי, נענה רבי געצי ואמר במרירות: אוי, רבונו של עולם מהיכן זוכים לטלית נאה כזה, "אויאו נעמט מען אזא טלית", כי היה עני מרוד פידוע, כששמע זאת רבי ישראל, אמר לו: קחהו לך במתנה, ונתנו לו.

לוצר חכמה

ד — שפז

פעם התאכסן רבי ישראל קארדונער ז"ל בבית רבי מיכל ברבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל בקשו רבי ישראל שיעירהו משנתו בעת חצות לילה, ולא העירו, ושאלו רבי ישראל על זה, ענה לו רבי מיכל: "כף מקבלני מאבי ז"ל, שמחובת המארח לדאג לצרכים הגשמיים של האורח, ולא לרוחניותו".

ה'תשס"ח/08/19

ד — שפח

רבי ישראל קארדונער ז"ל שהיה בעל הדרת פנים מהדרת, היה נותן גם על זה שכח והודיה להשם יתברך על שזכה והולך מעטר בדיקנא קדישא, ואינו מגלחו חלילה.

ד — שפט

כשבאו הבחורים החדשים מפולנדיה לרוסיא וראה אותם החסיד רבי דוד צבי ראשיוסקע ז"ל, נגש אליהם וחזקם ועודדם, כשעקר דבריו הם במה שאמר רבנו: עניני הוא סוד, אוילם אינו סוד כשאר הסודות, אלא הוא סוד כזה שאף אחר שמגלים אותו נשאר הוא בגדר סוד, ועל כן עליכם לדעת עתה בהתחלת התקרבותכם, שכל חייכם עליכם לחתר עוד ועוד בהבנת עמק תורתו וקיום עצותיו, ומיום ליום יתגלה לכם יותר באור סוד זה, אף-על-פי שגם בסופם ישאר ענינו בגדר תעלומה וסוד, כי המכסה הוא הגלוי, פידוע.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קטו

ד – שצ

כידוע הִיָּה רַבִּי יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֵדוֹנֶעֶר עָנִי מְרוּד עַד מְאֹד וְאָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא מְנַעַה אוֹתוֹ עֲנִיּוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה מִלְעַבְד אֶת ה' וְלִצְאֵת אֶף בַּחֲרָף מִחוּץ לְעִיר לְהִתְבוֹדְדוֹת אֶף לְכַמָּה יָמִים כְּדַרְכּוֹ, וְשִׁמְעוּהוּ פַעַם שְׁמַתְפַּלֵּל וְאוֹמֵר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, אוֹ שְׁתַּתֵּן לִי מְעִיל פְּרוּה טוֹב, אוֹ שְׁתַּתֵּן לִי שֶׁכֵּל וּמַח גְּדוֹל לְדַעַת שְׁבִאָמַת אֵינִי זְקוּק לוֹ, כִּי "דַעַת קְנִיַת מָה חֶסֶרְתָּ".

ד – שצא

רַבִּי יַעֲקֹב מִשֵּׁה מְטֻשְׁעָרִין, הִיָּה חֲתָנוּ שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטַעַרְנֶהֱרֵץ, וְנִרְצַח בַּעַת עֲמָדוֹ בְּמִשְׁמַר הָעִיר בְּמִקְוָמוֹ שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם, שֶׁהָיָה צָרִיף הוּא לְעַמֵּד בְּמִשְׁמַר בְּאוֹתוֹ לִילָה, וְרָצָה לְכַבְּדוֹ וּלְהַקְל מַעֲלָיו, וּבְאוֹתוֹ לִילָה רְצַחוּהוּ הַפּוֹרְעִים הַבְּאֲנָדִים, הוּא הִיָּה אַבְרָהָ יָקָר וְצָדִיק. זוֹגְתוֹ מֵרַת חֲנָה נִשְׂאָה אַחֲרֵ-כֵן לְרַבִּי הִירֶשׁ מְטַעֲפֵלִיק, הַמְּכַנֶּה "הִרְשֶׁל טוֹדְרוֹס" שֶׁהָיָה אִישׁ כֶּשֶׁר וְעוֹבֵד ה' גְּדוֹל. אֶף הוּא נִפְטָר בְּטֻשְׁעָרִין צָעִיר לְיָמָיו.

ד – שצב

פַּעַם כְּשִׁשְׂאֵל רַבִּי יוֹחָנָן גִּלְגֻּט אֶת אָבִיו רַבִּי בְּרוּךְ בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבֶעֶר: "הֵיכֵן הֵם כָּל הַיְשׁוּעוֹת שְׁמַכְבֵּשׁ הַנָּה עֲלֵיהֶם כָּל כֵּן", כִּי כִידוּעַ הָיָה אִישׁ עָנִי מְרוּד מְאֹד, עָנָה לוֹ אָבִיו: עֲצֵם הַדְּבָר שְׁזוֹכָה אֲנִי לְהִתְפַּלֵּל עַל הַיְשׁוּעָה שְׁתִּבּוֹא, זֶה עֲצָמוּ כְּבָר יְשׁוּעָתִי.

ד – שצג

פַּעַם כְּשֶׁהִגִּישָׁה לוֹ אִשְׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי בְּרוּךְ בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבֶעֶר צִלַּחַת עִם תְּפוּחֵי אֲדָמָה מְבֻשְׁלִים לְאֹכֵל, כִּי לֹא הָיָה לָהּ שׁוּם דְּבָר אַחֵר מִה לְבַשֵּׁל, נִחְמָה וְאָמַר לָהּ: רְאֵי בְּרוּךְ-הַשֵּׁם, לָנוּ טוֹב, יֵשׁ לָנוּ תְּפוּחֵי אֲדָמָה לְאֹכֵל וְאַחֵר כֵּן יָכוֹל אֲנִי לָנוּחַ בְּמִנוּחַת הַנֶּפֶשׁ, מִסְּפָן הוּא פְּלוּנֵי הָעֶשִׂיר שְׂאִין לוֹ כָּלֵל מְנוּחָה בְּמִשְׁכָּבוֹ לְרַב טְרִדוּתָיו וְדֶאֱגוּתָיו, מֵרַב נִכְסָיו וּמְמוֹנוֹ.

ד – שצד

רבי ברוך פארדיטשובער ז"ל, היה יושב ועוסק כל היום רק על התורה והעבודה, פעם כשרב החק העניות בביתו עד כדי כך, שלא היה לזוגתו אכל לתת לבנה, שלחה אליו זוגתו את בנה רבי יוחנן באמרה לו: אמר נא לו לאביך שאין לי כלום מה לתת לך לאכל בבית, כשאמר זאת לאביו, פנה אליו ואמר לו בצער רב: בני, מה אוכל לעשות, איני יכול לצאת החוצה לרחב.

19/08/2018

ד – שצה

הרב חיים

בברדיטשוב דר אחד מחשובי אנשי-שלוֹמנו בשם רבי אהרן טעסליר ז"ל, וכששעה פעם רבי לוי יצחק ז"ל בעיר ברדיטשוב, המליצו לו כמה מאנשי-שלוֹמנו שישתדל להתאכסן בשבת בבית רבי אהרן וכך עשה, והפליג רבי לוי יצחק ז"ל במעלתו מאד מסדר עריכת שלחנו בשבת, עד שנחלקק זאת לו בדעתו כל ימי חייו, אחר כך בערב ראש-השנה תמה רבי לוי יצחק לעצמו לראות ולהבחין בסדר הנהגתו, ונעמד סמוך לו בציון הקדוש ושמע תפלתו ובקשתו שהיו אף ורק לטובת כלל ישראל, ולא התפלל על עצמו כלל וכלל.

ד – שצו

בעת חתנתו של רבי יוחנן גלאנט, שהתקימה בעיר טעפליק, בקש אביו רבי ברוך מהקהל שימתינו לו לחפה, מחמת שרוצה להתפלל מקדם תפלת ערבית, ונעמד להתפלל בקולות ובהתלהבות כזו עד שרושם תפלתו היתה אחר-כך לשיחת היום בטעפליק, שאמרו החסידים: תפלה כזו עדין לא שמענו וראינו מעודינו.

ד – שצז

רבי ברוך פארדיטשובער ז"ל, עוד לפני התקרבותו לאנ"ש, היה דרכו לשהות הרבה בבית מדרשו של הרב מפארדיטשוב, ושם עבד את ה' בתורה ובתפלה, לאחר שנודע לחבריו המתפללים שם

מהתקרבותו לאנ"ש, לא נתנו לו כמה מהם להמשיך ולהתפלל לפני העמוד, ולאחר שהציקו לו מאד בעוד כמה ענינים, פקעה סבלנותו ופנה אליהם ואמר: הרי אני לא השתניתי כלום ממה שהייתי מקדם, וכל התנגדותכם עלי שלא אמשיך להתפלל וכדומה, הוא רק מחמת שהתקרבותי לדרך חסידי ברסלב, נמצא שעקר התנגדותכם הוא על רבנו בעצמו, אם כן שילחם ויגן הוא בעצמו על עצמו, לא עברו ימים מועטים ונענשו מאד כמה מהם, רחמנא לצלן.

ד — שצח

רבי ברוך בארדיטשובער ז"ל, היה בודק בכל ערב שבת את הערוב שבברדיטשוב, ומשום כך פנוהו "רבי ברוך מהערוב", שבר עבודתו היה, שבערב יום כפור ישב בבית המדרש עם צלחת לאסוף תרומות, וכן פור עוד צלחות בשאר הבתי כנסיות שבעיר. בגמרו את "עבודתו" בערב שבת, היה רץ לביתו להחליף את בגדיו לכבוד שבת וכא לבית הכנסת להתפלל עם הקהל את תפלת קבלת שבת, אולם תפלת ערבית היה מתפלל לבדו, שאחר שסימו הקהל את התפלה והלכו לביתם, היה הוא מתחיל אז בעבודת תפלתו בהתלהבות ובהשתפכות הנפש, משך זמן רב כדרכו.

ד — שצט

פעם בא רבי ברוך לאומאן, כשהיה לו איזה יארצייט, ונגש להתפלל לפני העמוד באשרי-ובא-לציון, משום שלא היה שיך שיתפלל את כל התפלה לפני העמוד, לרב התלהבותו, וכשהגיע לתיבות "הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו" וכו' התלהב בשאגתו, וחזר על התיבות בהשתפכות הנפש כזו, עד שהשתוממו כל המתפללים עמו, ורבי געצי הפטיר אחר כך ואמר: בהתפעלות "תפלה כזו לא שמעתי מעודי".

ד — ת

פעם באר רבי ברוך בארדיטשובער ואמר: מצד אחד מצאנו

בדברי רבנו שאמר שיש לנו כבר עברה אחת בשעושים אנו עברה, פמוכא בחיי-מוהר"ן סימן תקי"ב. ומצד שני גם אמר שהוא מקנא בנו על שיש לנו רבי גדול כזה, שמוזה נמצינו לכאורה למדים מצד אחד על גדל חסרונותינו ועל גדל מעלותינו מצד השני. ואמר שעל פן בהכרח לומר שהענין שאמר שיש לנו לשמח על התקרבותנו לרבנו, עולה הרבה במעלתו על דבור הראשון, וצריכים אנו לסמוך על כחו של רבנו שלבסוף בודאי יתקן את הכל. על אף כל חסרונותינו, כי פנתו לומר שיש לנו לשמוח הרבה יותר מחמת התקרבותנו אליו ז"ל, מחסרון שפלותינו.

19/08/2018nnn

ד – תא

כמתאונן על דרכם של האנשים היה אומר רבי געצי ז"ל: דרכם של בני אדם, כשפוגשים מחלל שבת וכדומה אף על פי כן מחפשים למצוא בו איזו נקודה טובה, וכשמוצאים בו איזו נקודה טובה קטנה פעשית ברכה וכדומה כבר מלמדין עליו זכות ושמחים עמו, ומצד שני כשמוצאים איזה עולה קטנה באיש כשר שמקים את כל המצוות ועובד את ה' ומגדל בנו לתלמוד-תורה וכו' וכו' מזלזלין בו ומבטלין אותו לגמרי ללא שום למוד זכות וללא שום רחמנות כלל וכלל.

ד – תב

כשהרגיש רבי געצי שסופו קרב, זרז את חתונת בתו רחל, כדי שיזכה לראות עוד את חפתה, ועשו את החתונה בליל בדיקת חמץ והוא הביט ממשת חליו על החתונה בשכבו סמוך, ובשביעי של פסח נפטר. כשהוא אף בן ארבעים וארבע שנים.

ד – תג

ספרה מרת אסתר, זוגתו של רבי געצי, שפעם אחת בעת שאמר את ה"שלוש עליכם" ו"רבון העולמים" בליל שבת מרב התלהבותו וצעקותיו, נפל מתעלה.

ד – תד

כְּשֶׁחֲלָה רַבִּי גַעְצָע ב"ר אַבְרָהָם וְ"ל אֶת חֲלִיו אֲשֶׁר מֵת בּוֹ, וְנִכְנְסוּ אֵלָיו מִכִּרְיו וּיְדִידָיו, נִפְעָמוּ לְרֹאוֹתוֹ שׁוֹכֵב אֵין אוֹנִים, וְהוּא לֹא יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים וְאַרְבַּע שָׁנִים, וּכְשֶׁשָּׁמוּ לֵב שְׁמַת־פֶּלֶל הוּא תִפְלַת שְׁחִרִית, נִפְנָה אֵלָיו רַבִּי שְׁמִשׁוֹן וּשְׂאֵלוֹ בְּכַדִּיחוֹת, מַה לָּךְ רַבִּי גַעְצָע? הֵיכָן הֵם הַ"קּוֹלוֹת וְהַבְּרָקִים" שֶׁלָּךְ... נִעֲנָה לוֹ רַבִּי גַעְצָע "הָאֵמֵן לִי, גַם אַז הֵיחָה זֶה מְסִירוֹת נִפְשׁ בַּפֶּעַל מִמֶּשׁ".

<https://www.dorot.org.il/>

ד – תה

נִכְנַס אֵלָיו רַבִּי מִתְתִּיָהוּ הַכֹּהֵן וְ"ל שְׂאֵלוֹ רַבִּי גַעְצָע "מַה עוֹשִׂים"? נִעֲנָה רַבִּי מִתְתִּיָהוּ בְּתַמִּימוֹתוֹ וְצִדְקוֹתוֹ "עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה". מִיָּד הִתְכַּנֵּף רַבִּי גַעְצָע בְּטִלְיָתוֹ הַקָּטָן וְהַחֵל בּוֹכָה וּמִתְחַרֵּט עַל חֲטָאָיו בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה מֵעַמֵּק הַלֵּב, כְּשֶׁהֵעִיר מֵאֵן דְּהוּ לְרַבִּי מִתְתִּיָהוּ עַל הַתְּשׁוּבָה הַבוֹטָה שֶׁהֵשִׁיב לוֹ, נִעֲנָה רַבִּי מִתְתִּיָהוּ בְּרִצִּינּוֹת, וְכִי מַה רִצִּיתֶם שְׂאוּמֵר לוֹ, וְכִי יֵשׁ מִשְׁהוּ אַחַר לַעֲשׂוֹת?.

ד – תו

רַבִּי אִיזִיק בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבְעֵר הָיָה בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמֻחָה בְּרוּךְ הַנֵּ"ל וְהָיָה הַמֵּיחָס הַגָּדוֹל מִכָּל נִכְדֵי רַבְּנוֹ, כִּי סָבְתוּ אִם אָבִיו הֵיחָה שָׂרָה בֵּת רַבְּנוֹ וְ"ל וְאִם אִמּוֹ הֵיחָה אֲדִיל בֵּת רַבְּנוֹ וְכַנ"ל. הוּא נִפְטָר בְּבֵית חוֹלִים בְּאַדְעַס בְּשָׁנַת הַתַּר"פ.

ד – תז

אָבִיו שֶׁל רַבִּי בְּרוּךְ חֲתָן רַבִּי גַעְצִיל וְ"ל, הָיָה מְגֹדֹלֵי הַחֲסִידִים שְׁבָקְאָצְק, וְכָא לְשֵׁהוֹת בְּשִׁמְחַת חֲתוּנָתוֹ שֶׁהֵיחָה בְּאוּמָאן. הוּא הָיָה צָדִיק פְּרוּשׁ, עַד שֶׁלָּרֵב פְּרִישׁוֹתוֹ וְעַבּוּדָתוֹ אֶת ה' הָיָה סָגוּר בְּחֹדֶר מְבוּדָד מִשָּׁף שֶׁשָּׂה עֶשֶׂר שָׁנִים, וְאֶת מֵאֲכָלוֹ מְסָרוּ לוֹ דְּרָף חֲלוֹן שֶׁהָיָה קְבוּעַ בְּחֹדֶר, וְיָשַׁב וְעָסַק שָׁם בַּתּוֹרָה וְעַבּוּדַת ד'.

ד – תח

רַבִּי בְּרוּךְ חֲתָן רַבִּי גַעְצִיל וְ"ל, הַמְּפוֹרָסִים בְּכַנּוּיָו ר' בְּרוּךְ

געצייס, ה'יה עובד ה' מפלג, ו'היה צועק בכחות עצומות כל תבנה ותבנה מתכות התפלה, וכך נהג משך שנים, היה לו פח דבור נפלא, וספר רבי לוי יצחק ז"ל, שפעם בליל שבת פשהלך לביתו לבקשו מעט מים חמים לשתייה, לנהו החוצה והחל לדבר עמו בתורה ועבודה, ומשכו בדבוריו כל כך עד שהאיר השחר והלכו כבר לתפלה.

ד – תט

רבי ברוך, חתן רבי געציל, החשיב מאד את רבי ישראל כהן, עד שהפליג פעם בשבחו ואמר: "מעולם לא פגשתי בכחור קדוש כמוהו", הוא היה גם למדן מופלג.

19/08/2018nht

ספר התפלה

ד – תי

ספר רבי ברוך חתן רבי געציל ז"ל, שהלך פעם באמצע הלילה לציון רבנו, והיה זה ליל חרפי קשה כשהכל היה מכסה במעטה שלג, עד שלרוב השלג כסה לגמרי פתח בית ציון רבנו, ועמל רבי ברוך הרבה כדי לפנות את השלג כדי שיוכל לגשת ולפתוח את בית הציון, פי זמן מסים היה מנח אצלו המפתח של הציון, ועליו היה מטל פתיחת בית הציון מדי לילה. כשהתקרב לפתח הציון הבחין בגוש שלג מתנועע, כשהתקרב סמוך יותר הבחין שרבי ישראל טרהאויצער ז"ל הוא העומד ומתפלל ולרב השלג שירד התאסף על גופו ערימת שלג, והשתומם מאד, עד ששאל את רבי ישראל שכבר היה אז זקן וקא בשנים: רבי ישראל! מדוע עומד הנך ככה חשוף בקר מקפיא כזה, הרי אפשר לקפוא כך. ענה לו רבי ישראל: וכי כשאגיע לעולם האמת אל רבנו ויהיה שם הפתח סגור לפני ולא יתנו לי לגשת לרבנו, האם אלך משם? אחכה עד שיפתחוהו.

ד – תיא

רבי ברוך חתן רבי געציל, המכנה רבי ברוך געצייס ז"ל, היה עובד ה' מפלג במעלה מאד, ובהתעוררותו הגדולה היה יוצא להתבודדות מחוץ לעיר למשך לילה שלם, בליל חרפי קר ועז,

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קכא

ובחזרתו אחר כך היה נעמד להתפלל בכחות ובקולות משך פמה שעות רצופות. פעם פשיצא להתבודדות בעת כפור נורא כזה, הרהר רבי מרדכי קנלסקי ז"ל לעצמו: וכי איך יוכל רבי ברוך להחזיק מעמד בשדה לבדו כליל כפור כזה. לבש עז בעצמו התעטף במעילי פרוה טובים, והלך ועקב אחריו, וראה עומד בשדה ומתנועע עם ידיו ורגליו משך כל הזמן, וכך מתפלל ומתבודד לפני קונו, כי לולא זאת היה נקפא למות חס ושלום, וכך עבד את ה' פמה וכמה שנים. מטבעו היה גם בעל כח גדול, הוא נשלח עם העשרים ושבע אנשים מאנ"ש למקום בלתי ידוע, בהיותו אז פחות מגיל הארבעים, הי"ד.

ד – תיב

רבי נחמן שפאג חותנו של רבי שמשון בארסקי ז"ל, היה דר בעיר וויניצע, הוא היה איש מנגן ומתבודד גדול, בעת בואו לאומאן היה שוהה כל הזמן בקלוזו, והיו באים אליו בני הנעורים לדבר ולזמר עמו יחד, כי היה איש נעים ונחמד מאד.

ד – תיג

רבי שמשון בארסקי ז"ל היה לו חדר מיוחד בביתו, שאפלו בני ביתו לא היו נכנסים שם, וכשהיה יוצא מביתו לחוץ, היה נועל את החדר ושם היה יושב כל היום על התורה והעבודה רב ימיו ושניו.

ד – תיד

ר' שמשון ברסקי ז"ל, היה נוהג לעשות מדי שנה סעודה בערב הושענא רבא, בהודאתו על זה שהצילו הקדוש-ברוך-הוא מהרוצחים הבולשביקים, פי העמידוהו כבר לרצחו נפש ביריה, אולם בדרך נס מפלא הגיעה לפתע ללא שום סבה, פקודה מקצין אחד שלא לפגוע בו.

ד – תטו

ר' שמשון בארסקי ז"ל, היה בצעירותו מלמד כתיבה, ורבי

קכב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

משה ברסלבר קרבו מאד בגלל היותו נכד רבנו ז"ל, והוא שהפכו לחסיד נלהב, ור' שמשון היה מזכירו הרבה בלמדו לפני הצבור.

ד – תטז

ר' שמשון ברסקי ז"ל, היה מתפלל בהתלהבות פנימית נפלאה, והיה מתפלל מלה במלה כמונה מעות ממש בנעימות מופלגת.

ד – תיז

רבי שמשון בארסקי ז"ל, נפטר בערב ראש-חודש סיון שנת תרצ"ה לפנות ערב, ובזמן שאמרו הצבור תהלים לרפואתו הגיעה הידיעה שנפטר. ונקבר למחרת בין תפלת מנחה למעריב. רבי שמשון בארסקי היה אדם נעלה, וכשהיה לומד לפני הצבור בספר לקוטי מוהר"ן, למדו בהתעוררות ובהתלהבות נפלאה, הנהג היה שיום אחד למד רבי שמשון, ויום אחד רבי געציל, וכך למדו שניהם לסרוגין, לאחר שנפטר רבי געציל, היה לפעמים מלמד גם רבי מתתיהו כהן, הי"ד.

ד – תיח

כשנודע לרבי שמשון בארסקי מפטירתו של רבי געציל ז"ל, בכה והתייפח מאד מאד, עד שלרב צערו ושכרון לבו דפק ראשו בכתל, אף על פי שהיו ביניהם כמה ופוחים בנושאים שונים.

ד – תיט

לאחר פטירתו של רבי שמשון ז"ל, הכניסו את מטתו לפנים הקלויז ורבי אברהם שטרנהרץ ז"ל אמר עליו דברים קצרים של הספד.

ד – תכ

גדל ההתעוררות שהיה בין אנשי-שלומנו בעת קיום מצות

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קבג

ספירת העמר היה לאין שעור, בפרט בליל ספירה האחרונה, שהיו אנשי-שלוֹמנו משתפכים אז בתפלתם מאד "לטְהַרְנוּ מִקְלֹפוֹתֵינוּ וְטִמְאוֹתֵינוּ" וכו' וכו'. ומספרים שבעת שהגיעו לראשונה החסידים היקרים ה"ה רבי מנדלי ליטוואק וחברו רבי ברוך אפרים ז"ל בעל המחבר "באבי הנחל", ושמעו את אנשי-שלוֹמנו בעת ספירת העמר, התפלאו ואמרו זה לזה: "אם הם (בהתפונם על אנשי שלומנו) יכולים לעשות כזה עסק וענין מספירת העמר, בודאי שיש כאן משהו". וקבלו מזה עוד תקף רב להתקרבותם. "אז זי קענען מאכן אזא פאררד פון א ספירה איז דא דא עפעס".

ד – תכא

פעם כשפגע ברבי מנדלי ליטוואק ז"ל אבן שנוזקה עליו ממתנגד אחד, נענה ואמר: "א, א, א" דומיט". "אבן טובה".

ד – תכב

רבי מיכל ב"ר יצחק נכד מוהרנ"ת, אמר פעם רמז בכתיב בירידת המן ביום הששי שבאו "נשיאי העדה" אל משה ושאלו אותו לסבת ירידת המן בכפלות, שלכאורה קשה, מדוע באו רק נשיאי העדה הלא כלם ראו איך שירד המן בכפל משאר הימים, ולמה באו רק נשיאי העדה אל משה, ובאר שבזה למדים אנו שדייקא נשיאי העדה שהם הצדיקים, הם השמים לב לכל שנוי, ותיכף באים לשאל על השנוי, ואז באמת גלה להם משה שירד "לחם-משנה" מחמת שלמחרת הוא יום השבת, ועל כן נתן להם לחם ליומים וכו'.

ד – תכג

ספר רבי לוי יצחק ז"ל, שכשהיה פעם בטולטשין הלך לבית המדרש לקבל את פניו של רבי מיכלע בן רבי יצחק ז"ל, ופגשו ואמר תהלים קפיטל ל"ה, "ריבה ה' את יריבי לחם את לוחמי וכו'".

אמר לנפשי ישועתך אני", וחזר תיבות "אמר לנפשי" הנ"ל, כמה וכמה פעמים בהשתפכות הנפש נפלא, עד שנחזק הדבר עמך בנפשו.

ד — תכד

רבי מיכל נכד מוהרנ"ת, היה אהוב ומקבל מאד על כל בני עירו, וכשנסע לארץ ישראל בהיותו למעלה מגיל שבעים, לוהו רבים מבני העיר. כשחזר אחר כך מארץ ישראל, היה הדבר לפליאה בעיני רבים מאנ"ש, שזקן כמוהו לאחר היותו בארץ ישראל חוזר שוב לחוץ לארץ. כי אמרו זקן כמוהו שעולה לארץ ישראל צריך כבר להשאר בה.

ד — תכה

בשבת פרשת ויצא שנת תרע"ה, שבת רבי לוי יצחק ז"ל בעיר ברסלב אצל רבי מאטיל שוחט, ובכל הזדמנות דבר עמו בשבחו של רבי מיכל ב"ר יצחק ז"ל, ואמר לרבי לוי יצחק שרבי מיכל הוא בחינת "צדיק" שצריך לנסע ולבוא אליו לשבתות כדרך שנוסעים לצדיקים, וכן נהג הוא רבי מאטיל בעצמו שהיה נוסע בכל שנה לשבת "פרשת פרה" אל רבי מיכל. כששאל אותו רבי לוי יצחק: ומה דעתכם על ראב"ן, ענה לו רבי מאטיל בהפלגת לשון: ענינו של רבי אברהם ז"ל — הוא ענין אחר לגמרי. "דאס איז גאר עפעס אנדערשט".

ד — תכו

בחנכה היו רבי מיכל ורבי דוד צבי, ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת, משחקים יחדו במשחק הנקרא "עיר וכפר", א שטאט מיט א דארף, והיה זה משחק שצריכים עבורו כשרון רב, ויש סכרא שנהגו כך עוד מבית אביהם וזקנם מוהרנ"ת ז"ל.

ד — תכז

רבי מיכל נכד מוהרנ"ת, היה מצוה לבני ביתו בשבת שלא יתנו

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קבה

לו יותר מדאי מאכלי שבת, פי לגדל יקרת מאכלי שבת, חשש שמא יתנו לו יותר מדאי ויהיה מוכרח לשיר ממאכלו, ולרב קדשת אכילת מאכלי השבת שפלה אלקות, פלה קדש, פמובא בדברי רבנו (ליקו"מ ח"א סימן נו. ח"ב יז.), אין נכון לשיר מהם. "א מאכל פון שבת לאזט מען איבער? דער רבי זאגט דאך ס'איז פלה אלקות פלה קדש".

אוצר החכמה

ד — תכח

רבי מיכל ב"ר יצחק, זהיר הנה לילך למקנה מדי יום ביומו, ואף בסוף ימיו שארבה לו השהיה במקנה זמן רב (משך כשתי שעות), פי לא רצה לקבל סיוע ללבישת הבגדים מאף אחד, ואפלו כשנפל לו משהו ורצה מאן דהו לעזר לו לא נתן לו לטרח עבירו, אלא יגע בעצמו למצוא אבדתו, באמרו להלה: "וכי מה אתה כבר רוצה לעשות אותי למפרסם, הנח ואמצאהו כבר לבדי". ביום ששי הנה הולך פעמים למקנה, לפני התפלה ולכבוד שבת, ורצו בניו למנע אותו מזה, פי אמרו לו שזה מאד קשה עבירו, פנה אליהם ואמר בבדיחותא: כובעי אינו מנח לי טוב על הראש ללא טבילתי במקנה. "דאס קאפל שטייט מיר נישט גוט אויפן קאפ אהן מקנה".

ד — תכט

לרבי מיכל ב"ר יצחק, הנה בירושה מקל יד ממוהרנ"ת, והראהו לרבי לוי יצחק בעת שהתארח אצלו [בשבת קדש פרשת וישלח שנת תרע"ה].

ד — תל

כששהה רבי מיכל ב"ר יצחק בארץ ישראל, בקר גם על קבר הרשב"י, והוא פידוע הנה לומד הרבה בספר הזהר, וגם בהיותו במירון למד הרבה בספר הזהר, באמצע למודו התלהב מאד, ואמר בצחות לשונו: כששותים מעד (שם שתיה מיחדת), מן המקור, הרי

קבו שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

הטעם הוא טעם אחר לגמרי. "אז מ'טרינקט מעד ביים צאפין
האט דאס א אנדער טעם".

ד – תלא

מצוין היה רבי מיכל'ע ז"ל מאד במצות "הכנסת-אורחים" כל
כף עד שהיה לו בביתו ארון מיחד לכלי מטא וכדומה עבור
האורחים שבאו להתאכסן בצל קורתו.
היה נוהג להשחזו את הספין לכבוד האורח.

ד – תלב

אומר היה רבי מיכל ז"ל, לרב הדברים הכתובים בספר הזהר
מחיוב ומעלת קימת תצות, הרי מתבאר שכמו שאין קיום לסנדלר
בעבודתו ללא המחט, כן אין יכול להיות איש פשר ולעבוד את ה'
בשלמות ללא הזהירות בקימת תצות הלילה.

ד – תלג

פעם, שאל רבי אברהם שטרינהרץ ז"ל את רבי מיכל, אם יסע
לארץ-ישראל, ואמר לו רבי מיכל, שלא יעלה לארץ-ישראל לעת
עתה, פי על-ידי זה לא יוכל לבוא לאומאן בכל ראש-השנה,
וכששמע מזה רבי אברהם בן רבי נחמן אמר לו: "אתה דואג שלא
תוכל לבוא לאומאן בכל שנה, צא ולמד ממני, שאני איני בעל יכלת
כמוך, ואף-על-פי-כן בא אני בכל שנה לקבוץ על ראש-השנה, וכל
שכן אתה, שהנך בעל יכלת לזה.

ד – תלד

פידוע היה רבי מיכל ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת זהיר מאד בטבילת
מקנה, ואמר פעם בדרך רמז, שסופי תיבות צופה רשע לצדיק'
ומכל'ם יצילינו' ה' הוא מקצ'יה כל כף מועלת זכות הטבילה
במקנה.

ד – תלה

פידוע עבד רבי מיכלי ז"ל בדאר עד סוף ימיו ממש, פעם קנטר

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קבו

אותו אחיו רבי דוד צבי ז"ל ואמר לו "וכי עד הקבר תלך ותעבוד בדאר"?!, ואף על פי כן לא עזב את עבודתו בדאר, לאחר פטירתו כשעברה הנהלת הדאר לבניו והם כבר לא השגיחו כל כך על הכסף הנשלח, ונגרם מזה נזק רב לאנשים עד שנהפכו לבעלי חובות וכו', רק אז הבינו אנ"ש את סבת אי התפטרותו מהעבודה שבדאר.

ד – תלו

רבי מיכל ב"ר יצחק ז"ל, היה נוהג לבוא מדי שנה בערב ראש-חודש אייר לאומאן, להשתטח על ציון רבנו, וחזור תיכף לטולטשין, ואפלו אם חל ערב ראש-חודש בערב-שבת חזר לשבות בטולטשין. והיה מנהגו אז לשהות בציון רבנו ז"ל ואחר כך היה בא לבית המדרש ומדבר עם אנ"ש בעבודת ה' יתברך וכו', ואף ראבר"נ היה יושב אצלו לשמע דבוריו, ופעם כששמע ראבר"נ דבוריו שדבר אז מהמובא בתפלות שבספר "שערי ציון": "להפיק דרכי הענוה באמת", ענה ואמר: מדבר הוא פיהודי כשר, "ער רעדט ווי א הערדיכער יוד".

ד – תלו

בערב ראש-השנה של שנת תרע"ה, היה רבי מיכל בן רבי יצחק על הציון ביחד עם רבי אייזיק אייזנשטיין, ושניהם השתטחו על ציון רבנו, ומרב הדוחק הניח כל אחד את ידו על כתף חברו, ורצה רבי לוי יצחק ז"ל – שהיתה לו אז ערב-ראש-השנה הראשונה לביאתו לאומאן – לסייע להם להוריד כל אחד את ידו מהשני, אמרו לו אנ"ש, אל תגע בם, וכי אינך יודע שאלו שני צדיקים הם.

ד – תלח

היה פעם רבי מיכלי נכד מוהרנ"ת ז"ל בסעודת ברית מילה בעיר טולטשין, של אחד מאנ"ש בשם רבי עזריאל, בנו של רבי הירש ווייסליב ז"ל. לאחר הברית כששאל את האנשים היכן

קכח שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

מתקיימת סעודת הברית ענו לו שאין בעל הברית עושה סעודה לרוב עניותו הגדולה, כאב הדבר לרבי מיכלי, ותיכף הלך וקבץ איזה סכום מעות וקנו מעט דגים מלוחים וכדומה ועשו סעודת ברית, אחר כך בעת הסעודה כבדו אותו שיבדר דברי תורה לפני הצבור, נענה להם ובין דבריו אמר שהס"מ הוא המעכב לבלי לעשות סעודות מצוה, ורמז לזה ס'מ'אל' ראשי-תיבות ס'עודת מ'צוה א'ין ל'עשות. רבי לוי יצחק שמעה מרבי נשקע מטולטשין.

ד — תלט

כשהתארח אחד אצל רבי מיכל היה נוהג לחתוף עבורו הרבה פרוסות של לחם, וכדי שלא יתביש האורח לאכל הרבה.

ד — תמ

רבי דוד צבי ורבי מיכלי ז"ל היו דרים שניהם בדירת אביהם רבי יצחק בן מוהרנ"ת, כי אחר שעלה לדור בארץ ישראל חלקו את הדירה לשנים, והיו דרים בה שניהם עד סוף ימיהם, בחייהם היו נוהגים לקיים את הסעודה השלישית של שבת בביתו של רבי דוד צבי, לאחר פטירתו היה רבי מיכלי ממשיך ללכת בכל שבת לבית רבי דוד צבי אחיו ויושב שם בסעודה עם בניו. פעם שאלוהו בניו של רבי מיכלי, מדוע מטריח את עצמו ללכת לבית אחיו רבי דוד צבי, הרי יותר נח יהיה לו אם בני ביתו של רבי דוד צבי יבואו אליו. ענה להם: איני הולך לביתם, אני הולך למקום שמדברים שם דבורים.

ד — תמא

היו הרבה מאנשי-שלומנו החשובים כרבי געצי לויבבנא ורבי שמשון בארסקי, ז"ל, ששברו, שטוב יותר להתבודד בציון רבנו מלצאת להתבודד בשדה, וכך סבר גם רבי ישראל פהן ז"ל.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קכט

ד — תמכ

לרבי נחמן בן מוהרנ"ת, ^{ה'תקצ"ח} הָיָה בֶּן בֶּשֶׁם רַבִּי נֶתָן ו"ל, שֶׁהָיָה עוֹבֵד
ה' מוֹפְלָג בְּמַעֲלָה מְאֹד, וְהָיָה דָר בְּעִיר דִּימִטְרִיוֹקָע, וְלוֹ הָיָה בֶּן
בֶּשֶׁם רַבִּי יִצְחָק, שֶׁדָּר בְּעִיר בְּאַבְרִינִין, וְהָיָה מְכַנֶּה בֶּשֶׁם רַבִּי אִיצִיק
בְּאַבְרִינִיָּצֶער, הוּא הָיָה עוֹבֵד ה' מְפֻלָּג בְּמַעֲלָה מְאֹד, וְהָיָה לְאַחַר
פְּטִירַת מוהרנ"ת יָשַׁב עַל מְקוֹמוֹ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה בְּנוֹ רַבִּי נַחְמָן, וּמְקוֹם
זֶה הָיָה הַמְּקוֹם הַחֲשׂוֹב וְהַנִּכְבָּד שֶׁבְּקְלוּיֵז. כְּשֶׁנִּפְטַר רַבִּי נַחְמָן יָשַׁב
עַל מְקוֹמוֹ בְּנוֹ רַבִּי נֶתָן הַנ"ל, פַּעַם בְּאַיִזָּה שָׁנָה הִלְכוּ כַּמָּה מַגְבִּירֵי
אַנ"ש מְטָשְׁעֵרִין וְכַבְּדוּ אֶת הַיְשִׁיבָה בְּמְקוֹם חָשׂוֹב זֶה אֶת רַבִּי נַחְמָן
מִזִּירֵין ו"ל, לְסַבֵּת הַתַּעֲשָׂרוֹת הַגְּדוֹלָה בְּאוֹתָהּ עֵת, כְּשֶׁהִגִּיעַ רַבִּי נֶתָן
לְאַמִּירַת הַסְּלִיחוֹת שֶׁבְּלֵיל זְכוֹר בְּרִית וְרָאָה אִיךָ שֶׁרַבִּי נַחְמָן מִזִּירֵין
יּוֹשֵׁב עַל מְקוֹמוֹ, הִלֵּךְ וְנִעְמַד בְּמְקוֹם אַחַר וְלֹא עָשָׂה מְזָה שׁוּם עֶסֶק.
אוּלַם כְּשֶׁבָּא אַחַר כֵּךְ בְּנוֹ רַבִּי אִיצִיק וְרָאָה שֶׁאַבּוֹ עוֹמֵד בְּפִינָה, נִגַּשׁ
לְרַבִּי נַחְמָן מִזִּירֵין וְאָמַר לוֹ, דַּע שֶׁהֵנָּךְ יּוֹשֵׁב עַל מְקוֹם אָבִי הַקְּבוּעַ זֶה
שָׁנִים רַבּוֹת, נִעְמַד תִּיכָף רַבִּי נַחְמָן וְהַחֲזִיר לוֹ אֶת מְקוֹמוֹ וְלֹא עָשָׂה
גַּם הוּא מְזָה שׁוּם עֶסֶק, כִּי הָיָה בְּטַבְּעוֹ אָדָם תָּמִים וּפְשׁוּט. חָרָה
הַדָּבָר לְאַנְשֵׁי טְשָׁעֵרִין כִּי הָיָה רַבִּי אִיצִיק קָל בְּעִינֵיהֶם, כִּי הָיָה עֲנִי
מְרוד וּמָה לוֹ לְהַתְּעַרֵב בְּעִינֵיהֶם, עַל כֵּן לְתַפְלַת הַמִּנְחָה שֶׁל עֶרֶב
רֵאש־הַשָּׁנָה הִלְכוּ וְהוֹשִׁיבוּ שׁוֹב אֶת רַבִּי נַחְמָן מִזִּירֵין בְּמְקוֹם הַנ"ל.
כְּשֶׁבָּא רַבִּי נֶתָן וְרָאָה שֶׁרַבִּי נַחְמָן יּוֹשֵׁב שׁוֹב עַל מְקוֹמוֹ הִלֵּךְ וְנִעְמַד
לִיד דְּלַת הַכְּנִיסָה לְקְלוּיֵז וְהִמְתִּין לְבָנוֹ, כְּשֶׁהִגִּיעַ, נִגַּשׁ אֵלָיו אָבִיו
וְאָמַר לוֹ בְּקִפְיָהּ: אִיצִיק!!! יֵשׁ לָנוּ בְּקַבְּלָה מְרַבְּנוּ שֶׁהָעוֹשָׂה
מַחְלָקַת וּמְרִיבָה בְּעֵת הַקְּבוּץ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה לֹא יִשְׁלִים אֶת שְׁנָתוֹ, וּבְכֵן
מְצִינָה אֲנִי עֲלֶיךָ שֶׁתִּשְׁקוּט וְלֹא תַעֲשֶׂה מְזָה שׁוּם עֲנִין וּמַחְלָקַת, שְׁמַע
בְּקוּלוֹ בְּנוֹ רַבִּי אִיצִיק וְשִׁתַּק וְלֹא גָרַם לְשׁוּם וּפּוֹחִים סָבִיב פְּרִשָּׂה זוֹ,
אוּלַם בְּאוֹתָהּ הַשָּׁנָה נִפְטַר לְעוֹלָמוֹ רַבִּי נַחְמָן מִזִּירֵין. וְהָיָה אַנ"ש
מְקַנְטְרִים אֶת אַנְשֵׁי טְשָׁעֵרִין בְּאִמְרָם לָהֶם: אַתֶּם הַרְגַּתֶּם אֶת רַבִּי נַחְמָן
בְּחַאוֹת הַנְּצִחוֹן וְהַמַּחְלָקַת שֶׁגִּרְמַתֶּם.

ד – תמג

רבי נתן ב"ר נחמן בן מוהרנ"ת ו"ל היה חתנו של רבי שמואל פיקסל ו"ל, שהיה הנבאי ומהאנשים המכבדים שבחבורתו של רבי סענדער טרהוויצער, והוא היה שולח את הכסף שנאסף ביניהם לרבי נחמן טולטשינער. והיו לו חמשה בנים: ר' דוד, ור' משה, ור' איציק, המכנה איציק באבריניצער, ור' אהרן ועוד אחד. ר' דוד ור' משה היו דרים ביאלסיוועט, רבי דוד התפונס מחנות שהיה לו, ור' משה ממשרת השמשות בבית כנסת, פעם כששהה ר' נתן ביאלסיוועט וראה איך שהשבת ממשמשת וכאה ועדין עומד בנו בחנות עם קוניו הרבים, פנה אליו בגערה: "דוד!! השוט תלוי" "דער קאנטשיק היינגט", ברמזו לו ענש גיהנם הצפוי לו, וסגר תיכף ומיד את החנות לרב הפחד שנפל עליו מדברי אביו על קדשת השבת הקריכה וכאה. ר' נתן עצמו היה תלמיד חכם ולמדן מופלג.

ד – תמד

רבי איציק ב"ר נתן ב"ר נחמן בן מוהרנ"ת היה חתנו של רבי חיים קיכליטשער, ורבי ישראל קארדונוער ו"ל הוא שגמר את השדוף, כי בתו של רבי חיים לא רצתה אותו לחתן, כי ראתה והבינה שהוא עני מרוד, הלך רבי ישראל מקארדאן והתחפש לעשיר ובא לביתו של רבי חיים והציע לבתו את השדוף, והיא בתשבה שהוא דודו העשיר של רבי איציק, הסכימה תיכף לשדוף. לאחר ארוסייהם אמר לה את כל האמת וברכה מעומק הלב שעמה יעזרו ה' יתברך ויהיה להם כל טוב, ואכן חיו באשר ועשר.

ד – תמה

עני מרוד כל כך היה רבי יצחק באבריניצער, עד שהיה צריך לאסף לעצמו משך כל השנה מעות כדי לקנות לעצמו מכנסים חדשות לכבוד ראש השנה. פעם כשכא רבי געצי לבאבריניץ באמצע הקיץ (כי כך היה נוהג לצאת ולבקר את אנ"ש הפזורים בעירות

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קלא

שְׁסָבִיב אומאן). הַבְּחִין רַבִּי יִצְחָק אֵיךְ שְׂרָפִי גַעְצֵי לְרַב עֲנִיּוֹתוֹ לְבוֹשׁ בְּמַכְנָסִים קְרוּעוֹת, הֵלֶךְ וְנָתַן לוֹ אֶת מַכְנָסָיו הַחֲדָשׁוֹת, שֶׁהַכִּנָּם לַעֲצָמוֹ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. אַחַר כֵּן בָּעַת הַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה כְּשֶׁהַבְּחִין רַבִּי יִצְחָק בְּאַפְרִינִיָּעֶר בְּרַבִּי מְרֻדְכִי בְּאַפְרִינִיָּעֶר הַמְּבִיט עָלָיו עַל זֶה שֶׁהוֹלֵךְ בְּמַכְנָסִים יִשְׁנוֹת וּבִלּוֹת, כִּי לֹא הָיָה לוֹ לְהַחֲלִיף מִחֲמַת שְׁנָתָנָם לְרַבִּי גַעְצֵי כַּנֵּ"ל, פָּנָה מֵעֲצָמוֹ אֶל רַבִּי מְרֻדְכִי וְאָמַר לוֹ: "כֵּן כֵּן, זֶהוּ הָאֱמֶת וְהַנְּכוּן, רַבִּי גַעְצֵי הוּא הוּא הַצָּרִיף לְלֶכֶת לְבוֹשׁ בְּמַכְנָסִים חֲדָשׁוֹת לֹא אָנִי.

ד – תמו

רַבִּי שְׁכָנָא, ב"ר נִפְתָּלִי הִרְץ אָחִיו שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטְרֵנְהַרְץ (מְזוּוּג שְׁנֵי), הָיָה חֲתָנּוֹ שֶׁל רַבִּי "יַעֲקֹב מֵהֵיעֶר" הַמְּבַנֵּה "רַבִּי יַעֲקֹב פּוֹן וּוְאֵלֶּד", וְסִפֵּר שֶׁחֲתָנּוֹ הָיָה דְבוּק מְאֹד בְּרֹאבְרָנ, וְהָיָה נוֹתֵן לוֹ מִדֵּי שָׁנָה אֶת כָּל מַעֲשָׂוֹתָיו מִכָּל הַשָּׁנָה, שֶׁהִסְתַּכֵּם בְּסוֹף שָׁנֵי רוּבָל לַחֲדָשׁ.

ד – תמו

סִפֵּר ר' שְׁכָנָא הַנֵּ"ל שֶׁפַּעַם בָּעַת שָׁבָא ר' אַבְרָהָם ב"ר נַחְמָן לְנִעְמִירוּב, נִכְנָס לְבֵיתוֹ, וּכְפִי הַיְדוּעַ הָיָה רֹאבְרָנ חוֹלָה מַעִים וְעַל-כֵּן שָׂאֵל לְזוּגָתוֹ אִם יֵשׁ לָהּ מְעֻט מְזוּנוֹת, וְהִיא לֹא יָדְעָה שֶׁהַעוֹמֵד לְפָנֶיהָ הוּא רֹאבְרָנ, עָנְתָה לוֹ אָנוּ אֵין לָנוּ מְזוּנוֹת בְּאֲמֻצַּע הַשָּׁבוּעַ, וְהֵלֶךְ לוֹ, כְּשָׁבָא אַחַר כֵּן רַבִּי יַעֲקֹב לְבֵיתוֹ סִפְּרָה לוֹ זוּגָתוֹ שֶׁהָיָה פֹה אֵיזָה יְהוּדִי וּבְקָשׁ מְעֻט מְזוּנוֹת, כְּשֶׁהִכִּין שָׁזָה הָיָה רֹאבְרָנ, כָּאֵב לוֹ הַדְּבָר מְאֹד עַד שֶׁהֵלֶךְ בְּמִיחָד וְהַתְנַצֵּל לְפָנָיו עַל זֶה, כֹּל-כֵּן הָיָה רֹאבְרָנ טְרוּד וּמְחַסֵּר כָּל, אַף בְּסוֹף יָמָיו.

ד – תמח

סִפֵּר רַבִּי שְׁכָנָא הַנֵּ"ל, שֶׁהַשְּׂדוּף שֶׁלוֹ עִם ר' יַעֲקֹב מֵהֵיעֶר, נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שָׁבָא רַבִּי יַעֲקֹב לְרַבִּי נִפְתָּלִי הַעֲרָץ אָבִיו לְהַזְמִין אֲצָלוֹ

פְּרָשִׁיּוֹת לְתַפְלִין עֲבוּר בְּנוֹ שְׁנַעֲשֶׂה בְּר־מַצּוּה, שָׁאל רַבֵּי יַעֲקֹב אֶת רַבֵּי נִפְתָּלִי הָעֶרֶץ מֵה מְחִיר הַפְּרָשִׁיּוֹת עָנָה לוֹ שֶׁשָּׂה רוּבֵל, הוֹצִיא תִּיכָף רַבֵּי יַעֲקֹב אֶת הַסְּכּוּם וְנָתַן לוֹ — הִתְנַצַּל רַבֵּי נִפְתָּלִי הָעֶרֶץ לִפְנֵי רַבֵּי יַעֲקֹב וְאָמַר לוֹ אֲמַרְתִּי לָכֶם תְּחַלְּהוּ סֵף שֶׁשָּׂה רוּבֵל כִּי חֲשַׁבְתִּי שְׁתַּעֲמְדוּ עַל הַמֶּקֶח וְנִשְׂאָר בַּסְּכּוּם שֶׁל חֲמִשָּׁה רוּבֵל כִּי בְּאִמַּת מְחִירָן חֲמִשָּׁה רוּבֵל, אוּלַם אַחַר רְאוּתִי אֶת יוֹשֵׁר לְבָבְכֶם שְׁלֵא הִתְוַכַּחְתֶּם עַל הַמְּחִיר עֲבוּר הַמַּצּוּה, נוֹתֵן אֲנִי לָכֶם עֲבוּר כֶּף אֶת בְּנֵי לְחֹתָן. רַבֵּי שְׁכָנָא הֲנִי' הִיָּה אִישׁ יָקָר מְאֹד וּמִיַּחַד, וְהִתְפָּרַנְס אִף הוּא מְסוֹפְרוֹת.

ד — תמט

רַבֵּי נַחֲמָן אֲלֵשִׁי"ף, (כְּנֵה כֵּן עַל שֵׁם בְּקִיאוֹתוֹ בְּסֵפֶר הָאֲלֵשִׁי"ף הַקְּדוּשׁ) ב"ר דָּוִד צָבִי ב"ר יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרֵנ"ת, הִיָּה עוֹבֵד ה' נִפְלָא וְהִיָּה לוֹ פֶּה מִפִּיק מִרְגְּלִיּוֹת, בְּכָל פַּעַם שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר לִפְנֵי הַצַּבּוּר, הִיָּה מְתַרְגֵּם וּבּוֹכָה, לְגַדֵּל תְּבַעֲרַת לְבָבוֹ וְגַדֵּל הַרְגָּשׁוֹ, בְּפָרֵט בְּרֵאש־הַשָּׁנָה. אִף שֶׁהִיָּה אִישׁ שְׂמֵחַ מְאֹד. בְּסוּף יָמָיו הִיָּה מִשְׁתַּק בְּכָל גּוֹפוֹ, כְּשֶׁבִקֵּר אֶצְלוֹ פַּעַם רַבֵּי לױ יִצְחָק ז"ל וְרָאָהוּ בְּחִלּוֹ הַנּוֹרָא, פָּנָה אֵלָיו רַבֵּי נַחֲמָן בַּעֲצָמוֹ וְאָמַר לוֹ בְּדַרְךָ מִשָּׁל: כְּשֶׁנִּפְטַר אָדָם מְלוּיִם אוֹתוֹ בְּנִי-בֵיתוֹ וְקִרוּבָיו, וְכֻלָּם בּוֹכִים וּמַצְטַעְרִים עַל פְּטִירָתוֹ, שֶׁהִשְׁאִיר אַחֲרָיו אֲלֵמָנָה וִיתוּמִים, וְהָרִי אֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדַל הַצַּעַר שֶׁבִפְטִירָתוֹ, אִף עַל פִּי כֵּן צוֹעֵק הַחֲזֵן הַמְּלוּה: "אַל מְלֵא רַחֲמִים", כְּאוֹמֵר שֶׁהַצָּרָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת הִיא מְלֵאָה בְּרַחֲמָיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְסִיִּם עַל עֲצָמוֹ וְאָמַר: "זֶהוּ מְלֵא רַחֲמִים", "דָּאִס אִיז מְלֵא רַחֲמִים", הֵיִינוּ רְאִיתֶךָ מַחֲלֵתִי הַקֶּשֶׁה שֶׁמִּשְׁתַּק אֲנִי בְּכָל גּוֹפִי הִיא הִיא "מְלֵא רַחֲמִים" שְׁלוֹ יִתְבָּרַךְ. הוּא הִיָּה דָר בְּטוּלְטִישִׁין, נִפְטַר בְּשָׁנַת הַתַּר"צ.

ד — תנ

סֵפֶר רַבֵּי מְרִדְכִי בְּאַבְרִינִיָּעַר, פַּעַם כְּשֶׁנִּסְעוּ מְאָנ"ש לְקַבּוּץ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָאן, נִשְׁאַלָה בֵּינֵיהֶם בְּאִמְצַע נְסִיעָתָם הַשְּׁאֵלָה הַמְּפּוֹרְסָמַת, מְדוּעַ אֵין לָנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" רַבֵּי כְּשֶׂאָר הַחֲסִידִים, וְכָל

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קלג

אחד מהנוסעים אמר טעם אחר, נסע עמָהם אז גם איש פשוט אחד שהתפרנס מעשית אוכפיים ופרסות לחמורים וסוסים, הנקרא "רימר" בלע"ז, נענה אף הוא ואמר, "נגד האמת הגדולה שהיתה ברפנו מי הוא פיוס שיכול לקום ולומר על עצמו 'אני הרבי'", "נאף אזא אמת וואס איז גיווען ביים רעפן קען זיך היינט איינער אוועק שטעלן און זאגן איך בין דער רבי"? ומלים נוקבים אלו שיצאו מפי איש פשוט, הדהימו את הנוכחים בפשטות אמתותם, וקבלו כלם דעתו.

ד – תנא

היה איהו זמן שנמשך רבי לוי יצחק בר' חיים סטאליר (אחיו של רבי ישראל טיריהויצער) להשכלה עד שלגלג על המנהג של הזמירות שנוהגים לומר למלאכים המלוים בליל שבת "שלום עליכם". בכמה דברי ליצנות, וחזר לאמונה שלמה משום מעשה משנה שארע לו, שכמה שבתות כשחזר מבית הכנסת לביתו לערוך השלחן בליל שבת, נכנס פתאם לביתו אדם משנה מאד במראה פניו וחסף בפניו את הפמוטים וברח עמָהם לעליה, והחל ללגלג עליו בכמה מיני צורות משנות, וכך ארע לו כמה וכמה שבתות עד שנתפחד מאד, ומני אז נהפך למאמין כי היה זה מעשה רוחות וּשְׁדִים, וכשספר זאת אחר כך לאנשי־שלומנו אמרו לו: "זה קרה לך מחמת דמעות אביך שאינם נחים ושוקטים". "דאס איז איבער דיין טאטינס טרערין וואס רוען נישט".

ד – תנב

ראה פעם רבי לוי יצחק ז"ל, מכתב מרבי הירץ סופר, שכתב לבנו רבי שכנא והתאונן לפניו איך שסובל עניית קשה מחמת שאין רוצים תושבי העיר לתת לו עבודה מחמת יחוּסוֹ לַאנ"ש, ונחם את עצמו בכתבו: "זה שאין לנו עבודה מחמת התקרבותנו לרפנו זאת מחיבים אנו לסבל ולקבלו באהבה רבה".

ד — תנג

רבי מרדכי באבריניצער ז"ל נהרג בעיר קראואראק על ידי מפת חשמל, והמצעה היתה כה: כשעלו הקומוניסטים לשלטון ברח מעירו באבריניץ, כי שלטונות המס עלו על עקבותיו ורצו לקחת ממנו את כל הונו ורכושו, באור לכ"ד תמוז תרצ"ו יום פטירתו של אביו רבי טוביה, הלך לאכל סעודה טובה כדי שיוכל לצום למחרת כמנהג התענית ביום שמת בו אביו, והלך ברחוב יחד עם הבחור רבי יעקב כ"ר יצחק באבריניצער, המכנה איצ"א, ושם ידו על כתיפו ודבר עמו בעבודת ה' ודבורי התחזקות בחביבות, לפתע החל לרדת גשם ומטר עז, עד שנקרע חוט החשמל שברחוב ונפל על שניהם ונהרגו בו במקום, בהיותו בגיל שבעים וארבע. ומצאים שוככים כה כשידיו של ר' מרדכי חבוקות על הבחור ר' יעקב. כשנודע דבר פטירתו לאנ"ש שבאומאן, נעצבו כלם מאד, כי היתה חביב וחסוב מאד בין אנ"ש, והיתה אז על ידי זה התעוררות גדולה לתשובה בין אנ"ש, כי היה בעל מדריגה גדולה וכן בעל צדקה מפלג.

אגודת החכמים

ד — תנד

כשהיה בא לאומאן היתה הולך רגלי מתחנת הרפכת עד הקלויז כשהוא נותן טעם למעשהו זה "אם אסע בעגלה שוב לא אדע וארגיש בצרתו של העני הצריך לאכל", הוא נפטר בהיותו בין שבעים וארבע שנים.

ד — תנה

בני רבי יצחק באבריניצער, נהרגו כלם על ידי הנאצים במלחמת העולם השנייה, הי"ד.

ד — תנו

פידוע היתה רבי מרדכי באבריניצער ז"ל עשיר ובעל צדקה מופלג, פעם כשהיה רבי לוי יצחק אצלו בבית החרשת לעשית סבון שהיתה לו, נכזה בידיו ממי הסבון שנתזו על ידי הנצוצות מהדוד

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קלה

ההרתחה, פנה ואמר לרל"י ו"ל ראה איך עובדים קשה עד שאפילו נכונים עבורה בידיים, וכל זה רק כדי להרויח עוד כסף לחלקם לצדקה.

ד – תנו

ספר רבי מרדכי מבאריניץ לרבי לוי יצחק ו"ל שהפיר איש אחד פשוט מאנ"ש, שהיה לו בן שנחלה ברגליו מאד עד שנעשה משותק בשני רגליו רח"ל, מבלי יכולת ללכת, וכשהביאו אביו ל"קבוץ" אנ"ש בראש השנה נשאו על כתיפו, וכך הביאו גם בערב ראש השנה על ציון רבנו, אולם חכה שם על הציון עד לפנות ערב בעת שפבר הלכו משם אנ"ש להכין עצמם לתפלת המנחה, והלך ואסף את האבק שהיה ברצפת הציון לפינה אחת והוריד את בנו החולה והפשיט את נעליו ממנו והעמידו על אותו האבק, ונעשה לו גם והתחיל ללכת לאט לאט, עד שבחזרה מהציון כבר הלך מעצמו כאחד האדם. התפלאו מאד אנ"ש הזקנים שבאותו דור על זה, ושאלוהו מאיפה שמע את הסגלה הזו, וענה להם בתמימות: הרי רבנו בעצמו אומר זאת, ב"מעשה מהחגיגר" בספורי מעשיות מעשה ג ראה שם. והפטיר ואמר: היכן עוד נמצא עפר הגון כזה כעפר הציון?

ד – תנח

פעם ביום כפור אחר קריאת התורה שבשחרית, כבדו אנ"ש את החזן רבי נחמן נעמירובער ו"ל לקרוא לפניהם את ההפטורה, אולם באמצע הקריאה נצרך בקולו. אחר-כך פשהתלחשו אנ"ש ביניהם באמרם "איך יוכל עתה אחר שנצרך בקולו להתפלל תפלת המוסף לפני הקהל", נענה ראבר"י ו"ל ואמר: "נו אם כן יהיו לו בתפלתו פחות הרהורי גאווה" כששמע זאת רבי לוי יצחק ו"ל יוצאים מפיו, אמר לו: "עד כדי כך", ענה לו ראבר"י בעצב וקול עמוק: "כאן בעולם הזה, כאן בעולם הזה", "אין דעם עולם, אין דעם

עולם", כאומר, פאן בעולם הזה מקום מספן הוא שאף גדולים במעלה יכולים להלכד בו, כל אחד ומכשולו, בפרט בהרהורי הגאות והקבוד.

ד – תנט

רבי נחמן נעמירובער ז"ל גויס לצבא בעל-כרחו, ושהה במחנה סמוך לעיר זיטאמיר, לפני חג הפסח נגש לרב העיר ובקש ממנו שישתדל לסדר לו מקום בבית יהודי שיוכל לשהות אצלו בחג, וספר לו גם שהוא מנכדי מוהרנ"ת ז"ל, נגש הרב לעשיר אחד ובקש ממנו שיאכסן את רבי נחמן, הסכים העשיר בשמחה והזמינו, כשבא רבי נחמן לביתו בליל הסדר ראה איך שמנחים על השלחן חלות גדולות, ונעמד משתומם, כשהבחין בזה העשיר, אמר לו, אל תתפלא עשויים הם אך מביצים וקמח-מצה בלבד, אחר כך כשהתחילו לומר את ההגדה אמרה רבי נחמן בהתלהבות פזו עד שהשתוממו בני הבית מאד, והעריכוהו כל כך שאחר הפסח הביאו לו למחנה כל יום ארוחות מוכנות כשרות למהדרין, פי הבינו והרגישו בגדלתו בשותו אצלם בפסח, והבינו שסובל מאד משהיתו במחנה.

לאצורה חסידות

ד – תט

רבי נחמן נעמירובער ז"ל נפטר בעירו בקיץ שנת תרע"ט, בהיותו בגיל ששים ושלוש שנים, ומחמת הספנה הגדולה שהיתה אז בדרךים, לא נודע לאנ"ש דבר פטירתו עד לאחר ראש השנה שנת תר"פ. תושבי העיר ספרו שביום הסתלקותו היה יום תפלה וצום בעיר, כדי שתתבטל הספנה שהיתה מהפורעים שרצו להכנס לעיר באותו יום, ושלחו תושבי העיר את רבי נחמן כשליח צבור לתפלת מנחה, אחר כך בלילה הבחינה אשתו שאינו קם בתצות לילה כהרגלו, וכשנגשה להעירו, הבחינה שכבר אינו בחיים. בבקר כשנודע הדבר לתושבי העיר, הודעו וזעו ואמרו: כבר בתפלתו הבחנו שהנה נפרד הוא מאתנו, פי התפלל בדמעות והתעוררות עצומה. ואכן נצלו מהפורעים.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קלו

ד – תסא

רבי נחמן נעמירוקער ז"ל, הִיה אָדָם גָּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד, וְהִיה נְהִיגָה מִיגִיעַ כְּפֹו בְהִיּוֹתוֹ מְנַהֵל־חֲשׁוֹנוֹת בְּבֵית חֲרֻשֶׁת שֶׁל עֲצִים, רַאבְרָ"נ שְׁהִיה שׁוּהָה מִפְּעַם לִפְעַם בְּנַעֲמִירוֹב, הִיה מִתְאַכְסֵן אֲצֵלוֹ.

19/08/2018

ד – תסב

רבי נשקע מטולטשין ז"ל, הִיה מִתְרַחֵק מְאֹד מֵהַרְוֹפָאִים וּרְפוּאוֹתֵיהֶם כְּדַבְרֵי רַבְנּוּ, פְּעַם נַחֲלָה אֶחָד מִבְּנָיו בְּמַחֲלָה אֲנוּשָׁה, וְהַרְוֹפָאִים בְּיָדָעַם שְׁלֹא יִתֵּן לְבָנוּ הַרְפוּאָה כְּדַבְעֵי, חֲשָׁשׁוּ מְאֹד לְשִׁלוּם הַיֶּלֶד, אוֹלָם לִפְלֹא הִיה בְּעֵינֵיהֶם בְּרֹאוֹתָם אִיךְ שְׁמַקְפִיד מְאֹד לְתַת לְבָנוּ אֶת הַנּוֹזֵל מִבְּקָבוֹק הַרְפוּאָה בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, עַד שֶׁפָּנוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ אִי ר' נַחְמָן הַתְּקַלְקֵלֶתָ, אַחַר כֵּמָה יָמִים הִבְרִיא הַיֶּלֶד לְגַמְרֵי, אוֹלָם רַבִּי נַחְמָן לָעַג עֲלֵיהֶם, בְּסַפְרוֹ לְאַנ"ש אִיךְ שֶׁשָּׁפַף אֶת הַרְפוּאָה שֶׁבְּבָקָבוֹק וְהַכְּנִיס בְּמַקוֹמוֹ יִין־צְמוּקִים שְׁהִיה עוֹשֶׂה לְקַדוֹשׁ שֶׁל שַׁבָּת, וּמִמְנַה הַקְּפִיד לְתַתּוֹ לְבָנוּ וְלֹא הִבְרִיא כָּלֵל וְכָלֵל מִרְפוּאָתָם.

19/08/2018

ד – תסג

הוא עצמו חלה פעם בחולי כבד מאד, עַד שְׁאַבֵּד אֶת הַהֶכְרָה לְגַמְרֵי, וְהֵלֵךְ דִּין הָעִיר וְקָרָא לְרוּפָא זָקֵן אֶחָד, בְּהַכְּנִסוֹ שְׁאֵל הַרוּפָא תִּיכַף וּמִיָּד כֵּמָה זָמַן כְּכָר חוֹלָה הוּא? עָנוּהוּ בְּנֵי הַבַּיִת מִשָּׁךְ כֵּמָה שְׁבִיעוֹת, שְׁאֵלָם שׁוּב: וְאִיזָה טְפוּל טְפוּלוּ בּוֹ עַד עֵתָה, עָנוּ לוֹ בְּנֵי הַבַּיִת: "שׁוּם טְפוּל", הַתְּרַגְּזוּ הַרוּפָא וּפְלִט וְאָמַר: "וּיִכְכֵן מִי שְׁעוֹרְכֶם עַד הִנֵּה יַעֲזְרְכֶם הַלָּאָה", וְיָצָא בְּכַעַס מֵהַבַּיִת. לֹא עָבְרוּ יָמִים סְפוּרִים בְּלִבָּד וְקָם מִחֲלָיו וְהִיה כְּאֶחָד הָאָדָם בְּהַתְּרַפָּאוֹ מֵהַרְוֹפָא כָּל בְּשׂוֹר בְּלִבָּד, וְהִיתָה זֹאת לְרוּפָא לְכַזִּיּוֹן גָּדוֹל.

ד – תסד

מספר רבי מיכל דורפמן שליט"א, שְׁרָאָה פְּעַם אִיךְ שְׁנַהֵג רַבִּי נִשְׁקַע ז"ל בְּסִדְר הַזְּמִירוֹת שֶׁל לֵיל שַׁבָּת שְׁהֵלֵךְ אָנָּה וְאָנָּה וְשׂוֹר אֶת

קלח שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

הזמר "אשת חיל" בדבקות והתעוררות נפלא פשמעיניו זולגות הרבה דמעות לרב השמחה וההשתוקקות.

ד - תסה

מספר רבי מיכל דורפמאן שליט"א, שפעם בצעירותו בא בעת חצות לילה לציון רבנו, וראה שם את רבי נשקע טולטשינער (בן רבי שכנא, ב"ר דוד צבי ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת), שמוסב עם פניו אל הקיר ואמר את התקוין חצות, וכשהגיע לתיבות "אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני" חזר על תיבות אלו כמאה פעמים ויותר ואמרה בבכי רב כזה עד שגרטב פלו, וכך עמד ובכה כמה שעות.

ד - תסו

הוא גוע מרעב בעת מלחמת העולם השנייה בהיותו במחנה הסגר ששמרו עליה הרומנים הרשעים, עשרה ימים לפני פטירתו מכר את מעילו העליון עבור מעט אוכל, וחי מזה עוד עשרה ימים, ואחר כך שבק חיים, (כך ספר רבי משה שוחט), בניו החשובים והנכבדים נעלמו פתאום ועקבותיהם לא נודעו, הי"ד.

ד - תסז

רבי נשקע מטולטשין, אף על פי שהיה עני מרוד עד מאד, אף על פי כן פשהיה בא אליו אורח, היה מכין אכל בשפע למעלה מיכלתו, וספר רבי לוי יצחק שפעם התארח אצלו וראה איך שבניו שמחים מאד, וכששאלם: מדוע שמחים הנכם כל כך, ענו לו: "פי עכשיו יהיה גם לנו מה לאכל", כשבא אליו אורח היה מכין במיוחד חלות גדולות מאד, כדי שפשיאכל האורח לא יבוש לאכל הרבה, פי מחמת שהחלה גדולה מאד לא תהיה נפרת אכילתו.

ד - תסח

ספר רבי נשקע מטולטשין, שפעם היה באיזה ראש-חודש בעיר נעמירוב והתארח אצל רבי נחמן נעמירובער, כשבא לאכל את

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קלט

סעודת ראש-חודש ראה שרפי נחמן לובש בגדי שבת וכל הפית הנה נראה כשבת, שהכינו חלות וכו', עד שהתפעל מאד, ואמר אף על פי שראיתי אצל זקני ודודי מקימים את סעודת ראש-חודש, אבל לא בכבוד והדר כזה.

ד — תסט

כשהגיע רבי נחמן המכנה "נשקע טולטשינער" ז"ל לגיל הנשואין, הציעו לו איזה שדוץ עם בתו של עשיר גדול שדר בבֶרסלב, כשנפגשו שאל אותה אם תקפיד לכסות ראשה בכסוי לאחר הנשואין, ענתה ואמרה לו בצחוק, חושב הנך מפעוטות כאלה? ובטל תיכף את השדוץ ולא הסכים בשום אופן להשתדף עמה, והשתדף אחר כך עם בתו של אדם אחד מטולטשין, שפנה אליו לאחר ששמע שבטל את השדוץ מסבה הנ"ל, ואמר לו: "בתי הרי פן תסכים לכסות היטב את ראשה", והשתדף עמו.

ד — תע

רבי נחמן טולטשינער ז"ל המכנה "נשקע" ספר לרבי לוי יצחק שדודיו היקרים רבי מיכל ורבי דוד צבי בני רבי יצחק בן מוהרנ"ת, היו משחקים בפורים במשחק מיחד שהיה נקרא בשם "אחשורוש שפיל", ו"קבצן ועשר שפיל", "משחק אחשורוש" ומשחק "הקבצן והעשיר", וזה היה משחק שנצרך לזה הרבה חכמה.

ד — תעא

פעם אמר רבי נשקע מטולטשין: רגילים אנ"ש תמיד לדבר ולשוח מגדלת דודי רבי מיכל, כי לא יודעים ומפירים בגדלת אחיו רבי דוד צבי, כי לא... היה אף הוא אדם נעלה ולמדן מופלג מאד, אף מחמת היותו צנוע ונסתר מאד בטבעו, השכיל להסתיר גדלותו.

ד — תעב

כשהיה רבי נפתלי הירץ, אבי רבי אברהם שטורנהארץ ז"ל

בארץ, בקר גם בירושלים, וספר שהתפעל והתרשם מאד מהתושבים, במיוחד ממה שראה שורב תושבי העיר קמים כלם בחצות לילה, ואומרים תקון חצות ועוסקים בתורה לאחריה, ולרב התפעלותו הגדולה הרהר בפליאה לעצמו, מדוע אם כן מתעכבת הגאולה, אולם כשראה אחר כך ביום איך שמתקוטטים וחולקים התושבים ביניהם, מצא תרוץ לפליאתו.

ד — תעג

רבי הירץ סופר בן רבי שכנא בן מוהרנ"ת ז"ל שהיה דר ברסלב, היה מתפרנס ממלאכת הסופרות, והיה מתנהג פדרף אנ"ש הכשרים לקום בחצות לילה, ולעסוק כל הלילה בעבודת ה' יתברך, ולאחריה להתפלל כותיקין, לעמתו הסופר שמצד המתנגדים היה הולך למקוה לפני תפלתו בחצי היום, פעם שמע, רבי הירץ איך שמתלחשות הנשים אחת לרעותה בראותם את הסופר הולך ונושא את המגבת על כתפיו באמצע היום ללכת למקוה, "הנה ראו נא את הסופר הכשר הזה שהולך בעת למקוה, מה שאין כן הירצקע הברסלבר כבר בשעה שש בבקר זולל הוא את ארוחת הבקר.

ד — תעד

רבי הערץ, אביו של רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל, נפטר בשנת תרע"ג, הוא היה אדם חשוב ונכבד מאד, ואנ"ש שהפירוהו ספרו עליו שבחים גדולים, כי היה איש קדוש מפלג במעלה מאד, הוא היה נוהג בכל פורים בעת שכרותו, לעלות על עץ גבה באמצע העיר ברסלב ולדבר לפני המתקהלים מדברי רבנו, וכבר היו תושבי העיר יודעים שרבי הערץ עומד עם הקיטל (מעיל לכן) שלו על העץ, ומדבר דברי תורה מלהיבים, וכדאי לשמוע דבריו. והיה אומר במליצה הנאמר בפזמון "שושנת יעקב", להודיע — להודיע שנמצא בעולם נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה וכו'.

ד — תעה

פעם בראש השנה באמצע התפלה בעת שעמד רבי אברהם שטרנהארץ ז"ל והתפלל לפני העמוד כמנהגו, השתגע בנו, ל"ע, וקלקל את כל סדר התפלה, ואף על-פי-כן המשיך רבי אברהם ז"ל בתפלתו, כאלו לא ארע דבר, והיה הדבר לפלא איך שתפלתו היא במסירות נפש ממש.

ד — תעו

בסוף ימיו של רבי אברהם סופר שטרנהארץ ז"ל היה מרבה לדבר בכל חג ויום טוב מגדל שמחת החג והרחיב הדבור בגדל חשיבות ברכת "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה", ששמח על שזכה לרב זקנותו לחטוף פאן בעולם הזה עוד חג ויום טוב ולקיים מצות החג פראוי, ואחר כל חג וחג היה מרבה להודות לה' על שזכה לקיים עוד פעם מצות החג והיום טוב וכמו כן בכל יום ויום.*

ד — תעז

פעם שמע אותו אחד מאנשי-שלומנו מתאנח לעצמו כמה וכמה פעמים, ושאלו על זה, ענה לו רבי אברהם: "משום מה נרדמתי ולא קמתי באשמרת כמנהגי, ואיני יודע למה, אם מפני שנחלשתי, אם מפני שרואה היצר שספורים ימי ומשום כן רוצה למנע אותי מלקום לעבודת ה', ועמד כך מתאנח באנחה אחת אחר השניה, על שנאכד לו בקר אחד מסדר חיו, ואחר כך נתברר שנחלה בשפעת קשה ומחמת זקנותו לא הבין בה.*"

ד — תעח

כששעה פעם רבי אברהם שטרנהארץ ז"ל לעת זקנתו בשבת חנכה במירון, הלך וטבל במקוה הסמוך לציון, אף שמימיו היו קרים ביותר, שאפלו אנ"ש הצעירים לא יכלו להפנס ולטבל בו, ובהכחינו

קמב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

בתמיהת אנ"ש במעשהו זה, ענה ואמר "לחיל המשרת את המלך אין תרוצים".

ד – תעט

כמו כן, היה תמיד בא לתפלת הויתקין ולא היתה שום מניעה שתמנעוהו מזה אפלו כשהיתה סבה הכרחית לאיחור כמו שמחה וכדומה, שמחמתה לא היה ישן, אף-על-פי-כן תמיד היה בא לתפלה. וכל כך היה זהיר בזה עד ששאלוהו אנ"ש על כך, וענה להם כנ"ל: אנו חילים בצבא ואצל חילים אין תרוצים.

ד – תפ

רבי געצי הזקן המכנה "דער אלטער רבי געציי", עבר לדור בסוף ימיו מעירו טשערין לאומאן, ועסק שם בעבודת ה' תברך להפליא הוא היה בעל יכלת ואיש שמח מאד, והיה מפזם לעצמו תמיד נגונים שונים.

ד – תפא

רבי אברהם שטרנהרץ-סופר, אחר שכתב פעם מזוזה, ראה שהחסיד את המלים: "על האדמה" שבפסוק, "למען ירבו ימיכם", וחקש משום כך לעלות ולהתישב בארץ ישראל, אולם אחר שכבר הזקין שוב לא פחד ועלה לארץ ישראל.

ד – תפב

רבי אברהם סופר דבר פעם עם אחד מאנשי-שלומו שישתדל לעסק בבית בעבודת ה' תברך, כי על-ידי זה שאשתו וכני ביתו רואים אותו עוסק בתורה ועובד את ה', על-ידי זה נכנס בהם יראת שמים וקדשה כראוי.

ד – תפג

פעם אמר לו רבי אברהם סופר: "מקנא אני בך על שזכית לדור

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קמו

ד – תפד

רבי יחיאל חתנו של רבי נחמן מטולטשין ז"ל, השיא לבתו את אחיו הקטן רבי עזריאל, ותיכף לאחר נשואיהם קבל רבי עזריאל צו התיצבות לשרת בצבא משך חמש שנים במחנה סמוך לעיר זיטאמיר, אביהם רבי הירש לייב ווייסלייב בחששו מאד על טהרת וקדושת בנו צוה שגם זוגתו תעבר לדור בזיטאמיר, אחר כך פשנולד להם בנם הבכור, התאונן רבי עזריאל לפני אביו מה אעשה פעם ואיך אפרנס את אשתי ובני, הלך אביו בצדקותו והשפיר עצמו למלמד אצל בעל בית אחד ומהשכר שקבל פרנס אותם. וכך עבר את שרותו בצבא ולא ניזוק יהדותו.

19/08/2018 15:04:00

ד – תפה

פעם בא בבכיה אותו הבעל-בית ובקש מרבי הירש ליב, היות שבנו חלה מאד עד שכל הרופאים התיאשו מחייו, על כן מבקשו שיתפלל לרפואתו, כי ידע והבין בגדלותו וצדקותו הגדולה. פנה אליו רבי הירש ואמר לו "הבטח לה' יתברך שמהיום והלאה תתפלל תמיד בצבור, ויתרפא בנך", כי היה נוהג להתפלל בימות החול ללא מניין, וקבל על עצמו דבר זה, ונרפא בנו. ואנ"ש בהפירם אותו היטב אמרו עליו, שהלביש את נס רפואת הילד בדבר זה מחמת ענוותנותו הגדולה, שלא יחשוב הבעל הבית שמחמת תפלתו התרפא בנו.

ד – תפו

ר' הירש לייב הנ"ל נפטר ביום י"ג בניסן ונטמן בהר הזיתים. ראבר"ג היה משבחו מאד, ואמר: מחמת שידעתי את גדולתו השגחתי שיקבדו אותו במותו. הוא נטמן סמוך לקברו של המקבל המפורסם ר' חיים שאול דוויק ז"ל, קברם נהרס כידוע בידי הערבים בעת סלילת הכביש במעלה הר-הזיתים.

קמד שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

באומאן ועוסק בעבודת ה' כדבְעִי". ענה לו בצחות רבי גְעָצִי: "וכי אין לך מקום לשבת לידי בבית המדרש?!". פאומר לו, שגם הוא יכול לעשות פמוהו, לעקר דירתו ולעבר לדור באומאן. השאיר אחריו בן בשם רבי נחמן.

ד – תפז

כששָׁהָה רבי לוי יצחק ז"ל אחר השואה בגרמניה נפגש עם הרבי מצאנז שליט"א, וספר לו הרבי, שפעם הגה סבו הצדיק רבי חיים צאנזער זצ"ל מִשְׁפָּה לילָה אֶחָד בַּסֵּפֶר לקויטי מוהר"ן והפטיר הרבי ואמר: "לילָה שֶׁל סְבִי", "דַּעַם זַיִדְנָס אַ נַאכְט". פידוע הָיָה עַר אֶלֶף לַיְלוֹת רְצוּפִים וְעֶסֶק בַּתוֹרָה.

ד – תפח

רבי אליהו ידלער ז"ל, שְׁהִיָּה פִּדּוּעַ לַמֶּדֶן גָּדוֹל וְהַתְּקַרְב לַאֲנִ"ש, אָמַר פֶּעַם לְרַבִּי לְוִי יִצְחָק ז"ל בַּעַת לַמְדָם בְּחַבְרוּתָא, שְׁמַצְטַעַר מְאֹד עַל שְׁלֹא זָכָה לְהַתְּקַרְב לְרַבְּנוּ בְּשִׁנּוּתוֹ הַצְּעִירוֹת.

ד – תפט

הוא הָיָה לַמֶּדֶן גָּדוֹל וְנִבְחָן בְּגִיל ט"ו כֹּל סֵדֶר נְזִיקִין גַּמְפ"ת, וְהִיָּה שְׁפַל בְּרָךְ וְנִבְזָה בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד.

ד – תצ

רבי משה ירוסלבסקי ז"ל, שְׁפִּדּוּעַ הַחֲזִיק בְּהוֹצָאוֹת שֶׁל הַקְּבוּץ בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה נוֹסֵף עַל הַטְּרַחָא שְׁטַרַח עֲבוּרָה, הָיָה אוֹמֵר שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ מֵה' יִתְּבַרֵךְ שִׁיתֵּן לוֹ פְּרִנְסָה בְּשַׁפְעַ בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה עַד שִׁסְפִּיק לוֹ גַּם עֲבוּר הוֹצָאוֹת חֹדֶשׁ אֱלוּל, כְּדֵי שִׁיּוּכַל אַז לַעֲסֹק רַק בַּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּלְטַרַח עֲבוּר צְרִכֵי אֲנִ"ש הַבָּאִים לְקַבּוּץ בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, וְאֶכֶן כֹּף סַבָּב עִמוֹ ה' יִתְּבַרֵךְ, וְכַמְעַט שֶׁשָּׁבַת מִמְּלֹאכְתוֹ לְגַמְרֵי בַּחֹדֶשׁ אֱלוּל.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קמה

ד – תצא

רבי יחיאל, חתן רבי נחמן טולטשינער ז"ל, נפטר בשנות התר"פ-פ"א. זוגתו רחל הייתה צדקת גדולה מאד והצטיינה במדת הכנסת אורחים כל כך, שלפעמים ביום ששי בפקר פבר לא נשאר לה מהחלות שאפתה לשבת, מחמת שאכלום האורחים, ונודעה כל כך בצדקוּתָהּ, עד שהיו מכנים אותה בשם: "רחל אמנו". "מוטער רחל".

ד – תצב

פעם, ביום א' של סליחות, שנהגו אנ"ש לצום בו, לא הרגיש רבי לוי יצחק ז"ל בטוב והקיא, כשראתה זאת רחל, אמרה לו בניחותא: מדוע אכלת היום, ובשכיל שאכלת הקאת.

ד – תצג

רבי שלמה גבריאל, נסע בשנת תרע"ט מפולנייה לאומאן, כדי לבוא ולשהות עם אנ"ש באומאן בימי ראש-השנה, אולם לא הצליח להגיע לקבוץ מחמת מניעות הדרך, ובא לאחר ראש-השנה. באותה עת נולד לרבי לוי יצחק בנו ר' משה, ובקש ממנו רבי לוי יצחק שיבוא אליו לטעפליק להיות פהן על פדיון הבן של בנו, ואמר לו רבי שלמה גבריאל: הייתי בא אליכם בכבוד, כי שמעתי שהייתם פרוכים אחר ר' אברהם, אולם מסתובב אני עתה "ללא ראש", כי כששמע שנפטר פבר ראבר"נ, נשפר מזה מאד, כי הכין לעצמו שאלות רבות לשואלו, ועתה אין לו יותר את מי לשאול שאלות אלו. הוא היה למדן ובעל מח מופלג, והיה נותן שעורים בגמפ"ת בעמקות עצומה וקרוב הרבה לרבנו.

ד – תצד

רבי אייזיק קראסינשטיין ז"ל, הפציר ברבי לוי יצחק ז"ל שיעתיק דירתו מטעפליק ויבוא לדור באומאן והוא יתן לו חצי

פְּרַנְסָתוֹ, מַסְבוֹת שׁוֹנוֹת לֹא יֵצֵא הַדְּבָר לְפַעַל, אַחַר פְּטִירָתוֹ אָמַר רַבִּי לױ יִצְחָק אַחֲרָיו קִדִּישׁ מִשָּׁף כָּל הַשָּׁנָה, בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה רָאֵהוּ רַבִּי לױ יִצְחָק בַּחֲלוּם וְאָמַר לוֹ בְּשִׂמְחָה: הַיּוֹם בָּאתִי לְרַבְּנוּ.

ד – תצה

רַבִּי אֵיזִיק קְרֵאסִינְשְׁטֵיין ז"ל הָיָה דָר בְּאוּמָאן בְּעִיר הַחֲדָשָׁה, בִּימֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הָיָה מֵתְאַכְסֵן בְּעִיר הַיִּשְׁנָה אֶצֶל אִישׁ אֶחָד שֶׁחָלַק עַל אַנ"ש, וְכִדִּי לְשִׁהוֹת סְמוּךְ לַהֲבֵית מְדָרֶשׁ, כִּי הָיָה קָשָׁה לוֹ לְלַכֵּת מְרַחֵק, מִחֲמַת זְקֻנוֹתוֹ. וְהֵנָּה בְּשָׁנַת תר"פ בְּלִיל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה נִכְנְסוּ הַפּוֹרְעִים לְבֵית אַכְסִנְיָתוֹ, כִּי נוֹדַע לָהֶם עַל עֲשִׂירוֹתוֹ וְרָצוּ לְשַׁדְּרוֹ, וּנְגָשׁוּ לְרַבִּי אֵיזִיק בְּשֶׁאֵגָם "תַּן כֶּסֶף", אָמַר לָהֶם רַבִּי אֵיזִיק שְׂאִין לוֹ אֶצְלוֹ שׁוֹם כֶּסֶף, תִּיכֶף וּמֵיד נִגְשָׁה בְּתוֹ שֶׁל בְּעַל הָאַכְסִנְיָה לְהַרְוֹצַח וְאָמְרָה לוֹ אֲנִי אֶתֵּן לָךְ כֶּסֶף, וְנִתְּנָה לוֹ אֵת כָּל כֶּסֶף נְדוּנֵיתָהּ, כִּי הִיתָה אֲזוּ כֶּלֶה לְפָנַי נְשׂוּאִיָּה, תִּיכֶף לְמוֹצָאֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, שְׁלַח אֲלֵיהֶם רַבִּי אֵיזִיק שְׁלִיחַ עִם כָּל הַכֶּסֶף וּפְרַע לָהּ בַּחֲזָרָה אֵת כָּל כֶּסֶפָּהּ וּבְתוֹסְפָתָהּ. הַתְּפַעַל מְאֹד אָבִיָּה עַל הַגִּינּוֹתוֹ וַיִּשְׁרוּ שֶׁל רַבִּי אֵיזִיק, שְׂרָאָה בּוֹ, וְאָמַר אַחַר כֵּן, אֲנִי כִּבֵּר לֹא יְכוּל לְהִיּוֹת מִתְּנַגֵּד עַל אַנ"ש, אַחַר שְׂרָאִיתִי אֶצְלוֹ יִשְׁרוֹת וְהַגִּינּוֹת כְּזוֹ, כִּי הָיָה יְכוּל לְהַשְׁמִט מִזֶּה בְּטוֹעֵנוּ שֶׁלֹּא הִיתָה צְרִיכָה לְמַהֵר לְפְרוֹעַ לָהֶם.

ד – תצו

רַבִּי אֵיזִיק אֵיזִינְשְׁטֵיין בָּנָה בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית אֵת הַקְּלוּיז בְּשָׁנַת תרס"ג, הוּא הָיָה עֲשִׂיר וּבְעַל צְדָקָה גְּדוֹל מְאֹד, בְּשָׁנוֹת הָרַעֲב מִנֵּה אֵת רַבִּי נִשְׁקַע טוֹלְטְשִׁינְעֵר – שִׁשָּׁה אֲזוּ בְּשָׁנוֹת הַמְּלַחְמָה שָׁנָה שְׁלֵמָה בְּאוּמָאן – לְפַקֵּחַ עַל עַנְיֵי אַנ"ש וְלְדַאֵג לְכָל חֶסֶד לְחֵם, וְהָיָה מְחַלֵּק מְנוֹת יוֹמִיּוֹת לְאַנ"ש רְבַע לָחֵם לְכָל נֶפֶשׁ, וְכֵן חָלַק לְכַמָּה מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מִשָּׁף זְמַן, וּכְשֶׁשָּׁאֵל ר"ג אֵת רַבִּי אֵיזִיק לְפָנָי חַג הַפֶּסַח, מָה יַעֲשׂוּ עַנְיֵי אַנ"ש בְּפֶסַח, עָנָה לוֹ רַבִּי אֵיזִיק: "אַל תִּדְּאָג, מִבְּטִיחָךְ אֲנִי שֶׁלֹּא אֶגַּשׁ לְעָרוֹךְ אֵת הַסֵּדֵר בְּבֵיתִי לְפָנַי שֶׁיְהִיָּה מִצּוֹת

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קמו

יִינן וכו' לְכָל אַנ"ש". וְאִכְנָן קַיִם הַבְּטָחָתוֹ, שְׁצִנָּה לְשֹׁכֵר אֶת הָאֶפֶה וּפְעֵלָיו יוֹמִים לְפָנַי פֶּסַח, אַחַר שְׁסֻגְרוּ כָּבֵד אֶת הַמֵּאֲפִיּוֹת וְאֶפֶה מִצּוֹת עֲבוּר אַנ"ש, אוֹלָם לֹא חִלְקוּם כִּי אִם בְּעֶרְב פֶּסַח מִמֶּשׁ, לְאַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם, כִּי חֲשָׂשׁוּ שְׂמֵחַת הָרֶעִב שְׁשֻׁר אֲזוֹ, יֵאָכְלוּ עוֹד לְפָנַי כֵּן. וְכֵן עָשָׂה עִם סוֹחַר תְּפוּחֵי אֲדָמָה, שְׁהִיָּה מֵאַנ"ש, שֶׁנִּתְּנָן לוֹ מְעוֹת שִׁישִׁיג כֶּף וְכֶף שְׂקֵי תְּפוּחֵי אֲדָמָה, וְכֵן עָשָׂה עִם הַקֶּצֶב, שֶׁבִקְשׂוּ שִׁישַׁחַט לוֹ בְּהֵמָה שְׁלֵמָה, וְחִלַּק אֶת בְּשָׂרָהּ, וְכֵן יִינן וְשָׁמֵן וכו'.

ד – תצו

רַבִּי אֵיזִיק בֶּן רַבִּי נִתְנָאֵל אֵיזִנְשֵׁיין, הַמְכַנֶּה רַבִּי אֵיזִיק מֵאוּמָאן, נוֹלַד בְּשֵׁנַת תְּקֻצָּה, וְהִתְקַרַב אֶל אַנ"ש, בְּשֵׁנַת תְּרִי"א, עַל יְדֵי רַבִּי לֵיבָל קְאִנְסֵטְאִנְטִינְעֵר בְּהִיּוֹתוֹ בֶּן שֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְיִכְבֵּר הָיָה אֲזוֹ לְאַחַר חֲתוּנָתוֹ, וְסִפֵּר שְׂזוֹכֵר שֶׁבְּשֵׁנַת תְּרִי"ה בְּשֵׁנַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת שְׁהִיָּה אֲזוֹ בֶּן עֶשְׂרֵה שָׁנִים, שְׁמַע בְּעִירוֹ מִפְּטִירַת מוֹהֲרֵנ"ת, הָיָה לוֹ הַדְּרַת פָּנִים לְהַפְּלִיא, וְנִפְטַר י"ח לְחֹדֶשׁ טַבַּת שְׁנַת תְּרַפ"ד. לְפָנַי הִסְתַּלְקוֹתוֹ צִוָּה שִׁיטְבֹּלוּהוּ בְּמַקְוֵה שְׁבַנְאוֹ וְיִסְדּוּ הוּא עֲצוּמוֹ, וְקִימוֹ צְוֹאָתוֹ, וְהִטְבִּילוּהוּ רַבִּי לוי יִצְחָק ז"ל עִם רַבִּי בְּרוּךְ חֲתָן רַבִּי גַּעְצִיל עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ טְבִילוֹת, עַל אֵף הַכְּפוּר הָעֵז שְׁשֻׁר אֲזוֹ, בְּפַעַם הָאַחֲרוֹנָה טְבִלוֹ עִמוֹ יַחַד, כִּי כֵן נִהְיָה לְהִטְבִּיל עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ טְבִילוֹת כְּשֶׁבְּטְבִילָה הָאַחֲרוֹנָה טוֹבְלִים עִמוֹ יַחַד. בְּדֶרֶךְ לְוִיָּתוֹ עָבְרוּ עִמוֹ גַּם דֶּרֶךְ הַקְּלוּזָה שֶׁהִשְׁתַּדַּל וְנָדַב מִמּוֹן לְכַנְיָתוֹ, וְכֵן הִלְכוּ לְצִיּוֹן דֶּרֶךְ אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה הַמְּדֻרְגוֹת שֶׁשִּׁפְצוּ וְתַקְּנוּ הוּא.

ד – תצח

פַּעַם, בְּלֵיל יוֹם כְּפוּר לְפָנוֹת בְּקָר, כְּשֶׁחֲפָצוּ כְּמָה מֵאַנ"ש לְעֵשׂוֹת רְקוּד לְאַחַר אֲמִירָתָם אֶת כָּל הַתְּהַלִּים, גָּעַר בָּהֶם רַבִּי אֵיזִיק אֵיזִנְשֵׁיין ז"ל, בְּאָמְרוֹ לָהֶם: בְּיוֹם כְּפוּר לֹא רוֹקְדִים. "יוֹם כְּפוּר טֹאנְצֵט מֵעַן נִישְׁט". וְחִזְרוּ בָּהֶם מִכּוֹנְתָם.

קמה שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

ד – תצט

רבי אייזיק אייזנשטיין ז"ל, היה בשנים האחרונות הבעל קורא בימי ראש השנה באומאן.

ד – תק

באותו זמן שחפשו אנ"ש חזן על מקומו של רבי לייבל קאנסטאנטינער, רצו כמה מאנ"ש שרבי מיכל בן רבי יצחק נכד מוהרנ"ת יהיה שליח צבור, אולם הוא לא אבה לקבל על עצמו משרה זו בשום אופן, ובסוף ימיו היה משתבח ואמר "מודה אני לה' יתברך שהצלני ממשרת ה"חזנות".

ד – תקא

בשקרב רבי לייב קאנסטאנטינער את רבי אייזיק נתעוררה נגדו מחלקת גדולה מאד, עד שאם רבי אייזיק הכתה את רבי לייב בשני סטירות לחי באמצע הרחוב. אף שלפני כן היה רבי לייב חשוב בעיניה מאד, והפליגה בשבחו מאד, בהבינה את גדל קדשתו. פעם כשראתה את רבי אייזיק בנה הולך ברחוב ומתחבר עם הבעל מלאכה הפשוט המתקן פרסות הבהמות, הנקרא רימר בלע"ז, שהיה מאנ"ש, אמרה בכעס לשכנותיה: טוב היה לי יותר שהאדמה תכסה אותי ולא אפגוש ואראה את בני בכך.

ד – תקב

ספר רבי משה טשנסטחובער ז"ל, שבעת חליו הקשה בקש ממנו רבי אייזיק שישג עבורו תפוחי עץ וירסקם עד שיוכל לאכלם, כי היה צריך לכך לסבת מחלתו, אף על פי שלא היה שף כלל למצוא אז תפוחים, כשיצא רבי משה החוצה להשיג תפוחים, לפתע הגיע אליו אדם מדעת עצמו ואמר לו אתה מחפש תפוחים? קח לך, והיה לפלא.

ד – תקג

בימי חייו היה מתפרנס מבית הבר ומרחים לטחינת חטים. לפני

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קמט

פְּטִירְתּוֹ הָיָה אוֹמֵר: "בְּזִיוֹן הוּא לִי שִׂיאֲמְרוּ לְאַחַר פְּטִירְתִּי שֶׁנִּשְׁאָר מֵאִיִּזִיק כְּסֶף" "סִי וְוַעֲט זֵיין פֶּאָר מִיר אַ בְּזִיוֹן אַז מ'וועט זאָגן אַז פּוֹן אִיִּזִיקן אִיז גַּעבְּלִיכֵן גַּעלֵט", וּמִשׁוֹם כֶּף דָּאָג לְפִזֹּר אֶת כָּל הוֹנוֹ וּרְכוּשׁוֹ לְאַנ"ש, עַד כְּדֵי כֶּף שֶׁלֹּא נִשְׁאָר לוֹ כְּלוּם, וְאַנ"ש הָיָה דוֹאָגִים לְפִרְנָסְתּוֹ.

אוצר החכמה

ד – תקד

אָמַר פֶּעַם רַבִּי אֶלְחָנָן סְפֶקטוֹר ז"ל; שֶׁהִקְפִּידת רַבְּנוּ שֶׁהִקְפִּיד וְצוּהָ עָלֵינוּ לְבַלִּי לְשִׁתּוֹת שׁוּם מִשְׁקָה קִדְּם הַתְּפִלָּה, אִינוֹ חִמְרָא אֶלֶּא קֵלֵא שֶׁל רַבְּנוּ, כִּי אִסּוּר עָלֵינוּ לְהִתְעַנּוֹת וּלְהִסְתַּגֵּף, כִּידוּעַ, וְעַל כֵּן נִתֵּן לָנוּ דְרָף וְעֵצָה לְצַאת יָדֵי חוֹבֵת הַתְּעַנּוּת וְהִסְגוּפִים בְּזוֹהַ שְׁנִתְעַנֶּה וְנִסְתַּגֵּף בְּתַעֲנִית שְׁעוֹת, כְּשֶׁנִּזְהָר לְבַלִּי לְשִׁתּוֹת קִדְּם הַתְּפִלָּה.

ד – תקה

רַבִּי יִשְׂרָאֵל וויינְבֶּעֶרְג, חֲתָן רַבִּי אִיִּזִיק אִיִּזִינְשְׁטֵיין, הָיָה אָדָם יָקָר וְחָשׁוּב מְאֹד וְעוֹבֵד ה' גָּדוֹל, הוּא הָיָה מְתַפְּלֵל בְּכַחוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת, וְתַפְּלַת מְעַרִּיב רִגְלָהּ אֶרְכָּהּ לוֹ הִרְבֵּה יוֹתֵר מִשְׁעָה. אָף עַל פִּי שֶׁהָיָה פֶּקִיד מְמַשְׁלֵתִי בְּמִקְצוּעוֹ. בְּכָל מְקוֹם בּוֹאוֹ — שְׁלִפְעָמִים הָיָה צָרִיף מִפְּאֵת עֲבוּדָתוֹ לְנִסּוּעַ לְמִרְחָקִים, כְּמוֹ לְמוֹסְקָבָא — הָיָה הַגּוֹיִים הָעוֹבְדִים עִמּוֹ מְתַפְּלָאִים מִמֶּנּוּ מְאֹד, וְהָיָה אוֹמְרִים לוֹ: אִיף בָּא לְאָדָם מְלוּמָד וְחָכֵם כְּמוֹךָ שִׁילֵךְ עֲטוּר בְּזַקֵּן וּפְאוֹת וְכוּ', וְהוּא בְּחֻקְמָתוֹ בְּרִצּוֹתוֹ לְהַשְׁמִט מֵהֶם, הָיָה עוֹנֶה לָהֶם: זְקֵנִי עָלֶיךָ וְהוּא שְׁלוֹם, הַשְׁאִיר אַחֲרָיו צְוָאָה שֶׁלֹּא אֲגַלַּח אֶת זְקֵנִי, וְאִינִי רוֹצֶה לְהִמְרוֹת אֶת פִּי. בְּנוֹ רַבִּי נִתְנַאֵל נֵהַל אַחַר זְקֵנוֹ רַבִּי אִיִּזִיק אֶת בֵּית הַבַּד וְכוּ', אִוְלָם הוּא נִרְצַח בִּידֵי הַמְּשָׁלָה הַקּוֹמוֹנִיסְטִית, שֶׁחֲשָׁדוֹ בּוֹ שֶׁהָעֵלִים מֵהֶם אֶת הַכְּנֻסוֹתָיו. רַבִּי שְׁלֵמָה אַחִיו שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל וויינְבֶּעֶרְג, הָיָה דָר בְּאוּמָאן וְהָיָה עוֹרֵף דִּין בְּמִקְצוּעוֹ, וְהָיָה אָף הוּא כְּאַחִיו אָדָם יָקָר מְאֹד וְלֹא הַשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּנִים. רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִפְטַר בְּסוּף שְׁנוֹת תר"פ בְּהִיּוֹתוֹ בֵּן חֲמִשִּׁים וְיָמְעָלָה.

ד – תקו

לרבי אלטער טעפליקער הי'ה א'ח צ'עיר מ'מנו ב'שנים, ש'מו הי'ה רבי יצחק אייזיק, ו'דר ב'לאדיזין, פ'עם כ'שד'בר ע'מו רל"י ז"ל, ב'כה ב'אמצע ד'ב'ריו, מ'חמת הת'עוררות הת'שובה ש'נתעוררה בו על ש'בצ'עירותו נ'משך מ'עט לה'שפ'לה.

ד – תקז

רבי אלטער טעפליקער, נ'רצח על ידי הבול'שביקים ב'יום ש'שי י"ג א'דר ש'נת תרע"ט בהיותו פ'חות מ'פן ש'בעים, ש'נכנסו ל'ביתו ומ'צאוהו יושב ולומד, ולרב פ'חדו הת'כפא מ'פניהם מ'תחת לא'רון ש'בביתו, ובנו א'ליעזר ש'היה אז ב'עלית ביתו פ'חד ל'רדת ולמסר להם את הפ'סך ש'בקשו, ו'רצחוהו ש'ם, הי"ד.

ד – תקח

לא'חר פ'סח ש'נת תרע"ט, א'חר ה'רצחו של רבי אלטער הי"ד, ע'בר רבי לוי יצחק ז"ל ל'דור ב'ביתו. כי ש'כשהתחיל להיות מס'פן ל'דור ב'קבליטש, ולא הי'ה לו ולח'ותנו מה לא'כל, הלך רבי לוי יצחק ב'חפ'נה מקיבליטש ל'טעפליק רג'לי ב'יום ה'ראשון של חול המועד אל אנ"ש ד'שם, ואמר להם ש'אין לו ולח'ותנו רבי א'הרן מה לא'כל, ותיכף נת'עוררו אנ"ש וא'ספו ע'בורם מ'צרכים שונים ו'שלחו אותו ח'זרה עם עג'לה ט'עונה מ'כל טוב, מ'יד לא'חר פ'סח ה'עתיקו מוש'כם ל'טעפליק, ותיכף א'חר עז'בם את ה'עיר נכנסו הבול'שביקים לקיבליטש ו'רצחו את כ'ל תושבי ה'עיר הי'הודים.

ד – תקט

רבי מתתיהו כ'הן ז"ל הי'ה מ'מב'תרי תלמי'דיו של ה"חפ'ץ חיים", ו'כשעז'ב את ישיבתו ב'ראדין — ל'גדל הכבוד ש'רחש לו ל'נהו ו'סיע לו ב'סחיבת המז'ודות. הוא הי'ה לומד ב'התמדה שמונה ע'שרה ש'עות ב'רציפות מ'די יום, וה"חפ'ץ חיים" ב'ראותו גדל התמ'דתו הי'ה אומר

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קנא

לו בנימה אבהית: "מתתיהו, הרי לא תוכל להחזיק מעמד בהתאמצות כזו". ואחת הסבות שבגללן עזב ר' מתתיהו את ישיבתו היה משום שלא סבל את רב הכבוד שפכו ה"חפץ חיים". הוא התקרב לדעת רבנו אחר שעזב את הישיבה, במקורו היה חסיד ראדזימין.

ד – תקי

רבי מתתיהו כהן ז"ל היה אדם "בעל-מח" ו"בעל-מדרגה" גבוהה כזו, שפעם בערב פסח לפניו ערב, נפטרה בתו הילדה, רחמנא ליצילן, וספר רבי גרשון העניף הי"ד (מהבחורים החשובים שהתקרבו עוד בפולניא ונשלח בין העשרים ושבעה מאנ"ש למקום בלתי ידוע), שהתארח אז אצלו לסעודת "ליל הסדר" שישב רבי מתתיהו ודבר דברי תורה וחדושים דאורייתא נשגבים, בתכלית הרגיעה ובהתרוממות המחין כאדם המאשר ושמח בתכלית השמחה והחירות.

ד – תקיא

בהיותו עוד בפולניא, סדרו לו בני משפחתו חנות מפלת, בתקוותם שיהיה לו מזה איזה מעמד פרנסה, אולם לרב קדשתו בחששו מראיה אסורה חס ושלום, לא היה מסיר עינו מהספר שלפניו, והיה רק אומר להקונים כאן בצד זה מנח מוצר זה ובצד זה מוצר זה, וכדומה. פעם כששמע איזה רעש של חפוש בחנות הבין בתמימותו שקונה כל שהוא נמצא בחנות וישב כהרגלו על הספר, וכך נמשך הדבר זמן, בין כך ובין כך נכנסה זוגתו לחנות וראתה איך שעומדת לה עז ומלקקת לה להנאתה מהמנח לפניה, וחרה לה הדבר, עד שהבינה שבעלה לא יצילח למלאכה כלל, ומני אז נהלה היא את החנות, והוא מסר את עצמו כלו רק לתורה ועבודת ה'.

ד – תקיב

חוננו של רבי מתתיהו כהן הי"ד, היה איש פשוט, אופה

קנב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

במקצועו, הוא לקחו לחתן לאחר שנכנס לשיבה שלמד בו רבי מתתיהו ואמר לראש הישיבה: רוצה אני חתן עבור בתי את הבחור הטוב ביותר שנמצא בישיבה, ושדף לו את רבי מתתיהו.

ד – תקיג

כשנכנס פעם בליל שבת רבי מתתיהו כהן להקלויז, וראה איך שפמה מהבחורים יושבים ושותים מים קרים ומדברים ביניהם, (מים חמים לא היה להם), פנה ואמר להם: "רבנו אמר שביליל שבת קדש שורה בעולם צמאון לשם יתברך", אם בן מדוע תכבו ותקררו את הצמאון הזה במים קרים, והרי עתה הוא זמן נכון לדבקות בשם יתברך?

ד – תקיד

לרבי מתתיהו כהן ז"ל הייתה חיות והרגשה גדולה כל כך בקדשת ציון רבנו עד שהיה יכול ללכת לפעמים לציון רבנו בתחלת הלילה ולהיות נעור שם משך כל הלילה כשהוא מתעמק בעיון רב באחד ממאמריו של רבנו.

ד – תקטו

פעם באמצע החורף העז והקר, שמע אחד מאנ"ש איך שגוער רבי מתתיהו כהן הי"ד ביצרו וצעק עליו כמה פעמים: עזבני והסתלק לך ממני, באם לאו, אשכיב עצמי בשלג עד שאקפא למות.

ד – תקטז

רבי מתתיהו כהן הי"ד, היה אומר לאנ"ש אחר שהתחילו הפרעות על ידי הבולשוביקים וכן בעת עליית הקומוניסטים לשלטון, כיום צריכים יותר ויותר להשתדל להתמיד ללכת ולהשתטח על ציון רבנו בחצות ולהתבודד שם, יותר מלצאת להתבודד חוץ לעיר, כי מי יודע מה ילד יום ושמה חס ושלום יסגר הציון ולא יוכלו שוב לשהות בו.

ד – תקיז

רבי מתתיהו כהן ו"ל היה אומר: "אין הקדוש-ברוך-הוא מקבל שחד", כאומר שהאדם שעובד את ה' ומקיים מצוה פלונית ופלונית בכל דקדוקיה, אין זה נותן לו התר להקל על עצמו בשאר המצוות וההנהגות טובות, והמעשה הטוב שעושה אינו יכול לשחד את הקדוש-ברוך-הוא שיתר לו על הזלזול שמזלזל במצוה והנהגה אחרת.

מאת הרב

ד – תקיח

17/08/2018

כידוע היה רבי אלחנן ספקטור ו"ל, רב בפולין בעיר מונקטוב, אולם היה מסתיר את הדבר מאד, וכשהיו מזכירים לו פעם מזה, היה אומר בעגנותו הגדולה: "אל תזכר לנו עוונות ראשונים".

ד – תקיט

רבי נפתלי כהן ו"ל (חותנו של ראבר"ג), היה המהנדס של הקלוזי שבאומאן, שבנאווהו מחדש בשנת תרס"ג, ואחר כך ברח לארץ ישראל, מחמת שכומרי העיר בקשוהו והפצירו בו מאד שיבנה בנין נאה כזה גם עבורם, כי היה בנין יפה ביותר שכל ראוי השתוממו על יפיו, ומחמת פחדו להמרות את פיהם, ברח לארץ ישראל.

ד – תקכ

בגמר בניית הקלוזי, בא מושל העיר עם אשתו וראות את הבנין לרב יפיו, בין דבריו שאל את רבי נפתלי כמה עלה לבנות בנין נאה כזה, ואמר לו, התפלא המושל מאד שבנין מפאר כזה יעלה סך מועט כמו שאמר לו, הסביר לו רבי נפתלי שההוצאה היתה מועטת, משום שלא היה בכל משך הבניה שום גיבנות, ועסקו בבנינו רק אנשים כשרים שלא העלימו וגנבו פלוס, והבין הדבר.

ד — תקכא

לפני הסתלקותו של ר' נפתלי כהן ז"ל, הפצירה בו זוגתו שישתה מעט חלב ולא אכה בשום אופן, אולם אחר כך פשאומו לו שכואב לה הדבר, נענה והתישב על מטתו וברך ברפת "שהפל" בהתלהבות כזו עד שכל שומעי הברכה לא שכחה כל ימי חייהם, ואחר משך פחצי שעה נפטר.

ד — תקכב

פירש פעם רבי נפתלי כהן ז"ל בדרך צחות את הנאמר בזמור אזמר בשבחין: "רשימין וסתימין בגו כל עלמין ברם עתיק יומין הלא בטיש בטישין", שרמוז בזה ענין רבנו, שאורו סתום ונעלם מפל העולמות, ורק לפני הקדוש-ברוך-הוא שהוא עתיק יומין שם ענינו בוטש ונוקב.

ד — תקכג

כשנכנסו רבי יעקב כהן ורבי יצחק מאיר קורמן ז"ל לבקר את רבי נפתלי כהן בשבת אחת בשכבו כבר על ערש דני סמוך לפטירתו, דבר עמהם הרבה מגדלת רבנו, ונענה ואמר להם, "איני מפחד משום דבר, כי יש לי ברוך ה' שטר בנקאי של 'רוטשילד', 'וועקסל', שהולך בכל המדינות (לשון המוזכר בספורי מעשיות במעשה של הבערגער והעני), כשסיים אמר להם: לכו עתה לאכל לכבוד שבת, והטעים להם זאת בפסוק: "לכו בנים שמעו לי יראת ה' אלמדכם", והיינו "לכו בנים" — לאכל, אולם — "שמעו לי" — את דברי יראת ה' שלמדתי אתכם. הוא נולד מהול והיה חסיד נלהב מאד בכל רמ"ח איבריו. חתנו ראבר"ג שפחו מאד, בפרט בסדר הנהגתו. כי היה קבלן בנין, והיה עובד רק בימות הקיץ ואוגר לעצמו ממן לכל ימי החורף, ואז לא עשה שום מלאכה רק ישב כל הזמן על התורה והעבודה.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קנה

החלק השני

ד – תקד

כְּשֶׁשָׁהָה רַבִּי אַפְרַיִם, בְּעַל הַמַּחְבֵּר הַסֵּפֶר "עֲנֵג שְׁבַת" הַמְכַנֶּה
"רַבִּי אַפְרַיִמֵל" בְּבֵית הַבְּרָאָה שְׁבַשְׁכוֹנַת "מְקוֹר חַיִּים", הֵבִיא לוֹ בְּקֶרֶת
אֶחָד אֵיזָה יְהוּדֵי טוֹב כּוֹס חֵלֶב חָס בְּהִיוֹתוֹ עֲדִין עוֹמֵד לִפְנֵי הַתְּפִלָּה,
כִּי רָאָה שֶׁפְּנֵי חַלוּשׁוֹת, וְהוּא לֹא יָדַע שֶׁמְנַהֵג אֲנִ"ש לְהַקְפִּיד לְכָלִּי
לְשִׁתוֹת כָּלֵל לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, כְּאִזְהַרְת רַבֵּנוּ, וּבַתְּחִלָּה מֵאֵן לְשִׁתוֹתוֹ
כְּמִנְהַגוֹ מֵאִז ומְקַדֵּם, אוֹלָם כְּשֶׁרָאָה שֶׁזֶה הָאִישׁ שֶׁהֵבִיאוֹ נִחְלָשָׁה
דַּעְתוֹ מִזֶּה, שֶׁהִטְרִיחַ עֲצָמוֹ עֲבוּרוֹ, עָבַר עַל מִדְּתוֹ וְשִׁתָּה אֶת הַחֵלֶב.

החלק השני

ד – תקכה

כְּשֶׁאֲמַרְהָ פַּעַם זוֹגְתוֹ שֶׁל רַבִּי אַפְרַיִם אֱלִיּוֹ: "מִשׁוּם מָה נִחְלָשָׁת
כָּאֵן בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל?" אָמַר לָהּ: "חֲלִילָה, חֲלִילָה, בְּהִטְעִימוֹ אֶת
הַכֶּתוּב: "וּבַל יֹאמֶר שָׁכֵן חֲלִיתִי", שֶׁחֲלִילָה לוֹמַר, שֶׁמְחַמַּת שְׁכֵנוֹתוֹ
לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל נִחְלָה. וְהוּא עַל פִּי הַמְבַּאֵר בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב, סִימָן ח.

ד – תקכו

רַבִּי שְׁלֵמָה וְוַעֲקֵסְלֵר ז"ל, הָיָה זְהִיר מְאֹד בְּקִימַת חֲצוֹת מְדֵי
לַיְלָה, וְאִף בְּחֲלִי הַקְּשָׁה שֶׁלִּפְנֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וּמִסְפָּרִים נִכְדָּיו שֶׁאִף
יָמִים סְפוּרִים לִפְנֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ בְּשִׁכְבוֹ כְּבָר בְּבֵית הַחֹלִים, רָאוּהוּ
שׁוֹכֵב בְּמִטָּתוֹ וְאִינוֹ רְגוּעַ, וְכִשְׁשָׁאֲלוּהוּ לְחֻפְצוֹ וּרְצוֹנוֹ, שֶׁאֵלֶם בְּדַאָּה,
מָה הַשְּׁעָה מְתִי שַׁעַת חֲצוֹת? וְכֵן כְּמָה פְּעָמִים וְרַק כְּשֶׁיָּדַע שֶׁכְּבָר
הִגִּיעַ עַת חֲצוֹת לַיְלָה נִרְגַּע וְעָסַק בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּפִי יִכְלָתוֹ.

ד – תקכז

בִּירוּשָׁלַיִם הָיוּ מְכַנִּים אֶת רַבִּי שְׁלֵמָה וְוַעֲקֵסְלֵר ז"ל, הַ"בְּחֹר
הִירָא שְׁמַיִם", "דְּעַר פְּרוּמְעַר בְּחֹר", וְהִרְבַּ מְבָרִיסק וְהִרְבַּ אֲלַפְנָדְרִי
ז"ל הֶעֱרִיכוּ וְהוֹקִירוּ אוֹתוֹ מְאֹד, וְאִף רַאבְרַ"ג הָיָה מְזַכְּרוֹ לְשִׁבְחָה.
בְּעַת הַלְוִיָּתוֹ שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בָּהּ עִם רַב כִּידוּעַ, אָמַר אֶחָד מִחֲשׁוּבֵי

קנו שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

ירושלים לרבי לוי יצחק שלהליותו של רבי שלמה היה ראוי שיהיה צבור גדול יותר.

ד – תקכח

רבי שלמה וועקסלער, היה יושב ועוסק בתורה כל ימיו בהתמדה גדולה ועצומה, בעת המלחמה בשנת תש"ח, כשהפגיוז הערבים, אמר בתמימותו לחתנו: לך ואמר לשכנים שכבר יפסיקו להרעיש בביתם, כל כך היה שקוע בלמוד.

איתור חסידות

ד – תקכט

פעם פגש רבי לוי יצחק ז"ל, בבצל עגלה אחד שהיו התושבים מכנים אותו בשם "וועלוול שייגעץ" – "זאב הגוי", וספר לרבי לוי יצחק שבקטנותו היה גם הוא בין תלמידיו של רבי פנחס קבליטשער, ואחר שהודיע להם רבי פנחס מהתקרבותו לרבנו, הוציאווהו הוריו ממנו שלא ילמד יותר אצל רבי פנחס, פן חלילה יהפך אף הוא לחסיד ברסלב. וסיים בצער ואמר: אלו הייתי אף אני ממשיך ללמד אצל רבי פנחס לא היו מכנים אותי היום תושבי העיר בשם "וועלוול שייגעץ".

איתור חסידות

ד – תקל

פעם, ביום הראשון של הסליחות, כשבא רבי לוי יצחק ז"ל להקלוזו מקדם מאד, בעת שעדין לא היו האנשים, ראה איך שרבי ישראל וויינבערג ז"ל (ב"ר שמחה דוד ב"ר אפרים ב"ר נפתלי תלמיד רבנו, והיה גם נכד רבנו, פי אמו – היתה בתו של רבי נחמן בנה של חיה בת רבנו, המכונה נחמן חל"סי), עומד ליד ארון הקדש עם תהלים או ספר אחר, ומתפלל לה' תברך בבכיות רבות ובהשתפכות הנפש עצום שאין לתארו כלל וכלל.

ד – תקלא

ראה פעם רבי לוי יצחק ז"ל, את רבי חיים קצב ז"ל מתפלל מנחה בערב שבת בבכיות נוראות כל כך, עד שהרהר לעצמו: מאין

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קנו

אוצר החכמה

לוקחים כל כך הרבה דמעות, הוא נפטר בהייסין בשנות התר"צ, בשהותו שם במושב זקנים. רבי משה טשנסטחובער ז"ל היה מתאכסן אצלו הרבה פעמים, והיה רבי משה מפליג מאד את עבודתו את ה' בלילה, בפרט את אמירתו "לקוטי תפלות". ומספרים שפעם ראו את הספר "לקוטי תפלות" שלו, שלרוב בכיתו והרטבתו בדמעות את הדרף, נמחקו ונטשטשו התבות, לרב בכיתו היה נדמה שזה עתה יצא ממרחץ אדים.

ד – תקלב

אמר פעם במליצה רבי מרדכי סוקולובער ז"ל: ב'ט' ל'ן ראשי תבות: ב'ראנפין – י'ן שרף, ט'בק. ל'לקע – מקטרת. נ'קיות. שעל-ידי ששקוע במנהגים אלו, דהינו שתית י'ן שרף, הרחת ט'בק, ועשון הל'לקע (סג'ריות), וחמרת הנקיות, דהינו הששהיה הרבה בבית הכסא, שעל חמשה דברים אלו הזהירנו רבנו, כידוע, נעשה האדם בטלן ואינו יכול להתעלות בעבודת ה' כראוי. גם כבר אמר מוהרנ"ת עלינו: "אתם אנשים כשרים, אבל שלימזליקעס", דהינו בטלנים בלשוננו (מוכא במכתב הסלקותו).

ד – תקלג

לרבי לוי יצחק ז"ל, נולדה בת בערב שבת-קדש, ותיכף למחרת ביום השבת, עלה לתורה ונתן לה שם פנהוג, כשכא אחר כך לרבי אייזיק אייזנשטיין והודיע לו משמחתו של לידת בתו וקריאת שמה, אמר לו: אלמלא היית שואלני קדם הייתי מצוה עליך להמתין בקריאת השם עד לשבת הבאה, כי רבנו ז"ל נענה פעם ואמר בלשון שאלה: מדוע ממתנים לכן שמונה ימים – לקריאת שמו – ולבת לא? (אולם נהגו אנ"ש, כשנולדה בת באמצע השבוע, לתת השם בשבת הראשונה).

ד – תקלד

כששאל פעם ר' לוי יצחק ז"ל, את אנ"ש שבאומאן, מדוע אין

מְקִימִים יְשִׁיבָה לְבַחֲוֵרִים, עָנּוּ לוֹ בְּצַחוֹת: "מְשׁוּם שְׁאִין מְצִיאֹת שֶׁל בַּחוּר, כִּי תִכְף שְׁנַעֲשֶׂה בְּר־מְצוּה, צָרִיף כָּבֵר לְהִתְחַתֵּן, וְאָמְרוּ בְּהִלְצָה: בְּמָקוֹם "יוֹנְגֶּע־ר־מֶאן" — אַבְרָהָ צְעִיר — צָרִיף לוֹמַר "יוֹנְגֶּעֶל מֶאן" אַבְרָהָ-יֶלֶד. כִּי תִכְף שְׁגָדֵל וּמְסִיִּם אֶת יְלָדוֹתוֹ, צָרִיף כָּבֵר לְהִיּוֹת אַבְרָהָ, וּכְמוֹ שְׁנֵהוּג הִיָּה בְּשָׁנִים הַקּוֹדְמִים.

ד — תקלה

רָאָה פֶּעַם רַבִּי לְוֵי יִצְחָק ו'ל בְּחֵלוֹם אֶת יְדִידוֹ רַבִּי לֵיִב לופֶאטְטֶער בְּמַבְט עָצוּב, שָׁאל אוֹתוֹ מְדוּעַ עָצוּב הָנֶךְ, עָנָה לוֹ, תּוֹכְעִים אוֹתִי כֹּאן בְּעוֹלָם הָאֵמֶת גַּם עַל זֶה שֶׁהִלְמוּד שְׁלֹמֹדֵתִי בִּימֵי חַיֵּי לֹא לְמִדְתּוֹ כְּסֹדֵר, הֵינּוּ בְּסֹדֵר הִלְמוּד דָּף אַחַר דָּף סֵפֶר אַחַר סֵפֶר.

19/08/2018

יציר הולמברג

ד — תקלו

בְּעֶרְבֵי רֵאש־הַשָּׁנָה שְׁנַת תרצ"ט, הִיָּה רַבִּי לְוֵי יִצְחָק ו'ל עַל הַצִּיּוֹן בְּשַׁעַה שְׁבַע בְּבִקְרָה, [בְּאוֹתוֹ הָרֵאש־הַשָּׁנָה הִתְפַּלְלוּ אַנְ"ש בְּמַקְלָט מֶרֶב הַפְּחַד שֶׁהָיָה מִהַשְׁלֵטוֹנוֹת]. כְּשִׁחֲזַר אַחַר רֵאש־הַשָּׁנָה לְבֵיתוֹ שְׁבַמֹּסְקָבָא, סִפְרוּ לוֹ שְׁבִדְיוֹק בְּשַׁעַה זֹו — שִׁשָּׁה בְּעֶרְבֵי רֵאש־הַשָּׁנָה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ — כְּשִׁיָּרְדָה בְּתוֹ מִה"חֲשַׁמְלִית", נִתְפָּסָה בְּבִגְדָה, וְהִנְהֶג שְׁלֹא הִכְחִיז בְּדָבָר, גָּרַר אוֹתָהּ בְּכֶרֶת דְּרָף, וְכָל הָאֲנָשִׁים שָׂרְאוּ זֹאת הַחֲלוֹ צוֹעֲקִים, לְקוֹל צַעֲקַתָם חֲדָל מִלְּנִסּוֹעַ, וְהָיוּ בְּטוֹחִים בְּמִיתָתָהּ, אוֹלָם בְּחֻסְדֵי ה' נִצְלָה וְלֹא נִפְגְּעָה כָּלֵל וְכָלֵל.

ד — תקלו

פֶּעַם נִסַּע רַבִּי לְוֵי יִצְחָק ו'ל בְּרַבְּכַת, בְּאֲמֻצַּע הַדְּרָף עָלָה אַחַד מִזְקֵנֵי וְחֲשׂוּבֵי הַמְתַּנַּגְדִּים, וְרַבִּי לְוֵי יִצְחָק ו'ל יָשַׁב וְלִמַּד אֶז לְעַצְמוֹ מְשִׁנּוֹת כְּדָרְכוֹ בְּקִדְשׁ, שִׁמַּח הֵלָה וְהִתְיַשְׁב לִידוֹ וְהִתְחִיל לְשַׁאֲלוֹ לְמָקוֹמוֹ, עָנָהוּ רַבִּי לְוֵי יִצְחָק ו'ל שֶׁהוּא דָר בְּטַעֲפֶלִיק, שְׁאֵלוֹ שׁוֹב וְהֵיכָן מִתְפַּלְלִים אַתָּם? עָנָהוּ בְּבֵית מְדָרֶשׁ הַפְּלִי שֶׁל הַחֲסִידִים, וְהִחֲלוּ לְדַבֵּר יַחַד וְדַבֵּר עִמּוֹ רַבִּי לְוֵי יִצְחָק מְדַבְּרֵי רַבְּנוֹ הַרְבֵּה, וּבְכָל

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קנט

עת ששאלו הלה היכן פתויכים הדברים ענהו רבי לוי יצחק בספרי תלמידי הפעל-שם טוב, והתפעל הלה מאד והתחבב עליו כל כך עד שבעת הפרדס פנה אליו ואמר לו: "קשה עלי פרידתכם", כל כך התחבב עליו רבי לוי יצחק ו"ל, על אף שצער לימים היה אז והלה תלמיד חכם זקן ונשוא פנים.

ד – תקלח

חתן אחד בא מודאג לרבי לוי יצחק ו"ל, בענין שדוה שהציעו לו, הוסיף ואמר: פלה זו חסרונה הוא רק זאת שפשוטה היא בדתה ובמעשיה. והבין רבי לוי יצחק ו"ל שכאלו מאוכזב הוא משדוה זה. ענה ואמר לו: אדרבא, צריכים דוקא אשה פשוטה ותמימה, ובזאת תוכל יותר לעבד את ה' ולנהל את הבית בטהרת הקדש טוב בהרבה.

ד – תקלט

פגש פעם רבי לוי יצחק ו"ל את רבי אברהם שטרנהרץ ו"ל בסוף ימיו יוצא מנחום אבלים של אחד מאנ"ש, ודברו יחדיו, בין דבריו נענה לו רבי אברהם ואמר: "מה אומר לך, יש בי כבר את כל הסימני-גסיסה הכתויבים בשלחן-ערוף; והפטיר בעצמו ואמר: "נו, וכי אם יש בי סימני-גסיסה איני צריך כבר לנחם אבלים ולעסק בתורה ובתפלה?"

ד – תקמ

כשבא פעם אחד מהאפיקורסים להתוכח עם רבי לוי יצחק ו"ל בעניני אמונה, שאל אותו רבי לוי יצחק, טרם תחילתי לדבר עמך עגני נא אם מאמין אתה בפסוק ראשון שבתורה: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", כי אם אינך מאמין בזאת איני חפץ להתוכח עמך כלל וכלל. כאומר לו שמוכן לשוחח עמו ללבן את האמונה שנחלשה בו, אולם אם הוא כופר בהכל אינו רוצה כלל לשמוע דבריו הארסיים. ועזבו והלך לו.

ד — תקמא

פעם באחת מלילי החורף הקרים בעת חצות לילה, אמר רבי אהרן קיבליטשער ז"ל לחתנו רבי לוי יצחק: "צא החוצה ותראה איך החשך והאפילה שורה בכל בתי העיר ורק בביתו של רבי "הערשקע" זרח אור קלוש, "לייכט א קרייניצל", (ממנורת הנפט הקטנה שיש לו), כי היה רבי צבי עני מרוד, וישב ועבד את ה' בחצות הלילה ואחריה בתורה ותפלה. הוא היה עני ואביון כזה, שאפלו אבנט לתפלה לא היה לו, והיה חוגר את עצמו באבנט עשוי מקש יבש שעשה לעצמו, הוא נפטר בסוף שנות התר"ע לפני הגיעו לגיל שבעים ולא זכה לבנים, בחייו היה "מתפרנס" ממכירת הזפת, אולם כל רואיו והנושאים ונותנים עמו ראו שעובד ה' גדול הוא. זונתו נשאה לאחר פטירתו לאיזה רב. בהלויתו העלוכה לא היה אפלו מנין אנשים, נענה אז ר' אהרן קיבליטשער ואמר לחתנו: לוי יצחק! רואה הנך איזו לוויה יש להירשקע, אולם שם!! בהתכוננו לעולם האמת יש לו לוויה יפה. "ועהסט וואס פארא לוויה הערשקע האט, אפער דארטן!! האט ער א שיינע לוויה".

ד — תקמב

פעם בערב ראש השנה נגש רבי יהושע ז"ל, לחתנו של רבי שמשון בארסקי, לרבי לוי יצחק ז"ל, והתאונן לפניו שאינו יכול להתפלל ולהתבודד כראוי, אמר לו רל"י ז"ל: דבר זה בא לך מחמת שבעת שהנך מתחיל להתפלל, חושב הנך רק על חסרונותיה ומעוט עבודתך את ה' כראוי, ואין זה מהראוי והנכון, אלא התחל לחפש בעצמך נקודות ומעלות טובות, ועל ידי זה יאיר לך המוח להתפלל כראוי. אחר זמן מה, בא אליו והודה לו על זה מאד, באמרו לו שעצה זו סייעה לו מאד.

ד — תקמג

רבי לוי יצחק ז"ל, זכה והפיר כמה אנשים שזכו עוד לקבל

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קסא

וְלִרְאוֹת אֶת פְּנֵי מוֹהֲרַנְ"ת. הָרֵאשׁוֹן, הֵלֵא הוּא רַבִּי יְדוּד צְבִי, כ"ר יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנְ"ת, שְׁנוּלֵד בְּשָׁנַת תַּקפ"ח, וְהָיָה בְּעֵת פְּטִירַת מוֹהֲרַנְ"ת בְּגִיל שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִים. וּכְבָר הָיָה אִז אָב לְבֵן אַחֵד. וְכֵן אַחִיו רַבִּי מִיכָל שֶׁהָיָה יָלֵד בְּגִיל שְׁמוֹנֶה שָׁנִים בְּפְטִירַת מוֹהֲרַנְ"ת, כִּי נוֹלַד בְּשָׁנַת תַּקצ"ו. וְכֵן הִפִּיר אֶת רַבִּי אַבְרָהָם, בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי גֵרְשׁוֹן נֶכֶד הַמַּגִּיד מִטְרֵהוויצֵע, שֶׁדָּר בְּבֵרְסֶלֶב, וְהָיָה זָקֵן מוֹפְלֵג לְמַעֲלָה מִמָּאָה שָׁנָה. וְכֵן זָקֵן סִגְיָנְהוֹר אַחֵד מִכִּפּוּר אֶלְכֶסֶנְדֵּרִיוֹקֵע, שֶׁמְקוֹר חוֹצְבוֹ הָיָה מְעִיר טְרֵהוויץ, וּבִקְרֵי אֶצְלוֹ בְּכֹנֶה כְּדִי לִרְאוֹתוֹ, וְכַמְסָפֵר לְעֵיל.

ד — תקמד

רַבִּי בְנִימִין ז"ל מְזַמְרִינְקֵע הַסְּמוּף לְאוֹמָאן, הָיָה עוֹבֵד ה' גְּדוֹל וּמְתַפְּלֵל בְּכַחוֹת עֲצוּמוֹת וּבְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, הָיָה חֲשׁוֹף בָּנִים. הוּא נִשְׁלַח יַחַד עִם הַעֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא יָדוּעַ מֶה עָלָה בְּגוֹרְלָם, וְכִמוֹ כֵּן אַחֵד בָּשֵׁם רַבִּי בְּעֵרְאֵלֵע כִּהֵן שֶׁהָיָה אַבְרָף עוֹבֵד ה' גִּפְלָא, הִי"ד.

ד — תקמה

רַבִּי מְאִטֵּע פְּאַלְסְקִי ז"ל, הָיָה מֵהָאֲנָשִׁים הַדְּבוּקִים בְּרַבִּי שְׁמִשׁוֹן בְּאַרְסְקִי ז"ל, וּבְשָׁנוֹת הַמֵּהִפְכָּה בְּרַח עַד קוּוֹקָאז וְאַף עַל פִּי כֵן הָיָה בָּא מִמְּקוֹם רְחוֹק כְּזֶה מֵדֵי שָׁנָה עִם בְּנוֹ רַבִּי רְאוּבֵן, לְשָׁהוֹת בְּקַבּוּץ אַנ"ש בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה.

ד — תקמו

רַבִּי הַעֲרָשִׁיל הָיָה חֵטֵט בְּעִיר טְעַפְלִיק, וְהִתְחַתֵּן בְּזוּוּג שְׁנֵי עִם מֵרַת חֲנָה בַת רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטְרֵנְהַרְץ ז"ל, וְעֵבֵר לְדוֹר בְּאוֹמָאן, וְשֵׁם עֶסֶק בְּעֵבוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ, הוּא הָיָה אָדָם פְּשוֹט וְתָם, וְהִצְלִיחַ לְקָרֵב הַרְבֵּה לְאַנ"ש, כִּי הָאֲנָשִׁים הָיוּ מִתְפַּעְלִים מִתְמַיְמוֹתוֹ, וּכְשֶׁבִקֵּר פְּעַם אֶצֶל הַרֵב יוֹסֵף יִצְחָק מְלִיּוּבְאוּיֵטֵש ז"ל הִתְפַּעֵל אָף הוּא מִמְּנוֹ.

ד – תקמו

ר' משה ירוסלבסקי ז"ל התקרב לאנ"ש על ידי חותנו רבי נחמן קארשינסקע מטשערין ז"ל, שאמר לו פעם חותנו: הרי סוחר אתה (פי רבי משה היה עוסק במסחר עוד בהיותו בחור והיה מעביר סחורות מלאדז שבפולניה לפנים רוסיא), ואם בן מדוע לא תסע ותבוא לעיר אומאן שדרים בו סוחרים גדולים וסוחר עמם, שמע לעצתו וכא לאומאן, וכך בשהותו בעיר התקרב לאנ"ש.

איגרת החכמה

15/08/2018תקמו

ד – תקמח

בשנת תרע"ח בעת המהפכה, שהרגו אז הקומוניסטים את כל העשירים, היה גם רבי משה בין הרושמים להריגה. וכבר קבל להריגתו מספר מסים, (מספר חמשים וארבע), והנה נהגו הקומוניסטים שלפני שהרגו אדם עבר פרוש ושאל את הנאשם אם יודע עבור מה יוצא ליהרג, וכשהיה השפוט אומר שאינו יודע מדוע, היה אומר לו הפרוש ראה נא, אם נחזור על המשפט ותצא חיב אז נמיתך מתוך יסורים קשים ומרים, כששאלו את רבי משה אם יודע משום איזו אשמה הוא יוצא ליהרג, ענה ואמר: "איני יודע", צוה המפקד לבדוק שוב את תיק אשמתו, וקראו לעד שהעיד והלשין עליו, אם נכון עדותו, ואמר להם העד, כל מה שהעדתי נגדו היה שקר, אמרו לו השופטים: דע לך אם לא תודה על דבריך הראשונים יהרגו אותך על עדות השקר שהעדת מקדם, ענה ואמר להם העד: "יכולים אתם אף להרגני — כל מה שהעדתי היה שקר" ושחררוהו לחפשי. בראותו את הנס המפלא הזה, קבל על עצמו בנדר לדאג לאנ"ש הבאים לקבוץ בימי ראש-השנה, ומשנת תרפ"ג והלאה דאג לצרכי אנ"ש הבאים לראש-השנה מכספו הוא, והיה משמש בנאמנות ללא שום קפידה פלל, ולרוב שמחתו במצוה זו, היה נושא בעצמו על כתפיו את השלחנות והספסלים מהקלוזי לאולם האכל ומשם חזרה לקלוזי, פי היה בעל כח גדול, וכן בכל סעודה וסעודה,

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קסג

וְכָל מִי שֶׁהִיָּה לוֹ אֵיזָה הָעֶרְהָ וְתַרְעוּמָת, בְּרִצּוֹתוֹ לְהַשְׁקִיטוֹ הִיָּה נוֹתֵן לוֹ עוֹד מִנֵּת אֶכְל, כְּדֵי שְׂיָבֹא הֵלָה עַל סְפוּקוֹ וְיִשְׁקֹט.

ד – תקמט

וְהִנֵּה מַעֲשֵׂה זֶה נִדְעַע לְאַנ"ש אַחַר שְׁבָלִיל רֵאש־הַשָּׁנָה שְׁנַת תַּרצ"ה־וּ אֶסְרוּהוּ וּלְקַחוּהוּ לְבֵית־הַסֵּהר בְּהַאֲשִׁמָּם אוֹתוֹ בְּאַרְגוֹן וַחֲלוּקַת הָאוֹכֵל לְאַנ"ש הַבָּאִים לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְשָׁם בְּחֻקֵּי־חַיִּים כְּשֶׁשָּׁאֲלוּהוּ סִפְתָּ הַתַּעֲסָקוֹתוֹ בְּזֶה, סִפֵּר לָהֶם זֹאת הַמַּעֲשֵׂה, וְשִׁחַרְרוּהוּ בְּאִמְצַע הַלִּילָה. וְתִיכֶף בָּא לְבֵית רַל"י וְ"ל וְדִפֵּק לוֹ עַל הַחֲלוֹן וְהוֹדִיעוֹ עַל שִׁחְרוּרוֹ בְּהוֹסִיפוֹ לוֹ: רֵאָה, הַזְהִירוּנִי בְּכָל חוֹמֵר הַדִּין שְׂאוּדִיעַ לְגַבְאֵי הַקְּלוּזוֹ שְׂמוֹזְהָרִים לְבָלִי לְהַתְּפַלֵּל לְמַחְרַת בְּקְלוּזוֹ בְּשׁוּם אוֹפֵן, וְאִם לֹא יָבֹלַע לָהֶם. עָנָה לוֹ רַל"י וְ"ל אוֹתִי לֹא מַעֲנִין כֹּל זֶה וְאֲנִי נִתְּפַלֵּל לְמַחְרַת כְּדִרְכָּנוּ בְּכָל שָׁנָה. וְאַכֵּן, הַתְּפַלְלוּ כְּדִרְכָּם. לְמַחְרַת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בָּאוּ שׁוֹטְרִים וּלְקַחוּהוּ לְבֵית־הַסֵּהר, בְּהִיּוֹתוֹ שֶׁם אָמַר לְסִהְרֵי שִׁחְרוּנִי, כִּי אֲנִי הַפּוֹעֵל הַטּוֹב בְּיֹתֵר בְּבֵית חַרוּשֶׁת לַעֲשִׂית נַעֲלִים וְאַתֶּם מַפְסִידִים לְמַמְשָׁלָה כֶּסֶף בְּעֶצְרָכֶם אוֹתִי כָּאֵן, וְאַכֵּן שְׁלַחוּ טְלַגְרָמָה לְבֵית הַחַרוּשֶׁת שְׂבַמּוֹסְקָבָא וְקַבְּלוּ תְּשׁוּבָה שְׂשִׁחְרוּרוּהוּ תִיכֶף וּמִיד, מַחְמַת שְׁכָל הַמַּפְעֵל קִים עָלָיו, וְשִׁחְרוּרוּהוּ.

אוצר החכמה

ד – תקנ

סִפֵּר רַבִּי מִשֵּׁה יְרוּסָלַבְסְקִי וְ"ל שְׂבַת־חַלַּת הַתְּקָרְבוֹתוֹ כְּשָׂבָא פַּעַם רֵאשׁוֹנָה לְאוּמָאן לִימֵי רֵאש־הַשָּׁנָה יָשַׁב בְּעֵת תְּפִלָּתוֹ לְיַד רַבִּי נַחְמָן "אַלְשִׁיךְ" וְ"ל (ב"ר דְּוֹד צָבִי ב"ר יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנ"ת) וְשָׁמַע אוֹתוֹ לֹאמַר אֵת סֵדֵר הַקְּרַבְנוֹת לְפָנָי תְּפִלַּת הַמִּנְחָה שֶׁל עָרַב רֵאש־הַשָּׁנָה, וּבְעֵת שֶׁהִגִּיעַ לְתִיכּוֹת "בְּבוֹאֵם אֶל אֶהֱל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יְמוֹתוֹ" חֲזַר עָלֶיהָ כְּפָמָה וְכָפָמָה בְּהִטְעָמָה נִפְלְאָה וּבְהַחֲלָהֲבוֹת עֲצוּמָה עַד שֶׁנַּחֲקַק דְּבַר זֶה מְאֹד בְּלִבּוֹ שֶׁל רַבִּי מִשֵּׁה, וְגַם עֲנִין זֶה הִיָּה חֲלָק מֵהַתְּעוֹרְרוֹתוֹ וְהַתְּקָרְבוֹתוֹ לְדֶרֶךְ רַבְּנֵי.

ד – תקנא

בַּעַת הַמֵּהֶפְכָּה הַגְּדוּלָה שֶׁהִיְתָה בְּרוּסְיָא, הָיוּ מְפַחְדִים אֲנִי שׁ
 לְהַכְנִים אוֹרְחִים, וְרַק רַבִּי מֹשֶׁה יְרוּסְלַבְסְקִי וְ"ל חָגַר עוֹ בְּנִפְשׁוֹ וְהָיָה
 מְזַמֵּן אוֹרְחִים לְבֵיתוֹ בְּלִי הַגְּבֻלָה, אוּלַם בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הָיָה תִיכְף
 מְצַוֶּה עֲלֵיהֶם וּמְזַרְזֵם שְׁתִּיכְף וּמְיַד יִסְתַּלְקוּ מִבֵּיתוֹ. פַּעַם הַזְּמִין אֶת
 רַבִּי לְוִי יִצְחָק וְ"ל אֵלָיו לְשַׁבַּת, וּבְדִיּוּק נִכְנָסוּ אֹז שׁוֹטְרִים לְבֵיתוֹ,
 וְהוּא שָׁכַב אֹז עַל הַמִּטָּה וּבָנָס לֹא הִבְחִינוּ בּוֹ. וְהָיוּ אוֹמְרִים אֲנִי שׁ
 בְּדַרְךְ צַחוּת: עַל פִּי הַמוֹבָא בְּסִפְרִים "שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת עֵין לֹא
 רְאִתָּה".

ד – תקנב

רַבִּי שְׁמֻחָה מְאוּמָאן הַמְכַנֶּה רַבִּי שְׁמֻחָה לָהּ מְאוּמָאן וְ"ל, הָיָה
 אִישׁ שְׁמֻחַ מְאֹד מְאֹד, וְהָיָה מְנַהֵגוֹ לְלַכֵּת לְאַסְף לְחֵם שְׁמֵן וּבִיצִים
 וּנְפֹט וּכְדוּמָה בֵּין תּוֹשְׁבֵי הָעִיר מְדֵי יוֹם יוֹם, וּכְדֵי לְחַלְקֵם לְעֵנִי
 אֲנִי שׁ, וְלֹהוּט וְקָשׁוּר הָיָה בְּמַצְוֶה רַבָּה זֹו עַד שֶׁגַּם בַּעַת שְׁבָקָר בְּאַרְץ
 יִשְׂרָאֵל הִמְשִׁיךְ וְנָהַג כֶּף. הוּא הָיָה בַּעַל תְּפִלָּה נִפְלָא וְהָיָה מִתְּפַלֵּל
 הַרְבֵּה פְּעָמִים תְּפִלַּת הַמְּנַחָה לְפָנָי הָעֵמוּד וְהָיָה מְעוֹרֵר מְאֹד אֶת
 הַקָּהָל לְתְּפִלַּת הַמְּנַחָה, שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ וּמְזַכִּיר לְנִמְצָאִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,
 מְאֹמֵר חוֹ"ל שְׁאֲמָרוֹ: לְעוֹלָם יְהִי אָדָם זֶהִיר בְּתְּפִלַּת הַמְּנַחָה, וְאַחַר
 כֶּף הַתְּחִיל בְּאֲמִירַת הַקְּרִבְנוֹת בְּהַמְלַחְבוֹת גְּדוּלָה. נִפְטָר בְּאוּמָאן בְּיוֹם
 כְּפוּר בַּעַת תְּפִלַּת הַנְּעִילָה, שְׁנַת תַּרְע"ט-תַּר"פ.

ד – תקנג

בְּקָר פַּעַם רַבִּי שְׁמֻחָה הֵנִ"ל בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶהְרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעַר
 אַחַר שְׁאִירֵס ר' אֶהְרֹן אֶת בְּתוֹ לְרַבִּי לְוִי יִצְחָק וְ"ל, הִבְחִין בָּהּ רַבִּי
 שְׁמֻחָה שֶׁהָיָה עֲצוּבָה וְדוֹאֲגָת, פִּי לְרוֹב הָעֵנִיּוֹת שֶׁשָּׂרַר אֶצְלָם הִיְתָה
 דוֹאֲגָת אִיךָ תִּתְחַתֵּן? פָּנָה אֵלֶיהָ רַבִּי שְׁמֻחָה וְאָמַר לָהּ בְּצַחוּת: בְּתִי!
 עוֹזֵרַת אֶת לֹה' יִתְבָּרַךְ לְדָאג עֲבוּרְךָ? אַל תְּדַאֲגִי, הוּא יְדָאג בְּלִי

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קסה

דאגותיך. כאומר לה שה' יתברך יכול לדאג עבור צרכי חתונתה גם בלי עזר דאגתה.

ד — תקנד

רבי יעקב "מהיער", המכנה רבי יעקב "פון וואלד", היה דר ביער הנקרא זאטקאוויץ, ליד קיבליטש, בעלי היער היו קבוצת שותפים ביניהם כמה מאנ"ש מעיר טעפליק, והיו מתפעלים מאד מנהול עבודתו, כי נפל מוראו על כל הגוים הדרים בסביבות היער, ולא העיזו לגנוב מהיער כלום, הוא היה עובד ה' מפלג במעלה, ולקח לחתן את רבי שכנא, אחי רבי אברהם שטרנהארץ ז"ל. רבי שכנא בעצמו היה דר בנעמירוב ונהרג במלחמת העולם השנייה, הי"ד.

ד — תקנה

רבי יעקב הנ"ל, היה בעל מכניס אורחים מפלג, ואנ"ש שנקלעו לשם מדי פעם והיו צריכים להמתין לרפכת היו נכנסים אליו לבקרו. ומספר רבי לוי יצחק ז"ל, שפעם בא אליו ליער לבקרו ועמד אז באמצע תפלתו ושמע איך שמתפלל בהשתפכות הנפש ובהתעוררות נפלא, וכך עבד את ה' ימים ושנים.

ד — תקנו

ספר רבי יחזקאל העשיל בן רבי משה ליב, שבהיותו ילד קטן נפטר בעירו טעפליק, הצדיק רבי שמואל אבא, ב"ר משה ב"ר פנחס מקארין, ותיכף לאחר פטירתו חטפו כמה מאנשי העיר מחסידיו בארשאר ממלבושיו, כדי שישאר אצלם לסגלה. בזריזותו חטף גם הוא את הכפה שלו, בקשו ממנו החסידים שימסר להם את הכפה ולא רצה בשום אופן. בהגיע יום חתנתו, אמר לו רב העיר, שהיה מצד המתנגדים, אם לא תחזיר את הכפה לא אבוא לחפתך. לא היתה לו בררה, והחזיר להם את הכפה.

ד – תקנו

רבי משה טשנסטחובער ז"ל, השתדל רבות לצאת מרוסיה ובקש כמה פעמים רשיון יציאה, ולא הצליח בדבר, עד שהלך ושלח מכתב לסטאלין ימ"ש, וכתב לו: היות שאבי ז"ל צוה עלי לפני מותו שלא אעסק בשום מלאכה אלא רק אתפגנס ממלאכת הקבצנות, והיות שברוסיא הוחק חק האסר זאת, על כן מבקש אני מרוס מעלתו להעניק לי רשיון יציאה, כי רוצה אני לקיים מצות אבי, כי "מצוה לקיים דברי המת", ואכן אשרה לו היציאה, כי שמחו להפטר מאזרח "נכבד" כמוהו.

ד – תקנח

כשהתקרבו לדרך רבנו תלמידי הישיבה משיבת מאקאווא על ידי רבי יצחק אוטוואצקער ז"ל ביניהם רבי ישראל פהן, רבי משה טשנסטחובער ורבי לוי יצחק ז"ל ועוד, שלח אז משגיח הישיבה להרב מראדזימין לשאלו מה לעשות בנדון, אם להתנגד להם אם לאו, ענה לו הרבי מראדזימין: הניחם ואל תפריעם, וכן עשה.

ד – תקנט

רבי משה קאליקובער ז"ל, שהיה בר אורזין וסוחר נכבד, התקרב לאנ"ש על-ידי זה שנכנס לבית-המדרש שבאומאן וראה את רבי ברוך חתן רבי געציל ז"ל מדבר עם רבי נחמן שויסטער ז"ל, והטה און לדבריהם ושמע איך שמדברים יחד בעבודת-השם-יתברך דבורים נפלאים, עד כדי התפעלות, ולרב התפעלותו שאל לאנ"ש מי הם, ענו לו: זה, הינו רבי ברוך הוא אברך יקר ותלמיד חכם נכבד העוסק רק בעבודת השם יתברך תמיד, ושאל שוב ומי זה? ענו לו: זה אדם פשוט סגדלר במקצועו. התלהב כל כך עד שאמר בנפשו: אכן צדיקים מפלגים נמצאים באנ"ש, ששפלים בדעתם כל כך עד שיכולים להתחבר אחד עם השני ללא פבוד והתנשאות, ומזה התקרב לדרך רבנו ז"ל.

ד – תקס

רבי בוניא מקרימנטשוק ו"ל (שם משפחתו היה שפיביקובסקי) החקרב לאנ"ש על ידי רבי זלמן הרב ממעדוועדיבקע. הוא היה למדן מופלג ועשיר נכבד, והיה יושב כל היום רק על התורה והעבודה, היה בעל צדקה מופלג, והיה משתתף מדי חודש בהוצאות הקלוזי שבאומאן. בשנת תרע"ד בעת מלחמת העולם הראשונה הגיעו מפולניה הרבה מאנ"ש – קרון שלם של רכבת – לקבוץ על ראש-השנה של שנת תרע"ה, ולא היה להם מה לאכל מחמת הרעב הגדול, הלך רבי בוניא ושכר אולם גדול והזמין על חשבונו את כל האכל וכו' וכו' וחלקו אכל בשפע רב, עבור כל אנ"ש, ואז באותה שנה אכלו כל אנ"ש יחד באולם אחד. הוא נפטר בשנת תר"פ בהיותו זקן בא בימים.

ד – תקסא

בעת הפרעות בשנות המהפכה, לחם ושדד יחד עם השודדים והפורעים יהודי אחד בשם "משה צדוק", לאחר המהפכה חפשוהו השלטונות ברצותם לשפטו על מעשיו המשחתים, ומשום מה מצא לעצמו מסתור בעיר אומאן, והנה בכל בתי הכנסיות שבעיר אומאן דחוהו והתגרו בו, בהזכירם לו עוונותיו הראשונים, וכיום יאר-צייט שהיה לו על אביו, כשרצה לומר "קדיש" בנהוג, לא קבלוהו בשום בית-כנסת שבעיר, בלית-ברירה בא להקלוזי שלנו ואמר את הקדיש, כשגמר את הקדיש נגש אליו רבי יענקל זיטומער ו"ל ואמר לו בניחותא, "אמרת כבר קדיש הנח כבר אם כן גם תפלין", והניח לו תפלין, והלך לו, וכך נמשך לבית-המדרש שלנו עד שלאט לאט נהפך לבעל תשובה גמור, עם זקן ופאות כאחד הפשרים ממש, והיה מרבה בתפלות ובבכיות בספר "לקויטי תפלות" ו"תהלים" וכדומה. כשסגרו אחר-כך השלטונות את המקואות, נגש אליו רבי לוי יצחק ו"ל ואמר לו: משה!!! "הרגת יהודים, החיה יהודים, דאג למקוה",

"האסט גיהארגעט אידן מאך לעפעדיג אידן, מאך א מקוה", ויהיה לך זאת לתקון הנפש, ושמע בקולו והלך ויחפר באורוותו (כי היה בעל עגלה) חפירה עמוקה פחמשים מטר עומק עד שמצא מים, ושם היו טובלים אנ"ש משך כמה שנים. והיה זאת למסירות נפש גדולה מצידו, כי הסתכן בנפשו מחמת כן.

ד – תקסב

רבי נטע גורליק ז"ל, שהיה מעיר מינסק וחסיד חב"ד נלהב, התקרב לאנ"ש ושהה באומאן משך זמן. והנה בשנות המהפכה גזרו עליו הקומוניסטים להשליח למשך שלשה שנים לסביר, משום מה מצא חן בעיני מפקדי המחנה, והטילו עליו את עבודת חמום והסקת האולם הענק שהתאכסנו בו האסירים (שנקרא בארוק) משך כל הלילה, וכמו כן הטילו על מלאכה זו על בת כומר אחד ששפטו גם אותה למאסר. והניחו אותו בצד זה, ואותה בצד השני, כי היו האולמות ענקיים. והנה גדל הנסיונות שעברו עליו לא נתן לתאור כלל, וספר לרבי לוי יצחק ז"ל שבחששו משום מכשול היה יוצא מדי יום ביום ליצרות העד שבסביר, ושם שאג בקולי קולות, כי רצה שמרב צעקתו לה' יפוג לבו עד שימות ויסתלק מהעולם, והיה טוען ואומר: רבנו של עולם הרגני נא הרוג כאן ביצר, וכך שאג ובכה מדי יום ביומו, בגמר השלש שנים, כשהגיע יום שחרורו ונפרדו ממנו האסירים, נעמדה גויה זו הנ"ל, ואמרה בקול להסובבים אותו: "אם עוד נמצא בעולם בחור קדוש הרי שנה הוא", והיה בזה קדוש ה' גדול מאד, וסיים ואמר: לולא הסתופפתי בין אנ"ש ושמעתי וקבלתי מהם עצת ההתבודדות והצעקות לה' בודאי לא הייתי מחזיק מצמד בנסיון קשה זה. וספר רבי לוי יצחק ז"ל ואמר בשמעתי ספור זה ממנו זלגו מעיני דמעות רבות מרב התרגשות, שבחור פשוט כמזהו זכה ועמד בנסיון קשה ומר בזה משך שלש שנים!!!

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קסט

ד – תקסג

השמחה שהיתה בכתונתו של רבי הירש ליב ליפל ז"ל לא נתנת לתאור, כי עמדו אנ"ש ורקדו משך שעות על גבי שעות, ורבי ברוך חתן רבי געציל רקד בעצמו משך כמה שעות ברציפות וזאת ללא שום כלי שמחה וכדומה, כי היה אצל אנ"ש עבודה גדולה להרבות במצות השמחה והרקודין. והנה בכתונה זו בא ושמח עמהם גם רבי ניסן שהיה "שען" במקצועו, (שבתחלתו נטה קצת להשפלה), ומגדל שמחתו והתלהבותו נתן דפיקה על השלחן ופנה לקהל הרוקדים ואמר להם, כעת רוקדים אנו ושמחים בכתונתם, אולם למחרת הרי לא יהיה לזוג זה מה לאכל !! ואכן התעוררו אנ"ש והחלו לפזר ממון לטובת זוג זה, ותרם תחלה רבי ניסן סכום נכבד, אף-על-פי שהיה מטבעו קמץ. והחרו החזיקו אחריו שאר אנ"ש עד שאספו עבורם סכום נכבד ורב והשקיעו עבורם סכום זה במסחרו של רבי חיים ב"ר שבתי והתפרנסו מרוח הממון משך כמה שנים.

ד – תקסד

ר' ישראל קארסינסקע ז"ל שהיה תלמיד חכם גדול כשאר אחיו היקרים היה מוסר מדי ערב שיעור בגמרא לפני חבורת תלמידי חכמים בעיר קרימנטשוק, פעם הוקשה להם קשיא גדולה שלא מצאו לה שום פתרון אף פשהלכו לברר הדבר אצל שאר תלמידי חכמים שבעיר, פשהגיע ר' ישראל לקבוץ אנ"ש בראש השנה נגש לשאול קשיתו את ר' מתתיהו כהן הי"ד והשתומם ר' ישראל שעוד לפני שגמר קשיתו תירצו וישבו ר' מתתיהו להפליא, ונעמד כף פעור פה, בהשתוממות מפלגת, כשהבחין בזה ר' מתתיהו ז"ל אמר לו בנימת קפידא, מה עושה הנך ענין מזה, העקר הוא עבודת ה' קדשה וטהרה ויראת שמים, והלך ופנה ממנו לעבודתו יתברך כדרכו בקודש.

ד — תקסה

רבי חיים קיבלִיטשער ז"ל הִיה אִיש לְמִדָּן וְתַלְמִיד חָכֵם מוֹפְלָג, וְכַפִּי גָדְלוֹ בְּתוֹרָה, כֵּן הָיָה שֶׁפֶל וְנִבְזָה בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, וּמַחֲמַת כֵּן לֹא אָבָה בְּשׁוֹם אוֹפֵן לְלַמֵּד לְפָנֵי אַנ"ש. וְהֵנָּה אַנ"ש שֶׁבְּקִיבְלִיטְשׁ, נִהְיָה לְהִתְאַוֵּף לְסִעוּדָה שְׁלִישִׁית לְסְרוּגִין פֶּעַם בְּבֵית רַבִּי חַיִּים וּפְעַם בְּבֵית רַבִּי אֶהֱרֹן קִיבְלִיטְשְׁעֵר, פֶּעַם כְּשֶׁהִתְאַסְפוּ בְּבֵיתוֹ הִכְרִיחַ אוֹתוֹ רַבִּי לְוִי יִצְחָק לְלַמֵּד לְפָנֵי הָעוֹלָם וְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה "תְּפִלָּה לְחֻבְקוֹק עַל שְׂגִינּוֹת" שֶׁבְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן סִימֵן י"ט, וְלַמַּדָּה לְפָנֵי הָעוֹלָם בְּהִתְעוֹרְרוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת נִפְלָא כְּזֶה עַד שֶׁנִּחְזַק הַדְּבָר בְּזִכְרוֹנוֹ הֵיטֵב כֹּל יָמָיו. בְּסוּף יָמָיו הָיָה סְגִי נְהוּר.

ד — תקסו

רבי חיים קיבלִיטשער ז"ל, הִיה מְלַמֵּד בְּטְשְׁעֵרִין לְבָנָיו שֶׁל רַבִּי אַבְאֵלָה ז"ל.

ד — תקסז

פֶּעַם בְּאֲמֻצֵּעַ הַחוּרְף בְּעַת הַכְּפוּר וְהַשְּׁלֵג הַנוֹרָא מְצֹאוֹהוּ שׁוֹכֵב עַל הַשְּׁלֵג כְּשֶׁאוֹמֵר לְעַצְמוֹ: כְּבָר נִפְטָר רַבִּי חַיִּים, כְּבָר נִפְטָר רַבִּי חַיִּים, וְכֵן בְּמָה פְּעָמִים, "רַבִּי חַיִּים אִיזו גִּישְׁטאַרְבֵּן", כְּדָרְךָ שֶׁמְכַרְיִזִין עַל פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם, וְעֵשָׂה כֵּן כְּדִי שֶׁיִּזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב מִיּוֹם הַמִּיתָה וְעוֹלָם הַבָּא, וְשֶׁלֹּא יַעֲבוֹר עֵינָיו זֶה מִדַּעְתּוֹ.

ד — תקסח

בְּמוֹסְקָא דֵּר אַחַד מִחֲסִידֵי חַב"ד בְּשֵׁם דוֹלְגִפּוֹלְסְקִי, שֶׁהִיה מְכַנִּים אוֹרְחִים גְּדוֹל מְאֹד, וְרַבִּי אַבְרָהָם שְׁטְרֵנְהֵרִץ ז"ל הָיָה דֵּר אֶצְלוֹ הַרְבֵּה וְכֵן עוֹד מֵאַנ"ש, פֶּעַם שָׁטַח אֶת לְבוֹ לְפָנֵי רַבִּי לְוִי יִצְחָק זצ"ל עַל זֶה שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו יִצְרוֹ מְאֹד עַד שֶׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת לְנִפְשׁוֹ לְהִנְצֵל מִמֶּנּוּ, וְכִבֵּר הִסִּיחַ אֶת צַעְרוֹ לְפָנֵי חֲבֵרָיו וְנָתַנוּ לוֹ עֲצוֹת טוֹבוֹת, אוֹלָם לֹא הוֹעִיל, וְכַמָּה מֵהֶם עוֹד שֶׁחֲקוּ מִמֶּנּוּ, יַעַץ לוֹ רַבִּי

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קעא

לוי יצחק, שבכל לילה לפני לכתו לישן ילמד בספר "לקוטי מוהר"ן" עד שיירדם מתוך למוד בו. ואכן לאחר זמן לא רב בא אליו בשמחה והודה לו על עצה זו שנתן לו, כי הועיל לו מאד, והתקרב על ידי זה מאד הוא ובני ביתו לדרך רבנו.

ד – תקסט

בעת השתלטות הקומוניסטים, היה רבי הירש ליב ליפל, מפקח לשיר זמירות שבת בביתו כדרכו בקולות, כדי שלא יחשדוהו פיהודי חסיד, ולא היתה לו ברירה אלא לצאת לרחוב ולעשות עצמו כמשוגע, וצעק את הזמירות בקולי קולות, והניחוהו לנפשו בחשכם ששכור מפלג הוא.

ד – תקע

רבי שמשון איסרוב ז"ל, המכנה רבי שמשון בארדיטשובער, היה בצעירותו עני מרוד, ברכות הימים עזרו השם יתברך שהצליח לפתח איזה חנות, והגיע למעמד של בעל-הבית חשוב. נענה פעם ואמר בצער וכמתגעגע: עתה אחר שהרחיב לי ה' בפרנסתי שוב איני יכול עוד לומר תהלים בלב נשבר כמו שהייתי אומר לפני בעת עניותי.

ד – תקעא

ספר רבי יוסף כהן ז"ל מחשובי אנ"ש, אחיו של רבי אהרן כהן ראש ישיבת חברון ז"ל, שמטבעו לא בכה מעולם על שום דבר, ואף-על-פי-כן, בעת שבא והשתטח על ציון רבנו התחיל לבכות מעצמו כתינוק ממש ונפתח לבו מאד, ללא שום הסבר גשמי כלל.

ד – תקעב

נפח אחד היה בקיבליטש, ממקורבי רבי פנחס מקיבליטש, שהיה איש פשוט מאד, והיה ממעט בדבורו מאד, ובעת שהיו מתאספים לסעודה שלישית של שבת, היה יושב ומאזין לדברי

קעב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

הַמְדַבֵּר בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ, וְתָמִיד תִּיכֶף כְּשֶׁרַק שָׁמַע וְהִבִּין שְׁמֹדבְּרִים וּמְזַכְרִים עֲנִין רַבָּנוּ, רְאוּ בַחֹשׁ אֵיךְ נִשְׁתַּנִּים פָּנָיו בְּהַתְלַהּבוֹת וּבְהַתְעוֹרְרוֹת נִפְלָא, וּכְשֶׁלֹּא דִבְרוּ מִרַבָּנוּ הָיָה יוֹשֵׁב וְאוֹמֵר לְעֲצָמוֹ תְּהִלִּים בְּפִשְׁטוֹת וּתְמִימוֹת. מְדָה טוֹבָה נִפְלְאָה הָיְתָה לוֹ שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ וְסוֹכֵב בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם בֵּין תּוֹשְׁבֵי הָעִיר עִם עֲגֻלָּה הִרְתוּמָה אֵלָיו עֲצָמוֹ וְאוֹסֵף וּמִבְּקֵשׁ מִכָּל אֶחָד חֲחִיכַת עַץ וְכֶף הָיָה מִמְּלֵא עֲגֻלָּה עִם עֲצִים, וּבְלִילָה לְאַחַר שֶׁהָיָה קָם בַּחֲצוֹת לַיְלָה, הָיָה סוֹכֵב וְהוֹלֵךְ בֵּין בֵּיתֵי הָעֲנִיִּים וּמִשְׁלִיף לְחֻצְרָם בּוֹל עַץ כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לָהֶם לְחֵמֶם אֶת בֵּיתָם הַחֹסֵר מִכָּל, וְכִבֵּר יָדְעוּ הָעֲנִיִּים מִמְּנֵהָגוֹ וּלְכוֹנֵה זֶה הָיָה כְּכֹר הָעֲנִיִּים מִשְׁאִירִים דָּלֵת חֻצְרָם פְּתוּחָה, (וּכְמוֹ שֶׁמְסַפְּרִים סְפוּר כְּזֶה עַל הָרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' מֹשֶׁה לֵיב מִפְּאֶסוֹב וְצ"ל). רל"י הַכִּיר עוֹד אֶת בְּנוֹ הַחֲשׁוּב.

15/08/2018תחנ

ד – תקעג

פַּעַם בְּיוֹם כְּפוּר הִתְאַכְסֵן רַבֵּי אַבְרָהָם שְׁטֵרִינְהֶרֶץ ז"ל בְּאוֹמָאן בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבֵּי נַחוּם שׁוֹסְטֵעַר, שֶׁהָיָה סַנְדֵּלֵר וְאִישׁ פָּשׁוּט וְתָמִים כְּיָדוּעַ, וְסִפֵּר אַחַר כֵּךְ, שֶׁכְּשֶׁרָאָה אֶת סֵדֵר הָעֲבוּדָה שֶׁלוֹ בְּלִילָה כְּקִימַת חֲצוֹת, הִתְבוֹדְדוֹת, תְּפִלוֹת וְלִמּוּד תּוֹרָה, הִתְפַּעֵל כָּל כֶּף עַד שֶׁהִתְבַּיֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ מִפְּנֵיו.

ד – תקעד

רַבֵּי מֹשֶׁה יוֹסֵף, חֲתָנוֹ שֶׁל רַבֵּי נַחוּם שׁוֹסְטֵעַר ז"ל, הָיָה אַבְרָף לְמֶזֶן וּמוֹפְלֵג בְּמַעֲלָה מְאֹד, אוֹלָם אַחַר כֵּךְ הִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ זוּגָתוֹ, בְּטַעֲנָתָה שְׂאִינָה יְכוּלָה לְסַבֵּל אֶת צְדָקוֹתָיו, וְנִשְׁאַף לְאַחַר, אַחַר כְּמָה שָׁנִים שֶׁמְעוּדָה מִתְאוֹנְנָת וְאוֹמְרָת: אֵלּוֹ הֵייתִי מְרוֹצֵצָה לְסַבֵּל מֵעַט מִרַבֵּי מֹשֶׁה יוֹסֵף לֹא הֵייתִי צְרִיכָה כְּיוֹם לְסַבֵּל הַרְבֵּה. הוּא הָיָה מְקוֹרֵב מְאֹד לְרַאבְּרִי, וּמֵת בְּרַעַב בְּמִלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה לְיַד עִיר טוֹלְטֵשְׁיִן.

ד – תקעה

רְאֵה פַּעַם רַבֵּי מוֹדְכֵי סוֹקוֹלוֹבְּעַר אֵיךְ שְׁחִסִידִים מִתְקוֹטְטִים

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קטג

ביניהם, וכל חסיד מבטל ומקטרג על רבו של חברו, באמרו "רַבֵּךְ אֵינוּ בְּעַל-מִדְרָגָה כָּלֵל וְלֹא תַפְסִיד מְאוּמָה אִם לֹא תִתְקַרֵּב וְתִטָּע אֵלָיו, מֵה שְּׂאִין בֶּן הָרַבִּי שְׁלִי, גְּדוֹל וּמוֹפְלֵג בְּמַעֲלָה הוּא מְאֹד מְאֹד", וְכֵן טָעַן כָּל חָסִיד לְחִבְרוֹ. פָּנָה אֲלֵיהֶם רַבִּי מְרִדְכֵי בְּחֻכְמָתוֹ וְאָמַר לָהֶם: אִם כָּל חָסִיד מְדַבֵּר עַל שְׂאֵר מְפוֹרְסָמֵי הַדּוֹר וְטוֹעֵן שְׂאִינָם בְּעַלֵּי מִדְרָגָה כָּלֵל, וְטוֹעֵן שְׂרַבּוֹ הוּא הַגְּדוֹל, נִמְצָא שְׁלִפֵּי דְבָרָיו הָרֵאשׁוֹנִים גְּדוֹל הוּא רַבּוֹ מִכָּל הַמְּפוֹרְסָמִים הַקְּטָנִים בְּמַעֲלָה, אִם כֵּן בְּמָה גְּדֻלָּה מִדְרַגַּת רַבּוֹ? אוֹלָם כְּשֵׁיחֲשִׁיב כָּל אֶחָד וְיוֹקִיר אֶת רַבּוֹ שֶׁל הַשְּׂנִי, וְיֹאמַר בְּאַמַּת רַבֵּךְ גְּדוֹל וּמוֹפְלֵג בְּמַעֲלָה מְאֹד אוֹלָם הָרַבִּי שְׁלִי גְּדוֹל מִמֶּנּוּ לְסִבָּה זוֹ וְזוֹ, אִזּוֹ יִתְעַלֶּה מִדְרַגַּת רַבּוֹ מְאֹד, שֶׁגְּדוֹל הוּא מִכָּל צְדִיקֵי וְגְדוֹלֵי הַדּוֹר שֶׁגְּדוֹלִים הֵם בְּמַעֲלָה מְאֹד כְּדַבְּרָיו.

ד – תקעו

מְנַהֵגוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁבַתִּי בְּרַסְלָכֵר הָיָה לְאַסֵּף לַחֵם וְכַדוּמָה עֲבוּר הָעֲנִיִּים, עִם עֲגֻלָּה הֶרְתוּמָה אֵלָיו עֲצָמוֹ, וְהֵלֵךְ לְבַקֵּשׁ לַחֵם מִבֵּית לְבַיִת. פָּעַם אָמַר לוֹ בְּנוֹ רַבִּי חַיִּים, מִתְבַּיֵּשׁ אֲנִי בְּמִנְהַגְךָ זֶה, כִּי מֵה יֹאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת, הֲרִי יֹאמְרוּ שְׂאִין אֲנִי רַבִּי חַיִּים מְפָרְנִס אֶת אָבִיו עַד שְׁצַרְיָךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ לְדָאג וְלְאַסֵּף לַחֵם לְעֲצָמוֹ, עֲנָה לוֹ אָבִיו רַבִּי שְׁבַתִּי: אֶכֶן אֶכֶן בְּנִי, בְּוֹדָאֵי אוֹסֵף אֲנִי אֶת הַלֶּחֶם לְעֲצָמִי, וְכִי בְּשָׁבִיל מִי? כְּאוֹמֵר, שְׁמַצֵּה זֶה אֶכֶן הוּא עוֹשֶׂה עֲבוּרוֹ בְּעֲצָמוֹ וְזֶה יַעֲמֵד לוֹ לְבַד לְזָכוֹת לְאַחַר שְׁיִמְלָא ה' יָמָיו וְשָׁנוּתָיו. הוּא נִפְטָר בְּיוֹם י"ב חֶשֶׁן בְּשָׁנוֹת ה'תּר"פ-ג' בְּהִיוֹתוֹ בְּגִיל שְׁמוֹנִים וְאַרְבַּע שָׁנִים.

ד – תקעו

בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן, הָיָה ה"בְּעַל תּוֹקֵעַ" בְּיָמֵים הַנּוֹרָאִים, הָרַב מְעִיר סַאבָּעֵר, הוּא נִשְׁלַח בְּגוֹזֵר הַשְּׁלִטוֹנוֹת לְעִיר קְזִילְעֵרְדֵעַ שְׁלִיד טְשָׁקְנֵט. בְּשָׁנוֹת תש"א תש"ב הִתְנַפְּלוּ עָלָיו פָּעַם כְּמָה גוֹיִם בְּלָכְתוֹ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת וְהָרַבִּיצוּ לוֹ מְכוֹת נִמְרָצוֹת, וְלֵאחַר זָמַן קָצָר נִפְטָר בְּהִיוֹתוֹ פְּחוֹת מְגִיל שְׁבָעִים, הִי"ד.

ד — תקעח

ספר רבי משה טשנסטחובער ו"ל, שפעם החליט בדעתו לנסוע מאומאן ללמוד באיזה ישיבה, אולם בדרך נסיעתו כשנזכר מברכת המזון בכונה והתלהבות, שהיה שומע מראב"נ, אמר בכאב לעצמו, "וכי כבר לא אזכה לשמע יותר ברכת המזון בכונה כזו?", לרב הכאב שהסכה לו מחשבה זו, חזר בו מנסיעתו ושב לאומאן.*

אשר התכפל

ד — תקעט

שבח את עצמו רבי טוביה אביו של רבי מרדכי באברניצער, לפני פטירתו — שנפטר בגיל שמונים ושבע שנה — ואמר: "תודה לאל, הולך אני מהעולם עם אף נקי ללא טבק", "דאנקען גאט איך געה אוועק פון דער וועלט מיט א ריינע נאז, אן טבק", שלא הריח מריח הטבק כל ימיו כצווי רבנו, והחיה את עצמו לפני פטירתו אף בנקודה טובה זו. נפטר בשנות התר"פ.

ד — תקפ

רבי חיים ב"ר שבתי ברסלבר, היה מתפרנס ממכירת מעילים ובגדים וכדומה, אולם לא היה הולך לחנותו לפני שגמר את כל שעוריו הקבועים: שלחן-ערוף, גמרא, משניות וכו', וכן ספרי רבנו, כשהיה בא אחר כך לחנותו היו הקונים כבר ממתינים ומצפים לבואו, אף על פי שבסמוך לחנותו היו עוד חנויות דומים. כשהיו המוכרים אומרים לקהל שחפה לרבי חיים: בואו וקנו אצלנו ומה לכם לקנות דוקא אצל הברסלברער המשוגע הזה, היו עונים להם הקונים, "קונים אנו דוקא אצל רבי חיים משום שבטוחים אנו שלא ירמה אותנו.

ד — תקפא

רבי חיים הנ"ל היה בעל צדקה מופלג ותמך ברוב אנ"ש על הוצאות שבת ויום טוב, היה בין העשירים ושבע מאנ"ש שנעלמו ועקבותיהם לא נודעו. ואמר בנדיבותו לרבי ישראל פהן הי"ד, "צא

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קעה

מבאבְּרִינִיץ וּבֵא לְדוֹר בְּאוֹמָאן, וְאַתָּן לָךְ אֶת דִּירַת אָבִי "רַבִּי שְׁבִתִּי",
וְגַם אַתָּן לָךְ פְּרִנְסָה מְדֵי חֲדָשׁ", שָׁמַע רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּקוּלוֹ וְנָסַע
לְאוֹמָאן כְּהַבְטָחָתוֹ, אוֹלַם בְּדֶרֶךְ בְּהִיּוֹתוֹ בְּכַפֵּר רְאוּנוֹעַ הַסְמוּף,
לְבֵאבְּרִינִיץ, רְצָחוֹ גוֹי אֶחָד מֵהַרוֹצְחִים הַבוֹלְשֵׁבִיקִים בְּתוֹךְ בֵּית
הַכְּנֶסֶת שְׁבַפְפֵּר, בְּהִיּוֹתוֹ אֹז בְּגִיל עֲשָׂרִים בַּלְבָּד, הִי"ד.

מִצוּר הַחֲכִיכָה

ד – תקפב

רַבִּי חַיִּים בְּרֶסְלָבֶר הַנִּזְל הָיָה בְּקִי בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת בְּעַל פֶּה מִמֶּשׁ,
הוּא הָיָה בֵּין הָעֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים שֶׁשְּׁלָחוּם בְּשָׁנַת תַּרצ"ח וְלֹא
נודַע מָה עָלָה בְּגוֹרְלָם עַד הַיּוֹם. הוּא הָיָה גַם מְרַבֵּה לְצֵאת לַחוּץ
לְעִיר לְהַתְּבוֹדְדוֹת כְּעֵצַת רַבְּנוֹ, וְהָיָה מִתְּפַלֵּל בְּכָל כַּחוֹתָיו מִמֶּשׁ הִי"ד.

ד – תקפג

רַבִּי אֶהֱרָן רוֹזֶנְפֶּלְד וְז"ל, שֶׁהָיָה לְמִדָּן מוֹפְלֵג מְאֹד, הַתְּפָאֵר פַּעַם
וְאָמַר: זְכִיתִי פַּעַם לְגִלּוֹי אֱלֹהֵי בּוֹדְאוֹת, וּמַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה כֶּךָ הָיָה: בְּעַת
מִלְחָמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה, גּוֹיִם בְּעַל פְּרָחוֹ לְצַבָּא וְנִשְׁלַח לְשׂוּדָה
הַקָּרֵב, הוּא הוֹצֵב עִם הַחֲטִילִים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבְּחֻזַּת הַקָּרֵב, וְנִפְּלוּ
סְבִיבוֹ אֲלֵפֵי פְּצֻצוֹת, וְכָל הַחֲטִילִים שֶׁעָמְדוּ עִמּוֹ וְסִמּוּף לוֹ נִהְרְגוּ רַב
רַבִּים מִמֶּשׁ, אֵף עַל פִּי שֶׁהָיוּ מִחֲפָרִים הֵיטֵב בְּאֲדָמָה. פְּתָאוּם בָּא אֵלָיו
יְהוּדֵי זְקֵן עִם זְקֵן יוֹרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו, וְאָמַר לוֹ בְּנִיחוּתָא "אַל
תִּפְחַד" וְנָתַן לוֹ לְאָכַל וְלִטְעַם מִשֶּׁהוּ, וְהָיָה מֵהַבוֹדְדִים מִמֶּשׁ שֶׁנִּצְּלוּ
בְּקָרֵב הַהוּא, וְתִיכָף אַחַר כֶּךָ נִעְלַם הַזְּקֵן. וְאָמַר שֶׁבְּהַכְּרַח לֹאמַר שֶׁזֶה
הָיָה אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, כִּי אֵין שׁוּם צַד סְבָרָא לְהַבִּין וְלְהַסְבִּיר כִּיצַד הַגִּיעַ
יְהוּדֵי זְקֵן לְמָקוֹם הַהוּא בְּאֲמֻצַּע קָרֵב נוֹרָא זֶה.

ד – תקפד

סִפְרֵי רִי"א אֶלְבוּם וְז"ל, שֶׁרָאָה פַּעַם כְּתֹב יָד מְרַבִּי יִצְחָק
אוֹטוֹוֹאֲצָקֵר, וּבּוֹ עֲשָׂרוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה מִיִּסְדִּים עַל הַפְּתוּב "כּוּס
יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וְכוּ" כָּלֵם בְּנוֹיִים עַל פִּי דְבָרֵי רַבְּנוֹ.

ד — תקפה

בְּטַעֲפֵלִיק הָיָה דָּר אֶחָד מֵאַנ"ש, עֲנִי מְרוּד מְאֹד, שְׁעָסַק בְּמִלְאֲכַת כְּרִיכַת סְפָרִים. לְרֹב עֲנִיּוֹתוֹ הָיָה בָּא רְגְלֵי מְטַעֲפֵלִיק לְאוּמָאן בְּכָל עָרֵב רֵאש־חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא כְּשֹׁלְשִׁים וְחֻמְשָׁה קִילוֹמֶטֶר, וְעֵלָה לְהִשְׁתַּטַּח עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ, וְחֹזֵר רְגְלֵי לְבֵיתוֹ תֵּיכֵף וּמֵיָד, וְאַף לְקִלוֹיז לֹא הָיָה נִכְנָס וְכֵף מְדֵי חֹדֶשׁ. בְּרֵאש־הַשָּׁנָה הָיָה יוֹשֵׁב סְמוּךְ לְרַבִּי נַחֲמָן נְעַמִּירוֹבֶעֶר, וְהָיָה גּוֹנֵחַ בַּתְּפִלָּתוֹ, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא יָדַע הֵיטֵב אֶת הַנְּסֻחַ, וְהוּא חָשַׁב שְׁמַסִּיעַ לְרַבִּי נַחֲמָן אֵף עַל פִּי שְׁלְרַבִּי נַחֲמָן הָיְתָה זֹו הַפְּרָעָה, כְּשֶׁרָצוּ פַעַם כַּמָּה מֵאַנ"ש שְׁמַעִיר טְשֶׁעֶרִין לְהַפְּרִיעוֹ בְּדַבָּר זֶה, לֹא נָתַן לָהֶם רַבִּי נַחֲמָן לְהַצִּיק לוֹ, אַחֵר שִׁדְעַע שְׁפּוֹנָתוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם.

ד — תקפו

רַבִּי חַיִּים פּוֹקֵס וְ"ל, מֵתוֹשְׁבֵי עִיר חֶאֶרְקוֹב, הָיָה אִישׁ תָּם וְתַלְמִיד חָכֵם וְלַמְדָּן וְעֹשִׂיר נִכְבָּד, וְהִתְקַרַּב לְאַנ"ש עַל יְדֵי רַבִּי נֶשֶׁקַע טוֹלְטְשֵׁינְעֶר. בְּשָׁנוֹת הַתְּרַ"צ הֶעֱלִילוּ עָלָיו הַקּוֹמוּנִיסְטִים עֲלִילַת שְׂוֹא, כִּי רָצוּ לְזַפּוֹת בְּמַמוֹנּוֹ, כִּי הָיָה אִישׁ אֲמוּד עוֹד בְּהִיּוֹתוֹ בְּאַרְץ מוֹצָאוֹ שְׁכַפּוֹלְנִיָּה, וְתַבְּעוּהוּ לְמִשְׁפָּט בְּיוֹם רֵאש־הַשָּׁנָה, וְהוּא בְּחַפְצוֹ לְהִיּוֹת בְּאוּמָאן בְּיַמֵּי רֵאש־הַשָּׁנָה, אָמַר לְעוֹרֶךְ דִּין שְׁלוֹ, שֵׁישׁ לוֹ נְסִיעָה דְחוּפָה בְּיוֹם רֵאש־הַשָּׁנָה וְלֹא יוּכַל לָבוֹא לְמִשְׁפָּט בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּשׁוֹם אוֹפֵן, כְּשֶׁשְׁמַע זֹאת עוֹרֶךְ דִּינוֹ פָּנָה אֵלָיו בְּצַעֲקָה וְאָמַר לוֹ וְכִי יֵצֵאתָ מִדַּעְתְּךָ! ! וְכִי יִקְרָה לְךָ נְסִיעָה זֹו יוֹתֵר מֵהַחַיִּים? כִּי הָיָה לוֹ מִשְׁפָּט כְּבֹד עַד לְכַדֵּי עוֹנֵשׁ מִיָּתָה, אוּלַם אֵף-עַל-פִּי-כֵן מְסַר נַפְשׁוֹ וְנָסַע וּבָא לְאוּמָאן, וְלֹא הִבִּיט כָּלֵל עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת. אַנ"ש בִּידְעָם מְצָרְתוֹ הִתְפַּלְלוּ עָלָיו בְּעָרֵב רֵאש־הַשָּׁנָה עַל הַצִּיּוֹן וְהַזְּכִירוּהוּ לְטוֹבָה, בְּהִבְיָנָם כִּי אֵינּוּ יְכוּל לָבוֹא וְלִשְׁהוֹת עִמָּהֶם בְּיַמֵּי רֵאש־הַשָּׁנָה, אוּלַם אַחֵר כֶּף כְּשֶׁהִבְחִינוּ וְרָאוּ שֶׁעַל אֵף דִּינוֹ הַקָּשָׁה הַגִּיעַ, הִרְבּוּ אַנ"ש בַּתְּפִלָּה עֲבוּרוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. כְּשֶׁחֹזֵר לְבֵיתוֹ לְאַחֵר רֵאש־הַשָּׁנָה נוֹדַע לוֹ שֶׁהַקְּשִׁיגוֹר שְׁלוֹ מֵת בְּפִתְעַ פְּתָאוֹם, וּמִמִּילָא לֹא הִתְקַיַּם אֲזוֹ הַמִּשְׁפָּט

נגדו והעמידו אחר כך התובעים נגדו קטיגור אחר והוא היה מטבעו אדם נח ורחמן יותר שלא קטרג עליו קשות, ומשום כך יצא זכאי מהמשפט. הוא היה בעל קורא נפלא, ונפטר בשנות התרצ"ח-תרצ"ט.

ד - תקפז

נייחא - בנה של מרת פייגא בתו של רבי אבאלה (המכנה "נייחא אבאלעס") - היה עשיר גדול פסכו רבי אבאלה, אולם נתפס קצת להשפלה, ועמלו עמו כמה מאנ"ש החשובים ביותר, ביניהם גם רבי פנחס יהושע להוציאו מדרך קלוקלת זו, ושלח לו רבי פנחס זמר ופזמון מחבר להפליא שבו הוכיחו על דרכו וקורא לו לשוב לדרך אבותינו מעולם, אולם לא הצליחו לעקרו מזה בשלמות, עד שדבר ועסק עמו הרבה ראבר"נ ואז פרש לגמרי מדרך רעה וקלוקלת זו.

ד - תקפח

התאכסן פעם בראש השנה רבי מרדכי סוקולובער ז"ל אצל רב אחד שבאומאן וכוף בישכם ודברם בתורה, הקשה לו הרב: "מדוע מטריחים אתם עצמכם כל כך לבא מפולין לציון רבנו באומאן אחר שבמדינתכם שבפולניא קבורים עוד צדיקים יסודי עולם, ואפלו כאן באוקראינא עצמה הרי במעוזבוז טמון הבעל שם-טוב בעצמו שהיה סבו של רבנו?" ענה לו רבי מרדכי: "אמר נא לי, מדוע נוסעים כל קהל ישראל להשתטח כל-כך על קבר הרשב"י (בפרט בל"ג בעמר), אחר שרבו רבי עקיבא טמון בטבריא" אלא בזה רואים שמשמיא קא זכו ליה לרשב"י בדבר זה. וכמו כן ענין הקבוצ על ראש השנה אצל רבנו ז"ל נתן לו במתנה (שאמר כן בפרוש, כמובא בספר "חיי מוהר"ן") ובפרט אחר שרבנו בעצמו הזהיר על זה והפליג בדבורים ורמזים שונים במעלת הדבר לבא אליו לאומאן, אף לאחר הסתלקותו הרי שנשגב הדבר למעלה מדעתנו ומחזיבים בזה אנו המאמינים בו וההלכים בדרךיו ז"ל, והספים עמו.

ד — תקפט

בְּאֲמֻצָּע קִיץ תרע"ט — נִכְנְסוּ הָאוֹקְרֵאִינִים הַפְּרָאִים לְבֵית
הַמִּדְרָשׁ שְׂבֵאוֹמָאן וְהִרְצוּ בְּצַעֲקוֹת אֶת כָּל הַמִּתְפַּלְלִים שֶׁהָיוּ בּוֹ,
כְּחֻמָּשִׁים אֲנָשִׁים, לְמַגְרֵשׁ פְּתוּחַ שְׁבָגֵן סוֹפְיָא, לְיִסְרָם שֵׁם עִם שְׂאֵר
הַיְהוּדִים, כְּדִי שִׁיּוּדוֹ עַל הַשְּׁתַּתְּפוּתָם בְּשִׁלְטוֹן הַקּוֹמוּנִיסְטִים, וְהָיוּ
מִיִּסְרָים שֵׁם אֶת הַיְהוּדִים בְּיִסּוּרִים קָשִׁים כְּאֵלוֹ עַד שֶׁנִּשְׁמַע קוֹל
זַעֲקָתָם לְמַרְחָק רַב. וְאַחַד מֵהַרוֹצְחִים נָגַשׁ לְרַבִּי אֶלְחָנָן סַפְקָטוֹר ז"ל
בַּעַת עֲמֻדוֹ בְּתַפְלָתוֹ וְהִפְהוֹ בְּחֻרְבוֹ עַל הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְנִבְקַע בֵּית
הַתְּפִלָּה לְשָׁנִים, וּבְדֶרֶךְ גַּם לֹא נִפְגְּעָה יָדוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְחָנָן, וְאִזּוֹ בְּאֲמֻצָּע
הַמְּנוּסָה רָצְחוּ אֶת רַבִּי נַחֲמָן ב"ר הִירֵשׁ ז"ל הַמְּכַנֶּה הַ"דוֹד הַלְבָּן"
"דְּעַר וְוִיִּסְעַר פְּעֻטְעַר", שֶׁמֶשׁ הַקְּלוּזִי, כִּי הָיָה זָקֵן וְחֹלֵשׁ וְלֹא הָיָה
בְּכַחוֹ לְרוֹץ בְּמַהִירוֹת כְּרֻצוֹנָם. בְּהִגִּיעַם לְמַגְרֵשׁ נִעְמְדוּ הַרוֹצְחִים
לְהִרְגָם, וּבְדֶרֶךְ גַּם לֹא מוּכָן קָם לְפִתְעָא אֶחָד מֵהַמְּפַקְדִים, וְגַעַר בְּאֲנָשָׁיו
הַרוֹצְחִים, בְּצַעֲקוֹ עֲלֵיהֶם וּבְהִצְבִּיעוֹ עַל אַנ"ש, אֶת מִי הִבְאֵתָם לָנוּ?
חֲבוּרַת מְשׁוּגָעִים!! וְפָנָה בְּשִׂאָגָה לְאַנ"ש וְאָמַר: "בְּרַחוּ וּלְכוּ לְכֶם
מֵהָר מִכָּאן". וְכֵן נִצְלוּ מִמִּיתָה וְדֹאֵית. רַבִּי נַחֲמָן הַנ"ל הִשְׁאִיר אַחֲרָיו
בָּנִים הַגּוֹנִים, הִי"ד.

ד — תקצ

רַבִּי אֶהֱרֹן יוֹסֵף גְּעַרְשִׁינוֹב ז"ל, הָיָה דָר בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ בְּטַעֲפֵלִיק,
וְהַתְּפָרְנֵס מְחֻנּוֹת לְמַמְכָּר בֶּד, וְהִצְלִיחַ בָּהּ מְאֹד, אָף עַל פִּי שְׁלֵא הָיָה
שׁוּהָה בָּהּ רַק שְׁעוֹת סְפוּרוֹת בַּיּוֹם, וְכָל שְׂאֵר הַיּוֹם הָיָה עוֹסֵק רַק
בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרֵךְ. אַחַר כֵּן עָבַר לְדוֹר בְּטוּלְטְשִׁין, וְהָיָה מִתְּפָרְנֵס
מְכָרֵיכַת סְפָרִים, וְהָיָה יֹגֵעַ בְּעִבּוּדָתוֹ מְאֹד, וְאָף בְּעָרֵב שְׁבַת וּבְעָרֵב
יוֹם טוֹב וְכַדוּמָה, עַד שֶׁהָיוּ תוֹשְׁבֵי הָעִיר מִבֵּיטִים עָלָיו בְּזִלְזוּל עַל
שֶׁזָּקֵן בְּשָׁנִים כְּמוֹתוֹ עוֹבֵד כָּל כֵּן הַרְבֵּה, וְסִפֵּר רַבִּי נִשְׁקַע טוּלְטְשִׁינְעַר
ז"ל, שֶׁלְּפָנַי פְּטִירָתוֹ, קָרָא אוֹתוֹ אֵלָיו, וְאָמַר לוֹ: "דַּע לָךְ שֶׁכָּל הַרוּחַ
שֶׁהַרוּחָתִי מֵהָעִבּוּדָה שֶׁעָבַדְתִּי לֹא נִהְיִיתִי מִמֶּנָּה אֶפְלוּ כְּדִי פְּרוּטָה

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קטט

אחת, כי לצרכי מחייתי הִיָּה לי די והותר ממה שצברתי לי בצעירותי, בעת שדרתי בטעפליק, רק חלקתי הכל לצדקה, ומחמת שכל מטרת עבודתי הייתה לצדקה, לא הרשתי לעצמי לדקדק ולהחמיר לא לעבוד בערב שבת ויום-טוב וכו', ומספר אני לך זאת כדי שלא יכשלו ויליזו וירננו עלי תושבי העיר אחרי פטירתי וכשלו בעון לשון-הרע חלילה". הוא היה בן אחיו של רבי יחזקאל העשיל.

ד"ר חיים

ד – תקצא

ספר רבי אלטער מירקעס, ב"ר יעקב יוסף ז"ל חתנו של רבי מאיר טעפליקער ז"ל, שלפני פטירתו של אביו בקש הוא עם אחיו מאביהם, שיאמר להם איזה דבורים לפני הסתלקותו, ולא רצה לומר בשום אופן שום דבר, כשנותן טעם להתנהגותו, באמרו באם אומר איזה דבר הרי שלאחר הסתלקותי תתפארו ותאמרו בגאווה: "אבי הצדיק כך היה אומר, וכך היה אומר", כאומר שדבוריו שיאמר יהיו ללא תועלת רק להתפארות שיתפארו בניו בגאווה, ומשום כך בלם פיו לגמרי.

19/08/2018

ד – תקצב

רבי ישראל טרהוויצער היה אומר את ה"תקון הכללי" והתפלה שאחריה בהתעוררות ובצעקות ושאגות, אף בהיותו כבר זקן מפלג בגיל שמונים ומעלה, עד שהיו האברכים שבאנ"ש מתביישים ממנו. פעם שמעוהו חוזר על תיבות "ראה מסכן כמוני טורף בלב ימים" (הפתיח בתפלה לאחר התקון הכללי), הרבה פעמים ובהתעוררות גדולה, עד שהתביישו ממנו כל העומדים בסמוך לו. זוגתו הייתה בתו של רבי נתן בן רבי לייבלי ראובניס, והייתה נוהגת להזכיר לו בחצות לילה שמות אנשים הצריכים ישועה שיתפלל עליהם ויזכירם לטובה.

ד – תקצג

רבי שבתי ברסלבער ז"ל, אף על פי שהיה עשיר, כי היה לו

חנות הלְבָשָה, הִיָה גַבְאֵי צְדָקָה, וְהִיָה עוֹסֵק בְּזֶה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִפֶּשׁ
 וּבְשִׁמְחָה עֲצוּמָה. פֶּעַם כְּשָׁבָא לְאַחַד בַּיְמוֹת הַחוּרְף לְבַקְשׁוֹ נִדְבַת
 נֶפֶט כְּדֵי לְחַלְקוֹ לְעֲנִיִּים, אָמַר לוֹ הֲלֵה בְּהִלְצָה: אִם תִּרְקַד לְפָנַי רְקוּד
 כְּחִסִּיד בְּרִסְלָב אֲתָן לָךְ נֶפֶט. לֵלֵא שׁוֹם שְׁהִיֹּת כָּלֵל הַתַּחֲחִיל תִּיכְף
 לְרְקוּד לְפָנָיו בְּשִׁמְחָה רַבָּה, עַד שֶׁנִּתֵּן לוֹ הֲלֵה כַּמָּה בְּקַבּוּקֵי נֶפֶט,
 וְלִקְחֶם מִמֶּנּוּ בְּשִׁמְחָה.

ד — תקצד

רַבֵּי חַיִּים בְּנוֹ שֶׁל רַבֵּי שִׁבְתֵּי בְּרִסְלָב, הִיָה כְּדוּעַ אָדָם פְּשׁוּט,
 וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עָבַד אֶת ה' כְּאַחַד מֵהַגְּדוֹלִים, כִּי הִיָה בָּא בְּקַבֵּיעוֹת
 לְבֵית-הַכְּנֶסֶת כְּשִׁעֲתִים לְפָנָי הַתַּחֲחִלַת הַתַּפְּלָה, וְעוֹסֵק בְּתַפְלוֹת עַד
 לַתַּפְּלָה. אַחַר הַתַּפְּלָה הִיָה מַכִּין לְעֲצָמוֹ עֲרִמָה שֶׁל סְפָרִים לְלַמֵּד
 בָּהֶם הַחֵל בְּגִמְרָא שְׁלַחַן-עֲרוּף עֵין-יַעֲקֹב מִשְׁנֵיֹת זֹהַר, סְפָרֵי רַבְּנוּ
 וְכוּ', וְהִיָה הוֹגֵה בָּהֶם כַּמָּה שְׁעוֹת, וְלֹא זָז מִסְדְּרוֹ אֶף-עַל-פִּי שֶׁכָּבַר
 חִפּוֹ עֲלָיו אֲנָשִׁים רַבִּים כְּדֵי לְקַנּוֹת בְּחִנּוּתוֹ, וְרַק אַחַר שֶׁגָּמַר כָּל סְדְרֵי
 לַמּוֹדוֹ הִלֵּךְ בְּנַחַת לְשֵׁרֶת אֶת קוֹנֵיו.

ד — תקצה

רַבֵּי חַיִּים סְטָאֲלֵעַר ז"ל (הַנֶּגֶר) הִיָה דְבוּק בֵּה' יִתְבַּרֵךְ, אֶף בְּמִשְׁךְ
 זְמַן עֲבוּדָתוֹ עַל אֶף הִיֹּתוֹ אָדָם פְּשׁוּט בְּמַעֲלָה, שֶׁהִיָה מִתַּפְּלָל
 וּמִתְבוּדָד לְזֵה' יִתְבַּרֵךְ כָּל מִשְׁךְ זְמַן עֲבוּדָתוֹ וְהִיָה אוֹמֵר בְּתַפְּלוֹתוֹ:
 רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הִנֵּה לוֹקַח אֲנִי בּוֹל עֵץ וּמִיָּפָה וּמִנְקָה אֲנִי אוֹתוֹ בִּיפִי
 הָרְאוּי עַד שְׁעוֹשָה אֲנִי מִמֶּנּוּ כְּלֵי הַדוּר, כְּמוֹ כֵן רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם עוֹרְנֵי
 שְׁאִנְקָה אֶת עֲצָמֵי, שְׁאִיָּפָה אֶת עֲצָמֵי בְּטַהַר לֵב לְפָנָיִךְ, וְכוּ' וְכוּ'.

ד — תקצו

כְּשָׁבְקָרוּ בְּפוּרִים כַּמָּה מֵאֲנִ"ש אֶצֶל רַבֵּי אֶלְחָנָן סְפָקטוֹר ז"ל,

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קפא

בַּעַת חֲלוֹי בְּסוּף יָמָיו, וְשָׂרוּ לְפָנָיו אֶת הַנְּגוּן הַמְּפוֹרָס "שׁוֹשְׁנֵת יַעֲקֹב וְכוּ' וְלֹא יִכְלְמוּ לְנֶצַח", פָּרַץ בְּבָכִי וְאָמַר וּפִירַשׁ: "וְלֹא יִכְלְמוּ לְנֶצַח" שְׁנֵהָר אָנוּ שְׂלֵא נְבִישׁ אֶת הַנֶּצַח, הִיא מִדְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ, שֶׁשָּׂמוּ "נַחְמָן" בְּגִימָטְרִיא 'נֶצַח', וְאָמַר: נֶצַחְתִּי וְאַנְצַח.

ד – תקצו

רַבִּי מְרִדְכִי קַנְלֶסְקִי ז"ל הִמְכִּנָּה "מֵאֲטִיעַ", הִזָּה מְפוֹר הַרְבֵּה מִמְּמוֹנוֹ לְצִדְקָה וְתוֹמָךְ בְּעֵנֵי אַנ"ש, בְּפֶרֶט בְּרַבִּי גַעְצִיל ז"ל, וּבְכָל שָׁנָה בַּתְּחִלַּת הַחֹרֶף הִזָּה קוֹנָה לְר' גַּעְצִיל עֲצִים וְשָׁק קִמַּח לְצוֹרֶף יָמֵי הַחֹרֶף, פָּעַם בְּשֵׁהוּתוֹ בְּאוֹמָאן הַבְּחִין בּוֹ ר' לְוִי יִצְחָק ז"ל שֶׁהוּא עֲצוּב מְאֹד, כְּשֶׁשָּׂאֵלוֹ לְסַבַּת הַדְּבָר, עָנָה לוֹ, "תְּמִיד כְּשֶׁהִיִּיתִי בָּא לְאוֹמָאן הִיִּיתִי מְבִיא עִמִּי מְעוֹת לְחֻלְקָם לְצִדְקָה, וְעַתָּה יְרֵדְתִי מִנְכֶסִּי וְאֵין לִי שׁוֹב מְעוֹת לְחֻלְקָם לְצִדְקָה כְּדֶרְכִי מֵאֶזֶל". נַחְמוּ וְחַזְקוּ רַל"י ז"ל וְאָמַר לוֹ: מִקֶּדֶם נָסָה אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמִדַּת הָעֲשִׂירוֹת וְעַמְדַת בְּנִסְיוֹן, כִּי חִלַּקְתָּ הַרְבֵּה צִדְקָה, וְכַעַת מְנַסִּים אוֹתְךָ בְּעֵנִיּוֹת, שְׂרוּצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנִסּוֹת אוֹתְךָ אִם לֹא תִפּוֹל לְעַצְבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה עַל יָדָהּ, וְהִתְנַחֵם.

ד – תקצח

בְּעִיר בְּאַרְשָׁאד, הִזָּה קְבוּץ נִכְבָּד שֶׁל אַנ"ש, וְהִזָּה לָהֶם שֵׁם בֵּית מְדַרְשׁ מִיְחָד, כָּלֶם הָיוּ בָּאִים לְקְבוּץ בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה וּבְרֵאשׁ שָׁמַר רַבִּי אֱלִיָּהוּ בְּאַרְשָׁאדְעֵר שֶׁהִזָּה אִישׁ יָקָר עַד מְאֹד, וְנִרְצַח בְּשָׁנוֹת הַמְּהַפְּכָה, בַּהֲיִוְתוֹ בֵּין שְׂשִׁים וּמַעְלָה, הִי"ד. הוּא הִתְקַרַּב לְאַנ"ש עוֹד בְּפוֹלְגָנָה אַרְץ לִידְתּוֹ. הוּא הִזָּה הַ"בְּעַל-קוֹרָא" בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמָאן.

ד – תקצט

בְּקֵשׁ פָּעַם אַחַד מֵאַנ"ש מְרַבִּי מֹשֶׁה יְרוֹסְלָבְסְקִי ז"ל, שֶׁיְלֻוֶּה לוֹ אֵיזָה סְכוּם מְעוֹת, שָׂאֵלוֹ רַבִּי מֹשֶׁה וּמִי יִהְיֶה לָךְ כְּעֶרֶב, עָנָה לוֹ הִלָּה, ה' יִתְבָּרַךְ. וְהִלְוֵהוּ רַבִּי מֹשֶׁה. וּכְשָׂבָא אַחַר כֶּף הַלְוָה לְפָרוֹעַ לוֹ אֶת

קפב שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

חובו, לא אָבָה רַבִּי מֹשֶׁה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַמַּעוֹת בְּאָמְרוֹ "הַעֲרַב שְׁלֶךְ כָּבֵד פָּרַע לִי אֶת חוּבְךָ", לֹא הִבִּין הַלֵּוֹה אֶת דְּבָרָיו, עַד שֶׁהִזְכִּיר לוֹ רַבִּי מֹשֶׁה אֶת דְּבָרָיו הַנִּלְ, שְׁאָמַר לוֹ בְּשַׁעַת הַהִלְוָאָה.*

11/08/2018

ד – תר

סֵפֶר רַבִּי מֹשֶׁה טְשֵׁנְסְטְחוּבֵר ו"ל, שֶׁפָּעַם לָן בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים קֶצֶב, שֶׁהָיָה מְכַנֶּה בְּשֵׁם "חַיִּים שֵׁישׁ בּו", מַחֲמַת גְּדֹל גְּבוּרָתוֹ, וְכִשְׁהִגִּיעַ עַת חֲצוֹת לִילָה רָאָהוּ קָם לְעֶרְוֶךָ תְּקוּן חֲצוֹת פְּנֵהוּג, וְאַחֲרֶיהָ הֵחֵל לֹדֵם תְּפִלוֹת מִסֵּפֶר "לְקוּטֵי תְּפִלוֹת", וְאַמְרָם בְּכֹה לֵב נִשְׁבֵּר וּבְכֹאֲלוֹ בְּכִיּוֹת, עַד שֶׁלֹּא יָכוֹל הָיָה שׁוֹב לְהֵרֵד, וְנִחְרַט דְּבָר זֶה בְּזִכְרוֹנוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו.

ד – תרא

רַבִּי חַיִּים קִיבְלִיטְשֶׁעֶר ו"ל, שֶׁהָיָה עֲנִי מְרוּד מְאֹד, לֹא נִכְנַס אֶף פַּעַם בַּחוּרְף לְהִתְחַמֵּם בְּבֵית אָדָם אַחֵר, וְכִשְׁשָׂאֱלוּהוּ לְדַבֵּר, אָמַר בְּמַרְיוֹת: "קָר לִי כָּל כֶּף בְּבֵיתִי עַד שֶׁמִּפְחָד אָנִי לְהִכְנִס בִּימּוֹת הַחוּרְף בְּבֵית אָדָם אַחֵר, פֶּן אֶפְשֵׁל חֲלִילָה בְּלֹא ד' לֹא תַחֲמַד".

ד – תרב

רַבִּי יִצְחָק בְּרִיִּיטְעֶר הַי"ד, הָיָה מֵתְּפַלֵּל לְאֵט וּבְמַתִּינּוֹת בְּהַדְּגִישׁוֹ כָּל תִּיבָה וְתִיבָה, וְהָיָה אֶף אוֹחֵז בְּסִימְנֵיה "טִיטְל" בְּסִדּוֹר הַתְּפִלָּה, הַי"ד.

ד – תרג

רַבִּי לֵיבֵל צְעֶרְטְנֶעֶר ו"ל הָיָה מֵיחָס לְרַבְּנוּ בַּעַל הַשֵּׁף וְלַעֲוֹד צְדִיקִים גְּדוּלֵי עוֹלָם, וְרַבִּי מְרֻדְכֵי בְּאַבְרָהָם צְעֶרְטְנֶעֶר ו"ל, חִבְּבוּ מְאֹד, עַד שֶׁהָיָה נִכְנַס אֵלָיו הַרְבֵּה כְּדִי לְדַבֵּר עִמּוֹ הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, עַל אֶף שֶׁהָיָה גְּדוּל מִמֶּנּוּ בְּשָׂנִים הַרְבֵּה.

ד – תרד

רַבִּי דָוִד צְבִי דְּאִשְׁוִיּוֹסְקֶע ו"ל נִפְטֵר בְּשָׁנַת תַּרע"ג בַּחַג הַסְּפּוֹת

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קפנ

לאחר שמחת הלולת רבנו, הינו אור לי"ט תשרי, וספר אחיו רבי יודל שהיה מחבבו ומוקירו מאד, שבשעות שאחר הצהרים כבר התחלו לראות בו סימני גסיסה, ותיכף התחיל רבי יודל אחיו לבכות בבכיות וצעקות כי היה קשור אליו מאד, והתעורר רבי דוד צבי וחי עוד כמה שעות. ר' דוד צבי היה איש שמח מאד, ולא פעם בעת הרקוד שרקדו אנ"ש פדרפם היה עולה על מקום גבה שבקלויז וצועק לאנ"ש "יותר חזק", "יותר חזק", "שטארקער" "שטארקער" בהכאתו אגדלו על אצבעו.

ד – תרה

ספר רבי חיים פוקס ז"ל, (דר בחארקוב והתקרב על ידי רבי נשקע טולטשינער), שלפני התקרבותו, כשהיה עדין בפולין, היה עוסק בתורה יחד עם רב העיר, אולם אחר זמן מה, העלילו השלטונות עלילת שקר על הרב, וקנסוהו מחמת כן למאסר, ואחר זמן קצר הרגוהו שם, וברשעותם אף לא נתנו ליהודים לקברו פדת, חרה לו הדבר מאד וטכס עצות בנפשו עד כדי מסירות נפש ממש, ובאחד הלילות הלך והרג את שומר בית הסהר והוציא משם את גופת הרב וקברו פדת ישראל, למחרת כשנודע הדבר, רצו הגוים תושבי העיר להרג ביהודים, הלך הוא והודה לפני השלטונות על מעשהו, כי רצה להציל בזה את כל יהודי העיר, ודנו אותו שלטונות העיר למיתה, כשראה שכלתה אליו הרעה, עמד ונדר "אם אנצל מהריגה זו הריני מבטיח שלעולם לא אכעס שום פעם אפלו במחשבה", ונעשה לו נס שבים המיועד להריגתו נכנסו הגרמנים לעירו, כי המעשה הנ"ל התרחש בתקופת המלחמה העולמית הראשונה, וברחו כל השומרים שבבית הסהר וברחו גם הוא ונצל. הוא היה איש עשיר והיה תומך באחיו, ודואג לפרנסתם, ואף על-פי-כן גמלו עמו אחיו רעה ומסרוהו לשלטונות, ועמד בנדרו ולא כעס עליהם בשום פעם. השאיר אחריו בן יחיד.

ד – תר

בְּטַעֲפֵלִיק דְּר אֶחָד מֵאַנ"ש בְּשֵׁם רַבִּי נְחוּם פְּהֵאן, שְׁנוּלֵד לְאַחַד מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבְּנּוּ, אוֹלָם בְּעַת הַתְּפִשְׁטוֹת הָאַפִּיקוֹרְסוֹת עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכִּילִים, נִתְּפֵשׁ גַּם הוּא בְּמַצוֹדַת הַמְּשַׁכִּילִים, וְהַתְּחִיל לְלַמֵּד הַשְּׁפָלָה, כְּשֶׁנּוֹדַע זֹאת לְרַבִּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחֲמָן, קָרְבוּ מְאֹד וְדַבְּרוּ עִמּוֹ הִרְבָּה עַד שֶׁהִחֲזִירוּ לְמַטָּב. לִפְנֵי הַסְּתַלְקוֹתָיו, נִעְנָה וְאָמַר בְּשִׁבְחָ עַל עֲצָמוֹ: אִם לְמִדְתִּי וְעַסְקָתִי בְּסַפְרֵי רַבְּנּוּ כְּדַבְּעֵי זֹאת לֹא אֲדַע, אוֹלָם תּוֹדָה לְאֵל, הֵיכֵן שְׁצִיחָה עָלֵינוּ רַבְּנּוּ לְבָלִי לְהַבִּיט וְלִלְמַד בְּהֵם (הֵינּוּ בְּסַפְרֵי חֻקֵּיהֶם וְאַפִּיקוֹרְסוֹת) זֹאת קִימְתִּי. הַשְּׂאִיר אַחֲרָיו כְּמָה בְּנִים, שֶׁהֵיוּ בָּאִים מִדֵּי שָׁנָה לְקַבּוֹץ אַנ"ש בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

19.08.2018

ד – תרז

פִּיגָא, זוּגְתּוֹ שֶׁל נִיחָא, נִכְדוּ שֶׁל רַבִּי אַבָּא הַמְּכַנָּה אַבָּא לָהּ, הִיא הֵיטָה אִשָּׁה גְדוּלָה בְּמַעֲשֵׂים, הֵיטָה מִיַּחֲסַת לְנִכְדַת רַבְּנּוּ, (יְחוּסָה הַמְּרִיק לֹא יְדוּע). לְפַעְמִים כְּשֶׁבָּאָה לְאוּמָאן לְצִיּוֹן רַבְּנּוּ הֵיטָה סוּגְרַת אֶת הַצִּיּוֹן וּמְרַבָּה שָׁם בַּתְּפִלָּה וּבְבִכּוּת רַבּוֹת כְּדָרְךָ הַנְּשִׂים הַכְּשֻׁרוֹת. הִיא הֵיטָה גְרָה בְּטַשְׁעָרִין כְּדִירְתּוֹ הַגְּדוּלָה שֶׁל רַבִּי אַבָּא. כְּשֶׁהִיָּה פַעַם רַבִּי לְוִי יִצְחָק ז"ל בְּטַשְׁעָרִין, אָמְרָה לוֹ בֵּין דְּבַרְיָהּ: יֵשׁ פִּיּוֹם יְרִידַת הַדְּוֵרוֹת כְּזוֹ, עַד שְׁצִרִיכִים כְּכֹר לַעֲשׂוֹת מִהַחֲסִידִים חֲסִידִים.

ד – תרח

רַבִּי אַבְרָהָם זְאֵבָא קְרֵאטְשְׁעָר ז"ל הֵיָה אִישׁ תָּמִים מְאֹד מְאֹד, וְהַתְּקַרֵּב לְאַנ"ש עַל-יְדֵי רַבִּי יַעֲקֹב זִיטְאֵמִיר. הוּא הֵיָה כּוֹתֵב עֲבוּר ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ אֶת הַשִּׁיחוֹת וְהַסְּפוּרִים שֶׁשָּׁמַע מֵאַנ"ש בְּעַת שְׁהוֹתוֹ בְּאוּמָאן. הוּא הֵיָה מְלוּמֵד בְּכַמָּה שְׁפוֹת וּבְעוֹד חֻקְמוֹת, וְהִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה כָּל כַּף, שֶׁכְּשֶׁבְּקָרוּ פַעַם אַחֲיו שְׁהֵיָה אִישׁ מְשַׁפִּיל, הִקְנִיטוּ מְאֹד וְאָמַר לוֹ: אַבְרָהָם, רְאֵה מָה נִהְיָה מִמֶּךָ? מִקֵּדָם הֵייתָ מְלוּמֵד גְּדוֹל וְעַתָּה נִהְפַּכְתָּ לְעוֹבֵד ה' וְחֲסִיד. הוּא גּוֹעַ בְּרַעַב בְּשִׁבְתּוֹ בְּפִלָּא בְּאוּמָן עִם שְׂאָר אַנ"ש.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קפה

ד – תרט

למחרת חתונתו של רבי הירש לייב ליפל ז"ל, [שהתחתן בליל שבת אחר שבועות שנת תרפ"ג], כשפאו אנ"ש לתפלת הנותיקין, כבר מצאוהו עומד ושואג את ה"לשם יחוד" שאומרים לפני עטיפת הטלית, שאמרה אז פעם ראשונה, בעמדו באולם הקטן שלפני הקלוז (פאליש), והתלהב כל כך עד שאנ"ש לא רצו לעבר דרכו לכנס לפנים בית הפנסת כדי שלא להפריעו מהתלהבותו. והיה זה מעמד נשגב עד שלא יכלו הרואים זאת לשכחו כל ימי חייהם.

אוצר החספה

ד – תרי

רבי בנימין, המכנה "בנימין פארבער" ז"ל, ספר שרפי יעקב בארדיטשובער ז"ל ספר לו, שפעם בא לבקר את רבי ישראל קארדוונער ז"ל ופגשו יושב ובוכה, כששאלו על זה, ענה לו שהוא מחמת שנודע לו שנמצאים ברשות המסיון שני ילדים יהודים ורוצה להוציאם משם, ונצרך לו לזה סך מסים ואין לו את הכסף לזה, ומחמת זה הוא בוכה לה' יתברך שישלח לו את הכסף לזה, תיכף אמר לו רבי יעקב, אכן נתקבלה תפלתך, הנה יש אצלי מעות שאספתי לעצמי בשביל הוצאות הנסיעה לאומאן, עתה קחם לך ולך ותפדה אותם, וכן עשה, ושמח בזה עד מאד.

ד – תריא

רבי חיים קיבליטשער ז"ל היה תלמיד חכם מפלג מאד וגם עני מרוד מאד, אולם בתו נשאה לאחד מתושבי עיר אומאן שהיה עשיר קצת, לאחר נשואיה נסע רבי חיים ובא לאומאן כדי ללוותם חזרה לקיבליטש, וכשבא לאומאן התפאר ואמר לאנ"ש עתה יכול אני כבר לתת ולחלק לכם מעות לצדקה, ואיני צריך יותר שיתמכו בי כמקדם, וחלק הרבה צדקה לאנ"ש, בדרך נסיעתם חזרה כשעמדו בתחנת הרפכת גנבו מהם חבורת גנבים מזודה אחת וכרחו להם, רדף אחריהם רבי חיים ובערמתם ורשעותם ברחו מאחרי פטי הרפכת

ויבְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם לֹא הִבְחִין שְׁמַתְקַרְבַת הַרְפָּכַת, וּפְגַעָה בּוֹ הַרְפָּכַת בְּרַגְלָיו וְנִקְטְעוּ שְׁתֵּי רַגְלָיו, וְחִיכָף נִפְלַ מִתְעַלֵּף וְלֹא שָׁמְעוּ מִמֶּנּוּ אַחֵר כִּי יוֹתֵר שׁוֹם דְּבוּר רַק זֹאת שֶׁבִקֵּשׁ שְׂיִקְבְּרוּ אֶת רַגְלָיו עִמּוֹ יַחַד, וְקִבְרוּהוּ בְּעִירָה דְעֵמִיטְרִיוּקָע. מַעֲשֵׂה זֶה אֲרָעָה בְּשָׁנַת תַּרפ"ב-ג בְּתַחֲלַת הַקַּיִץ, בְּהִיּוֹתוֹ אֲזַ בְּגִיל שְׁשִׁים וְיוֹתֵר, וְאֵנ"ש נִזְהָרוּ מְאֹד לֹא לְסַפֵּר זֹאת לְרַבֵּי אֶהְרֹן קִיבְלִיטְשֶׁעֶר וְז"ל מִחֲמַת שֶׁהָיוּ יְיָדִים בְּנִפְשׁ עוֹד מִשְׁחַר יְלִדוּתָם, כִּי הִתְקַרְבוּ יַחַד לְאֵנ"ש עַל יְדֵי רַבִּים רַבֵּי פִּנְחָס קִיבְלִיטְשֶׁעֶר וְז"ל, וְהָיוּ יְיָדִים וְחֻבְרִים טוֹבִים כֹּל כֵּן, עַד שֶׁהִרְבֵּה מִהֲמוֹן הָעָם חֲשָׁבוּם לְאַחִים מִמֶּשׁ לְרַב יְיָדִיוּתָם, וְעַל-כֵּן לֹא רָצוּ אֵנ"ש לְצַעַר אֶת רַבֵּי אֶהְרֹן בִּיְדִיעָה מַעֲצִיבָה זֶה, אוֹלָם כְּשֶׁנִּוְדַע לוֹ זֹאת אַחֵר כֵּן בְּאִמְצַע הַקַּיִץ, מֵאֶחָד מֵאֵנ"ש שֶׁלֹּא יָדַע לְנִצּוֹר אֶת פִּיו, הִפְטִיר תִּיכָף וְאָמַר בְּצַעַר: "בְּזֹאת כָּבֵר מִתְפֹּנִים עָלַי", "דָּאָס מֵיִינִיט מַעַן שׁוִיִן מַעַף", וְכֵן הָיָה שֶׁנִּפְטַר בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל הַסְּמוּךְ.

ד — תריב

רַבֵּי יַחֲזַקְאֵל הָעֵשִׁיל וְז"ל מִחוּתְנוּ שֶׁל הַרְבַּ מִטְשָׁעֵרִין הָיָה גֵר בְּצַעֲרֵיוֹתוֹ בְּכִפּוּר קָטָן בְּשֵׁם בּוֹקֵי הַסְּמוּךְ לְאוּמָאן, וּבְסוּף יָמָיו עָבַר לְגוּר בְּאוּמָאן, הוּא הָיָה אִישׁ נִכְבָּד מְאֹד וּבַעַל הַדְּרַת פְּנִים, פְּעַם בְּעַת חֲצוֹת לִילָה שָׁמַע רַל"י וְז"ל בְּעָבְרוֹ לְיַד בֵּיתוֹ אֵיף שָׁאוּמֵר אֶת הַ"תְּקוּן" בְּהַתְּלַהּבוֹת וּבְמִתִּיקוֹת נִפְלְאָה, עַד שֶׁזָּכְרוּ כֹל יָמָיו, הוּא נִפְטַר בְּשָׁנַת תַּרצ"ד בְּהִיּוֹתוֹ לְמַעַלָּה מְגִיל תְּשַׁעִים, וְרַל"י לְרַב הַחֲבִיבָה שֶׁרָחַשׁ לוֹ אָמַר אַחֲרָיו קִדִּישׁ שְׁנָה שְׁלֵמָה. הָיוּ לוֹ בָּנִים חֲשׁוּבִים מְאֹד, בְּצַעֲרֵיוֹתוֹ הָיָה מִתְּפַתֵּב הַרְבֵּה עִם רַנ"ט, כַּמּוּבָא בַּמְּכַתְּבִים.

ד — תריג

הַתְּבַטָּא פְּעַם רַבֵּי שְׁלֵמָה וְעַקְסָלְעֵר וְז"ל וְאָמַר: "בְּשָׁנֵי דְכָרִים גְּדוֹל אֲנִי מֵאֲבִי: רֵאשׁוּנָה — שְׁזַכִּיתִי לְדוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁנִית — בְּזֶה שְׁזַכִּיתִי לְהִתְקַרֵּב וְלִידַע מַרְבְּנוּ הַקְּדוּשׁ.

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות קפו

ד – תריד

רבי וועלןול מאומאן נפטר בשנת תרצ"ז-ח ורבי הירש לייב ליפל ז"ל קבל וינק ממנו הרבה יראת שמים.

ד – תרטו

רבי הירש ליב בן רבי איציק קראסינשטיין, נרצח על ידי הנאצים ימח שמו. הוא היה משתדל תמיד שיהיה על הציון לבדו. כי היה בעל בכי גדול, והיה לו לב והתעוררות חזק לה' יתברך. במקביל היה עובד בנק, הי"ד.

ד – תרטז

רבי שלמה וועקסלער ורבי נתן בייטלמאכער ז"ל היו לומדים יחד מדי יום בספר "ספורי-מעשיות", אף על פי שהיו שונים מאד בטבעם, והיו מקפידים מאד בלמוד זה עד שאם היה אחד חולה היה השני הולך לביתו ללמד עמו בסדר.

ד – תריז

רבי יצחק המכנה רבי יצחק'ל אטוואצקער ז"ל, היה בעת התקרבותו בחר צעיר כבן חמש-עשרה או שש-עשרה שנים, בחרף של שנת תרע"ד שקה באומאן לזמן קצר, ולקיץ חזר בחזרה לשיבתו היא ישיבת מאקווע וקרוב את רב תלמידי הישיבה לדרך רבנו, כשחזר מאומאן הביא עמו כאלף שיחות, מעשיות, ופתגמים, מרבנו ומאנ"ש וכו' בין מקורביו היו רבי ישראל כהן ורבי לוי יצחק ור' אליהו חיים רוזין ז"ל, ועוד.

ד – תריח

בנה של חנה צירל בת מוהרנ"ת, שדר בחארקוב, היה נוהג ללמד מדי יום לאחר תפלתו ח"י פרקים משניות, והיה רגיל בזה כרגילות שיש לאדם פשוט באמירת "אשרי" וכמוהו נהגו עוד כמה מאנ"ש היקרים.

קפח שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

ד – תריט

כְּשֶׁבֵּא פֶּעַם אֶחָד מֵאֲנִ"ש לְהַקְלוֹיז שְׁלָנוּ בְּלוֹבְלִין לְפָנוֹת עָרֵב לְאַחַר הַשְּׁקִיעָה וְנִעְמַד לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלַּת הַמְּנַחָה מֵאַחֲרֵי הַדָּלֶת, נִגַּשׁ אֵלָיו רַבִּי יִצְחָק בְּרִיִּיטֶעֶר הִי"ד לְאַחַר שְׁסִים תְּפִלָּתוֹ וְאָמַר לוֹ: אִם תֵּאָחֵר פֶּעַם אַחֲרַת אֶת הַתְּפִלָּה, נָא, אַל תֵּבֵא לְהַתְפַּלֵּל בְּקִלוֹיז שְׁלָנוּ, שְׁלֵא יֵאמְרוּ שְׂאֲצֵל אֲנִ"ש מִתְּפִלָּלִים תְּפִלַּת מְנַחָה לְאַחַר הַשְּׁקִיעָה, שְׁהוּא כְּנִגַּד פֶּסֶק מִפְּרֹשׁ בְּ"שְׁלַחַן עָרוּף".

19/08/2018hnx

ד – תרכ

רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זָאָנְעֵנְפֶעֶלְדֵר זצ"ל, הָיָה קָם לְפָנַי רַבִּי שְׁלֵמָה וְוֵעֵקְסֶלְעֶר, מְרַב הַחֲבָה וְהַכְּבוֹד שְׁרַחֵשׁ לוֹ.

אגודת החכמה

ד – תרכא

רַבִּי אֶפְרַיִם הַמְּכַנֶּה רַבִּי אֶפְרַיִמ'ל ז"ל, בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר "עוֹנֵג שְׁבַת", הָיָה מְקַרֵּב לְצַדִּיק ר' שְׁלֵמָה מֵרַאדְאָמְסֵק זצ"ל, וְהָיָה חָשׁוּב בְּעֵינָיו מְאֹד, הַצַּדִּיק מֵרַאדְאָמְסֵק הָיָה נוֹהֵג לְבָלִי לְתַת נְתִינַת יָד לְשִׁלּוּם לְאַף אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הַבָּאִים אֲצָלוֹ, לְפָנַי שְׁטַבֵּל הָלָה מְקַדֵּם בְּמַקְוֵה, פֶּעַם כְּשֶׁבֵּא אֵלָיו רַבִּי אֶפְרַיִמ'ל וְלֹא הִלָּךְ לְטַבּוֹל בְּמַקְוֵה מֵאִיזָה סִבָּה שְׁהִיא, לֹא הִלָּךְ וּבָא לְתַת לוֹ יָד לְשִׁלּוּם, וּכְשֶׁשָּׂאֵלּוּ הַצַּדִּיק עַל זֶה, עָנָה לוֹ שְׁלֵא נָתַן לוֹ יָדוֹ לְשִׁלּוּם מִשּׁוּם שְׁלֵא טַבֵּל בְּמַקְוֵה, אָמַר לוֹ הַצַּדִּיק: אַתָּה כָּלֶךְ קְדוֹשׁ וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְמַקְוֵה.

ד – תרכב

רַבִּי אֶפְרַיִמ'ל ז"ל הַתְּקַרֵּב לְאֲנִ"ש עַל יְדֵי רַבִּי פִּנְחָס הַמְּכַנֶּה פִּנְחָס עֲלוֹי ז"ל, שְׁהָיָה צַדִּיק וְלִמְדוֹן גָּדוֹל מְאֹד, וְרַבִּי אֶפְרַיִם הָיָה קוֹרֵא לוֹ בְּשֵׁם "רַבִּי" מִחֲמַת שְׁקִרְבוֹ לְרַבְּנוֹ.

ד – תרכג

רַבִּי נִפְתָּלִי כַּהֵן (חֹתְנֵנוּ שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם) הָיָה בָּנוּ שֶׁל אֶחָד מִיְלָדֵי הַקְּאָנְטוֹנִיסְטִים, וְאָבִיו שְׁהָה מִיְלֻדוֹתָיו עַד גִּיל אַרְבָּעִים בְּצַבָּא

שיח שרפי קודש / מאנ"ש בכלליות

קפט

הרוסי, וידע אביו מיהדותו רק בזה שהיו עמו התפלין שהיה מניחם
מדי יום ביומו, הוא השתחרר מהצבא על-ידי מעשה שהיה, שפעם
תפסו המפקד איך שמניח תפלין וחסף בכח את התפלין והורידו
מראשו, והוא בהיותו גבור חיל הכהו בראשו עם קת הרובה עד
שנפל לפניו פגור מת, והעמידוהו למשפט ופסקו דינו אחת מהשתיים
או מיתה ביריה או שיעבר בין שני שורות של מאה חילים שמפכים
אותו משני הצדדים עד שעובר דרך כלם (על-פי הרב היו אלו
העוברים מתים באמצע הדרך). ובחר בזאת ועבר ויצא בשלום. אחר
כך פטרוהו משרות הצבא ובא לעיר והתקרב לצדיק אחד עד שנשא
אשה ונולד לו בן צדיק הלא הוא רבי נפתלי כהן ז"ל שנולד מהול
והיה איש קדוש מפלג במעלה.*

ד — תרכד

רבי אליעזר אקרמן ז"ל שהיה דר בחיפה והיה בא מדי שנה
לקבוץ אנ"ש בראש השנה, ספר סדר השתלשלות התקבולותו לאנ"ש,
ומעשה שהיה כף היה, הוא מעודו היה בר מזל והיה עשיר גדול
ובעל נכסים רבים מאד. והנה בעת המהפכה שהיה ברוסיה, פרנס
כעשרה משפחות מאנ"ש שלא חפצו לעבד בשבת, והיה זה מצדו
מסירות נפש ממש, וידע היטב שיבוא גם יומו ויצטרך לתת את כל
הונו ורכושו לממשלה ומי יודע אם ישאר חי, כי פידוע הרגו
הבולשביקים את כל העשירים, פעם כשפנה בצערו אל פמה מאנ"ש
הנ"ל בשאלתו מה יהיה עמי בסופי? ענו לו הם בכבטחה, אתה
דואג? עליך בודאי תגן זכותו של רבנו אחר שתומך אתה בחרוף
נפש עבור אנשיו. ואכן פעם ביום אחד נכנסו אליו קבוצה של חילים
עם מפקדם בראשם בדרשם ממנו פרוט מרכושו ונחלותיו, ומסר
להם פרוט כל רכושו, אחר כך בקש ממנו המפקד נירוותיו האישיים,
ומסר לו, לפתע נענה המפקד לחיליו, מה אנו מחפשים בביתו הלא
אינו כלל מתושבי רוסיה, הלא איש זר הוא, ותיכף יצאו והלכו

ממנו, והוא עמד משתומם, ולא ידע אם אכן באמת שמע נכונה. אחר-כך חזר ובא אליו המפקד לכדו, ואמר לו, ראה נא אלו לקחתי כל רכושך הרב לא היה לי עצמי מזה כלום, ועל-פן מבקש אני ממך היות שהצלתך תן לי זוג מגפי עור משפחים, והוא לרב שמחתו הוציא לו תיכף שתי זוגות. ומרב התפעלותו בכתחון דבריהם של אנ"ש שאמרו לו שללא ספק ינצל מידיהם נמשך אל אנ"ש יותר ויותר.

ד – תרכה

וספר עוד שפעם בא אליו יהודי אחד ואמר לו הרי עשיר גדול אתה וגם בעל צדקה נכבד, בא וראה לעזר ל"כומר-יהודי", והלך עם היהודי ופגש ביהודי זקן ונשוא פנים שיושב על התורה והעבודה וספר לו, שהוא היה אחד מהילדים שנחטפו על-ידי הצאר ניקולאי, ובמשך הזמן שכח לגמרי מיהדותו ושרת בצבא עם כל הילדים ולמד באוניברסיטאות שהקים ניקולאי בפנסיות. והנה פעם היה להם מבחן קשה מאד ואף אחד מחבריו הגוים לא עמד במבחן ורק הוא היה היחידי שהצליח במבחנים, עמדה שם איזו גלחית זקנה שהיתה מלמדת גדולה, ענתה ואמרה: "זה יש לו ראש יהודי". ומאז החל לברר מה זה יהדות ומה זה יהודי, עד שנודע לו זהותו האמתית וחזר לדרך התורה פרצונו.*

שיח שרפי קודש

סדר היחס

וענינים שונים

19/08/2018

19/08/2018

ד — תרכו

רבי נחמן ב"ר שכנא ז"ל, (זה ר' שכנא היה אחיו של רבי אברהם סופר), היה אברך יקר, ונרצח הוא ואביו על ידי הגרמנים במלחמת העולם, בהיותו למעלה מארבעים שנה, הי"ד.

ד — תרכז

רבי משה אחיו של רבי יצחק מנדל רוטענבערג ז"ל היה למדן מופלג ומתמיד גדול, ונחזר מאומאן לפולנזה לפני שפרצה המלחמה העולמית השניה, ונרצח בשנות הזעם, הי"ד.

ד — תרכח

רבי ישראל דוד ז"ל, שהיה החזן בראש השנה בקבוץ שבלובלין, היה אברך יקר מאד, בצעירותו שהה באומאן. הוא התחתן עם דודתו של רבי יעקב כהן ברזעסקי אחות אביו רבי יצחק.

ד — תרכט

אביו של רבי דוד ביאלסטוצקי ז"ל, חתנו של רבי אייזיק אייזנשטיין, היה דר בבאברניץ, והיה מחשובי אנ"ש. רבי דוד עצמו היה גר באומאן והיה למדן ועובד ה' גדול ומופלג, הוא נרצח על ידי הרוצחים בעת הפרעות שבשנת תרע"ט, רבי לוי יצחק ז"ל שהכירו ספר שהיתה לו הדרת פנים שכלה אומרת כבוד, הי"ד.

ד — תרל

רבי חיים בן הרב מטשערין ז"ל, נפטר ונקבר בקרימנטשוק, שברח לשם מטשערין עם מנוסת תושבי העיר בעת מלחמת העולם השניה. הוא היה כרוף בחייו מאד אחר רבי אברהם ב"ר נחמן. רבי

קצד

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

לוי יצחק ראהו בשנת תרע"ה כשכא לקבוץ אנ"ש בראש השנה, ואחר כך בעת הקבוץ בשנת תרצ"ו.

ד – תרלא

רבי ברוך אפרים, בעל המחבר ספר "אבי הנחל" הנה מעיר הקלא שבלויטא – ואומרים שהיה מחוזרי התורות אצל הצמח צדק" לרוב פשונו.

ד – תרלב

לרבי יחיאל חתן רבי נחמן טולטשינער, היו שלשה בנים: רבי נחמן ורבי אבא, הנקרא אבא לישניסקי, שדרו באומאן, ורבי נתן, שדר בעיר באבריניץ.

ד – תרלג

רבי הירץ סופר, הנה חתנו של הרב מטשערין, אולם בלידתה הראשונה שילדה זוגתו את רבי אברהם סופר נפטרה, ונשא אחר כך את בתו של רבי שמשון תלמיד מוהרנ"ת המזכר במכתבי מוהרנ"ת, ונולדו לו אחר כך כמה בנים: רבי דוד צבי, ורבי שכנא, וכן בת אחת בשם בריינע.

ד – תרלד

רבי נחמן בן חיה בת רבנו, וכן רבי יוסף יונה בן מוהרנ"ת קבורים שניהם באומאן.

ד – תרלה

הרבי רבי דוד בנו של רבי יצחק מסקווער המכנה רבי דוד'ל סקווערער ז"ל, הנה בא לבקר מדי פעם בטעפליק, והנה מכבד ומוקיר מאד את רבי אלטער טעפליקער, בעת בואו לקבל את פניו ולתת לו שלום פנהוג.

ד – תרלו

רבי משה טשנסטחוכער ז"ל, נשא לראשונה עם בתו של רחל

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

קצה

בת רבי נחמן טולטשינער, וחי עמה שנה אחת והתגרשו, ואחר כך נשא לבת רבי אהרן קיבליטשער ז"ל.

ד — תרלז

בקבוץ אנ"ש באומאן, הִיה מִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַעֲמוּד אֶת תְּפִלַּת הַמְּנַחֵה בְּעֶרְב־רֵאש־הַשָּׁנָה, רַבִּי נַחְמָן ב"ר יִצְחָק לֵיב ז"ל, רַבִּי לִוִי יִצְחָק זָכָה וְהַפִּיר עוֹד אֲנָשִׁים שְׂזָכְרוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ הַנּוֹרָאָה, כְּרַבִּי יַחְזִקְאֵל גְּעַרְשִׁינֹוב, שֶׁהַפִּירוֹ וְזָכְרוֹ, וְעוֹד.

ד — תרלח

לְרַבִּי צְבִי פֶסֶח וְויִיסְלֵיב ז"ל הָיוּ שְׁלֹשָׁה בָּנִים: רַבִּי יַחֲיָאֵל שֶׁהִתְחַתֵּן עִם רַחֵל בַּת רַבִּי נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר שְׁדָר בְּאוּמָאן, רַבִּי עֲזַרְיָאֵל, שְׁדָר בְּהֵיִסִין וְנָשָׂא אֶת בַּת אָחִיו רַבִּי יַחֲיָאֵל, וְרַבִּי נַפְתָּלִי שְׁדָר בְּטוֹלְטְשִׁין. רַבִּי יַחֲיָאֵל נִפְטָר בְּשָׁנוֹת הַתְּרַ"פ, וְאָחִיו רַבִּי עֲזַרְיָאֵל וְרַבִּי נַפְתָּלִי נִהְרְגוּ בְּמִלְחַמַּת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, ה'י"ד.

ד — תרלט

בְּיוֹם כ"ה אֱלוּל נוֹלַד רַבִּי מִשֶּׁה ב"ר לִוִי יִצְחָק ז"ל, וּמִחַמַּת זֶה לֹא בָא לְהַתְפַּלֵּל עִם אַנ"ש בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל סְלִיחוֹת, כְּשֶׁפָּגְשׁוּ אַחַר כֵּן רַבִּי בְּרוּךְ בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבְעֵר, נִעְנָה וְאָמַר לוֹ: לִוִי יִצְחָק! ? אֵי הִתְקַלְקַלְתָּ, וְכִי הֵיכָן הָיִיתָ בְּעַת אֲמִירַת הַסְּלִיחוֹת, עָנָה לוֹ רַבִּי לִוִי יִצְחָק, לֹא בָאתִי מִחַמַּת בְּנִי שֶׁנוֹלַד לִי לְמִזְל־טוֹב, בְּשִׁמְעוֹ בְּשׁוֹרָה זֹאת הִתְחִיל לְרַקֵּד עִמוֹ מִשָּׁף זְמַן. הַבְּרִית הָיָה צְרִיף לְהַתְקַיֵּים בְּצוּם גְּדֻלָּה וְלֹא הִסְפִּיק רַבִּי לִוִי יִצְחָק ז"ל לְבוֹא חֲזָרָה לְבֵיתוֹ שֶׁבְּטַעֲפֵלִיק לְבְרִית הַמִּילָה, וְכִשְׁהִגִּיעַ בְּעֶרְבֹ לְבֵיתוֹ כָּכָר הָיָה אַחֲרֵי הַבְּרִית.

ד — תרמ

רַבִּי נִתָּן ב"ר לֵיבֵל ב"ר רְאוּבֵן הָיָה דָר בְּכּוֹרְסֵלֵב וְעָלָה עִם אָבִיו לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּמְנוּחָתוֹ כְּבוֹד בְּבֵית הָעֲלָמִין שֶׁבְּטַבְרִיָה. אָבִיו טְמוּן בְּצַפַּת.

ד – תרמא

רבי יחזקאל העשיל ז"ל חתנו של רבי איצלי היסינער ז"ל נפטר בט"ו בשבט שנת תרצ"ד, בהיותו בשנות התשעים.

ד – תרמב

מרים אמו של רבי אלטער המכונה אלטער מירקעס, היתה בתו של רבי מאיר טעפליקער, תלמיד מוהרנ"ת.

19/08/2018

ד – תרמג

מרת ציריל בתו של רבי אהרן ליפּוועצקער ז"ל, נשאה לרבי משה לירסמאן בנו של רבי חיים לירסמאן, תלמידו של מוהרנ"ת, בנם רבי חיים, הנה עובד ה' גדול מאד, והנה פרוץ מאד אחר רבי אברהם בן רבי נחמן, אולם לא האריך ימים, ונפטר בחדש חשוון שנת תרע"ה.

ליצירה

ד – תרמד

בני משפחת רוזנפלד שהיו דרים בנעוושעליץ היו נכדי רבי שמחה הנ"ל ונכדיהם של רבי אהרן ורבי שמואל יצחק הרבנים.

ד – תרמה

חמשה אחים בני משפחת רוזנפלד היו גרים בעיר נעוושעליץ הסמוכה לעיר טשערין, ואלו שמותיהם: רבי שמואל יצחק, רבי הירש לייב, רבי אהרן ורבי ישראל אבא, כלם היו עשירים, בעת המלחמה עברו לגור בטשערין.

ד – תרמו

רבי נחמן שוחט ז"ל בנו של רבי דוד שוחט מטשערין, הנה הבעל תוקע באומאן, הוא נהרג בשנת תרע"ט על ידי הבולשביקים בהיותו כבן חמישים שנה ומעלה, הי"ד. אחריו הנה הבעל תוקע הרב מעיר סאבער המכנה "דער סאבער רב".

ד – תרמו

רבי מרדכי באברניצער ז"ל, הִיה מְכַנֶּה אֶת רַבֵּי יְקוּתִיאֵל מְטְרָהוּיץ "דודי רבי יקותיאל" כִּי הִשְׁתַּדֵּף עִם מְשַׁפְּחָתוֹ.

ד – תרמח

רבי נתן ב"ר נחמן בן מוהרנ"ת, נפטר בשנת תרע"ג בארץ ישראל, בהיותו בארץ אף חדש אחד, ומנוחתו פְּכוּד בְּהַר הַזֵּיתִים,

ד – תרמט

רבי נתנאל בנו של רבי ישראל וויינבערג, נכדו של רבי אפרים בן רבי נפתלי תלמיד רבנו (שנקרא על שם אבי חותנו רבי אייזיק אייזנשטיין), נרצח בשנת תרע"ט על ידי הקומוניסטים בעת המהפכה מחמת דבור קל בעלמא שדבר נגדם.

ד – תרנ

בהמשך למובא לעיל (סעי' תרח), מספר, שענין זה שבא ללמד עמו מעולם האמת נמשך משך שמונה שנים.

ד – תרנא

לרבי שכנא בן מוהרנ"ת שנולד בשנת תקס"ג היו שלשה בנים: רבי הירץ, אביו של רבי אברהם סופר שטרנהרץ. ורבי דוד צבי, אביו של רבי נחמן נעמירובער ורבי נחמן שהיה איש קדוש מופלג במעלה מאד, אולם לא האריך ימים.

ד – תרנב

רבי לייב קאנסטאנטינער ז"ל נפטר בשנת תרמ"ט ונטמן באומאן.

ד – תרנג

רבי לייב קאנסטאנטינער לא השאיר אחריו בנים.

ד — תרנד

רבי נחמן המוזכר במכתבי רבי יצחק בן מוהרנ"ת, המכנה רבי נחמן ריווצקער, היה מקורב לאנ"ש עוד בהיותו בעירו ריווצק הסמוכה לאומאן, אחר כך עלה לארץ ישראל ושמש וסייע לרבי יצחק בצפת.

ד — תרנה

רבי זאב בן פייגא, המכנה רבי וואלף פייגעס מטרהוויצע, הוא רבי וועלוול שאמר עליו מוהרנ"ת לפני פטירתו: "ניט פאר שטעלן וועלוולען" — לא להסתיר את וועלוול, כמספר בספור הסתלקותו של מוהרנ"ת המובא בסוף ספר "עלים לתרופה".

ד — תרנו

רבי שמחה דוד ב"ר אפרים ב"ר נפתלי ז"ל, נשא לאשה את בתו של רבי נחמן בן חיה בת רבנו, ונולדו להם שני בנים רבי ישראל ורבי שלמה. רבי ישראל היה חתנו של רבי אייזיק אייזנשטיין. רבי שלמה היה עורך-דין במקצועו.

ד — תרנו

רבי ברוך בארדיטשובער ז"ל, נפטר בשנת תרפ"א בהיותו בן ששים ומעלה.

ד — תרנח

רבי נחמן שפאג ז"ל, חותנו של רבי שמשון בארסקי היה בעל מנגן נפלא, וכן בניו היו חזנים גדולים, הוא ידע היטב את כל הנגונים בדיקנות, ופעם אמר ראבר"נ לרל"י, אם רוצה הנך לשמוע נגון של אנ"ש במדיק, שמע זאת מרבי נחמן, כי הוא יודעם על נכונה. הוא נפטר בשנות התר"צ.

ד — תרנט

רבי ישראל בן הרב מטשערין ז"ל היה דר בטשערקאס.

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

קצמ

ד — תרס

לרבי אהרן קיבליטשער ז"ל היו חמשה בנות ושני בנים, חתניו היו: רבי משה טשנסטחובער ורבי לוי יצחק ז"ל, ורבי נפתלי גלנט שליט"א, ורבי הירש ליב ליפעל ז"ל ועוד אחד בשם רבי לייבל, אברך יקר מאד, שנשלח עם העשרים ושבע מאנ"ש למקום בלתי ידוע הי"ד, בן אחד בשם רבי נחמן, ממנו צאצאי משפחת פוקסברומער, ונפטר מרעב הוא ואשתו ביום אחד בעירו בערשאד, הי"ד.

ד — תרסא

רבי אהרן קיבליטשער, ה"ה נוהג ללכת ולהשתטח על קבר של אחד מתלמידיו של רבי שמואל אייזיק שנטמן בקיבליטש.

ד — תרסב

רבי מאטיל שוחט, נהרג בברסלב, על ידי הבולשביקים, בעת הפרעות הי"ד.

ד — תרסג

רבי נחמן אלשיף ורבי שכנא ז"ל (אביו של רבי נשקע טולטשינער) היו בניו של רבי דוד צבי ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת.

ד — תרסד

רבי שלמה וועקסלער נפטר בהיותו למעלה מגיל שמונים, והיה מקשר מאד בראבר"ג, ה"ה בטבעו איש שמח עד להפליא, וחבר כמה נגונים הידועים בין אנ"ש.

ד — תרסה

רבי נחמן מטשערין, "דער אלטער רבי נחמן", המכנה רבי נחמן הזקן, ב"ר אפרים בן שרה בת רבנו, ה"ה חותנו של רבי געצי ז"ל.

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

ד – תרסו

רבי משה בְּרִסְלָבְעֵר ו"ל השתדף עם הרב מטשערין, שְׁפָן הרב
'רבי חיים' נָשָׂא אֶת בָּתּוֹ. לְרַבֵּי מֹשֶׁה בְּרִסְלָבְעֵר הָיָה עוֹד בֶּן חָשׁוּב
מְאֹד, וְהָיָה בָּא מְדֵי שָׁנָה לְקַבּוּץ אַנ"ש בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה.

ד – תרסז

רבי נתן ב"ר יְקוּתִיאֵל אָחִיו שֶׁל רַבֵּי יִצְחָק בְּעַר שֶׁהָיָה דָר
בְּבֵאֵרֵינִיץ הָיָה חוֹתְנוֹ שֶׁל רַבֵּי יִשְׂרָאֵל כֹּהֵן.

ד – תרסח

לְרַבֵּי שְׁמַעֲרֵל בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבְעֵר הָיָה עוֹד אֶחָ שֶׁהָיָה סוֹפְרוֹ שֶׁל
רַבְאֲבִינִי, רַבֵּי לְוִי יִצְחָק ו"ל כִּכָּר לֹא הִפְּיֵרוּ.

ד – תרסט

רַבֵּי זְלַמֵּן ב"ר יוֹדֵל, רַב עִיר מְעֻדוֹעֵדִיקֶקַע וְתַלְמִיד מוֹבָהֶק
לְמוֹהֲרַנ"ת, לֹא הִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּנִים.

ד – תרע

רַבֵּי נֶשֶׁקַע טוֹלְטְשִׁינְעֵר, טָרַח הַרְבֵּה לְמִצּוֹא שְׂדוּף לר"א
שְׁטְרֵנְהַרְץ ו"ל, לְאַחַר שֶׁנִּפְטְרָה זוגתו בְּחֹדֶשׁ סִינֵן שֶׁל שְׁנַת תַּרצ"ו
וְכֵה־שְׁתַּדְּלוּתוֹ הִתְחַתֵּן עִם נְכֵדַת רַבֵּנוּ ו"ל, עוֹד לִפְנֵי הַתְּפִלָּלוֹ כְּשֶׁלִּיחַ
צְבוֹר בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה.

ד – תרעא

רַבֵּי נֶתָן (בֶּן רַבֵּי נַחֲמָן בֶּן רַבֵּי שְׁמוּאֵל) שְׁפִילְבַּאנְד, הָיָה חֲתָנוּ
שֶׁל רַבֵּי דָוִד צָבִי בֶּן רַבֵּי יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנ"ת. הוּא הָיָה מְלַמֵּד
בְּטַעֲפֵלִיק, בָּתּוֹ נִשְׂאָה לְרַבֵּי יוֹחָנָן גְּלַאנְט ב"ר בְּרוּךְ בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבְעֵר.
יוֹם פְּטִירְתּוֹ שֶׁל רַבֵּי בְּרוּךְ בְּאַרְדִּיטְשׁוֹבְעֵר הוּא י"ב לְחֹדֶשׁ אָדָר. הָיוּ
לוֹ עוֹד כַּמָּה בְּנִים.

ד – תרעב

רַבֵּי מְרֻדְכֵי, מו"ץ דְּעִיר סוֹקוֹלוֹב, נִפְטָר בְּיוֹם ט"ו בְּשָׁבַט מְרַעֵב,
בְּהִיוֹתוֹ בְּגָלוּת בְּסִיבֵיר, ה"ד.

ד – תרעג

רבי אפרים ב"ר נפתלי ז"ל נפטר בערב סכות בהיותו זקן בא בימים כבן תשעים, לפני פטירתו של רבי נחמן מטולטשין.

ד – תרעד

רב בניו של רבי ברוך געציס, נפטרו לו בילדותם, והנשארים נהרגו במלחמת העולם השנייה.

ד – תרעה

שני הבנינים הראשונים של הקלויז נבנו מעץ ורק השלישי נבנה מאבן.

ד – תרעו

לאחר פטירתו של רבי לייבל קאנסטאנטינער ז"ל, ששמש את אנ"ש כש"ץ, כשחפשו אנ"ש חזן על מקומו, אמרו כמעצמם: "הרי רבי נחמן חזן טוב וכשר הוא, ומני אז בנו אותו אנ"ש בשם "רבי נחמן חזן", כי מקדם היו מכנים אותו רבי נחמן נעמירובער "בעל-קורא", כי היה בעל קורא דיקן נפלא.

ד – תרעז

מה-27 אנשים שנלקחו, שלשה מהם נפטרו עוד בבית הסוהר, אחד רבי יעקב זיטאמיר, שהניחווהו עומד יחד במים קרים עד שנקפאו רגליו והיו צריכים לכרתם, ואחר כך נפטר. רבי אברהם זאבקשער, ובחור מפולין, וחזרו מהם רבי יעקב פולנאר ועוד אחד, הי"ד.

ד – תרעח

רבי משה שמואל היה בין העשרים ושבע שנשלחו על ידי הקומוניסטים למקום בלתי ידוע, בהיותו כבן חמשים ויותר, הי"ד.

ד – תרעט

רבי יצחק אטוואצקער, נרצח בשואה, הי"ד.

התחבטות

ד – תרפ

היתה לו לר' אפרים ב"ר נפתלי בת שדרה בעיר טשערין, והיה מתאכסן אצלה כשהיה בא מארץ ישראל לימים הנוראים ותיכף לאחריה היה חוזר לארץ ישראל.

ד – תרפא

לאחר פטירתו של רבי שמשון מהיער ז"ל, שעבד ביצר שהיה שיף לרבי אברהם בערניו, עבד שם במקומו רבי שמחה, בנו של רבי אהרן ליפנוואצקער ז"ל, וגם הוא כקודמו עסק שם הרבה בעבודת ה'.

ד – תרפב

רבי דוד צבי דאשיוסקע ז"ל, הוא המכנה רבי דוד צבי מדאמיטריוקע, ונקרא בשם דאשיוסקע כי מקור חוצבו היה מעיר דאשיב והיה נכדו של רבי יודיל מדאשיב תלמיד רבנו, וכוונה גם בשם דוד צבי מדאמיטריוקע, על שם עירו, השוכנת בסמוך לעיר טשערין.

אוצר החכמה

ד – תרפג

יום פטירתו של רבי דוד צבי דאשיוסקע ז"ל הוא י"ט תשרי תרע"ג, היה בפטירתו בן שמונים וארבע שנים.

ד – תרפד

לרבי נתן ב"ר נחמן בן מוהרנ"ת, היו חמשה בנים אחד מהם היה רבי איצ'א באברניצער, שפידוע היה איש צדיק ועובד ה' גדול, ונפטר בשנת תרצ"ז בעיר קוואראוואק (שכב לפני פטירתו בבית החולים שבמוסקבא). וכן היה לו עוד בן בשם רבי נחמן ולו בן בשם איציק.

ד – תרפה

חֹתְנָנוּ הַשָּׁנִי שֶׁל רַבִּי אֲבָא'לָהּ נִקְרָא בְּשֵׁם רַבִּי זִיזְיָק מְעִיר קְיֹוֹב, וְהָיָה אָף הוּא עֲשִׂיר מִפְּלֶג מְאֹד.

ד – תרפו

רַבִּי אִיזִיק קְרָאסִינְשְׁטֵיין, הָיָה בְּפִטְרֹתוֹ בְּגִיל שְׁמוֹנִים וְתִשְׁעֵי שָׁנִים.

ד – תרפו

רַבִּי פִּנְחָס ב"ר אֶשֶׁר ב"ר יִשְׂרָאֵל מְבַאֲפְלִיעַ ו"ל הַמְּכַנֶּה פִּינִיעַ, הָיָה חֹתְנֵנוּ שֶׁל רַבִּי אִיזִיק אִיזִינְשְׁטֵיין, אַחֲוֹתוֹ הָיְתָה דְרָה בְּטַעֲפְלִיק, וְהָיוּ לָהֶם בָּנִים יְרָאִים וְשְׁלָמִים.

15/08/2018 07:17

ד – תרפח

רַבִּי מְאֻטֵּל שׁוֹחֵט ו"ל ב"ר מִשֶּׁה שׁוֹחֵט הָיָה חֹתְנֵנוּ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן בֶּן מִוֵּהֲרִנְיָתָה, הוּא נִרְצָח בְּבֵיתוֹ שְׁבַבְרֶסְלָב בְּשָׁנַת תַּרְע"ט, בְּהִיּוֹתוֹ פְּחוֹת מְגִיל שְׁבָעִים.

ד – תרפט

רַבִּי נַפְתָּלִי הִירֶץ, אָבִיו שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטְרִינְהֶרֶץ ו"ל, נֹולַד בְּשָׁנַת תַּר"ג וְנִפְטָר בְּשָׁנַת תַּרע"ג, בְּהִיּוֹתוֹ בֶּן שְׁבָעִים שָׁנָה. הוּא הָיָה סוֹפֵר מוֹמְחָה מְאֹד.

ד – תרצ

רַבִּי יַעֲקֹב מֵהֵיזֵר נִפְטָר בְּשָׁנוֹת הַתַּר"צ, בְּהִיּוֹתוֹ זָקֵן, וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בָּנִים, אֶחָד בְּשֵׁם רַבִּי דָּוִד צָבִי ו"ל.

ד – תרצא

רַבִּי יְחִזְקֵאל הַעֲשִׂיל ו"ל עוֹד זָכָה וְהִפִּיר הֵיטֵב אֶת רַבִּי נַפְתָּלִי וְהָיָה מְרַבֶּה לְסַפֵּר מִמֶּנּוּ.

ד — תרצב

רבי יודל ב"ר יצחק בער, הִיָּה (כְּמִדּוּמָה) בֵּן יָחִיד לְאָבִיו וְנָשָׂא
לְאִשָּׁה אֶת בֵּת רַבִּי נַחֲמָן מְטוּלְטָשִׁין חֲתָנּוֹ הִיָּה רַבִּי נִתָּן בֵּן דּוֹדוֹ רַבִּי
יְקוּתִיאֵל ז"ל.

ד — תרצג

רבי שמעון ב"ר אליהו מבארדיטשוב ז"ל, הִיָּה עוֹבֵד ה' גָּדוֹל,
וְכַרוּף מְאֹד אַחַר ר' אַבְרָהָם ב"ר נַחֲמָן. רַבִּי לִוִי יִצְחָק ז"ל כָּבֵר לֹא
הַכִּירוֹ, כִּי עָבַר לְדוֹר לְגַאֲלִיצְיָה.

ד — תרצד

רבי אהרן קיבליטשער ז"ל, מְתַלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס
קִיבְלִיטְשֶׁר, הִתְחַתֵּן בְּשָׁנוֹת הַתּוֹר"ל, בְּגִיל שְׁתֵּים עָשָׂרָה נִכְנָס לְבְרִית
הַנְּשׂוּאִין וְהִתְחַתֵּן לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים.

ד — תרצה

רבי הירש כהן מברסלב ז"ל הִעֲתִיק בְּסוּף יָמָיו אֶת מוֹשְׁבוֹ
לְאוּמָאן וְנִפְטָר שָׁם בְּשָׁנוֹת תּרפ"א.

ד — תרצו

רבי ישראל טרהוויצער ואָחִיו רַבִּי לִוִי יִצְחָק מְטַעֲפֵלִיק הַפְּהָנִים
ז"ל, נִפְטְרוּ בְּגִיל שְׁמוֹנִים וְיוֹתֵר בְּשָׁנוֹת תּרפ"ב-ג.

ד — תרצז

רבי אברהם, אָבִיו שֶׁל רַבִּי גַּעְצֵי ז"ל, הִיָּה שְׁמֹשׁוֹ שֶׁל הַרֵב
מְרִיוּאָצֶק, שֶׁהִיָּה מְפוֹרָס לְגֵאוֹן וְצַדִּיק.

ד — תרצח

רבי אברהם הִיָּה חָשׁוּב מְאֹד, עַד שֶׁהִרְבֵּה מִתּוֹשְׁבֵי עִירוֹ
הִתְשִׁיבוּהוּ לְאַחַד מֵהַל"ו צַדִּיקִים הַנִּסְתָּרִים, הוּא הִיָּה חֲתָנּוֹ שֶׁל רַבִּי
פִּנְחָס יְהוֹשֻׁעַ, תַּלְמִיד מוֹהֲרֵנ"ת.

ד – תרצט

רבי חיים "קצב" ז"ל, שגם הוא היה ממקורביו של רבי פנחס קיבליטשער, נפטר בהייסין הסמוך לאומאן, ונפטר שם בהיותו זקן ושבע ימים, והשאיר אחריו כמה בנים, ר' דוד ור' משה שדרו ביאלסיוועט, והיה ר' משה שמש בית הכנסת שם.

ד – תש

לרבי מיכל נכד מוהרנ"ת היה בן יחיד בשם רבי אהרן, ונפטר צעיר לימים, אנ"ש שהפירוהו היו מרבים לספר מעבודתו וקדשותו הגדולה. השאיר אחריו כמה בנים, ביניהם היה רבי נח מברסלב, שהיה בעל מכניס אורחים מופלג, ורוב אנ"ש שבאו לברסלב היו מתאכסנים בביתו.

ד – תשא

לרבי נחמן בן חיה בת רבנו היה בת בשם יוטא, ולה בת בשם מרים שנשארה לרבי אברהם סופר בזווג שני. מבעלה הראשון היה לה למרים בן אחד בשם רבי נחום, ובסוף ימיה הייתה דרה מרת יוטא אצלו בטעפליק. כשהיה מבקר רבי אברהם ב"ר נחמן בטעפליק, היה נכנס לבקרם ולכבדם מחמת היותם נכדי רבנו. פעם, כשהיה בטעפליק ולא נכנס לבקרם פהרגלו, אמרה לו יוטא: וכי כבר לא חשובים יותר בעיניך נכדי רבנו? רבי לוי יצחק עוד הפירה ופעם כשבקרם נתנה לו במתנה את התפלין דרבנותם של אביה רבי נחמן, שהוא בעצמו כתב את פרשיותיה, והשתמש בהם כל ימיו, ומהודרות הן ביופי פתיבתם עוד כיום להפליא.

ד – תשב

רבי יחזקאל העשיל, חתנו של רבי יצחק מהייסין ז"ל, המכנה "רבי איצילע הייסינער", השתדף בנו עם בת הרב מטשערין, אולם נפטר צעיר לימים. היה לו עוד בת אחת שנשארה לרבי זעליג גערשנוב שנרצח על ידי הבולשביקים, הי"ד. הוא נפטר בהיותו זקן

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

למעלה מגיל תשעים שנה, וזכה להתפלל יחד עם אנ"ש בראש השנה למעלה משבעים שנה.

ד - תשג

בנו חורגו של מוהרנ"ת רבי שמעלקע, בנה של מרת דישל זוגתו של מוהרנ"ת בזווג שני, היה בעל מנגן נפלא, וחבר כמה נגונים שהתקבלו בקרב אנ"ש.

ד - תשד

רבי דוד צבי בן מוהרנ"ת, לא השאיר אחריו בנים, בנו יחידו נפטר בדמי ימיו, הוא עצמו היה איש חולה, נוסף על זה שהיה חגר מחמת שבקטנותו נפל פעם מהמדרגות ונשברו רגליו, הוא היה תלמיד חכם ולמדן מופלג מאד, נשא לאשה את בתה של מרת דושיל, זוגתו השנייה של מוהרנ"ת.

ד - תשה

רבי מיכל ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת היה חתנו של רבי שמשון, סבו של רבי שמשון בארסקי, וכן רבי הירץ אביו של רבי אברהם שטרנהרץ, לאחר שנתאלמן מזוגתו, (בתו של הרב מטשערין), נשא את בתו של רבי שמשון, ומחמת קרבת המשפחה היה רבי מיכל מתאכסן בשהותו באומאן בראש השנה, אצל רבי שמשון בארסקי.

ד - תשו

רבי יצחק דאכוונער ז"ל היה בן אחות רבי אלטער טעפליקער, הי"ד.

ד - תשז

רבי יעקב יוסף ב"ר נחמן חיה לעס בת רבנו, נפטר בשנות תרצ"ו, ואצלו היה נמצא בירושה שטר הכתובה של רבנו, הוא מכרו לרבי משה העשיר מלאדז שהיה מאנ"ש בסכום נכבד.

ד – תשח

רבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל נולד בשנת תקס"ח, ונשא אשה לפני חג הפסח שנת תקפ"ד, אולם לא עלה זוגם יפה, והתגרשו. והתחתן שוב, ובשנת תר"ג השיא כבר את בנו בכורו, ה"ה רבי דוד צבי ז"ל.

ד – תשט

רבי יצחק בן מוהרנ"ת, נפטר ביום י"ד אדר שנת תר"ל בהיותו בגיל ששים ושתים שנים.

ד – תשי

לרבי נחמן בן מוהרנ"ת ז"ל, היו כפי הידוע שלשה בנים ושתי בנות, אחד מבניו היה רבי נתן ונפטר בשנת תרע"ג בהיותו בגיל שבעים ונטמן בהר הזיתים. אחד מחתניו של רבי נתן היה רבי מרדכי שוחט ז"ל. בתו השנייה התחתנה עם רבי חנא פארפער, אולם לא היה יכול לסבל את רב צדקוּתָהּ והתגרשו, אחר כך נסע לארצות-הברית ונשא אשה אחרת, ונולדו לו כמה בנים, אולם לא הלכו בדרך התורה, ואף קדיש לא אמרו אחריו, ואנ"ש בארץ ישראל אמרו אחריו קדיש. לפני פטירתו התאונן בתרטה, ואמר: "אלו לא הייתי מגרש את זוגתי הראשונה היו לי בנים טובים יותר".

ד – תשיא

אמרו אנ"ש בשבחו של רבי נחמן בן מוהרנ"ת ז"ל שירש את דרך עבודת ה' שלו מאביו, וספרו שכשהיו שומעים את קול תפלתו של רבי נחמן הבוקע מצינן רבנו, דימו שמוהרנ"ת נמצא שם.

ד – תשיב

רבי יוסף יונה בן מוהרנ"ת, נשא לאשה אחר פטירת מוהרנ"ת, את בת אחותו מרת חנה צירל. זוגתו, היתה "הילדה הקטנה" המספר עליה בעלים לתרופה מכתב קסג ע"ן שם. הוא עצמו נפטר בשנת תרמ"ט ורבי אברהם שטרינהרץ ז"ל היה חתנו.

ד – תשיג

לרפי נחמן חזן, ב"ר דוד צבי, ב"ר שכנא, בן מוהרנ"ת, המכנה רבי נחמן נעמירובער ז"ל, היה אח בשם רבי אברהם, שהיה חתנו של רבי דוד צבי, ב"ר יצחק, בן מוהרנ"ת, ונהרג במלחמת העולם השנייה, מחמת שלא היה לו פח ללכת ביחד עם שאר השבויים שנשבו, הי"ד.^{19708/2018}

ד – תשיד

בקרמנטשוק היו דרים נכדי רבנו ז"ל, שהיו גם נכדי הרב הבעל התניא, כי היו מבני בניו של רבי אהרן המכנה "רבי הארקע" שנשא לאשה את מרת חיה בת רבנו, אחר שנתאלמנה.

אודי החיפה

ד – תשטו

רבי אייזיק בארדיטשובער ז"ל, המכנה רבי אייזיקל (הוא המיחס הגדול מנכדי רבנו, כי אמו היתה בתה של אדיל, ואביו היה רבי שמחה ברוך בן שרה בת רבנו ז"ל), היה "יודע נגן" על פנור, והיו אנ"ש כרפי אברהמל בארדיטשובער ז"ל ועוד, נכנסים ונאספים אצלו בכל מוצאי שבת-קדש לסעודת המלנה מלכה והיה מנגן בשמחה רבה על הפנור — הוא היה מפורסם לאיש פקח וחקם מפלג. נפטר באדעס בשנת תר"פ, אחר שלא הצליח להרפא מנתוח שעבר.

ד – תשטז

רבי שמשון ז"ל, המכנה "רבי שמשון הגדול" היה אביו של רבי ישראל מענדל, אבי רבי שמשון בארסקי ז"ל המפורסם, ואליו כתב מוהרנ"ת את המכתב המובא בספר "עלים לתרופה": "מפתח של בנים אין לי וגם לא אצל אחרים, אולם אם תשקוד על דלתי וכו'" עין שם. לרבי ישראל מענדל ז"ל היה עוד אח שדר בעיר נעמירוב בשם רבי יהודה אליעזר ז"ל.

רט

שיח שרפי קודש / ענינים שונים

ד – תשיז

רבי שמשון בארסקי נפטר בין מנחה למעריב שנת תרצ"ה,
בהיותו בן ששים ושלש שנים.

תח19/08/2018

ד – תשיח

אמו של רבי שמשון בארסקי, מרת פייגא היתה בתו של רבי
אפרים בן שרה בת רבנו, אחיה רבי נחמן היה חותנו של רבי געציל
המפורסם בין אנ"ש.

ד – תשיט

רבי שמשון בארסקי ז"ל, היה גר בטשערין וכן בבארדיטשוב
לפני שעבר לדור באומאן. בטשערין, היה מתפרנס מזה שהיה מלמד
שעורי חול לבני הרב מטשערין.

תח19/08/2018

קריאה נרגשת

קול קורא מהר ה' אל אחינו בני ישראל בכל מקומות פזוריהם הי"ו

בזאת הננו פונים בקריאה נרגשת למען "אגודת משך הנחל" אשר מזה שנים עוסקת במסירות נפש בהפצת והדפסת ספרי רבינו ותלמידיו זיע"א. האגודה הקדושה הזאת שולחת ספרים חנים אין כסף לכל קצוות תבל לכל בית עקד ספרים, בית מדרש וישוב, הכל בהשקט ובהצנע, ואין לתאר ולשער את ההתעוררות הגדולה שגרמו כבר במקומות מרוחקים ומנוכרים מתורה ומצוות.

עוד הטו ידם ובמשך כמה שנים הוציאו לאור רוב רובם של ספרי רבינו ותלמידיו הק' זיע"א בפאר ויופי שלא היו דוגמתם, ניקדו ופיתחו מפתחות ועשו ציונים לתורה בדרך נפלאה ליותר משלשים ספרים המאירים עינים.

אין די באר גודל חלקם בהחדרת אור רביז"ל בעולם. הללו חוללו גדולות ונצורות ממש כידוע, ועוד ידם נטויה בעזה"ל לההדיר שאר ספרי רבינו כדרכם, וכבר מוכנים אצלם כמה ספרים לדפוס ואין לאל ידם. וכפי הידוע שעיקר המשכת אור רביז"ל הוא ע"י ספריו הקדושים שהשאיר אחריו, ומאז ומקדם רוב רובם של הנפשות נתקרבו לדרך הקודש ע"י ספרים הקדושים, ובוודאי אם כמה האגודה להמציא את הספרים לכל – מי יתנה תוקף קדושת הענין!

העובדות מעידות: המון המכתבים הנמצאים תחת ידם, החל מבני הישיבות הק' דרך בתי-סוהר, בתי-ספר, וכלה בבתי-כנסיות ובתי-מדרשות, כל אלה יעידון ויגידון שבזכות הספרים התעוררו הללו לעבודת השי"ת באמת, והללו להנחת תפלין, שמירת שבת, קדושה וטהרה, תפלה ותשובה, ועוד ועוד. הלא אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א לפני הסתלקותו ציוה עלינו שהעסק שלנו יהיה בהדפסה והפצה ושנתחזק בזה בממון ברצון ובטרחא. ואם זכינו בחסדי השי"ת שכמה אברכים מאנ"ש נרתמו לענין זה במסירות, הבא נא אנו ונאמץ ידיהם בממון שהמחסור בו בעוכריהם, עשרות עשרות אלפי דולרים כבר הוציאו בפעולותיהם הקדושות ואל לנו לעמוד מנגד ח"ו, עלינו מוטלת החובה לצאת לקראתם לאמצם ולעודדם!

ובזמן שכל העולם כולו מוצף ברעל, בחומר קריאה משחית נפש וגוף –
עת לעשות לה! שכן דף אחד מספרי רבינו יוכל להיות תיקון לכל ה"טרף
והפסול" – כדברי מוהרנ"ת בצוואתו. אך מי יביא את הדפים הקדושים לעם,
מי ימציא ליהודים נדחים את הספרים הקדושים – הלוא "אגודת משך הנחל"
עושה זאת, ומה גדולה זכותה!

הן כל המשכת ענינו של רבינו ז"ל ואורו בעולם אינו אלא על-ידי ספריו
הקדושים, ואם רבינו זיע"א נועד לתקן את העולם, יש להביא את ספריו
ולהמציאם לכל איש ישראל באשר הוא שם. ואם "אגודת משך הנחל" עושה
את התפקיד הנשגב הלזה שומה עלינו לחזקם בכל עוז ותעצומות.

בכן, כל אשר ענינו של רבינו יקר לו, כל היודע את חשיבות ספרים
קדושים אלו חובה קדושה עליו לבוא לעזרת ה' בגבורים ולסייע להם בכל כחו
בהתרמה קבועה כדי שיוכלו להמשיך בפעולותיהם הברוכות, וצדקתו תעמוד
לעד. ויהיה לו חלק וזכות בענין נשגב זה.

זכות רבינו הקדוש ותלמידיו הקדושים וזכות הרבים יעמדו לו ולזרעו
אחריו עד עולם.

הלוא כה דברי המצפים להרמת קרן רבינו זיע"א
לוי יצחק בנדר ז"ל שמואל שפירא ז"ל בנימין זאב חשין ז"ל
יחיאל מיכל דורפמן שמואל משה קרמר אליעזר ברלנד

הנותן צדקה להצדיק הזה שמשים עצמו
בעפר הוא מתברך מיד. כי הוא בחינת זריעה
על העפר, שמצמחת כפול כפלים, בבחינת:
זרעו לכם לצדקה [ליקוטי מוהר"ן ע"א]

"צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" איזהו
צדקה קימת לעולם? בשנותנים צדקה
להדפסת ספרי צדיק האמת שהם תורת אמת
[ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א].

אין שום צדקה נחשבת כמו הצדקה של
הדפוס להדפיס ספרים קדושים

[מדברי מוהרנ"ת זצ"ל]

כל צדקה וחסד שישראל עושים בעולם הזה,
שלום גדול ומליצי ישר בין ישראל לאביהם
שבשמים [ספר המדות].

גדולה צדקה, שמקרבת את הגאולה; ומצלת
מן המיתה; ומקבל פני השכינה; ונעשה
מלוה להקדוש ברוך הוא; ונתרומם מזלו;
ונעשה צדיק גמור. על ידי צדקה נעשה סור
מרע [ספר המדות]

אגודת "משך הנחל"

מפנה בזה את תשומת לבם של אוהדינו היקרים בכל מקום שהם כי ניתנת אפשרות להנציח בספרים הקדושים ההולכים ונדפסים את שם יקיריהם שהלכו לעולמם. וכן ברכות ליקיריהם שיבדלו לחיים טובים זכות רבינו ותלמידיו הק' יגן על כל העוזרים והמסייעים אמן

דברי פרטים

בדבר פרטים לפנות:

לאגודת "משך הנחל" רחוב מאה שערים 110

טל. 02-286823 ת.ד. 5719 מיקוד 91056 ירושלים

אוצר החכמה

בנק ברקליס דיסקונט: מ.ח. 675199 – 621 ירושלים

בנק הדואר: מס' חשבון 376217 – 3